

2024/1623

19.6.2024

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2024/1623,

31. mai 2024,

millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastuseks 2008.–2009. aasta üleilmsele finantskriisile alustas liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 ⁽⁴⁾ määratletud finantsinstitutsioonide usaldatavusraamistiku laiaulatuslikku reformi eesmärgiga suurendada liidu pangandussektori vastupanuvõimet. Reformi üks põhielemente oli Baseli pangajärelevalve komitees 2010. aastal kokku lepitud rahvusvaheliste standardite, eelkõige nn Basel III reformi ja sellest tulenevate Basel III standardite rakendamine. Tänu sellele reformile oli liidu pangandussektoril COVID-19 kriisi sisenedes kindel jalgealune. Kuigi liidu finantsinstitutsioonide kapitali üldine tase on praegu üldiselt rahuldav, vajavad mõningad üleilmse finantskriisi järel tuvastatud probleemid veel lahendamist.
- (2) Nende probleemide lahendamiseks, õiguskindluse tagamiseks ja liidu pühendumuse väljendamiseks tema rahvusvahelistele partneritele G20s on äärmiselt oluline rakendada täpselt liidu õiguses 2017. aastal kokku lepitud Basel III reformi seni rakendamata elemendid (edaspidi „lõplik Basel III raamistik“). Samal ajal tuleks rakendamise käigus vältida liidu pangandussüsteemi kui terviku kapitalinõuete üldise taseme märkimisväärset tõusmist ja võtta arvesse liidu majanduse eripära. Võimaluse korral tuleks rahvusvaheliste standardite kohandusi kohaldada üleminekuperioodil. Rakendamine peaks aitama vältida liidu finantsinstitutsioonide ebasoodsat konkurentsiolukorda, eelkõige kauplemistegevuse valdkonnas, kus kõnealused finantsinstitutsioonid konkureerivad otseselt muude rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega. Lisaks viib liit lõpliku Basel III raamistiku rakendamisega lõpule kümme aastat kestnud reformiprotsessi. Sellega seoses peaks liit viima läbi oma pangandussüsteemi üldise hindamise, võttes arvesse kõiki asjakohaseid mõõtmeid. Komisjonile tuleks anda volitus usaldatavus- ja järelevalvenõuete raamistiku terviklikuks läbivaatamiseks. Läbivaatamisel tuleks arvesse võtta eri liiki ettevõtluvorme, struktuure ja ärimudeleid kogu liidus. Läbivaatamisel tuleks arvesse võtta ka minimaalse väljundmäära rakendamist kapitali ja likviidsust käsitlevate usaldatavusnõuete osana ning selle kohaldamise taset. Läbivaatamisel tuleks hinnata, kas minimaalne väljundmäär ja selle kohaldamise tase tagavad hoiustajate piisava kaitse ja finantsstabiilsuse liidus, võttes arvesse nii liiduülest arengut kui ka pangandusliidu arengut kõigis selle mõõtetes.

⁽¹⁾ ELT C 233, 16.6.2022, lk 14.

⁽²⁾ ELT C 290, 29.7.2022, lk 40.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 30. mai 2024. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiastutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

Sellega seoses võtab komisjon igakülgsest arvesse nii Euroopa Parlamendi kui ka Euroopa Ülemkogu vastavaid avaldusi ja järeldusi pangandusliidu kohta.

- (3) Komisjon kohustus 27. juunil 2023 viima läbi pangandussüsteemi olukorra ning ühtsel turul kohaldatavate õigus- ja järelevalveametite tervikliku, õiglase ja tasakaalustatud hindamise. Seda tehes võtab ta arvesse käesoleva määrusega määrusesse (EL) nr 575/2013 tehtud muudatuste mõju ning pangandusliidu olukorda kõigis selle mõõtmetes. Analüüsitava küsimuste hulgas uurib komisjon minimaalse väljundmäära rakendamist, sealhulgas selle kohaldamise tasandit. Komisjon viib hindamise läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽⁵⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA) ning Euroopa Keskpanga ja ühtse järelevalvemehhanismi panuse põhjal ning konsulteerib huvitatud isikutega, et tagada eri vaatenurkade asjakohane arvessevõtmine. Asjakohasel juhul esitab komisjon kõnealuse aruande põhjal seadusandliku ettepaneku.
- (4) Määrus (EL) nr 575/2013 võimaldab finantsinstitutsioonidel arvutada oma omavahendite nõudeid kas standardmeetodite või sisemudeli meetodite alusel. Standardmeetodite kohaselt peavad finantsinstitutsioonid arvutama omavahendite nõuded, kasutades kindlaksmääratud parameetreid, mis põhinevad suhteliselt konservatiivsetel eeldustel ja on sätestatud määruses (EL) nr 575/2013. Sisemudeli meetodid, mille peavad heaks kiitma pädevad asutused, võimaldavad finantsinstitutsioonidel ise hinnata enamikku või kõiki omavahendite nõuete arvutamiseks vajalikke parameetreid. Baseli pangajärelevalve komitee otsustas 2017. aasta detsembris kehtestada minimaalse koondväljundmäära. See otsus põhines 2008.–2009. aasta üleilmse finantskriisi järel tehtud analüüsil, millest nähtus, et sisemudelites kaldutakse alahindama finantsinstitutsioone ähvardavaid riske, eriti teatavat liiki riskipositsioonide ja riskide puhul, ning seega kipuvad nende tulemuseks olema ebapiisavad omavahendite nõuded. Võrreldes standardmeetoditega arvutatud omavahendite nõuetega on sisemudelite kasutamise tulemuseks samade riskipositsioonide puhul keskmiselt väiksemad omavahendite nõuded.
- (5) Minimaalne väljundmäär on üks Basel III reformi põhimeetmetest. Selle eesmärk on piirata omavahendite nõuete põhjendamatu varieeruvust, mis tuleneb sisemudelitest, ja seda, et sisemudelit kasutav finantsinstitutsioon vähendab kapitali ülemäärast võrreldes finantsinstitutsiooniga, kes kasutab standardmeetodeid. Kehtestades finantsinstitutsioonide sisemudelite alusel arvutatavate omavahendite nõuete alampiiriks 72,5 % omavahendite nõuetest, mida kohaldataks juhul, kui kõnealused finantsinstitutsioonid kasutaksid standardmeetodeid, piirab minimaalne väljundmäär kapitali ülemäärase vähendamise riski. Sel eesmärgil peaksid sisemudeleid kasutavad finantsinstitutsioonid arvutama omavahendite nõuded kaks korda, kusjuures mõlema puhul liidetakse kõik omavahendite nõuded ilma topeltarvestuseta. Minimaalse väljundmäära täpne rakendamine suurendaks finantsinstitutsioonide omavahendite suhtarvude võrreldavust, taastaks sisemudelite usaldusväarsuse ning tagaks võrdsed tingimused finantsinstitutsioonidele, kes kasutavad omavahendite nõuete arvutamiseks erinevaid meetodeid.
- (6) Selleks et tagada omavahendite asjakohane jaotamine ja kättesaadavus säästude kaitsmiseks, kui see on vajalik, tuleks minimaalset väljundmäära kohaldada konsolideerimise kõigil tasanditel, välja arvatud kui liikmesriik leiab, et seda eesmärki saab tulemuslikult saavutada teisiti, eelkõige konsolideerimisgruppide puhul, nagu näiteks koostööd tegevad keskasutusega konsolideerimisgrupid ja seotud ettevõtjad, mis asuvad kõnealuses liikmesriigis. Sellistel juhtudel peaks liikmesriigil olema võimalik otsustada mitte kohaldada minimaalset väljundmäära individuaalselt või allkonsolideeritud alusel selles liikmesriigis asuvate finantsinstitutsioonide suhtes, tingimusel et selles liikmesriigis kõrgeimal konsolideerimistasemel vastab nende finantsinstitutsioonide emattevõtja selles liikmesriigis minimaalse väljundmäära nõudele oma konsolideeritud olukorra alusel.
- (7) Baseli pangajärelevalve komitee on leidnud, et praegune krediidiriski standardmeetod ei ole mitmes valdkonnas piisavalt riskitundlik, mille tulemusena on mõõtmisel saadud krediidiriski ja seega ka omavahendite nõuete näitajad ebatäpsed või ebasobivad – kas liiga kõrged või liiga madalad. Seepärast tuleks krediidiriski standardmeetodit käsitlevad sätted läbi vaadata, et suurendada selle meetodi riskitundlikkust seoses mitme põhiaspektiga.
- (8) Teiste finantsinstitutsioonidega seotud reitinguga riskipositsioonide puhul tuleks mõningad riskikaalud Basel III standarditest lähtuvalt ümber kalibreerida. Lisaks tuleks finantsinstitutsioonidega seotud reitinguta riskipositsioonide riskikaalu käsitlus muuta üksikasjalikumaks ja lahutada riskikaalust, mida kohaldatakse selle liikmesriigi

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

keskvalitsuse suhtes, kus laenu võttev finantsinstitutsioon on asutatud, kuna ei tuleks enam eeldada riigi kaudset toetust sellistele finantsinstitutsioonidele.

- (9) Allutatud võlanõuete ja usaldatavusnõuete seisukohast samamoodi käsitatavate võlanõuete ning omakapitali riskipositsioonide puhul on vaja üksikasjalikumalt ja rangemat riskikaalude käsitlust, et kajastada allutatud võlanõuetest ja omakapitali riskipositsioonidest tulenevat suuremat kahjumiriski võrreldes võlanõuetega ning vältida õiguslikku arbitraazi kauplemisportfellivälise ja kauplemisportfelliga seotud tegevuse vahel. Liidu finantsinstitutsioonidel on pikaajalised strateegilised omakapitaliinvesteeringud finantssektori ja finantssektorivälistes äriühingutes. Kuna omakapitali riskipositsioonide standardne riskikaal viieaastase üleminekuperioodi jooksul suureneb, tuleks finantsinstitutsiooni kontrolli või märkimisväärse mõju all olevates äriühingutes ja teatavates kindlustusandjates olevate olemasolevate strateegiliste omakapitaliosaluste suhtes kohaldada varem kehtinud nõudeid, et vältida häirivat mõju ja säilitada liidus finantsinstitutsioonide roll pikaajaliste strateegiliste omakapitaliinvestoritena. Võttes arvesse finantssektori integratsiooni soodustavaid usaldatavusnõuete kohaseid kaitsemeetmeid ja järelevalvet, tuleks praegune kord säilitada teistes samasse konsolideerimisgruppi kuuluvates või sama finantsinstitutsioonide kaitsekeemiga hõlmatud finantsinstitutsioonides omatava omakapitaliosaluse puhul. Lisaks, selleks et toetada era- ja avaliku sektori algatusi seoses pikaajalise omakapitali pakkumisega noteerimata liidu äriühingutele, ei tohiks näiteks otse või kaudselt riskikapitaliettevõtjate kaudu tehtud investeeringuid käsitada spekulatiivsetena, kui need investeeringud on tehtud kõrgema juhtkonna kindla kavatsusega hoida neid vähemalt kolm aastat.
- (10) Et stimuleerida teatavaid majandussektoreid, nähakse Basel III standarditega ette pädevate asutuste kaalutusõigus oma järelevalveülesannete täitmisel, mis võimaldab finantsinstitutsioonidel kohaldada teatavates piirides selliste omakapitaliosaluste eeliskäsitlust, mis on omandatud õigusaktidega ette nähtud selliste kavade kohaselt, mis pakuvad olulisi investeeringutoetusi ning millega kaasnevad valitsusepoolne järelevalve ja omakapitaliinvesteeringute piirangud. Selle kaalutusõiguse rakendamine liidu õiguses peaks samuti aitama edendada pikaajalisi omakapitaliinvesteeringuid.
- (11) Liidus annavad äriühingutele laenu peamiselt finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiriski puhul omavahendite nõuete arvutamiseks sisereitingute meetodit. Minimaalse väljundmäära rakendamise korral peavad need finantsinstitutsioonid kohaldama ka krediidiriski standardmeetodit, mis põhineb krediidikvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediidikvaliteedi hinnangutel, et määrata kindlaks äriühingust laenuvõtja krediidikvaliteet. Reitingu saanud äriühingute suhtes kohaldatavate välisreitingute ja riskikaalude vastavuse kaardistamine peaks olema üksikasjalikum, et viia selline kaardistamine kooskõlla seda küsimust käsitlevate rahvusvaheliste standarditega.
- (12) Enamik liidu äriühinguid ei soovi siiski väliseid krediidireitinguid. Selleks et vältida häirivat mõju reitinguta äriühingutele antavatele pangalaenuatele ja anda piisavalt aega selliste avaliku või erasektori algatuste tegemiseks, mille eesmärk on suurendada väliste krediidireitingute ulatust, on vaja ette näha üleminekuperiood. Selle üleminekuperioodi jooksul peaks sisereitingute meetodit kasutataval finantsinstitutsioonidel olema võimalik kohaldada reitinguta äriühingutega seotud investeerimisjärgu krediidireitingu riskipositsioonide minimaalse väljundmäära arvutamisel sooduskohtlemist, samal ajal kui tuleks luua algatused krediidireitingute laialdase kasutamise edendamiseks. Üleminekuperioodi pikendamine peaks olema põhjendatud ja piirduma maksimaalselt nelja aastaga.
- (13) Pärast üleminekuperioodi peaks finantsinstitutsioonidel olema võimalik tugineda krediidikvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediidikvaliteedi hinnangutele, et arvutada omavahendite nõuded märkimisväärse osa neil äriühingute vastu olevate nõuete puhul. EBA, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010⁽⁶⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (EIOPA) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽⁷⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA) (koos „Euroopa järelevalveasutused“) peaksid jälgima üleminekukorra kasutamist ning võtma arvesse asjakohast arengut ja suundumusi krediidikvaliteeti hindavate asutuste turul ning krediidikvaliteeti hindavate määratud asutuste krediidikvaliteedi hinnangute kättesaadavust takistavaid tegureid, eelkõige äriühingute puhul, ja kaaluma võimalikke meetmeid nende takistavate teguritega tegelemiseks. Üleminekuperioodi tuleks kasutada selleks, et märkimisväärselt laiendada reitingute kättesaadavust liidu äriühingutele. Selleks tuleks töötada välja olemasolevast reitingute ökosüsteemist kaugemaleulatuva reitingula-

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

hendused, et motiveerida eriti suuremaid liidu äriühinguid välisreitingut hankima. Lisaks reitingute andmise protsessist tulenevale positiivsele välismõjule soodustab reitingute laiem katvus muu hulgas kapitaliturgude liitu. Selle eesmärgi saavutamiseks on vaja kaaluda väliste krediitkvaliteedi hinnangutega seotud nõudeid või selliseid hinnanguid andvate täiendavate asutuste loomist, mis võivad kaasa tuua märkimisväärseid rakendamispingutusi. Liikmesriigid peaksid tihedas koostöös oma keskpankadega hindama, kas välisreitingute katvuse suurendamiseks võib olla soovitatav taotlelda, et nende keskpanka tunnustatakse krediitkvaliteeti hindava asutusena kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1060/2009⁽⁸⁾ ning et määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamise eesmärgil annab keskpank äriühingutele reitinguid.

- (14) Elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonide ja ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonide jaoks on Baseli pangajärelevalve komitee välja töötanud riskitundlikumad meetodid, et paremini kajastada erinevaid rahastamismudeleid ja ehitusettepe.
- (15) 2008.–2009. aasta üleilmne finantskriis tõi esile mitmed puudused elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonide ja ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonide praeguses käsitluses standardmeetodi alusel. Neid puudusi on käsitletud Basel III standardites. Basel III standardites eristatakse riskipositsioone, mille puhul tagasimaksmine sõltub olulisel määral kinnisvarast tulenevatest rahavoogudest, ja riskipositsioone, mille puhul see nii ei ole. Esimesena nimetatud riskipositsioonide suhtes tuleks kohaldada spetsiaalset riskikaalu käsitlust, et kajastada täpsemalt nende riskipositsioonidega seotud riski, aga ka selleks, et parandada kooskõla sisereitingute meetodi kohase tulu tekitava kinnisasja käsitlusega.
- (16) Elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonide ja ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonide puhul tuleks säilitada laenude jagamise meetod, kuna see meetod on tundlik laenuvõtja liigi suhtes ja kajastab kinnisvaratagatise riskimaandamismõju kohaldatavates riskikaaludes, isegi kõrge laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga riskipositsioonide puhul. Laenude jagamise meetodit tuleks siiski kohandada vastavalt Basel III standarditele, kuna on leitud, et see on teatavate väga madala laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga hüpoteeklaenude puhul liiga konservatiivne.
- (17) Tagamaks, et sisereitingute meetodit kasutavate finantsinstitutsioonide väikese riskiga eluaseme hüpoteeklaenude minimaalse väljundmäära mõju jaotub piisavalt pikale perioodile, ja seega vältimaks seda liiki laenude katkemist, mida võib põhjustada omavahendite nõuete järsk suurenemine, on vaja ette näha spetsiaalne üleminekukord. Üleminekuperioodi kestuse ajal peaks sisereitingute meetodit kasutavatel finantsinstitutsioonidel olema võimalik minimaalse väljundmäära arvutamisel kohaldada madalamat riskikaalu oma riskipositsioonide selle osa suhtes, mis on krediidiriski standardmeetodi kohaselt tagatud elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga. Et üleminekukorda saaks kasutada ainult väiksema riskiga hüpoteekidega seotud riskipositsioonide puhul, tuleks kehtestada asjakohased aktsepteeritavuse kriteeriumid, mis põhinevad krediidiriski standardmeetodi raames kasutatud väljakujunenud kontseptsioonidel. Kõnealustele kriteeriumidele vastavust peaksid kontrollima pädevad asutused. Kuna elamukinnisvaraturud võivad liikmesriigiti erineda, peaks üleminekukorra kohaldamise üle otsustama iga liikmesriik ise. Üleminekukorra kasutamist peaks jälgima EBA. Üleminekuperioodi pikendamine peaks olema põhjendatud ja piirduma maksimaalselt nelja aastaga.
- (18) Spekulatiivse kinnisvara soetamise rahastamise praeguse käsitluse ebaselguse ja riskitundlikkuse tõttu peetakse nende riskipositsioonide omavahendite nõudeid sageli liiga suureks või liiga väikeseks. Seepärast tuleks see käsitlus asendada maa omandamise, arendamise ja sellele ehitamisega seotud riskipositsioonide erikäsitlusega, mis hõlmab laene äriühingutele või eriotstarbelistele ettevõtjatele, kes rahastavad maa soetamist arendamise ja ehitamise eesmärgil või elamukinnisvara või ärikinnisvara arendamist ja ehitamist.
- (19) Oluline on vähendada tsüklilist mõju laenu tagava kinnisvara väärtuse hindamisele ja hoida hüpoteeklaenude omavahendite nõuded stabiilsemad. Kui ümberhindluse korral suureneb väärtus laenu andmise ajal hinnatud väärtusega võrreldes, tingimisel et on olemas piisavad andmed, ei tohiks usaldatavusnõuete täitmise eesmärgil tunnustatud kinnisvara väärtus ületada võrreldava kinnisvara keskmist väärtust, mida mõõdetakse piisavalt pika perioodi jooksul, välja arvatud juhul, kui selle vara muutmine suurendab üheselt selle väärtust. Selleks et vältida soovimatuid tagajärgi pandikirjade turgude toimimisele, peaks pädevatel asutustel olema võimalik lubada finantsinstitutsioonidel kinnisasja regulaarselt ümber hinnata, kohaldamata neid piiranguid väärtuse suurenemise

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 1).

suhtes. Muudatusi, mis parandavad hoonete ja elamuüksuste energiatõhusust või vastupidavust, kaitset ja füüsiliste riskidega kohanemist, võiks käsitada kinnisvara väärtuse suurendamisena.

- (20) Eriotstarbelisi laenuhinguid tehakse eriotstarbeliste ettevõtjatega, mida tavaliselt kasutatakse laenuvõtivate üksustena ja mille puhul on saadud rahastamise tagasimaksmise peamine allikas investeringutasuvus. Eriotstarbeliste nõuetega seotud lepingupõhised kokkulepped annavad laenuandjale märkimisväärse kontrolli rahastatavate varade üle, samal ajal kui kohustuse tagasimaksmise peamine allikas on kõnealuste varadega teenitav tulu. Selleks et paremini kajastada kaasnevat riski, tuleks kõnealuse laenuliigi suhtes kohaldada spetsiifilisi krediidiriski omavahendite nõudeid. Kooskõlas Basel III standarditega eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramise kohta tuleks krediidiriski standardmeetodi raames kehtestada spetsiaalne eriotstarbeliste nõuete klass, parandades seeläbi kooskõla sisereitingute meetodi alusel juba eriotstarbeliste nõuete suhtes kehtiva erikäsitlemisega. Eriotstarbeliste nõuete jaoks tuleks kehtestada erikäsitus, mille kohaselt tuleks eristada „projektide rahastamist“, „objektide rahastamist“ ja „kaupade rahastamist“, et paremini kajastada eriotstarbeliste nõuete klassi kõnealuste alamklasside olemuslikke riske.
- (21) Kuigi reitinguta eriotstarbeliste nõuete standardmeetodi kohane uus käsitus, mis on sätestatud Basel III standardites, on üksikasjalikum kui praegune äriühingute vastu olevate nõuete standardkäsitus, ei ole see piisavalt riskitudlik, et selles saaks arvesse võtta liidus selliste riskipositsioonidega tavaliselt seostatavate terviklike tagatiste pakettide ja pantide mõju, mis võimaldavad laenuandjatel kontrollida tulevase rahavoogusid, mis tekivad projekti või vara eluea jooksul. Kuna liidus ei ole eriotstarbelised nõuded välisreitingutega hõlmatud, võib kõnealune uus käsitus ka motiveerida finantsinstitutsioone lõpetama teatavate projektide rahastamise või võtma suuremaid riske muudu sarnaselt käsitletud riskipositsioonide puhul, millel on erinevad riskiprofiilid. Kui eriotstarbelisi nõudeid finantseerivad peamiselt finantsinstitutsioonid, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel on nende riskipositsioonide jaoks kehtestatud sisemudelid, võib mõju olla eriti suur objektide rahastamisega seotud riskipositsioonide puhul, mida ähvardab tegevuse katkestamise oht, eelkõige minimaalse väljundmäära kohaldamise kontekstis. Selleks et vältida soovimatuid tagajärgi, mis tulenevad reitinguta objektide rahastamise riskipositsioonide suhtes kohaldatavate Basel III standardite riskitudlikkuse puudumisest, tuleks objektide rahastamise riskipositsioonide suhtes, mis vastavad kriteeriumide kogumile, mis võivad alandada nende riskiprofiili hea kvaliteediga standarditeni, mis on kooskõlas finantsriskide usaldusväärse ja konservatiivse juhtimisega, kohaldada madalamat riskikaalu üleminekuajal. Kõnealust üleminekukorda tuleks hinnata EBA koostatud aruandes.
- (22) Jaenõuete liigitamist krediidiriski standardmeetodi ja sisereitingute meetodi alusel tuleks täiendavalt ühtlustada, et tagada vastavate riskikaalude järjepidev kohaldamine samade riskipositsioonide kogumi suhtes. Kooskõlas Basel III standarditega tuleks sätestada normid selliste uuenevate jaenõuete diferentseeritud käsitlemiseks, mis vastavad tagasimakse- või kasutamistingimustele, mis võivad halvendada nende riskiprofiili. Need riskipositsioonid tuleks määratleda pidevalt uuenevate nõuetenähtena. Ühe või mitme füüsilise isikuga seotud riskipositsioonidele, mis ei vasta kõigile jaenõuetenähtena käsitamise tingimustele, tuleks krediidiriski standardmeetodi kohaselt määrata riskikaal 100 %.
- (23) Basel III standarditega on ette nähtud, et tingimusteta kehtetuks tunnistatavate siduvate kohustuste tehingute ümberhindlustegur on krediidiriski standardmeetodi kohaselt 10 %. Sellel on tõenäoliselt märkimisväärne mõju võlgnikele, kes sõltuvad oma äritegevuse hooajaliste kõikumistega arvestamisel või käibekapitali vajaduse ootamatute lühiajaliste muutuste juhtimisel oma tegevuse rahastamisel tingimusteta kehtetuks tunnistatavate siduvate kohustuste paindlikkusest, eelkõige COVID-19 pandeemiast taastumise ajal. Seega on asjakohane näha ette üleminekuperioodi, mille jooksul finantsinstitutsioonidel peaks olema võimalik jätkata väiksema ümberhindlusteguri kohaldamist oma tingimusteta kehtetuks tunnistatavate siduvate kohustuste suhtes, ning seejärel hinnata, kas kohaldatavate ümberhindlustegurite võimalik järkjärguline suurendamine on põhjendatud, et võimaldada finantsinstitutsioonidel kohandada oma tegevustavasid ja tooteid, ilma et see piiraks krediidi kättesaadavust finantsinstitutsioonide võlgnike jaoks.
- (24) Finantsinstitutsioonidel peaks olema oluline roll COVID-19 pandeemiast taastumisele kaasa aitamisel, sealhulgas laiendades ennetavaid või restruktureerimise meetmeid nõuetele vastavatele võlgnikele, kellel on või hakkab tekkima raskusi oma finantskohustuste täitmisel. Sellega seoses ei tohiks pärssida finantsinstitutsioonide tahet teha võlgnikele sisulisi järeleandmisi, kui seda peetakse asjakohaseks tulenevalt vastaspoolte võimalikust ja põhjendamatust liigitamisest makseviivituses olevaks, kui sellised järeleandmised võivad taastada tõenäosuse, et asjaomased võlgnikud tasuvad oma allesjäänud võlakohustused. Võlgniku või krediitilimiidi makseviivituse määramise suuniste väljatöötamisel peaks EBA igakülgset kaaluma vajadust pakkuda finantsinstitutsioonidele piisavat paindlikkust.

- (25) 2008.–2009. aasta üleilmsest finantskriisist nähtus, et mõnel juhul on finantsinstitutsioonid kasutanud sisereitingute meetodit ka portfelli puhul, mis ei sobi modelleerimiseks ebapiisavate andmete tõttu, millel olid kahjulikud tagajärjed tulemuste usaldusväärsusele. Seepärast on asjakohane mitte kohustada finantsinstitutsioone kasutama sisereitingute meetodit kõigi oma riskipositsioonide puhul ning kohaldama kasutuselevõtu nõuet riskipositsiooni klasside tasandil. Samuti on asjakohane piirata sisereitingute meetodi kasutamist riskipositsiooni klasside puhul, kus usaldusväärne modelleerimine sisereitingute meetodi kohaste krediidiriski omavahendite nõuete võrreldavuse ja usaldusväärsuse suurendamise eesmärgil on raskem.
- (26) Finantsinstitutsioonide riskipositsioonid teiste finantsinstitutsioonide, muude finantssektori ettevõtjate ja suurte äriühingute suhtes on tavaliselt madala makseviivituse tasemega. Selliste madala makseviivituse tasemega portfelli puhul on finantsinstitutsioonidel raske saada usaldusväärsid hinnanguid makseviivitusest tingitud kahjumäära kohta, kuna neis portfelli puhul ei ole tähtsustatud piisavalt makseviivituse juhtusid. See raskus on põhjustanud hinnanguliste riskide ebasoovitava lahknevuse finantsinstitutsioonide vahel. Seepärast peaksid finantsinstitutsioonid kasutama nende madala makseviivituse tasemega portfelli puhul regulatiivseid makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtusi, mitte makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid.
- (27) Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad omakapitali riskipositsioonide krediidiriski omavahendite nõuete hindamiseks sisemudeleid, tuginevad tavaliselt oma riskihindamisel avalikult kättesaadavatele andmetele, millele on kõigil finantsinstitutsioonidel eeldatavasti samasugune juurdepääs. Neil asjaoludel ei saa omavahendite nõuete erinevusi põhjendada. Lisaks moodustavad kauplemisportfelli vahelised omakapitali riskipositsioonid väga väikese osa finantsinstitutsioonide bilanssidest. Selleks et suurendada finantsinstitutsioonide omavahendite nõuete võrreldavust ja lihtsustada õigusraamistikku, peaksid finantsinstitutsioonid arvutama omakapitali riskipositsioonide krediidiriski omavahendite nõuded krediidiriski standardmeetodi abil ning sisereitingute meetodi kasutamine sel eesmärgil ei tohiks olla lubatud.
- (28) Tuleks tagada, et selliste finantsinstitutsioonide, kellel on lubatud krediidiriski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutada sisemudeleid, üksikute riskipositsioonide makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite hinnangud ei langeks eb sobival madalale tasemele. Seepärast on asjakohane kehtestada sisehinnangute miinimumväärtused ning kohustada finantsinstitutsioone kasutama oma riskiparameetrite sisehinnanguid ja nende sisehinnangute miinimumväärtusi, olenevalt sellest, kumb on suurem. Sellised riskiparameetrite miinimumväärtused (edaspidi „minimaalsed sisendmäärad“) peaksid kujutama endast kaitset selle eest, et omavahendite nõuded ei langeks allapoole usaldusväärsustaset. Lisaks peaksid sellised minimaalsed sisendmäärad leevendada mudeliriski, mis tuleneb sellistest teguritest nagu mudeli vale tehniline kirjeldus, mõõtmisviga ja andmete piiratus. Samuti parandaksid minimaalsed sisendmäärad finantsinstitutsioonide omavahendite suhtarvude võrreldavust. Nende tulemuste saavutamiseks tuleks minimaalsed sisendmäärad kalibreerida piisavalt konservatiivselt.
- (29) Minimaalsed sisendmäärad, mis on kalibreeritud liiga konservatiivselt, võivad pärssida finantsinstitutsioonide tahet kasutada sisereitingute meetodit ja nendega seotud riskijuhtimise standardeid. Finantsinstitutsioone võidakse samuti stimuleerida liikuma oma portfelli suures osas suuremate riskipositsioonide suunas, et vältida minimaalsetest sisendmääradest tulenevat piirangut. Selliste soovimatute tagajärgede vältimiseks peaksid minimaalsed sisendmäärad asjakohaselt kajastama aluspositsioonide teatavaid riskitunnuseid, eelkõige võttes vajaduse korral eri liiki riskipositsioonide jaoks erinevaid väärtusi.
- (30) Eriotstarbeliste nõuete riskitunnused erinevad üldistest äriühingute vastu olevatest nõuetest. Seepärast on asjakohane ette näha ülemineku periood, mille jooksul vähendatakse eriotstarbeliste nõuete suhtes kohaldatavat makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalset sisendmäära. Ülemineku perioodi pikendamine peaks olema põhjendatud ja piirduma maksimaalselt nelja aastaga.
- (31) Vastavalt Basel III standarditele peaks riiginõuete klassi sisereitingute meetod jääma aluspositsiooni võlgnikega seotud erilaadi ja riskide tõttu suure osas samaks. Eelkõige ei tohiks riiginõuete suhtes kohaldada minimaalseid sisendmäärasid.
- (32) Selleks et tagada kõigi piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuete suhtes ühtne meetod, tuleks luua kaks uut piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutustega seotud riskipositsiooni klassi, mis on sõltumatud nii riigi kui ka finantsinstitutsioonidega seotud riskipositsiooni klassidest. Selliste piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate assimileeritud nõuete käsitlemist, mis krediidiriski standardmeetodi kohaselt kvalifitseeruksid nõuetena keskvalitsuste ja keskpankade vastu, ei tohiks sisereitingute meetodi alusel määrata kõnealustesse uutesse riskipositsiooni klassidesse ning nende suhtes ei tohiks kohaldada minimaalseid sisendmäärasid. Lisaks tuleks piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuete puhul, mis ei ole assimileeritud, konkreetsed madalamaid sisereitingute meetodi kohaseid minimaalseid sisendmäärasid kalibreerida, et kajastada asjakohaselt nende nõuete riskiprofiili võrreldes äriühingute vastu olevate nõuetega.

- (33) Tuleks selgitada, kuidas tuleks garantii mõju arvesse võtta garanteeritud nõude puhul, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, kui garantii andja kuulub sellise riskipositsioonide liigi alla, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, kuid kasutamata makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid. Täpsemalt, asendusmeetodi kasutamine, mille puhul aluspositsiooniga seotud riskiparameetrid asendatakse garantii andja omadega, või sellise meetodi kasutamine, mille puhul korrigeeritakse aluspositsiooni võlgniku makseviivituse tõenäosust või makseviivitusest tingitud kahjumäära, kasutades konkreetset modelleerimismeetodit, et võtta arvesse garantii mõju, ei tohiks tuua kaasa korrigeeritud riskikaalu, mis on madalam kui garantii andja vastu oleva võrreldava otseste nõude suhtes kohaldatav riskikaal. Seega, kui garantii andjat käsitletakse krediidiriski standardmeetodi kohaselt, peaks garantii tunnustamine sisereitingute meetodi alusel üldiselt viima selleni, et garanteeritud nõudele määratakse garantii andja krediidiriski standardmeetodi kohane riskikaal.
- (34) Lõplikus Basel III raamistikus ei nõuta enam, et finantsinstitutsioon, kes võttis ühe riskipositsiooni klassi puhul kasutusele sisereitingute meetodi, kasutaks seda meetodit kõigi oma kauplemisportfelliväliste riskipositsioonide puhul. Selleks et tagada võrdsed tingimused finantsinstitutsioonidele, kes praegu käsitlevad teatavaid riskipositsioone sisereitingute meetodi alusel, ja neile, kes seda ei tee, peaks üleminekukord võimaldama finantsinstitutsioonidel lihtsustatud menetluse alusel tagasi pöörduda lihtsamate meetodite juurde. See menetlus peaks võimaldama pädevatel asutustel lükata tagasi lihtsama meetodi juurde tagasipöördumise taotlusi, mis esitatakse õigusliku arbitraazi eesmärgil. Selle menetluse kohaldamisel ei tohiks taotluse õigusliku arbitraazi alusel tagasilükkamise piisavaks põhjuseks pidada üksnes asjaolu, et tagasipöördumine lihtsama meetodi juurde toob kaasa vastavate riskipositsioonide jaoks kindlaks määratud omavahendite nõuete vähenemise.
- (35) Omavahendite nõuete põhjendamatute erinevuste kõrvaldamiseks tuleks vaadata läbi kunstlike rahavoogude suhtes kohaldatavad diskonteerimisreeglid, et välistada soovimatud tagajärjed. EBA-le tuleks teha ülesandeks vaadata läbi oma suunised makseviivituses mitteoleva staatuse taastamise kohta.
- (36) Minimaalse väljundmäära kehtestamine võib oluliselt mõjutada omavahendite nõudeid väärtpaberistamise sisereitingute meetodit või sisemisel hinnangul põhinevat meetodit kasutavate finantsinstitutsioonide väärtpaberistamise positsioonide puhul. Kuigi sellised positsioonid on võrreldes muude riskipositsioonidega üldiselt väikesed, võib minimaalse väljundmäära kehtestamine mõjutada väärtpaberistamistehingu majanduslikku elujõulisust, kuna riski ülekandmine ei anna usaldatavusnõuete seisukohast piisavaid eeliseid. See võib juhtuda siis, kui väärtpaberistamise turu areng on osa kapitaliturgude liidu tegevuskavast, mis on esitatud komisjoni 24. septembri 2020. aasta teatises „Inimeste ja ettevõtete hüvanguks toimiv kapitaliturgude liit – uus tegevuskava“ (edaspidi „kapitaliturgude liidu tegevuskava“), ja ka siis, kui väärtpaberistamistehingu algatanud finantsinstitutsioonid võivad vajada ulatuslikumat väärtpaberistamist, et hallata oma portfelle aktiivsemalt, kui minimaalne väljundmäär muutub nende suhtes siduvaks. Üleminekuperioodi jooksul peaks väärtpaberistamise sisereitingute meetodit või sisemisel hinnangul põhinevat meetodit kasutavatel finantsinstitutsioonidel olema võimalik kohaldada sooduskäsitlust selliste väärtpaberistamise positsioonide minimaalse väljundmäära arvutamisel, mida on riskiga kaalutud üht nimetatud meetodit kasutades. EBA peaks esitama komisjonile aruande võimaliku vajaduse kohta vaadata läbi väärtpaberistamistehingute usaldatavusnõuete kohane käsitlus, et suurendada usaldatavusnõuete kohase käsitluse riskitundlikkust.
- (37) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876⁽⁹⁾ muudeti määrust (EL) nr 575/2013, et rakendada 2019. aastal Baseli pangajärelevalve komitee poolt lõplikult viimistletud Basel III standardeid kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise kohta (edaspidi „lõplikud FRTB standardid“) ainult aruandluse eesmärgil. Kõnealustel standarditel põhinevate siduvate omavahendite nõuete kehtestamine jäeti pärast nende liidu finantsinstitutsioonide avaldatava mõju hindamist eraldi seadusandliku ettepaneku hooldeks.
- (38) Lõplikud FRTB standardid seoses kauplemisportfelliga seotud ja kauplemisportfellivälise tegevuse vahelise piiriga tuleks rakendada liidu õiguses, kuna need mõjutavad oluliselt tururiski omavahendite nõuete arvutamist. Kooskõlas Basel III standarditega peaks kõnealuse piiriga seotud nõuete rakendamine hõlmama kauplemisportfelliga seotud või kauplemisportfellivälise tegevuse alla määratavate instrumentide loetelusid ning erandit, mis võimaldab finantsinstitutsioonidel määrata pädeva asutuse heakskiidul kauplemisportfellivälise tegevuse alla teatavad tavaliselt kauplemisportfellis hoitavad instrumendid (sealhulgas börsil noteeritud aktsiad), kui nendes instrumentides olevaid positsioone ei hoita kauplemise eesmärgil või nendega ei maandata kauplemise eesmärgil hoitavaid positsioone.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesketes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

- (39) Selleks et vältida liidu finantsinstitutsioonide märkimisväärset tegevuskoormust, peaks kõigi nõuete puhul, millega rakendatakse lõplike FRTB standardeid tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks, kehtima sama kohaldamise kuupäev. Seepärast tuleks määrusega (EL) 2019/876 juba kehtestatud piiratud arvu FRTB nõuete kohaldamise alguskuupäev viia kooskõlla käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevaga. EBA esitas 27. veebruaril 2023 arvamus, et kui määruse (EL) 2019/876 artikli 3 lõikes 6 osutatud sätted jõustuvad ja kohaldatav õigusraamistik ei näe veel ette FRTBst lähtuvate meetodite kohaldamist kapitali arvutamise eesmärgil, ei tohiks määruses (EL) nr 1093/2010 osutatud pädevad asutused nende nõuetega seoses prioriseerida ühtegi järelevalve- või täitemeedet, kuni on saavutatud FRTB täielik rakendamine, mis peaks olema toimunud alates 1. jaanuarist 2025.
- (40) Selleks et viia lõpule pärast 2008.–2009. aasta üleilmse finantskriisi kehtestatud reformikava ja kõrvaldada praeguse tururiski raamistiku puudused, tuleks lõplike FRTB standarditel põhinevad siduvad tururiski omavahendite nõuded rakendada liidu õiguses. Hiljutised hinnangud lõplike FRTB standardite mõju kohta liidu finantsinstitutsioonidele on näidanud, et nende standardite rakendamine liidus toob teatavate liidu majanduse jaoks oluliste kauplemis- ja turutegevuste tegevuste puhul kaasa tururiski omavahendite nõuete olulise suurenemise. Selle mõju leevendamiseks ja liidu finantsurgude hea toimimise säilitamiseks tuleks lõplike FRTB standardite liidu õiguses rakendamises teha sihipäraseid kohandusi.
- (41) Finantsinstitutsioonide kauplemistegevust hulgiturgudel saab hõlpsalt teostada piiriülevalt, sealhulgas liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Lõplike FRTB standardite rakendamine peaks seega olema jurisdiktsioonides nii sisu kui ka ajastuse poolest võimalikult ühtlane. Vastasel juhul oleks võimatu tagada nende tegevuste jaoks rahvusvaheliselt võrdsed tingimused. Seepärast peaks komisjon jälgima lõplike FRTB standardite rakendamist teistes Baseli pangajärelevalve komitee liikmete jurisdiktsioonides. Selleks et vajaduse korral tegeleda võimalike häiretega lõplike FRTB standardite rakendamises, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁰⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Delegeeritud õigusaktidega kehtestatud meetmed peaksid jääma ajutiseks. Kui on asjakohane kohaldada selliseid meetmeid alaliselt, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.
- (42) Komisjon peaks võtma keskmise kauplemisportfelliga seotud tegevuse mahuga finantsinstitutsioonide tururiski omavahendite nõuete arvutamisel arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ning neid nõudeid vastavalt kalibreerima. Seepärast peaks keskmise kauplemisportfelliga seotud tegevuse mahuga finantsinstitutsioonidel olema lubatud kasutada tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks lihtsustatud standardmeetodit kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditega. Lisaks peaksid keskmise kauplemisportfelliga seotud tegevuse mahuga finantsinstitutsioonide kindlakstegevise aktsepteeritavuse kriteeriumid jääma kooskõlla kriteeriumidega, mis on kehtestatud määruses (EL) 2019/876 selliste finantsinstitutsioonide FRTB aruandlusnõuetest vabastamiseks.
- (43) Võttes arvesse liidu CO₂ lubatud heitkoguse ühikute turu ajakohastatud ülesehitust, selle stabiilsust viimastel aastatel ja süsiniku arvestusühikute hindade vähest kõikumist, tuleks alternatiivse standardmeetodi alusel kehtestada ELi heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi (ELi HKS) raames CO₂-ga kauplemise riskipositsioonidele eririskikaal.
- (44) Alternatiivse standardmeetodi alusel kohaldatakse jääkriskidega instrumentide suhtes olevate riskipositsioonide osas jääkriski lisanõuet, et võtta arvesse riske, mida tundlikkusel põhinev meetod ei hõlma. Basel III standardite kohaselt saab instrumenti ja selle riskimaandust kõnealuse nõude puhul tasaarvestada ainult siis, kui need on täielikult tasaarvestatavad. Finantsinstitutsioonidel on siiski võimalik turul suures ulatuses maandada teatavate jääkriski lisanõude kohaldamisalasse kuuluvate instrumentide jääkriski, vähendades seeläbi oma portfelli üldist riski, kuigi need riskimaandused ei pruugi täielikult tasaarvestada algse positsiooni riski. Selleks et finantsinstitutsioonid saaksid jätkata riskimaandamist ilma põhjendamatute takistusteta ja võttes arvesse üldise riski vähendamise majanduslikku põhjendatust, peaks jääkriski lisanõude rakendamine ajutiselt võimaldama rangetel tingimustel ja järelevalveasutuse heakskiidul jätta jääkriski lisanõudest välja nende instrumentide riskimaandused, mida saab turul maandada.

⁽¹⁰⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (45) Baseli pangajärevalve komitee vaatas läbi operatsiooniriski käsitleva rahvusvahelise standardi, et kõrvaldada puudused, mis ilmnesid pärast 2008.–2009. aasta üleilmset finantskriisi. Lisaks standardmeetodite puudulikule riskitundlikkusele tuvastati vähene võrreldavus, mis tuleneb suurest hulgast täiustatud mõõtmismudelil põhineva meetodi kohastest sisemistest modelleerimistavadest. Seepärast ja operatsiooniriski raamistiku lihtsustamiseks asendati kõik olemasolevad operatsiooniriski omavahendite nõuete hindamise meetodid ühe mittemudelipõhise meetodiga, milleks on uus operatsiooniriski standardmeetod. Määrus (EL) nr 575/2013 tuleks viia kooskõlla lõpliku Basel III raamistikuga, et aidata kaasa liidus asutatud, kuid ka väljaspool liitu tegutsevatele finantsinstitutsioonidele rahvusvahelisel tasandil võrdsete tingimuste tagamisele ning et tagada operatsiooniriski raamistiku tõhusus liidu tasandil.
- (46) Baseli pangajärevalve komitee kehtestatud uus operatsiooniriski standardmeetod ühendab näitaja, mis põhineb finantsinstitutsiooni äritegevuse mahul, näitajaga, milles võetakse arvesse kõnealuse finantsinstitutsiooni varasemat kahju. Lõpliku Basel III raamistikuga nähakse ette teatav kaalutusõigus selle osas, kuidas võib rakendada näitajat, milles võetakse arvesse finantsinstitutsiooni varasemat kahju. Jurisdiktsioonid võivad jätta kõigi asjaomaste finantsinstitutsioonide operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisel varasemad kahjud arvesse võtmata või võtta varasema kahju andmeid arvesse isegi nende finantsinstitutsioonide puhul, kelle ärimaht jääb allapoole teatavat taset. Selleks et tagada liidus võrdsed tingimused ja lihtsustada operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamist, tuleks kõnealust kaalutusõigust kasutada minimaalsete omavahendite nõuete puhul ühtlustatud viisil, jättes kõrvale kõigi finantsinstitutsioonide varasemad tegevuskahjumi andmed.
- (47) Operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisel võidakse tulevikus lubada kindlustuslepingute kasutamist mõjusa riskimaandamise meetmena. Selleks peaks EBA esitama komisjonile aruande selle kohta, kas on asjakohane tunnustada kindlustuslepinguid mõjusa riskimaandamise meetmena, ning sellistel juhtudel kasutatavate tingimuste, kriteeriumide ja standardvalemi kohta.
- (48) Rahapoliitika erakordne ja enneolematu karmistamine pärast COVID-19 pandeemiat võib põhjustada finantsturgudel märkimisväärset volatiilsust. Koos suurenenud ebakindlusega, mis toob kaasa valitsemissektori võla tootluse suurenemise, võib see omakorda kasvatada realiseerimata kahjumit teatavatele finantsinstitutsioonidele kuuluvalt valitsemissektori võlalt. Selleks et leevendada keskvalitsuse võla turgude volatiilsuse märkimisväärset negatiivset mõju finantsinstitutsioonide omavahenditele ja seega finantsinstitutsioonide laenuandmisvõimele, tuleks taaskehtestada ajutine usaldatavusfilter, mis seda mõju osaliselt neutraliseeriks.
- (49) Avaliku sektori rahastamine teise liikmesriigi omavääringus nomineeritud riigivõlakirjade emiteerimise kaudu võib olla jätkuvalt vajalik, et toetada avaliku sektori meetmeid COVID-19 pandeemia ja Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja põhjustatud tõsise ja kahekordse majandusšoki tagajärgedega võitlemiseks. Selleks et vältida piiranguid sellistesse võlakirjadesse investeerivatele finantsinstitutsioonidele, on asjakohane taaskehtestada üleminekukord keskvalitsuste või keskpankade vastu olevate nõuete jaoks, kui need nõuded on nomineeritud teise liikmesriigi omavääringus, et käsitleda selliseid nõudeid krediidiriski raamistiku alusel.
- (50) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/630⁽¹⁾ kehtestati viivisnõuete kahju miinimumkatte nõue (nn usaldatavusõuetest ajendatud kaitsekord). Meetme eesmärk oli vältida finantsinstitutsioonide viivisnõuete taastamist, edendades samal ajal viivisnõuete ennetavat haldamist, parandades finantsinstitutsioonide restruktureerimis- või sissenõudmismenetluste tõhusust. Seda arvesse võttes tuleks ekspordikrediidi agentuuride või avalik-õiguslike garantii andjate tagatud viivisnõuete suhtes kohaldada mõningaid sihipäraseid muudatusi. Lisaks tuleks usaldatavusnõuetest ajendatud kaitsekorra kohaldamisalast välja jätta teatavad finantsinstitutsioonid, kes vastavad rangetele tingimustele ja on spetsialiseerunud viivisnõuete omandamisele.
- (51) Noteeritud väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid ning muud finantsinstitutsioonid peaksid avalikustama samuti teabe nõuetekohaselt teenindatavate nõuete, viivisnõuete ja makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuete summa ja kvaliteedi kohta, samuti tähtaja ületanud riskipositsioonide arvestuse aegumisanalüüsi. See avalikustamiskohustus ei tekita kõnealustele finantsinstitutsioonidele lisakoormust, kuna EBA on sellise piiratud teabe avalikustamist juba rakendanud, tuginedes nõukogu 2017. aasta tegevuskavale viivislaenude vähendamiseks Euroopas, milles kutsuti EBAt üles tõhustama varade kvaliteeti ja viivislaene käsitlevaid avalikustamismõnedeid kõigi finantsinstitutsioonide puhul. Kõnealune avalikustamiskohustus on täielikult kooskõlas ka komisjoni 16. detsembri 2020. aasta teatisega „Viivislaenude probleemi lahendamine COVID-19 pandeemia tagajärgede kontekstis“.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/630, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega (ELT L 111, 25.4.2019, lk 4).

- (52) Avalikustamise eesmärgil on vaja vähendada nõuete täitmisega seotud koormust ja parandada avalikustatava teabe võrreldavust. Seepärast peaks EBA looma tsentraliseeritud veebipõhise platvormi, mis võimaldab finantsinstitutsioonide esitatud teavet ja andmeid avalikustada. See tsentraliseeritud veebipõhine platvorm peaks toimima finantsinstitutsioonide avalikustatava teabe ühtse juurdepääsupunktina, samal ajal kui teabe ja andmete omandiõigus ning vastutus nende õigsuse eest peaks jääma neid andmeid koostavatele finantsinstitutsioonidele. Avalikustatud teabe avaldamise tsentraliseerimine peaks olema täielikult kooskõlas kapitaliturgude liidu tegevuskavaga. Lisaks peaks kõnealune tsentraliseeritud veebipõhine platvorm olema koostalitlusvõimeline Euroopa ühtse juurdepääsupunktiga.
- (53) Järelevalvelise aruandluse ja avalikustamise suurema integreerimise võimaldamiseks peaks EBA avaldama finantsinstitutsioonide avalikustatava teabe tsentraliseeritud, austades samal ajal kõigi finantsinstitutsioonide õigust ise andmeid ja teavet avaldada. Selline tsentraliseeritud avalikustamine peaks võimaldama EBA-l avaldada väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide kohta teavet, mis põhineb kõnealuste finantsinstitutsioonide poolt pädevatele asutustele esitatud tabelil, ning peaks seega märkimisväärselt vähendama nende väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide halduskoormust. Samal ajal ei tohiks avalikustamise tsentraliseerimine mõjutada teiste finantsinstitutsioonide kulusid ja peaks suurendama läbipaistvust ning vähendama turuosaliste kulusid seoses juurdepääsuga usaldatavusnõuetega seotud teabele. Selline suurem läbipaistvus peaks hõlbustama andmete võrreldavust eri finantsinstitutsioonide vahel ning edendama turudistsipliini.
- (54) Selleks et saavutada komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises esitatud Euroopa rohelise kokkuleppe keskkonna- ja kliimaeesmärgid ning toetada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 elluviimist, on vaja suunata suures mahus erasektori investeeringud liidus tehtavatesse kestlikesse investeeringutesse. Määrus (EL) nr 575/2013 peaks kajastama keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite tähtsust ja täielikku arusaamist riskidest, mis tulenevad riskipositsioonidest selliste tegevuste suhtes, mis on seotud üldiste kestlikkuseesmärkide või keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiseesmärkidega. Selleks et tagada ühtlustamine kogu liidus ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite ja -riskide ühetaoline mõistmine, tuleks kehtestada üldised määratlused. Keskkonna-, sotsiaalsetel ja juhtimisteguritel võib olla positiivne või negatiivne mõju üksuse, riigi või üksikisiku finantstulemustele või maksevõimele. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite levinud näited on kasvuhooonegaaside heide, elurikkus ning veekasutus ja -tarbimine keskkonna valdkonnas; inimõigused ning töö- ja tööjõukaalutlused sotsiaalvaldkonnas, ning kõrgemal positsioonil olevate töötajate õigused ja kohustused ning tasustamine juhtimise valdkonnas. Keskkonna- või sotsiaalsetest teguritest mõjutatavad varad või tegevused tuleks kindlaks määrata, lähtudes liidu eesmärgist saada 2050. aastaks kliimaneutraalseks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119, ⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses, mis käsitleb looduse taastamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2022/869, ning liidu asjakohastes kestlikkuse eesmärkides. Olulise kahju ärahoidmise põhimõttega seotud tehnilisi sõelumiskriteeriume, mis on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 ⁽¹³⁾ kohaselt, ning konkreetseid liidu õigusakte kliimamuutuste, keskkonnaseisundi halvenemise ja elurikkuse vähenemise ärahoidmiseks tuleks kasutada varade või riskipositsioonide kindlakstegemiseks, et hinnata sihtotstarbelisi usaldatavusnõudeid ja riskierinevusi.
- (55) Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskipositsioonid ei pruugi olla proportsionaalsed finantsinstitutsiooni suuruse ja keerukusega. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskipositsioonide tasemed kogu liidus on samuti üsna ebaühtlased: mõnes liikmesriigis on võimalik leebe üleminekumõju ja teistes on võimalik suur üleminekumõju riskipositsioonidele, mis on seotud tegevustega, millel on märkimisväärne negatiivne mõju eelkõige keskkonnale. Läbipaistvusnõuded, mida kohaldatakse finantsinstitutsioonide suhtes, ja kestlikusalased avalikustamise nõuded, mis on sätestatud muudes kehtivates liidu õigusaktides, annavad mõne aasta pärast üksikasjalikumaid andmeid. Selleks et korrektselt hinnata keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, millega finantsinstitutsioonid võivad kokku puutuda, on aga hädavajalik, et turud ja pädevad asutused hangiksid piisavad andmed kõigilt nende riskidega kokku puutuvatelt üksustelt. Finantsinstitutsioonidel peaks olema võimalik süstemaatiliselt kindlaks teha sellise tegevusega seotud riskipositsioone, mille puhul leitakse, et see kahjustab oluliselt mõnda keskkonaeesmärki määruse (EL) 2020/852 tähenduses, ning tagada nende osas piisav läbipaistvus. Tagamaks, et pädevate asutuste kasutuses on üksikasjalikud, terviklikud ja tulemusliku finantsjärelevalve jaoks võrreldavad andmed, tuleks finantsinstitutsioonide järelevalvelises aruandluses esitada teave keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskipositsioonide kohta. Selleks et tagada turgude suhtes täielik läbipaistvus, tuleks ka keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide avalikustamist laiendada kõigile finantsinstitutsioonidele. Kõnealuse teabe üksikasjalikkus peaks olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, võttes arvesse asjaomase finantsinstitutsiooni suurust ja keerukust ning tema keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskipositsioonide olulisust. Keskkonna- sotsiaalsete ja juhtimisriskide avalikustamisega seotud rakenduslike tehniliste standardite läbivaatamisel peaks EBA hindama vahendeid, millega parandada pandikirjade tagatiste kogumite keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide avalikustamist, ning kaaluma, kas teave finantsinstitutsioonide poolt otse või laenude

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmise teel emiteeritud pandikirjade aluseks olevate laenude kogumite asjaomaste riskipositsioonide kohta tuleks lisada läbivaadatud rakenduslikesse tehnilistesse standarditesse või pandikirju käsitlevasse õigus- ja avalikustamisraamistikku.

- (56) Kuna liidu majanduse üleminek kestlikule majandusmudelile hoogustub, muutuvad kestlikkusega seotud riskid üha olulisemaks ja võivad vajada täiendavat kaalumist. Usaldusväärsete ja järjepidevate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisandmete kättesaadavuse ja juurdepääsetavuse asjakohane hindamine peaks olema aluseks, mille abil luua täielik seos keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide tegurite ning tavapärase finantsriski kategooriate ja riskipositsioonide kogumite vahel. Samuti peaks sellele tõendite kogumisele aitama kaasa ESMA, andes aru selle kohta, kas keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske kajastatakse asjakohaselt finantsinstitutsioonide võimalike vastaspoolte või riskipositsioonide krediidiriski reitingutes. Arvestades keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide nii finantsinstitutsioonide kui ka järelevalveasutuste poolse kindlakstegemise ja kvantifitseerimise kiiret ja pidevat arengut, on samuti vaja tuua ettepoole – käesoleva määruse jõustumise kuupäevale – EBA volituse see osa, mille alusel hinnata, kas keskkonnaalaste või sotsiaalsete eesmärkidega olulisel määral seotud varade või tegevustega seotud riskipositsioonide sihtotstarbeline usaldatavusnõuete kohane käsitlemine oleks põhjendatud, ja esitada selle kohta aruanne. EBA kehtivad volitused tuleks hindamistöö pikkuse ja keerukuse tõttu jagada mitmeks aruandeks. Seepärast tuleks koostada kaks järjestikust, asjaomast aastat käsitlevat EBA järeelmeetmete aruannet vastavalt 2024. ja 2025. aasta lõpuks. Rahvusvahelise Energiaagentuuri andmetel ei või 2050. aastaks süsinikuneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks uusi fossiilkütuseid uurida ega fossiilkütuste tootmist laiendada. See tähendab, et fossiilkütustega seotud riskipositsioonid võivad kätkeda endas suuremat riski nii mikrotasandil, kuna selliste varade väärtus peaks aja jooksul vähenema, kui ka makrotasandil, kuna fossiilkütustega seotud tegevuse rahastamine ohustab eesmärki piirata üleilmse temperatuuri tõus 1,5 °C-ga üle tööstusajastueelse taseme ja ohustab seega finantsstabiilsust. Seepärast peaksid pädevad asutused ja turuosalised saama kasu finantsinstitutsioonide suuremast läbipaistvusest, mis puudutab nende riskipositsioone fossiilkütuste sektoris tegutsevate üksuste suhtes, sealhulgas nende tegevust seoses taastuvate energiaallikatega.
- (57) Tagamaks, et taristu riskipositsioonidega seotud mis tahes kohandused ei kahjusta liidu kliimaeesmärke, saavad uued riskipositsioonid riskikaalu allahindlust üksnes juhul, kui rahastatavad varad aitavad positiivselt kaasa ühe või mitme määruses (EL) 2020/852 sätestatud keskkonaeesmärgi saavutamisele ega kahjusta märkimisväärselt muid kõnealuses määruses sätestatud eesmärke või kui rahastatavad varad ei kahjusta märkimisväärselt ühtegi kõnealuses määruses sätestatud keskkonaeesmärki.
- (58) On oluline, et järelevalveasutustel oleksid vajalikud volitused, et hinnata ja mõõta terviklikult riske, millele pangandusgrupp konsolideeritud tasandil avatud on, ning et neil oleks paindlikkus kohandada oma järelevalvealaseid käsitusi uutele riskiallikatele. Oluline on vältida lünki usaldatavusnõuete kohase ja raamatupidamisarvestuse konsolideerimise vahel, mis võivad põhjustada tehinguid, mille eesmärk on jätta varad usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise alt välja, kuigi riskid jäävad pangandusgruppi. Järjepidevuse puudumine „emaettevõtja“, „tütarettevõtja“ ja „kontrolli“ määratluses ning selguse puudumine „abiettevõtja“, „finantsvaldusettevõtja“ ja „finantseerimisasutuse“ määratluses raskendavad järelevalveasutustel kohaldatavate normide järjepidevat kohaldamist liidus ning riskide avastamist ja asjakohast käsitlemist konsolideeritud tasandil. Seepärast tuleks neid määratlusi muuta ja täiendavalt selgitada. Lisaks peetakse asjakohaseks, et EBA uuriks täiendavalt, kas neid järelevalveasutuste volitusi võivad tahtmatult piirata mis tahes allesjäänud lahknevused või lüngad õigusnormides või nende koostoimes kohaldatava raamatupidamistavaga.
- (59) Krüptovaraturud on viimastel aastatel kiiresti kasvanud. Selleks et käsitleda finantsinstitutsioonide võimalikke riske, mis tulenevad nende krüptovara riskipositsioonidest, mis ei ole kehtiva usaldatavusraamistikuga veel piisavalt kaetud, avaldas Baseli pangajärelevalve komitee 2022. aasta detsembris krüptovara riskipositsioonide usaldatavusnõuete kohase käsitluse tervikliku standardi. Kõnealuse standardi soovitatav kohaldamiskuupäev on 1. jaanuar 2025, kuid mõningaid standardi tehnilisi elemente arendati Baseli pangajärelevalve komitee tasandil 2023. ja 2024. aastal veel edasi. Võttes arvesse krüptovaraturgude jätkuvat arengut ja tunnistades, kui oluline on rakendada finantsinstitutsioonide krüptovara riskipositsioone käsitlevat Baseli standardit täielikult liidu õiguses, peaks komisjon esitama 30. juuniks 2025 seadusandliku ettepaneku kõnealuse standardi rakendamiseks ning täpsustama kõnealuste riskipositsioonide suhtes üleminekuperioodi kui kõnealuse standardi rakendamiseni kohaldatava usaldatavusnõuete kohase käsitluse. Üleminekuperioodi usaldatavusnõuete kohases käsitluses tuleks võtta arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/1114⁽¹⁴⁾ krüptovara emitentide suhtes kehtestatud õigusraamistikku ning täpsustada kõnealuste krüptovarade usaldatavusnõuete kohast käsitlust. Seepärast tuleks üleminekuperioodil tunnustada tokeniseeritud traditsioonilisi varasid, sealhulgas e-raha tokeneid, sellistena, mis kujutavad endast

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40).

kõnealuse määruse nõuetele vastavate traditsiooniliste varade ja krüptovaradega sarnaseid riske, ning järgitavate muude traditsiooniliste varade kui ühe usaldusraha suhtes tuleks kohaldada kõnealuse määruse nõuetega kooskõlas olevat usaldatavusnõuete kohast käsitlust. Riskipositsioonidele, mis on seotud muu krüptovaraga, sealhulgas selliste tokeniseeritud krüptovara tuletisinstrumentidega, mis erinevad nendest, mis kvalifitseeruvad soodsamaks kapitalikäsitluseks, tuleks määrata riskikaal 1 250 %.

- (60) Baseli pangajärelevalve komitee poolt lõpliku Basel III raamistiku raames välja töötatud väärtpaberitega finantseerimise tehingute miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku teatavate aspektide ebaselgus ning kahtlused seoses selle kohaldamise majandusliku põhjendatusega teatavat liiki väärtpaberitega finantseerimise tehingute suhtes on tõstatanud küsimuse, kas kõnealuse raamistiku usaldatavusemärke on võimalik saavutada ilma soovimatuid tagajärgi tekitamata. Seepärast peaks komisjon uuesti hindama väärtpaberitega finantseerimise tehingute miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku rakendamist liidu õiguses. Selleks et esitada komisjonile piisavalt tõendeid, peaks EBA tihedas koostöös ESMAga esitama komisjonile aruande kõnealuse raamistiku mõju ja kõige asjakohasema käsituse kohta selle rakendamiseks liidu õiguses.
- (61) Lõpliku Basel III raamistiku kohaselt ei pruugi väärtpaberitega finantseerimise tehingute väga lühiajaline olemus olla krediidiriski standardmeetodis hästi kajastatud, mistõttu selle meetodi alusel arvatud omavahendite nõuded võivad olla ülemäära suuremad kui sisereitingute meetodi kohaselt arvatud omavahendite nõuded. Selle tulemusena ja võttes arvesse ka minimaalse väljumäära kehtestamist, võivad nende riskipositsioonide puhul arvatud omavahendite nõuded märkimisväärselt suureneeda, mõjutades võla- ja väärtpaberiturgude, sealhulgas avaliku sektori võlakirjaturgude likviidsust. Seepärast peaks EBA esitama aruande, mis käsitleb krediidiriski standardite asjakohasust ja mõju väärtpaberitega finantseerimise tehingutele ning eelkõige seda, kas kõnealuste riskipositsioonide puhul oleks põhjendatud krediidiriski standardmeetodi kohandamine, et kajastada nende lühiajalist olemust.
- (62) Komisjon peaks rakendama liidu õiguses Baseli pangajärelevalve komitee poolt 2020. aasta juulis avaldatud läbivaadatud Basel III standardid krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete kohta, kuna need standardid parandavad üldiselt krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamist, käsitledes mitmeid varem täheldatud probleeme, eelkõige seda, et olemasoleva krediiväärtuse korrigeerimise omavahendite nõuete raamistikuga ei suudeta krediiväärtuse korrigeerimise riski asjakohaselt arvesse võtta.
- (63) Krediiväärtuse korrigeerimise riski käsitlust puudutavate algsete Basel III standardite rakendamisel liidu õiguses vabastati teatavad tehingud krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisest. Need erandid lepidi kokku, et vältida teatavate tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute kulude võimalikku ülemäära suurenemist tulenevalt krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete kehtestamisest, eelkõige juhul, kui finantsinstitutsioonid ei suutnud maandada krediiväärtuse korrigeerimise riski teatavate klientide puhul, kes ei saanud tagatise vahetada. EBA arvatud hinnangulise mõju kohaselt jääksid läbivaadatud Basel III standardite kohased krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded nende klientidega tehtud erandiga hõlmatud tehingute puhul põhjendamatult suureks. Tagamaks, et kõnealused kliendid jätkavad oma finantsriskide maandamist tuletistehingute kaudu, tuleks läbivaadatud Basel III standardite rakendamisel erandid säilitada.
- (64) Erandiga hõlmatud tehingute tegelik krediiväärtuse korrigeerimise risk võib siiski olla neid erandeid kohaldavate finantsinstitutsioonide jaoks märkimisväärse riski allikaks. Kui need riskid realiseeruvad, võivad asjaomased finantsinstitutsioonid kanda olulist kahju. Nagu EBA oma 25. veebruari 2015. aasta aruandes krediiväärtuse korrigeerimise kohta rõhutas, tekitab erandiga hõlmatud tehingute krediiväärtuse korrigeerimise risk usaldatavusnõuetega seotud probleeme, mida määruses (EL) nr 575/2013 ei käsitleta. Selleks et aidata järelevalveasutustel jälgida krediiväärtuse korrigeerimise riski, mis tuleneb erandiga hõlmatud tehingutest, peaksid finantsinstitutsioonid esitama omavahendite nõuete arvutuse erandiga hõlmatud tehingute krediiväärtuse korrigeerimise riski kohta, mis oleks nõutav, kui need tehingud ei oleks erandiga hõlmatud. Lisaks peaks EBA töötama välja suunised, mis aitaksid järelevalveasutustel kindlaks teha ülemäärase krediiväärtuse korrigeerimise riski ja parandada järelevalvemeetmete ühtlustamist selles valdkonnas kogu liidus.
- (65) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu Euroopa Pangandusjärelevalve välja töötatud regulatiivsed tehnilised standardid seoses järgmisega: näitajad erakorraliste asjaolude kindlaksmääramiseks täiendavate väärtuse korrigeerimise puhul; meetod, millega määrata kindlaks positsiooni peamine riskitegur ja see, kas tegemist on pika või lühikese positsiooniga; protsess kauplemisportfellivälise krediidi lühikeste netopositsioonide või omakapitali lühikeste netopositsioonide arvutamiseks ja jälgimiseks; omavahendite suhtarvude valuutariski maandamise käsitlus; kriteeriumid, mida finantsinstitutsioonid kasutavad bilansivälise kirjete määramiseks; kvaliteetsete projektide rahastamise ja objektide rahastamise riskipositsioonide kriteeriumid seoses eriotstarbeliste nõuetega, mille kohta puudub vahetult kohaldatav krediidikvaliteedi hinnang; tegurite liigid, mida tuleb riskikaalude asjakohasuse hindamisel arvesse võtta; mõiste „samaväärne õiguslik mehhanism, millega tagatakse, et ehitatav kinnisvara saadakse valmis mõistliku aja jooksul“; tingimused, mille alusel hinnata olemasoleva reitingusüsteemi kasutamise olulisust; sisereitingute meetodi kasutamise nõuete täitmise hindamise meetodika; projektide rahastamise, objektide

rahastamise ja kauba rahastamise kategoriseerimine; sisereitingute meetodi kohaste riskipositsiooni klasside täpsustamine; eriotstarbeliste nõuete tegurid; riskiga kaalutud vara arvutamine ostetud nõuete lahjendusriski puhul; reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsessi terviklikkuse hindamine; finantsinstitutsiooni meetodika makseviivituse tõenäosuse hindamiseks; võrreldav vara; ostu- ja müügioptsioonide järelevalveline delta; majandusnäitaja komponendid; majandusnäitaja korrigeerimine; mõiste „põhjendamatu koormav“ määratlus operatsiooniriski aastase kahju arvutamise kontekstis; operatsiooniriski riskitaksonoomia; pädevate asutuste hinnang operatsiooniriski aastase kahju arvutamise kohta; kahjuandmete korrigeerimised; operatsiooniriski juhtimine; valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide tururiski omavahendite nõuete arvutamine; pädevate asutuste hindamismetoodika alternatiivse standardmeetodi puhul; investeerimisfondi kauplemisportfell; jääkriski lisanõude erandi kriteeriumid; tingimused ja näitajad, mida kasutatakse selleks, et hinnata, kas erakorralised asjaolud on aset leidnud; kriteeriumid andmesisendite kasutamiseks riskimõõtmise mudelis; kriteeriumid riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks; tingimused ja kriteeriumid, mille kohaselt võib lubada finantsinstitutsioonil mitte arvestada ületamist; kriteeriumid, millega täpsustatakse, kas kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on kas lähedased või piisavalt lähedased hüpoteetilistele muutustele; tingimused ja kriteeriumid, mille abil hinnatakse õiglasel väärtusel hinnatavatest väärtpaberitega finantseerimise tehingutest tulenevat krediitväärtuse korrigeerimise riski; marginaali asendajad; krediitväärtuse korrigeerimise riski puhul standardmeetodi kasutamise laiendamise ja muutmise hindamine, ning tehnilised elemendid, mida finantsinstitutsioonid vajavad teatavate krüptovaradega seotud omavahendite nõuete arvutamiseks. Komisjon peaks need regulatiivsed tehnilised standardid võtma vastu delegeeritud õigusaktidega vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

- (66) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu EBA välja töötatud rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad ELis emattevõtjana tegutsevate finantsinstitutsioonide, ELis emattevõtjana tegutsevate finantsvaldusettevõtjate ja ELis emattevõtjana tegutsevate segafinantsvaldusettevõtjate esitatud sisereitingute meetodit puudutavat ühisotsuste tegemise korda; majandusnäitaja kirjeid, kaardistades need kirjed vastavate aruandevormi lahtritega; ühtseid avalikustamise vorme, nendega seotud juhiseid, teavet teabe uuesti esitamise põhimõtete kohta ja teabe avalikustamise IT-lahendusi, ning keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalase teabe avalikustamist. Komisjon peaks kõnealused rakenduslikud tehnilised standardid võtma vastu rakendusaktidena vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 ning kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.
- (67) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tagada kogu liidus finantsinstitutsioonidele kohaldatavad ühtsed usaldatavusnõuded, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (68) Määrust (EL) nr 575/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmise

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkti 1 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (*) I lisa A jao punktides 3 ja 6 osutatud tegevus, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest ning ettevõtja ei ole kaubadiiler, lubatud heitkoguse väärtpaberite diiler, investeerimisfond, kindlustusandja ega investeerimisühing, kelle puhul on krediitiasutusena tegutsemise loa taotlemise suhtes tehtud erand kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 8a:

- i) liidus asutatud ettevõtja, sealhulgas tema kolmandas riigis asutatud filiaalide ja tütarettevõtjate konsolideeritud vara koguväärtus on 30 miljardit eurot või rohkem;
- ii) liidus asutatud ettevõtja, sealhulgas tema kolmandas riigis asutatud filiaalide ja tütarettevõtjate vara koguväärtus on alla 30 miljardi euro ning ettevõtja kuulub konsolideerimisgruppi, mille puhul kõigi selliste sinna kuuluvate liidus asutatud ettevõtjate, sealhulgas tema kolmandas riigis asutatud filiaalide ja tütarettevõtjate, kes tegelevad direktiivi 2014/65/EL I lisa A jao punktides 3 ja 6 osutatud tegevusega ja kellest iga üksiku ettevõtja vara koguväärtus on alla 30 miljardi euro, konsolideeritud vara koguväärtus on 30 miljardit eurot või rohkem;
- iii) liidus asutatud ettevõtja, sealhulgas tema kolmandas riigis asutatud filiaalide ja tütarettevõtjate vara koguväärtus on alla 30 miljardi euro ning ettevõtja kuulub konsolideerimisgruppi, mille puhul kõigi selliste sinna kuuluvate ettevõtjate, kes tegelevad direktiivi 2014/65/EL I lisa A jao punktides 3 ja 6 osutatud tegevusega, konsolideeritud vara koguväärtus on 30 miljardit eurot või rohkem, kui konsolideeritud järelevalvet tegev asutus järelevalvekolleegiumiga konsulteerides nii otsustab, et käsitleda võimalikku nõuete täitmisest kõrvalehoidmise riski ja võimalikke liidu finantsstabiilsust ohustavaid riske;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).“;

ii) punkt 12 jäetakse välja;

iii) punktid 15 ja 16 asendatakse järgmisega:

„15) „emaettevõtja“ – ettevõtja, kes omab kontrolli punkti 37 tähenduses ühe või mitme ettevõtja üle;

16) „tütarettevõtja“ – ettevõtja, keda kontrollib punkti 37 tähenduses teine ettevõtja; tütarettevõtjate tütarettevõtjaid käsitatakse samuti esialgse emaettevõtja tütarettevõtjatena;“;

iv) punkt 18 asendatakse järgmisega:

„18) „abiettevõtja“ – ettevõtja, kelle põhitegevus, olenemata sellest, kas seda osutatakse konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtjatele või konsolideerimisgrupivälisele klientidele, on üks järgmistest:

a) panganduse otsene laiendus;

b) kasutusrent, vara omamine või haldamine, andmetöötlusteenuste osutamine või muu tegevus niivõrd, kui selle puhul on tegemist panganduse abiteenusega;

c) muu tegevus, mida EBA peab sarnaseks punktides a ja b osutatud tegevustega;“;

v) punkt 20 asendatakse järgmisega:

„20) „finantsvaldusettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab kõigile järgmistele tingimustele:

a) ta on finantseerimisasutus;

b) ta ei ole segafinantsvaldusettevõtja;

c) tal on vähemalt üks tütarettevõtja, mis on finantsinstitutsioon;

- d) rohkem kui 50 % järgmistest näitajatest on püsivalt seotud tütarettevõtjatega, kes on finantsinstitutsioonid või finantseerimisasutused, ning ettevõtja enda tegevusega, mis ei ole seotud tütarettevõtjates osaluse omandamise või omamisega, kui selline tegevus on sama laadi kui finantsinstitutsiooni või finantseerimisasutuse tegevus:
- i) ettevõtja omakapital tema konsolideeritud olukorra alusel;
  - ii) ettevõtja varad tema konsolideeritud olukorra alusel;
  - iii) ettevõtja tulud tema konsolideeritud olukorra alusel;
  - iv) ettevõtja töötajad tema konsolideeritud finantsseisundi alusel;
  - v) muud näitajad, mida pädev asutus peab oluliseks.

Pädev asutus võib otsustada, et üksus ei kvalifitseeru finantsvaldusettevõtjaks isegi juhul, kui on täidetud üks esimese lõigu alapunktides i–iv osutatud näitajatest, kui pädev asutus leiab, et asjaomane näitaja ei anna õiglast ja õiget ülevaadet konsolideerimisgrupi peamistest tegevustest ja riskidest. Enne sellise otsuse tegemist konsulteerib pädev asutus EBAGA ning esitab põhjendatud ja üksikasjaliku kvalitatiivse ja kvantitatiivse põhjenduse. Pädev asutus võtab EBA arvamust igakülselt arvesse, ja kui ta kavatseb sellest kõrvale kalduda, esitab EBA-le kolme kuu jooksul alates EBA arvamuse kättesaamise kuupäevast põhjenduse selle kohta, miks ta otsustas kõnealusest arvamusest kõrvale kalduda;“;

vi) lisatakse järgmine punkt:

„20a) „investeeringusvaldusettevõtja“ – määruse (EL) 2019/2033 artikli 4 lõike 1 punktis 23 määratletud investeeringusvaldusettevõtja;“;

vii) punkt 26 asendatakse järgmisega:

„26) „finantseerimisasutus“ – ettevõtja, kes vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) ta ei ole finantsinstitutsioon, pelgalt tööstusvaldusettevõtja, väärtipaberistamise eriotstarbeline ettevõtja, direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis f määratletud kindlustusvaldusettevõtja ega kõnealuse direktiivi artikli 212 lõike 1 punktis g määratletud segakindlustusvaldusettevõtja, välja arvatud juhul, kui segakindlustusvaldusettevõtjal on tütarettevõtjast finantsinstitutsioon;
- b) ta täidab ühte või mitut järgmist tingimust:
  - i) ettevõtja põhitegevus on osaluse omandamine või omamine või direktiivi 2013/36/EL I lisa punktides 2–12 ja punktides 15, 16 ja 17 loetletud ühe või mitme tegevusega tegelemine või direktiivi 2014/65/EL I lisa A või B jaos loetletud ühe või mitme teenuse osutamine või tegevusega tegelemine seoses direktiivi 2014/65/EL I lisa C jaos loetletud finantsinstrumentidega;
  - ii) ettevõtja on investeerimisühing, segafinantsvaldusettevõtja, investeerimisvaldusettevõtja, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366 (*) artikli 1 lõike 1 punktide a–d alusel liigitatud makseteenuse pakkuja, varahaldusettevõtja või abiettevõtja;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ja 2013/36/EL ning määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ja direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).“;

viii) lisatakse järgmine punkt:

„26a) „pelgalt tööstusvaldusettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) tema põhitegevuseks on osaluste omandamine või omamine;

- b) talle ei osutata käesoleva lõike punkti 27 alapunktis a või alapunktides d–l ning ta ei ole investeerimisühing, varahaldusettevõtja ega direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 1 lõike 1 punktide a–d alusel liigitatud makseteenuse pakkuja;
- c) tal ei ole osalust finantssektori ettevõtjas;“;
- ix) punkti 27 alapunkt c jäetakse välja;
- x) punkt 28 asendatakse järgmisega:
- „28) „liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon“ – liikmesriigis tegutsev finantsinstitutsioon, kellel on finantsinstitutsioonist või finantseerimisasutusest tütarettevõtja või kellel on sellises finantsinstitutsioonis või finantseerimisasutuses osalus ning kes ise ei ole ühegi teise samas liikmesriigis tegevusloa saanud finantsinstitutsiooni ega samas liikmesriigis asutatud finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja;“;
- xi) punkt 35 asendatakse järgmisega:
- „35) „osalus“ – märkimisväärne osalus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL (*) artikli 2 punktis 2, või omandiõigus, mille puhul otse või kaudselt omatakse vähemalt 20 % ettevõtja hääleõigustest või kapitalist;
- (*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).“;
- xii) punkt 37 asendatakse järgmisega:
- „37) „kontroll“ – direktiivi 2013/34/EL artiklis 22 või finantsinstitutsiooni suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002 (*) alusel kohaldatavates raamatupidamisstandardites määratletud emaettevõtja ja tütarettevõtja vaheline suhe või sarnane suhe mis tahes füüsilise või juriidilise isiku ning ettevõtja vahel;
- (*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).“;
- xiii) punkt 52 asendatakse järgmisega:
- „52) „operatsioonirisk“ – risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse ja süsteemide ebaadekvaatse toimimise või mittetoimimise või väliste sündmuste tagajärjel, sealhulgas, kuid mitte üksnes, õiguslik risk, mudelirisk ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) risk, kuid välja arvatud strateegiline ja mainerisk;“;
- xiv) lisatakse järgmised punktid:
- „52a) „õiguslik risk“ – kahjurisk, sealhulgas kulud, trahvid, karistused või karistuslikud kahjuhüvitised, mida finantsinstitutsioon võib kanda selliste sündmuste tagajärjel, mis lõpevad kohtumenetlusega, sealhulgas:
- a) järelevalvemeetmed ja erakokkulepped;
- b) tegevusetus, kui tegevus on vajalik juriidilise kohustuse täitmiseks;
- c) meetmed, mis on võetud õigusliku kohustuse täitmise vältimiseks;

- d) väärkäitumisjuhtum, milleks on tahtlik või hooletusest tulenev väärkäitumine, sealhulgas ebasobiv finantsteenuste osutamine või ebapiisava või eksitava teabe andmine finantsinstitutsiooni müüdavate toodete finantsriski kohta;
  - e) liikmesriigi või rahvusvahelistest õigusnormidest või õigusaktidest tulenevate nõuete rikkumine;
  - f) lepingupõhistest kokkulepetest tulenevate mis tahes nõuete rikkumine või liikmesriigi või rahvusvaheliste normide ja tavade kohaselt kehtestatud sise-eeskirjade ja tegevusjuhendite mittetäitmine;
  - g) eetikanormide mittetäitmine;
- 52b) „mudelirisk“ – kahjurisk, mis tuleneb otsustest, mis põhinevad peamiselt sisemudelite väljundil, mis tuleneb vigadest kõnealuste mudelite kavandamisel, väljatöötamisel, parameetrite hindamisel, rakendamisel, kasutamisel või seires, sealhulgas järgmine:
- a) valitud sisemudeli sobimatu ülesehitus ja omadused;
  - b) ei kontrollita piisavalt, kas valitud sisemudel sobib hinnatavale finantsinstrumendile või hinnatavale tootele, või ei kontrollita piisavalt, kas valitud sisemudel sobib kohaldatavatele turutingimustele;
  - c) vead valitud sisemudeli rakendamisel;
  - d) ebaõige turuhinnas hindamine ja riski mõõtmine, mis on tingitud veast tehingu sisestamisel kauplemissüsteemi;
  - e) valitud sisemudeli või selle väljundite kasutamine eesmärgil, milleks see mudel ei olnud ette nähtud või kavandatud, sealhulgas modelleerimisparameetritega manipuleerimine;
  - f) mudeli toimivuse või prognoosivõime mitteõigeaegne või ebatõhus seire või valideerimine, et hinnata, kas valitud sisemudel on endiselt eesmärgipärane;
- 52c) „IKT-risk“ – risk saada kahju seoses mis tahes mõistlikult tuvastatava asjaoluga, mis on seotud võrgu- ja infosüsteemide kasutamisega ning mis realiseerumise korral võib ohustada võrgu- ja infosüsteemide, tehnoloogiast sõltuva vahendi või protsessi, operatsioonide ja protsesside või teenuste osutamise turvalisust, avaldades kahjulikku mõju digitaalsele või füüsilisele keskkonnale;
- 52d) „keskkonna-, sotsiaalne ja juhtimisrisk“ – risk, et finantsinstitutsioonile avaldub negatiivne finantsmõju tulenevalt keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele; keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskid realiseeruvad tavapäraste finantsriskide kategooriate kaudu;
- 52e) „keskkonnarisk“ – risk, et finantsinstitutsioonile avaldub negatiivne finantsmõju tulenevalt keskkonnategurite praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele, sealhulgas teguritest, mis on seotud üleminekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 (*) artiklis 9 sätestatud eesmärkide saavutamisele; keskkonnarisk hõlmab nii füüsilist riski kui ka üleminekuriski;
- 52f) „füüsiline risk“ – keskkonnariski osana risk, et finantsinstitutsioonile avaldub negatiivne finantsmõju tulenevalt keskkonnategurite füüsilise mõju praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele;
- 52g) „üleminekurisk“ – keskkonnariski osana risk, et finantsinstitutsioonile avaldub negatiivne finantsmõju tulenevalt keskkonnasäästlikule majandusele ülemineku praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele;

- 52h) „sotsiaalne risk“ – risk, et finantsinstitutsioonile avaldub negatiivne finantsmõju tulenevalt sotsiaalsete tegurite praegusest või tulevasest mõjust tema vastaspooltele või investeeritud varadele;
- 52i) „juhtimisrisk“ – risk, et finantsinstitutsioonile avaldub negatiivne finantsmõju tulenevalt juhtimistegurite praegusest või tulevasest mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).“;

xv) punktid 54, 55 ja 56 asendatakse järgmisega:

- „54) „makseviituse tõenäosus“ – võlgniku või asjakohasel juhul krediidilimiidi makseviituse tõenäosus üheaastase perioodi jooksul ja lahjendusrisiki kontekstis lahjenduse tõenäosus üheaastase perioodi jooksul;
- 55) „makseviitusest tingitud kahjumäär“ – võlgniku või asjakohasel juhul krediidilimiidi makseviitusest tuleneva, üksiku tehinguga seotud riskipositsiooni kahju ja makseviituse hetkeks või pärast makseviituse kuupäeva saabuval konkreetsel aruandekuupäeval tasumata summa suhe ning lahjendusrisiki puhul lahjendusest tulenev kahju, mis tähendab nõude lahjendusest tuleneva osetud nõudega seotud kahju suhet osetud nõude tagasimaksmata summasse;
- 56) „ümberhindlustegur“ või „krediidi ümberhindlustegur“ – üksikust tehingust tuleneva sellise krediidilimiidi kasutusele võtmata summa, mida saaks kasutusele võtta sellest üksikust tehingust alates teatavast ajahetkest enne makseviitust ja mis oleks seega makseviituse hetkeks tasumata, suhe kõnealusest tehingust tulenevasse kasutamata krediidilimiiti, mille mahu määrab kokkulepitud limiit, kui kokkuleppimata limiit ei ole suurem.“;

xvi) punktid 58, 59 ja 60 asendatakse järgmisega:

- „58) „otsene krediidiriski kaitse“ – krediidiriski maandamise tehnika, mille puhul finantsinstitutsiooni riskipositsiooniga kaasneva krediidiriski vähendamine tuleneb finantsinstitutsiooni õigusest võlgniku või krediidilimiidi makseviituse või võlgnikuga seotud muude kindlaksmääratud krediidisündmuste korral teatavad varad või summad realiseerida või saavutada nende üleandmine või sissenõudmine või need enda omandisse jätta või vähendada riskipositsiooni summat summa võrra või asendada see summaga, mis vastab riskipositsiooni summa ja finantsinstitutsiooni vastu oleva nõude summa vahelisele erinevusele;
- 59) „kaudne krediidiriski kaitse“ – krediidiriski maandamise tehnika, mille puhul finantsinstitutsiooni riskipositsiooniga kaasneva krediidiriski vähendamine tuleneb kolmanda isiku kohustusest tasuda teatav summa võlgniku või krediidilimiidi makseviituse või muude kindlaksmääratud krediidisündmuste korral;
- 60) „raha sarnane instrument“ – laenu andva finantsinstitutsiooni emiteeritud hoiusesertifikaat, võlakiri, sealhulgas pandikiri, või muu allutamata instrument, mille eest on laenu andvale finantsinstitutsioonile juba täielikult makstud ja mille finantsinstitutsioon peab tingimusteta tagasi ostma nimiväärtuses.“;

xvii) lisatakse järgmine punkt:

- „60a) „kullakang“ – kuld kauba kujul, sealhulgas kullakangid, -valuplokid ja kuldmündid, mida tavaliselt aktsepteeritakse füüsilise kulla turul, kui on olemas likviidsed füüsilise kulla turud, ja mille väärtus määratakse kindlaks kullasisalduse väärtusega, mis määratakse puhtuse ja massi järgi, mitte selle numismaatikutele huvi pakkumise järgi.“;

xviii) lisatakse järgmine punkt:

- „74a) „kinnisvara väärtus“ – elamukinnisvara või ärikinnisvara väärtus, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 229 lõikele 1.“;

xix) punkt 75 asendatakse järgmisega:

- „75) „elamukinnisvara“ – üks järgmistest:

- a) kinnisasi, mis on oma laadilt eluruum ja vastab kõigile kehtivatele seadustele ja määrustele, mis võimaldavad seda kasutada eluasemena;
- b) kinnisasi, mis on oma laadilt eluruum ja mida veel ehitatakse, kui kehtib eeldus, et kinnisasi vastab kõigile kohaldatavatele seadustele ja määrustele, mis võimaldavad seda kasutada eluasemena;
- c) õigus elada sellise elamuühistu korteris nagu Rootsi elamuühistud;
- d) punktis a, b või c osutatud kinnisasja juurde kuuluv maa;“;

xx) lisatakse järgmised punktid:

„75a) „ärikinnisvara“ – kinnisasi, mis ei ole elamukinnisvara;

75b) „tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ühe või mitme elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga, mille puhul riskipositsiooniga seotud krediidi iseloomuga nõuete täitmine sõltub olulisel määral seda riskipositsiooni tagavatest kinnisasjadest tulenevatest rahavoogudest, mitte võlgniku suutlikkusest täita muudest allikatest pärit krediidi iseloomuga nõudeid; selliste rahavoogude peamiseks allikaks on liisingu- või üürimaksed või tulu elamukinnisvara või ärikinnisvara müügist;

75c) „tulu mittetekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ühe või mitme elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga, mis ei ole tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioon;

75d) „elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioon“ või „elamukinnisvarale seotud hüpoteegiga tagatud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud elamukinnisvaraga või riskipositsioon artikli 108 lõike 4 tähenduses;

75e) „ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioon“ või „ärikinnisvarale seotud hüpoteegiga tagatud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ärikinnisvaraga;

75f) „kinnisvaraga tagatud riskipositsioon“ või „kinnisvarale seotud hüpoteegiga tagatud riskipositsioon“ või „kinnisvaraga tagatud nõue“ – riskipositsioon, mis on tagatud elamukinnisvarale või ärikinnisvarale seotud hüpoteegiga või riskipositsioon artikli 108 lõike 4 tähenduses;“;

xxi) punkt 78 asendatakse järgmisega:

„78) „üheaastane makseviivituse määra“ – vaatluskuupäevale T eelnenud üheaastase ajavahemiku jooksul aset leidnud võlgnike, või kui makseviivituse määratlust kohaldatakse artikli 178 lõike 1 teise lõigu kohaselt krediidilimiidi tasandil, siis krediidilimiitidega seotud makseviivituse juhtude arvu ja üks aasta enne vaatluskuupäeva T asjaomasesse reitinguklassi või kogumisse määratud võlgnike, või kui makseviivituse määratlust kohaldatakse artikli 178 lõike 1 teise lõigu kohaselt krediidilimiidi tasandil, siis krediidilimiitidega seotud makseviivituse juhtude arvu suhe;“;

xxii) lisatakse järgmised punktid:

„78a) „maa omandamise, arendamise ja sellele ehitamisega seotud riskipositsioonid“ või „arendusprojektidega seotud riskipositsioonid“ – nõuded äriühingute või eriotstarbeliste üksuste vastu, kes rahastavad maa omandamist arendamise ja sellele ehitamise eesmärgil või rahastavad igasuguse elamukinnisvara või ärikinnisvara arendamist ja ehitamist;

78b) „arendusprojektidega mitteseotud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ühe või mitme elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga, mis ei ole maa omandamise, arendamise ja sellele ehitamisega seotud riskipositsioon;“;

xxiii) punkt 79 jäetakse välja;

xxiv) punkt 114 asendatakse järgmisega:

„114) „kaudne osalus“ – igasugune nõue vaheüksuse vastu, millel on finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentidest või finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustustest tulenev riskipositsioon, kui finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumenti või finantsinstitutsiooni emiteeritud

kohustuste püsiva mahakandmise korral ei ole finantsinstitutsioonile selle tulemusel tekkinud kahju oluliselt erinev kahjust, mida finantsinstitutsioon kannaks, kui tal oleks otsene osalus neis finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentides või neis finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustustes;“;

xxv) punkt 126 asendatakse järgmisega:

„126) „sünteesiline osalus“ – finantsinstitutsiooni investering finantsinstrumenti, mille väärtus on otseselt seotud mõne finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentide väärtusega või finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustuste väärtusega;“;

xxvi) punkti 127 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) finantsinstitutsioonid on konsolideeritud täies ulatuses direktiivi 2013/34/EL artikli 22 kohaselt ning nende üle tehakse käesoleva määruse I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt järelevalvet sellise konsolideeritud alusel finantsinstitutsiooni koosseisus, mis on liikmesriigis ematähtsena tegutsev finantsinstitutsioon, ning nende suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid;“;

xxvii) punkt 144 asendatakse järgmisega:

„144) „kauplemisüksus“ – täpselt määratletud diilerite rühm, mille on loonud finantsinstitutsioon kooskõlas artikli 104b lõikega 1, et ühiselt juhtida kauplemisportfelli positsioone või kõnealuse artikli lõigetes 5 ja 6 osutatud kauplemisportfelligiliseid positsioone selgelt kindlaks määratud ja järjepideva äristrateegia ja sama riskijuhtimise struktuuri alusel;“;

xxviii) punkti 145 alapunkt f asendatakse järgmisega:

„f) finantsinstitutsiooni konsolideeritud varad või kohustused, mis on seotud tegevusega, mille vastaspoolel asuvad Euroopa Majanduspiirkonnas, välja arvatud grupisisesed riskipositsioonid Euroopa Majanduspiirkonnas, ületavad 75 % finantsinstitutsiooni konsolideeritud koguvahenditest ja -kohustustest, arvestamata kummalgi juhul grupisisesed riskipositsioonid;“;

xxix) lisatakse järgmised punktid:

„151) „uuev nõue“ – nõue, mille puhul laenuvõtja laenujäägil lubatakse kokkulepitud limiidi piires kõikuda olenevalt tema otsustest laenu võtta ja seda tagasi maksta;

152) „pidevalt uuev nõue“ – uuev nõue, mille tagasimaksete ajalugu on vähemalt 12 kuud ja mis on üks järgmistest:

a) nõue, mille puhul määratakse regulaarselt, vähemalt iga 12 kuu tagant, järgmisel graafikujärgsel tagasimaksekuupäeval tagasimakstav jääk kindlaks kasutatud summana eelnevalt kindlaksmääratud kuupäeval, kusjuures graafikujärgne tagasimaksekuupäev on hiljemalt 12 kuu möödumisel, tingimusel et jääk on igal graafikujärgsel tagasimaksekuupäeval viimase 12 kuu jooksul täielikult tagasi makstud;

b) arvelduskrediit, mille puhul eelneva 12 kuu jooksul ei ole krediidisummat kasutusse võetud;

153) „fossiilkütuste sektoris tegutsev üksus“ – äriühing, ettevõtte või ettevõtja, kelle peamine majandustegevus toimub statistilise klassifikatsiooni järgi söe-, nafta- või maagaasi majandustegevuse sektoris, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/637 (*) XXXIX lisa vormis 3 ja tehtud kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1893/2006 (**) I lisa B, C, D ja G jaos loetletud majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Revision 2) koodide alusel; kui äriühingu, ettevõtte või ettevõtja peamine majandustegevus ei ole klassifitseeritud määruses (EÜ) nr 1893/2006 sätestatud NACE Revision 2 koodide või sellest tuletatud riigisisese klassifikaatori alusel, määravad finantsinstitutsioonid konservatiivselt kindlaks, kas sellise äriühingu, ettevõtte või ettevõtja peamine majandustegevus toimub mõnes nimetatud sektoris;

154) „riskipositsioonid, mille suhtes kohaldatakse keskkonna- või sotsiaalsete tegurite mõju“ – riskipositsioonid, mis takistavad liidu püüdlusi saavutada keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisteguritega seotud regulatiivseid eesmärke viisil, millel võib olla negatiivne finantsmõju liidu finantsinstitutsioonidele;

155) „varipanganduse üksus“ – üksus, mis tegeleb pangandustegevusega väljaspool reguleeritud raamistikku;

- (*) Komisjoni 15. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/637, millega kehtestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute avalikustatava teabega, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 VIII osa II ja III jaotises, ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1423/2013, komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/1555, komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/200 ja komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/2295 (ELT L 136, 21.4.2021, lk 1).
- (**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).“;

xxx) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu punkti 1 alapunkti b alapunktide ii ja iii kohaldamisel, kui ettevõtja kuulub kolmanda riigi konsolideerimisgruppi, arvestatakse iga liidus tegevusloa saanud kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaali koguvara kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate vara koguväärtuse hulka.

Esimese lõigu punkti 1 alapunkti b alapunkti iii kohaldamisel võib konsolideeritud järelevalvet tegev asutus nõuda ettevõtjalt otsuse tegemiseks kogu asjakohast teavet.

Esimese lõigu punkti 52a kohaldamisel ei hõlma õiguslik risk tagasimakseid kolmandatele isikutele või töötajatele ega ärivõimalustest tulenevaid firmaväärtuse väljamakseid, kui õigusnorme või eetilist käitumist ei ole rikutud ja kui finantsinstitutsioon on oma kohustused õigeaegselt täitnud. Samuti ei hõlma õiguslik risk väliseid õigusabikulusid, kui neid väliskulusid põhjustanud sündmus ei ole operatsiooniriski juhtum.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti 145 alapunkti e kohaldamisel võib finantsinstitutsioon jätta välja tuletisinstrumentide positsioonid, mis ta on võtnud oma finantssektoriväliste klientidega, ja tuletisinstrumentide positsioonid, mida ta kasutab nende positsioonide maandamiseks, tingimusel et artikli 273a lõike 3 kohaselt arvatatud väljajäetud positsioonide koguväärtus ei ületa 10 % finantsinstitutsiooni bilansiliste ja bilansiväliste varade kogusummast.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„5. EBA annab 10. jaanuariks 2026 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse kriteeriume käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis 18 osutatud tegevuste kindlaksmääramiseks.“

2) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) „oodatava kahju määr“ – riskipositsioonile oodatavalt tuleneva kahju summa ja üksiku tehinguga seotud summa suhe, kui kahju tekib ühel järgmisel põhjusel:

- a) võlgniku võimalik makseviivitus üheaastase ajavahemiku jooksul makseviivituse hetkeks tasumata summa suhtes;
- b) võimalik lahendusjuhtum üheaastase ajavahemiku jooksul lahendusjuhtumi toimumise kuupäevaks tasumata summa suhtes;“;

b) lisatakse järgmised punktid:

„4) „krediidi iseloomuga nõue“ – krediitilepingust tulenev nõue võlgniku vastu, sealhulgas põhisumma, kogunenud intress ja tasud;

5) „krediidiriski positsioon“ – bilansiline või bilansiväliline kirje, millest tuleneb või võib tuleneda krediidi iseloomuga nõue;

- 6) „limiit“ või „krediidilimiit“ – võlgniku ja finantsinstitutsiooni vahelisest lepingust või lepingute kogumist tulenev krediidiriski positsioon;
- 7) „konservatiivsusmarginaal“ – riskiparameetrite hindamisel sisalduv lisand, et võtta arvesse hindamisvigade eeldatavat ulatust, mis tuleneb tuvastatud puudustest andmetes, meetodites ja mudelites ning muudatustest laenude väljastamise standardites, riskivalmiduses, kogumise ja sissenõudmise põhimõtetes ning muust täiendava ebakindluse allikast, samuti üldisest hindamisveast;
- 8) „asjakohane korrigeerimine“ – riskiparameetrite hindamisele avalduv mõju, mis tuleneb riskiparameetrite hindamise meetodika kohaldamisest, et kõrvaldada tuvastatud puudused andmetes ja hindamismeetodites ning võtta võimalikult suurel määral arvesse muudatusi laenude väljastamise standardites, riskivalmiduses, kogumise ja sissenõudmise põhimõtetes, ning muust täiendava ebakindluse allikast, et vältida moonutusi riskiparameetrite hindamisel;
- 9) „väike ja keskmise suurusega ettevõtja“ või „VKE“ – äriühing, ettevõtte või ettevõtja, mille aastakäive ei ületa kõige hilisema konsolideeritud majandusaasta aruande kohaselt 50 000 000 eurot;
- 10) „siduv kohustus“ – lepingupõhine kokkulepe, mida finantsinstitutsioon pakub kliendile ja mida kõnealune klient aktsepteerib laenuandmiseks, varade ostmiseks või finantsgarantiide väljastamiseks, ning selline kokkulepe, mille finantsinstitutsioon võib igal ajal ilma võlgnikule ette teatamata tingimusteta kehtetuks tunnistada, või kokkulepe, mille finantsinstitutsioon võib kehtetuks tunnistada, kui võlgnik ei täida teingu dokumentides kindlaks määratud tingimusi, sealhulgas tingimusi, mida võlgnik peab täitma enne esialgset või hilisemat krediidi kasutusse võtmist kokkuleppe alusel, välja arvatud juhul, kui lepingupõhised kokkulepped vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
  - a) lepingupõhised kokkulepped, mille puhul finantsinstitutsioon ei saa teenus- või vahendustasu kõnealuste lepingupõhiste kokkulepete kehtestamiseks või kehtima jätmiseks;
  - b) lepingupõhised kokkulepped, mille kohaselt klient peab taotlema finantsinstitutsioonilt kõnealuste lepingupõhiste kokkulepete kohast esialgset ja iga järgnevat krediidi kasutusele võtmist;
  - c) lepingupõhised kokkulepped, mille puhul finantsinstitutsioonil on täielik otsustusõigus iga krediidi kasutusele võtmise üle, olenemata sellest, kas klient täidab lepingupõhise kokkuleppe dokumentides kindlaks määratud tingimusi;
  - d) lepingupõhised kokkulepped võimaldavad finantsinstitutsioonil hinnata kliendi krediidivõimelisust vahetult enne iga krediidi kasutusele võtmise kohta otsuse tegemist ning finantsinstitutsioon on rakendanud ja kohaldab siseprotseduure, millega tagatakse, et selline hindamine tehakse enne iga krediidi kasutusele võtmist;
  - e) lepingupõhised kokkulepped, mida pakutakse äriühingule, sealhulgas VKE-le, mida jälgitakse pidevalt tähelepanelikult;
- 11) „tingimusteta kehtetuks tunnistatav siduv kohustus“ – kohustus, mille tingimused võimaldavad finantsinstitutsioonil tunnistada selle kohustuse täies ulatuses kehtetuks, mis on lubatud tarbijakaitse ja asjakohasel juhul sellega seotud õigusaktidega, igal ajal võlgnikule ette teatamata, või millega nähakse ette automaatne kehtetuks tunnistamine laenuvõtja krediidivõimelisuse halvenemise tõttu.“

3) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 5a

Krüptovarade erimääratlused

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „krüptovara“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1114 (*) artikli 3 lõike 1 punktis 5 määratletud krüptovara, mis ei ole keskpanga digiraha;
- 2) „e-raha token“ – määruse (EL) 2023/1114 artikli 3 lõike 1 punktis 7 määratletud elektroonilise raha token või e-raha token;

- 3) „krüptovara riskipositsioon“ – krüptovaraga seotud vara või bilansiväline kirje, millest tuleneb krediidirisk, vastaspoole krediidirisk, tururisk, operatsioonirisk või likviidsusrisk;
- 4) „traditsiooniline vara“ – igasugune vara peale krüptovara, sealhulgas:
- a) käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktis 50 määratletud finantsinstrumendid;
  - b) direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 4 punktis 25 määratletud raha;
  - c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL (***) artikli 2 lõike 1 punktis 3 määratletud hoiused, sealhulgas investeerimishoiused;
  - d) väärtpaberistamise positsioonid määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 1 määratletud väärtpaberistamise kontekstis;
  - e) kahju- või elukindlustustooted, mis kuuluvad direktiivi 2009/138/EÜ I ja II lisas loetletud kindlustusliikidesse, või kõnealuses direktiivis osutatud edasikindlustus- või retrotsessioonilepingud;
  - f) pensionitooted, mille esmane eesmärk on riigisese õiguse kohaselt tagada investorile pensionipõlves sissetulek ning mis annavad investorile õiguse teatavatele hüvitistele;
  - g) ametlikult tunnustatud tööandjapensioni skeemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2341 (***) või direktiivi 2009/138/EÜ kohaldamisalasse;
  - h) erapensionitooted, mille puhul riigisese õiguse kohaselt nõutakse tööandja rahalist osalust ning tööandja ega töötaja ei saa pensionitoodet ega selle pakkujat valida;
  - i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238 (****) artikli 2 punktis 2 määratletud üleeuroopaline personaalne pensionitoodet;
  - j) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 883/2004 (*****) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 987/2009 (*****) hõlmatud sotsiaalkindlustussüsteemid;
- 5) „tokeniseeritud traditsiooniline vara“ – krüptovara liik, mis kujutab endast traditsioonilist vara, sealhulgas e-raha tokenid;
- 6) „varapõhine token“ – määruse (EL) 2023/1114 artikli 3 lõike 1 punktis 6 määratletud varapõhine token;
- 7) „krüptovarateenus“ – määruse (EL) 2023/1114 artikli 3 lõike 1 punktis 16 määratletud krüptovarateenus.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37).

(****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1238 üleeuroopalise personaalse pensionitoodete (PEPP) kohta (ELT L 198, 25.7.2019, lk 1).

(*****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004, sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

(***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).“

- 4) Artikkel 10a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10a

Usaldatavusnõuete kohaldamine konsolideeritud alusel, kui investeerimisühing on emaettevõtja

Käesoleva peatüki kohaldamisel käsitatakse investeerimisühingut ja investeerimisvaldusettevõtjat liikmesriigis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtjana või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtjana, kui investeerimisühing või investeerimisvaldusettevõtja on finantsinstitutsiooni või sellise investeerimisühingu emaettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust ja kellele on osutatud määruse (EL) 2019/2033 artikli 1 lõikes 2 või 5.“

- 5) Artikli 13 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„ELis emaettevõtjana tegutsevate finantsinstitutsioonide suured tütaretevõtjad avalikustavad artiklites 437, 438, 440, 442, 449a, 449b, 450, 451, 451a ja 453 osutatud teabe individuaalselt, või kui see on kohaldatav, allkonsolideeritud alusel kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiiviga 2013/36/EL.“

- 6) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 jäetakse välja;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Osalused finantsinstitutsioonides ning finantseerimisasutustes, mida juhib konsolideerimisse kaasatud ettevõtja koos ühe või mitme konsolideerimisse mittekaasatud ettevõtjaga, konsolideeritakse proportsionaalselt vastavalt ettevõtjale kapitalis kuuluva osalusega, kui nende ettevõtjate vastutus on piiratud neile kuuluva osalusega kapitalis.“;

c) lõike 6 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Elkõige võivad pädevad asutused lubada või nõuda direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõigetes 7, 8 ja 9 sätestatud meetodi kasutamist.“;

d) lõike 7 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui finantsinstitutsioonil on tütaretevõtja, kes on ettevõtja, kes ei ole finantsinstitutsioon ega finantseerimisasutus, või kui tal on sellises ettevõtjas osalus, kohaldab ta kõnealuse tütaretevõtja või osaluse suhtes kapitaliosaluse meetodit. See meetod ei tähenda asjaomaste ettevõtjate lisamist konsolideeritud järelevalve alla.“;

e) lõike 8 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Pädevad asutused võivad nõuda sellise tütaretevõtja või ettevõtja täielikku või proportsionaalset konsolideerimist, milles finantsinstitutsioonil on osalus, kui kõnealune tütaretevõtja või ettevõtja ei ole finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus ning kui on täidetud kõik järgmised tingimused.“;

f) lisatakse järgmine lõige:

„10. EBA esitab komisjonile 10. juuliks 2025 aruande selle kohta, kas käesoleva määruse mõisted ja sätted, mis käsitlevad järelevalvet igat liiki riskide üle, millele finantsinstitutsioonid on konsolideeritud tasandil avatud, on täielikud ja asjakohased. EBA hindab eelkõige kõiki võimalikke allesjäänud lahknevusi nendes mõistetes ja sätetes koos nende koostoimega kohaldatava raamatupidamistavaga ning kõiki ülejäänud aspekte, mis võivad tekitada soovimatuid piiranguid konsolideeritud järelevalvele, mis on kõikehõlmav ja kohandatav uutele allikatele või riskiliikidele või struktuuridele, mis võivad viia õigusliku arbitraazini. EBA ajakohastab oma aruannet vähemalt kord iga kahe aasta tagant.

Võttes arvesse EBA järeltõlget, võib komisjon asjakohasel juhul esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et kohandada asjaomaseid mõisteid või usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise ulatust.“

- 7) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsiooni või finantseerimisasutust, mis on tütarettevõtja või ettevõtja, milles omatakse osalust, ei pea kaasama konsolideerimisse, kui asjaomase ettevõtja varade ja bilansiväliste kirjete kogumaht on väiksem kui väikseim järgmisest kahest summast:“;

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Direktiivi 2013/36/EL artikli 111 kohaselt konsolideeritud alusel tehtava järelevalve eest vastutavad pädevad asutused võivad igal üksikjuhul eraldi otsustada, et finantsinstitutsiooni või finantseerimisasutust, mis on tütarettevõtja või milles omatakse osalust, ei pea kaasama konsolideerimisse, järgmistel juhtudel.“.

8) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kui ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon ja tema tütarettevõtjad eraldi või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjad ühiselt esitavad taotluse artikli 143 lõikes 1, artikli 151 lõikes 9 ning artiklites 283 ja 325az osutatud lubade saamiseks, konsulteerivad pädevad asutused omavahel, et otsustada, kas taotletud luba anda ja millistel tingimustel seda tuleks teha;“;

ii) kolmas lõik jäetakse välja;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Kui ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon ja selle tütarettevõtjad või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjad kasutavad artikli 143 kohast sisereitingute meetodit ühtsetel alustel, lubavad pädevad asutused, et emaettevõtja ja tütarettevõtjad täidaksid vastavalt III osa II jaotise 3. peatüki 6. jaos sätestatud kvalifikatsioonikriteeriume koos vaadelduna nii, et see on kooskõlas konsolideerimisgrupi struktuuriga ja selle riskijuhtimissüsteemide, -protsesside ja -meetoditega.“;

c) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Ühisotsuste tegemise hõlbustamiseks töötab EBA välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud ühisotsuste tegemise korda seoses taotlustega artikli 143 lõikes 1, artikli 151 lõikes 9 ning artiklites 283 ja 325az osutatud lubade saamiseks.“

EBA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.“

9) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

Allkonsolideerimine kolmandate riikide üksuste puhul

1. Tütarettevõtjast finantsinstitutsioonid või tütarettevõtjast vahepealsed finantsvaldusettevõtjad või tütarettevõtjast segafinantsvaldusettevõtjad kohaldavad artiklites 89, 90 ja 91 ning III, IV ja VII osas sätestatud nõudeid ning VIIA osas sätestatud seonduvaid aruandlusnõudeid oma allkonsolideeritud olukorra alusel, kui neil on kolmandas riigis tütarettevõtja, kes on finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus, või kui neil on sellises ettevõtjas osalus.

2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad tütarettevõtjast finantsinstitutsioonid või tütarettevõtjast vahepealsed finantsvaldusettevõtjad või tütarettevõtjast segafinantsvaldusettevõtjad loobuda artiklites 89, 90 ja 91 ning III, IV ja VII osas sätestatud nõuete ning VIIA osas sätestatud seonduvate aruandlusnõuete kohaldamisest oma allkonsolideeritud olukorra alusel, kui kolmandates riikides asuvate tütarettevõtjate ja osalusega ettevõtjate koguvarad ja bilansivälised kirjed moodustavad vähem kui 10 % tütarettevõtjast finantsinstitutsiooni või tütarettevõtjast vahepealse finantsvaldusettevõtja või tütarettevõtjast segafinantsvaldusettevõtja koguvaradest ja bilansivälisest kirjetest.“

10) Artikli 27 lõike 1 punkti a alapunkt v jäetakse välja.

11) Artikkel 34 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 34

Täiendavad väärtuse korrigeerimised

1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad omavahendite summa arvutamisel artiklis 105 sätestatud nõudeid kõigi oma varade suhtes, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses, ning arvavad esimese taseme põhiomavahenditest maha mis tahes vajalikud täiendavad väärtuse korrigeerimised.
2. Erandina lõikest 1 võivad finantsinstitutsioonid erakorralistel asjaoludel, mille olemasolu määratakse kindlaks EBA arvamusega vastavalt lõikele 3, vähendada täiendavate väärtuse korrigeerimiste kogusummat esimese taseme põhiomavahenditest mahaarvatava kogusumma arvutamisel.
3. Lõikes 2 osutatud arvamuse esitamiseks jälgib EBA turutingimusi, et hinnata, kas erakorralised asjaolud on aset leidnud, ja kui see on nii, siis teavitab sellest viivitamata komisjoni.
4. EBA töötab ESMAga konsulteerides välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks näitajad ja tingimused, mida EBA kasutab lõikes 2 osutatud erakorraliste asjaolude kindlaksmääramiseks, ning täpsustada kõnealuses lõikes osutatud summaarsete täiendavate väärtuse korrigeerimiste kogusumma vähendamist.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

12) Artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioonide puhul, kes kasutavad riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, asjakohasel juhul sisereitingute meetodi kohane puudujääk, mis on arvutatud vastavalt artiklile 159;“;

ii) punkti k muudetakse järgmiselt:

1) alapunkt v jäetakse välja;

2) lisatakse järgmine alapunkt:

„vi) investeerimisfondi aktsiatest või osakutest tulenevad riskipositsioonid, millele on artikli 132 lõike 2 teise lõigu kohaselt määratud riskikaal 1 250 %.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„5. Üksnes selleks, et arvutada viivisnõuete puhul kohaldatav ebapiisava katte summa kooskõlas käesoleva artikli lõike 1 punktiga m, on erandina artiklist 47c ja pärast pädeva asutuse teavitamist kohaldatav ebapiisava katte summa spetsialiseerunud võla restruktureerija ostetud viivisnõuete puhul null. Käesolevas lõigus sätestatud erandit kohaldatakse individuaalselt ja konsolideerimisgruppide puhul, kus kõik finantsinstitutsioonid kvalifitseeruvad spetsialiseerunud võla restruktureerijateks, konsolideeritud alusel.

Käesoleva lõike kohaldamisel tähendab „spetsialiseerunud võla restruktureerija“ finantsinstitutsiooni, mis eelmisel majandusaastal vastas nii individuaalselt kui ka konsolideeritud alusel kõigile järgmistele tingimustele:

- a) finantsinstitutsiooni põhitegevus on viivisnõuete ostmise, haldamise ja restruktureerimise kooskõlas selge ja tulemusliku sisemise otsustusprotsessiga, mida rakendab tema juhtorgan;
- b) bilansiline väärtus, mõõdetuna finantsinstitutsiooni enda väljastatud laenude krediidiriskiga korrigeerimisi arvesse võtmata, ei ületa 15 % tema koguvarest;

- c) vähemalt 5 % bilansilisest väärtusest, mõõdetuna finantsinstitutsiooni enda väljastatud laenude krediidiriskiga korrigeerimisi arvesse võtmata, kujutab endast artikli 47b kohaselt makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmena kvalifitseeruvate ostetud viivisnõuete täielikku või osalist refinantseerimist või nende asjakohaste tingimuste kohandamist;
- d) finantsinstitutsiooni vara koguväärtus ei ületa 20 miljardit eurot;
- e) finantsinstitutsiooni stabiilse netorahastamise kordaja on pidevalt vähemalt 130 %;
- f) finantsinstitutsiooni nõudmiseni hoiused ei ületa 5 % finantsinstitutsiooni kogukohustustest.

Spetsialiseerunud võla restruktureerija teavitab pädevat asutust viivitamata sellest, kui üks või mitu teises lõigus sätestatud tingimustest ei ole enam täidetud. Pädevad asutused teavitavad EBAt vähemalt kord aastas sellest, kuidas nende järelevalve all olevad finantsinstitutsioonid käesolevat lõiget kohaldavad.

EBA koostab spetsialiseerunud võla restruktureerijate loetelu, ajakohastab seda loetelu ja avaldab selle. EBA jälgib spetsialiseerunud võla restruktureerijate tegevust ja esitab 31. detsembriks 2028 komisjonile aruande sellise seire tulemuste kohta ning annab vajaduse korral komisjonile nõu selle kohta, kas „spetsialiseerunud võla restruktureerijaks“ kvalifitseerumise tingimused on piisavalt riskipõhised ja asjakohased, pidades silmas viivislaenude järelturu eelistamist, ning hindab, kas on vaja kehtestada lisatingimusi.“

13) Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktides a–g, punkti k alapunktides ii–vi ning punktides l, m ja n osutatud mahaarvamised, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“.

14) Artiklit 47c muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Erandina käesoleva artikli lõikest 3 kohaldatakse viivisnõude selle osa suhtes, mille on taganud või millele on andnud edasigarantii artikli 201 lõike 1 punktides a–e osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja ja millele määratakse III osa II jaotise 2. peatüki kohaselt 0 % riskikaal, järgmisi tegureid:“;

ii) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) 1 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast, välja arvatud juhul, kui aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja nõustus täielikult täitma kõik võlgniku maksekohustused finantsinstitutsiooni ees vastavalt algsele lepinguliste maksete graafikule, millisel juhul kohaldatakse viivisnõude tagatud osa suhtes tegurit 0.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Erandina lõikest 3 ei kohaldata käesolevas artiklis sätestatud nõudeid viivisnõude selle osa suhtes, mille on taganud või kindlustanud ametlik ekspordikrediidi agentuur.“

15) Artikli 48 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–h, punkti k alapunktid ii–vi ning punktid l, m ja n, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“;

b) punkti b alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–h, punkti k alapunktid ii–vi ning punktid l, m ja n, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest.“

- 16) Artikli 49 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Osalused, mille puhul ei tehta lõikele 1 vastavat mahaarvamist, kvalifitseeruvad riskipositsioonidena ja neile antakse riskikaal vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile.

Osalused, mille puhul ei tehta lõikele 2 või 3 vastavat mahaarvamist, kvalifitseeruvad riskipositsioonidena ja nende riskikaal on 100 %.“

- 17) Artikli 60 lõike 1 punkt a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii–vi ning punktid l, m ja n, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“.

- 18) Artikli 62 esimese lõigu punkt d asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioonide puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara III osa II jaotise 3. peatüki kohaselt, asjakohasel juhul sisereitingute meetodi kohane ülejääk (koos maksumõjuga), arvutatuna artikli 159 kohaselt kuni 0,6 % ulatuses riskiga kaalutud varast, mis on arvutatud vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile.“

- 19) Artikli 70 lõike 1 punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii–vi ning punktid l, m ja n, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“.

- 20) Artikli 72b lõike 3 esimese lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Lisaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustustele võib kriisilahendusasutus lubada, et kohustused kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks koondsummas, mis ei ületa 3,5 % koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõike 3 kohaselt, tingimusel et:“.

- 21) Artikli 72i lõike 1 punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii–vi ning punktid l, m ja n, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“.

- 22) Artikkel 74 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 74

Reguleeritud finantssektori ettevõtjate emiteeritud kapitaliinstrumentides olevad osalused, mis ei kvalifitseeru regulatiivse kapitalina

Finantsinstitutsioonid ei arva omavahendite elementidest maha reguleeritud finantssektori ettevõtja emiteeritud otseseid, kaudseid või sünteetilisi osalusi, mis ei kvalifitseeru kõnealuse ettevõtja regulatiivse kapitalina. Finantsinstitutsioonid kohaldavad selliste osaluste suhtes III osa II jaotise 2. peatüki kohaseid riskikaalusid.“

- 23) Artiklit 84 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- i) esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendid, millest on lahutatud väikseim järgnevatest:

- i) kõnealuse tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendite summa, mis peab vastama järgmisele:

- 1) kui tütarettevõtja on käesoleva määruse artikli 81 lõike 1 punktis a loetletud ettevõtja, kuid mitte investimisühing või vahepealne investimisvaldusettevõtja, siis käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ja kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmandate riikide kohalikest

järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega;

2) kui tütarettevõtja on investeerimisühing või vahepealne investeerimisvaldusettevõtja, siis määruse (EL) 2019/2033 artiklis 11 kehtestatud nõude, direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 39 lõike 2 punktis a osutatud omavahendite erinõuete või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega;

ii) kõnealuse tütarettevõtjaga seotud konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ja kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega;“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimese lõigu punktist a võib pädev asutus lubada finantsinstitutsioonil arvata maha kas punkti a alapunktis i või alapunktis ii osutatud summa, kui kõnealune finantsinstitutsioon on pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et täiendav vähemusosaluste summa on kättesaadav kahjumi katmiseks konsolideeritud tasandil.“;

b) lõike 5 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) ta konsolideerib tütarettevõtjast finantsinstitutsiooni, milles tal on üksnes vähemusosalus artikli 4 lõike 1 punktis 37 määratletud kontrollisuhte kaudu;“.

24) Artikli 85 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tütarettevõtja esimese taseme omavahendid, millest on lahutatud väikseim järgmistest:

i) tütarettevõtja esimese taseme omavahendite summa, mis peab vastama järgmisele:

1) kui tütarettevõtja on käesoleva määruse artikli 81 lõike 1 punktis a loetletud ettevõtja, kuid mitte investeerimisühing või vahepealne investeerimisvaldusettevõtja, siis käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ja kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega;

2) kui tütarettevõtja on investeerimisühing või vahepealne investeerimisvaldusettevõtja, siis määruse (EL) 2019/2033 artiklis 11 kehtestatud nõude, direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 39 lõike 2 punktis a osutatud omavahendite erinõuete või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega;

ii) kõnealuse tütarettevõtjaga seotud konsolideeritud esimese taseme omavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis b sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ja kõnealuse direktiivi artikli 6 punktis 128 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega;“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimese lõigu punktist a võib pädev asutus lubada finantsinstitutsioonil arvata maha kas punkti a alapunktis i või alapunktis ii osutatud summa, kui kõnealune finantsinstitutsioon on pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et täiendav esimese taseme omavahendite summa on kättesaadav kahjumi katmiseks konsolideeritud tasandil.“

25) Artikli 87 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tütaretevõtja omavahendid, millest on lahutatud väikseim järgmistest:

i) tütaretevõtja omavahendite summa, mis peab vastama järgmisele:

1) kui tütaretevõtja on käesoleva määruse artikli 81 lõike 1 punktis a loetletud ettevõtja, kuid mitte investimisühing või vahepealne investimisvaldusettevõtja, siis käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis c sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ja kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita omavahenditega;

2) kui tütaretevõtja on investimisühing või vahepealne investimisvaldusettevõtja, siis määruse (EL) 2019/2033 artiklis 11 kehtestatud nõude, direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 39 lõike 2 punktis a osutatud omavahendite erinõuete või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita omavahenditega;

ii) kõnealuse tütaretevõtjaga seotud omavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis c sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ja kõnealuse direktiivi artikli 6 punktis 128 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita omavahenditega;“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimese lõigu punktist a võib pädev asutus lubada finantsinstitutsioonil arvata maha kas punkti a alapunktis i või alapunktis ii osutatud summa, kui kõnealune finantsinstitutsioon on pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et täiendav omavahendite summa on kättesaadav kahjumi katmiseks konsolideeritud tasandil.“

26) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 88b

Kolmandate riikide ettevõtjad

Käesoleva jaotise kohaldamisel hõlmavad mõisted „investimisühing“ ja „finantsinstitutsioon“ kolmandates riikides asutatud ettevõtjaid, kes juhul, kui nad oleksid asutatud liidus, vastaksid käesolevas määruses esitatud nende mõistete määratlustele.“

27) Artiklit 89 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Olulise osaluse suhtes, mille maht ületab 15 % finantsinstitutsiooni aktsepteeritud kapitalist ja mis ei ole finantssektori ettevõtjas, kohaldatakse lõike 3 sätteid.

2. Oluliste osaluste kogusumma suhtes, mis finantsinstitutsioonil on muudes ettevõtjates kui lõikes 1 osutatud ettevõtjad ja mille maht ületab 60 % finantsinstitutsiooni aktsepteeritud kapitalist, kohaldatakse lõiget 3.“;

b) lõige 4 jäetakse välja.

28) Artiklit 92 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid arvutavad koguriskipositsiooni järgmiselt:

$$TREA = \max \{U-TREA; x \cdot S-TREA\}$$

kus:

TREA = üksuse koguriskipositsioon;

U-TREA = üksuse alammäärata koguriskipositsioon, mis on arvatud kooskõlas lõikega 4;

S-TREA = üksuse standarditud koguriskipositsioon, mis on arvatud kooskõlas lõikega 5;

x = 72,5 %.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võib liikmesriik otsustada, et koguriskipositsioon on alammäärata koguriskipositsioon, mis on lõike 4 kohaselt arvatud finantsinstitutsioonide puhul, kes kuuluvad konsolideerimisgruppi, mille emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon asub samas liikmesriigis, tingimusel et kõnealune emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon või keskasutusest ja püsivalt seotud finantsinstitutsioonidest koosneva konsolideerimisgrupi puhul sellest keskasutusest ja sellega seotud finantsinstitutsioonidest koosnev tervik arvutab konsolideeritud alusel oma koguriskipositsiooni vastavalt käesoleva lõike esimesele lõigule.

4. Alammäärata koguriskipositsioon arvutatakse käesoleva lõike punktide a–g summana pärast käesoleva artikli lõikes 6 sätestatu arvessevõtmist:

- a) finantsinstitutsiooni kogu äritegevusega seotud krediidiriski, sealhulgas vastaspoole krediidiriski, ja lahjendusrisi riskiga kaalutud vara, mis on arvatud vastavalt käesoleva osa II jaotisele ja artiklile 379, välja arvatud finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusest tulenev riskiga kaalutud vara;
- b) finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusele esitatavad omavahendite nõuded seoses järgmisega:
  - i) käesoleva osa IV jaotise kohaselt arvatav tururisk;
  - ii) riskide kontsentreerumine, mis ületab artiklites 395–401 sätestatud piirmäärasid sellises ulatuses, milles finantsinstitutsioonil on IV osa kohaselt lubatud kõnealuseid piirmäärasid ületada;
- c) tururiski omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa IV jaotisega kogu kauplemisportfelliga seotud tegevuse kohta, millel on valuuta- või kaubarisk;
- d) arveldusrisi omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas artiklitega 378 ja 380;
- e) krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa VI jaotisega;
- f) operatsioonirisik omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa III jaotisega;
- g) käesoleva osa II jaotise kohaselt arvatav riskiga kaalutud vara vastaspoole krediidiriski puhul, mis tuleneb finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusest, järgmist liiki tehingute ja lepingute puhul:
  - i) II lisas loetletud lepingud ja krediituletinstrumentid;
  - ii) repotehingud, väärtpaperite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud, mille alusvaraks on väärtpaperid või kaubad;
  - iii) võimenduslaenu tehingud, mille alusvaraks on väärtpaperid või kaubad;
  - iv) pika arveldustähtajaga tehingud.;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„5. Standarditud koguriskipositsioon arvutatakse lõike 4 punktide a–g summana pärast lõike 6 ja järgmiste nõuete arvessevõtmist:

- a) lõike 4 punktis a osutatud krediidiriski, sealhulgas vastaspoole krediidiriski, ja lahjendusrisi ning kõnealuse lõike punktis g osutatud vastaspoole krediidiriski puhul, mis tuleneb finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusest, arvutatakse riskiga kaalutud vara ilma ühegi järgmise meetodita:
  - i) artiklis 221 sätestatud tasaarvestuse raamlepingute puhul kasutatav sisemudeli meetod;

- ii) II jaotise 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetod;
  - iii) artiklites 258, 259 ja 260 sätestatud väärtpaperistamise sisereitingute meetod ja artiklis 265 sätestatud sisemisel hinnangul põhinev meetod;
  - iv) II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud sisemudeli meetod;
- b) lõike 4 punkti b alapunktis i osutatud kauplemisportfelliga seotud tegevuse tururiski omavahendite nõuete arvutamisel ei kasutata:
- i) IV jaotise 1b. peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit ega
  - ii) ühtegi käesoleva lõike punktis a loetletud meetodit, kui see on kohaldatav;
- c) omavahendite nõuded finantsinstitutsiooni kogu kauplemisportfellivälise tegevuse puhul, mille suhtes kohaldatakse käesoleva artikli lõike 4 punktis c osutatud valuuta- või kaubariski, arvutatakse ilma IV jaotise 1b. peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit kasutamata.
6. Lõikes 4 osutatud alammäärata koguriskipositsiooni ja lõikes 5 osutatud standarditud koguriskipositsiooni arvutamisel kohaldatakse järgmisi sätteid:
- a) lõike 4 punktides d, e ja f osutatud omavahendite nõuded hõlmavad finantsinstitutsiooni kogu majandustegevusest tulenevaid omavahendite nõudeid;
  - b) finantsinstitutsioonid korrutavad lõike 4 punktides b–f sätestatud omavahendite nõuded 12,5ga.“
- 29) Artikli 92a lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) 18 % riskipõhine määr, mis näitab finantsinstitutsiooni omavahendeid ja kõlblikke kohustusi väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõike 3 kohaselt;“.
- 30) Artiklit 94 muudetakse järgmiselt:
- a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Erandina artikli 92 lõike 4 punktist b ja artikli 92 lõike 5 punktist b võivad finantsinstitutsioonid arvutada kauplemisportfelliga seotud tegevuse omavahendite nõude vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, tingimusel et nende kauplemisportfelliga seotud bilansilise ja bilansivälise tegevuse maht on igakuise hindamise alusel võrdne mõlema järgmise künnisega või nendest väiksem, võttes aluseks andmed kuu viimase päeva seisuga.“;
  - b) lõike 2 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) II lisa punktis 1 loetletud lepingute, nimetatud lisa punktis 3 osutatud aktsiatega seotud lepingute ja krediituletisinstrumentide puhul võivad finantsinstitutsioonid need positsioonid artikli 92 lõike 4 punktis b ja artikli 95 lõike 5 punktis b osutatud omavahendite nõudest välja arvata;

b) muude kui käesoleva lõike punktis a osutatud kauplemisportfelli positsioonide puhul võivad finantsinstitutsioonid asendada artikli 92 lõike 4 punktis b ja artikli 92 lõike 5 punktis b osutatud omavahendite nõude artikli 92 lõike 4 punkti a ja artikli 92 lõike 5 punkti a kohaselt arvutatud nõudega.“;
  - c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:
    - i) esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) pikkade positsioonide summeeritud absoluutväärtus liidetakse lühikeste positsioonide summeeritud absoluutväärtusega.“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu kohaldamisel tähendab pikk positsioon seda, et positsiooni turuväärtus suureneb, kui selle peamise riskiteguri väärtus suureneb, ning lühike positsioon tähendab seda, et positsiooni turuväärtus väheneb, kui selle peamise riskiteguri väärtus suureneb.

Esimese lõigu kohaldamisel võrdub pika (lühikese) positsiooni summeeritud väärtus punkti a kohases arvutuses sisalduvate üksikute pikkade (lühikeste) positsioonide väärtuste summaga.“;

d) lisatakse järgmine lõige:

„10. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada meetodit positsiooni peamise riskiteguri kindlakstegemiseks ja selle kindlaksmääramiseks, kas tehing kujutab endast pikka või lühikest positsiooni, nagu on osutatud käesoleva artikli lõikes 3, artikli 273a lõikes 3 ja artikli 325a lõikes 2.

Kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu väljatöötamisel võtab EBA arvesse artikli 279a lõike 3 punkti b kohaselt volitatud regulatiivsete tehniliste standardite jaoks välja töötatud meetodit.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

31) Artikli 95 lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artikli 92 lõike 4 punktides a–e ja punktis g osutatud kirjete summa pärast artikli 92 lõike 6 kohaldamist;“.

32) Artikli 96 lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artikli 92 lõike 4 punktid a–e ja punkt g pärast artikli 92 lõike 6 kohaldamist;“.

33) Artikli 102 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kooskõlas artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodiga määratakse kauplemisportfelli kuuluvad positsioonid kauplemisüksustele.“

34) Artikkel 104 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 104

Kauplemisportfelli määramine

1. Finantsinstitutsioonil on artikli 102 ja käesoleva artikli kohaselt ning oma riskijuhtimissuutlikkust ja -tavasid arvesse võttes selgelt kindlaks määratud põhimõtted ja protseduurid, mille kohaselt määratakse kindlaks, millised positsioonid määratakse omavahendite nõuete arvutamisel kauplemisportfelli. Finantsinstitutsioon dokumenteerib täies ulatuses kõnealuste põhimõtete ja protseduuride järgimise, teeb neile vähemalt kord aastas siseauditi ning teeb auditi tulemused pädevatele asutustele kättesaadavaks.

Finantsinstitutsioonil peab olema sõltumatu riskikontrolli funktsioon, mis hindab pidevalt, kas finantsinstitutsiooni instrumendid on korrektselt määratud kas kauplemisportfelli või kauplemisportfellivälise tegevuse alla.

2. Finantsinstitutsioonid määravad kauplemisportfelli järgmiste instrumentide positsioonid:

a) instrumendid, mis vastavad artikli 325 lõigetes 6, 7 ja 8 sätestatud kriteeriumidele alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli kaasamiseks;

b) instrumendid, millest tuleneks kauplemisportfelliväline krediidi või omakapitali lühike netopositsioon, välja arvatud finantsinstitutsiooni enda kohustused, välja arvatud juhul, kui sellised positsioonid vastavad punktis e osutatud kriteeriumidele;

c) väärtpaberite emissiooni tagamise kohustustest tulenevad instrumendid, kui need emissiooni tagamise kohustused on seotud üksnes väärtpaberitega, mis finantsinstitutsioon peaks arvelduspäeval ostma;

- d) instrumendid, mis on finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt ühemõtteliselt liigitatud kauplemise eesmärgi omavateks;
- e) turutegemisest tulenevad instrumendid;
- f) investeerimisfondides kauplemise eesmärgil hoitavad positsioonid, tingimusel et kõnealused investeerimisfondid vastavad vähemalt ühele lõikes 8 sätestatud tingimustest;
- g) noteeritud aktsiad;
- h) väärtpaberitega finantseerimise tehingud, mis on seotud kauplemisega;
- i) optsioonid või muud tuletisinstrumendid, mis sisalduvad kauplemisportfelli mittekuuluvates finantsinstitutsiooni enda kohustustes, mis on seotud krediidiriski või aktsiariskiga.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel on finantsinstitutsioonil omakapitali lühike netopositsioon, kui omakapitali hinna langus toob finantsinstitutsioonile kasumit. Kui krediidimarginaali riski suurenemine või emitendi või emitentide rühma krediivõimelisuse halvenemine toob finantsinstitutsioonile kasumit, peab finantsinstitutsioonil olema krediidi lühike netopositsioon. Finantsinstitutsioonid jälgivad pidevalt, kas instrumentidest tuleneb kauplemisportfelli vaheline krediidi lühike netopositsioon või omakapitali lühike netopositsioon.

Esimese lõigu punkti i kohaldamisel eemaldab finantsinstitutsioon optsiooni tunnustega väärtpaberi või muu tuletisinstrumendi oma kauplemisportfelli vahelistest kohustustest, mis on seotud krediidiriski või aktsiariskiga. Ta määrab optsiooni tunnustega väärtpaberi või muu tuletisinstrumendi kauplemisportfelli ja jätab enda kohustused kauplemisportfelli vaheliste instrumentide hulka. Kui instrumenti ei ole selle olemuse tõttu võimalik osadeks jagada, määrab finantsinstitutsioon kogu instrumendi kauplemisportfelli. Sellisel juhul dokumenteerib ta igakülgset sellise käsitluse kasutamise põhjused.

3. Finantsinstitutsioonid ei määra kauplemisportfelli järgmiste instrumentide positsioone:

- a) väärtpaberistamishoidlasse paigaldatavad instrumendid;
- b) instrumendid, mis on seotud osalusega kinnisvaras;
- c) börsil noteerimata aktsiad;
- d) instrumendid, mis on seotud jae- ja VKEdele antud laenudega;
- e) positsioonid muudes investeerimisfondides kui need, millele on osutatud lõike 2 punktis f;
- f) tuletislepingud ja investeerimisfondid, millel on üks või mitu käesoleva lõike punktides a–d osutatud alusvaraks olevat instrumenti;
- g) instrumendid, mida hoitakse käesoleva lõike punktides a–f ning punktides h ja i osutatud instrumendi ühe või mitme positsiooni konkreetse riski maandamiseks;
- h) finantsinstitutsiooni enda kohustused, välja arvatud juhul, kui sellised instrumendid vastavad lõike 2 punktis e osutatud kriteeriumidele või lõike 2 kolmandas lõigus osutatud kriteeriumidele;
- i) instrumendid riskifondides.

4. Erandina lõikest 2 võib finantsinstitutsioon kauplemisportfelli vaheliseks määrata positsiooni kõnealuse lõike punktides d–i osutatud instrumentides, kui tema pädev asutus selle heaks kiidab. Pädev asutus annab oma heakskiidu, kui finantsinstitutsioon on oma pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et positsiooni ei hoita kauplemise eesmärgil või selleks, et maandada kauplemise eesmärgil hoitavaid positsioone.

5. Erandina lõikest 3 võib finantsinstitutsioon määrata kauplemisportfelli positsiooni kõnealuse lõike punktis i osutatud instrumendis, kui tema pädev asutus selle heaks kiidab. Pädev asutus annab oma heakskiidu, kui finantsinstitutsioon on oma pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et positsiooni hoitakse kauplemise eesmärgil või et sellega maandatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid positsioone ning et finantsinstitutsioon vastab vähemalt ühele lõikes 8 selle positsiooni puhul sätestatud tingimustest.

6. Kui finantsinstitutsioon on määranud kauplemisportfelli positsiooni instrumendis, mis ei ole lõike 2 punktis a, b või c osutatud instrument, võib finantsinstitutsiooni pädev asutus nõuda finantsinstitutsioonilt tõendeid sellise määramise põhjendamiseks. Kui finantsinstitutsioon ei esita sobivaid tõendeid, võib tema pädev asutus nõuda, et finantsinstitutsioon määraks selle positsiooni ümber kauplemisportfelli vaheliseks.

7. Kui finantsinstitutsioon on määranud kauplemisportfelliväliseks positsiooni instrumendis, mis ei ole lõikes 3 osutatud instrument, võib finantsinstitutsiooni pädev asutus nõuda finantsinstitutsioonilt tõendeid sellise määramise põhjendamiseks. Kui finantsinstitutsioon ei esita sobivaid tõendeid, võib tema pädev asutus nõuda, et finantsinstitutsioon määraks selle positsiooni ümber kauplemisportfelli.

8. Finantsinstitutsioon määrab kauplemisportfelli sellise positsiooni investeerimisfondis, millele ei ole osutatud lõike 3 punktis f ning mida hoitakse kauplemise eesmärgil, kui finantsinstitutsioon vastab ühele järgmistest tingimustest:

- a) finantsinstitutsioon on võimeline hankima investeerimisfondi üksikute aluspositsioonide kohta piisavalt teavet;
- b) finantsinstitutsioon ei suuda investeerimisfondi üksikute aluspositsioonide kohta piisavat teavet hankida, kuid finantsinstitutsioon on teadlik investeerimisfondi volituste sisust ja suudab jälgida investeerimisfondi igapäevaseid noteeritud hindu.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada protsessi, mida finantsinstitutsioonid kasutavad lõike 2 punktis b osutatud kauplemisportfellivälise krediidid või omakapitali lühikeste netopositsioonide arvutamiseks ja jälgimiseks.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

35) Artiklit 104a muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„EBA teeb järelevalvet mitmesuguste järelevalvetavade üle ja annab 10. juuliks 2027 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, mida mõistetakse käesoleva lõike esimese lõigu ja käesoleva artikli lõike 5 kohaldamisel erandlike asjaolude all. Kuni EBA suuniste väljaandmiseni teavitavad pädevad asutused EBA-t otsustest, millega nad on andnud finantsinstitutsioonile loa positsiooni ümberliigitamiseks, nagu on osutatud käesoleva artikli lõikes 2, või millega nad ei ole sellist luba andnud, ning esitavad EBA-le selle kohta põhjenduse.“;

- b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käesoleva artikli kohast positsiooni ümberliigitamist ei saa tagasi võtta, välja arvatud lõikes 1 osutatud erandlike asjaolude korral.“;

- c) lisatakse järgmine lõige:

„6. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib finantsinstitutsioon liigitada kauplemisportfellivälise positsiooni ümber kauplemisportfelli positsiooniks kooskõlas artikli 104 lõike 2 punktiga d, küsimata selleks luba oma pädevalt asutuselt. Sellisel juhul kohaldatakse finantsinstitutsiooni suhtes jätkuvalt käesoleva artikli lõiget 3 ja 4 sätestatud nõudeid. Kui selline ümberliigitamine on toimunud, teavitab finantsinstitutsioon viivitamata oma pädevat asutust.“

36) Artiklit 104b muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kooskõlas artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodiga loovad finantsinstitutsioonid kauplemisüksused ning määravad kõik oma kauplemisportfelli positsioonid ning käesoleva artikli lõiget 5 ja 6 osutatud kauplemisportfellivälised positsioonid ühele kõnealustest kauplemisüksustest. Kauplemisportfelli positsioonid määratakse samale kauplemisüksusele ainult siis, kui need positsioonid on vastavuses kauplemisüksuse jaoks kokkulepitud äristrateegiaga ning neid juhitakse ja jälgitakse pidevalt kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.“;

- b) lisatakse järgmised lõiked:

„5. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks määravad finantsinstitutsioonid kõik oma valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid lõike 1 kohaselt loodud kauplemisüksustele, kes juhivad nende positsioonide riskidega sarnaseid riske.“

6. Erandina lõikest 5 võivad finantsinstitutsioonid tururiski omavahendite nõuete arvutamisel luua ühe või mitu kauplemisüksust, kellele nad määravad üksnes valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliseid positsioone. Nende kauplemisüksuste suhtes ei kohaldata lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõudeid.“

37) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 104c

Omvahendite suhtarvude valuutariski maandamise käsitlus

1. Finantsinstitutsioon, kes on teadlikult võtnud riskipositsiooni, et vähemalt osaliselt maandada oma mis tahes artikli 92 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud omavahendite suhtarvude negatiivseid muutusi valuutakurssides, võib oma pädeva asutuse loal jätta kõnealuse riskipositsiooni välja artikli 325 lõikes 1 osutatud valuutariski omavahendite nõuetest, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) tururiski omavahendite nõuetest välja arvatud riskipositsiooni maksimumsumma on piiratud riskipositsiooni summaga, mis neutraliseerib kõigi omavahendite suhtarvude tundlikkuse valuutakursside negatiivsete muutuste suhtes;
- b) riskipositsioon jäetakse tururiski omavahendite nõuetest välja vähemalt kuueks kuuks;
- c) finantsinstitutsioon on kehtestanud asjakohase riskijuhtimise raamistiku, sealhulgas selge riskimaandamisstrateegia ja juhtimisstruktuuri, et maandada valuutakursside ebasoodsaid muutusi kõigi oma omavahendite suhtarvude puhul;
- d) finantsinstitutsioon on esitanud pädevale asutusele põhjenduse riskipositsiooni väljajätmise kohta tururiski omavahendite nõuetest, kõnealuse riskipositsiooni üksikasjad ja välja jäetava summa.

2. Kõiki riskipositsioonide väljajätmisi tururiski omavahendite nõuetest kooskõlas lõikega 1 kohaldatakse järjepidevalt.

3. Pädev asutus kiidab heaks kõik muudatused, mida finantsinstitutsioon teeb lõike 1 punktis c osutatud riskijuhtimisraamistikku ja lõike 1 punktis d osutatud riskipositsioonide üksikasjadesse.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) riskipositsioonid, mida finantsinstitutsioon võib teadlikult võtta, et vähemalt osaliselt maandada kõigi oma lõikes 1 osutatud omavahendite suhtarvude valuutakursside ebasoodsaid muutusi;
- b) kuidas määrata kindlaks käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud maksimumsumma ja viis, kuidas finantsinstitutsioon arvab selle summa välja iga artikli 325 lõikes 1 osutatud meetodi puhul;
- c) kriteeriumid, millele finantsinstitutsiooni riskijuhtimisraamistik vastab, nagu on osutatud lõike 1 punktis c, et seda saaks käesoleva artikli kohaldamisel asjakohaseks pidada.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

38) Artiklit 106 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Kui finantsinstitutsioon maandab kauplemisportfelliväliseid krediidiriski positsiooni või vastaspoole riski positsiooni oma kauplemisportfelli krediituletisinstrumenti abil, loetakse sellist krediituletisinstrumenti positsiooni kauplemisportfellivälise krediidiriski positsiooni või vastaspoole riski positsiooni sisemiseks riskimaanduseks artikli 92 lõike 4 punktis a osutatud riskiga kaalutud vara arvutamise eesmärgil, kui finantsinstitutsioon ostab kolmandast isikust aktsepteeritud krediidiriski kaitse andjalt asjakohase krediituletisinstrumenti, mis vastab kauplemisportfellivälise positsioonide kaudse krediidiriski kaitse suhtes kohaldatavatele nõuetele ja tasaarvestab täielikult sisemise riskimaanduse tururiski.“

Tururiski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil lisatakse kauplemisportfelli nii esimese lõigu kohaselt arvesse võetud sisemine riskimaanduste positsioon kui ka kolmanda isiku suhtes võetud krediidituletisinstrumenti positsioon. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodi abil määratakse mõlemad positsioonid samale kauplemisüksusele, mis juhib sarnaseid riske.

4. Kui finantsinstitutsioon maandab kauplemisportfelli vahelise aktsiariski positsiooni oma kauplemisportfelli aktsiatel põhineva tuletisinstrumenti abil, loetakse sellist aktsiatel põhineva tuletisinstrumenti positsiooni kauplemisportfelli vahelise aktsiariski positsiooni sisemiseks riskimaanduseks artikli 92 lõike 4 punktis a osutatud riskiga kaalutud vara arvutamise eesmärgil, kui finantsinstitutsioon ostab kolmandast isikust aktsepteeritud krediidiriski kaitse andjalt asjakohase aktsiatel põhineva tuletisinstrumenti, mis vastab kauplemisportfelli vaheliste positsioonide kaudse krediidiriski kaitse suhtes kohaldatavatele nõuetele ja tasaarvestab täielikult sisemise riskimaanduse tururiski.

Tururiski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil lisatakse kauplemisportfelli nii käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt arvesse võetud sisemine riskimaanduste positsioon kui ka kolmanda isiku suhtes võetud aktsiatel põhineva tuletisinstrumenti positsioon. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodi abil määratakse mõlemad positsioonid samale kauplemisüksusele, mis juhib sarnaseid riske.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Lõigete 3 ja 4 kohaldamisel võib finantsinstitutsiooni sõlmitud krediidituletisinstrumenti või aktsiatel põhineva tuletisinstrumenti tehing koosneda mitmest tehingust mitme kolmandast isikust aktsepteeritud krediidiriski kaitse andjaga, tingimusel et tulemuseks olev koondtehing vastab kõnealustes lõigetes sätestatud tingimustele.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui finantsinstitutsioon maandab kauplemisportfelli vahelise intressiriski positsioone kauplemisportfelli intressiriski positsiooni abil, loetakse seda intressiriski positsiooni sisemiseks riskimaanduseks, et hinnata kauplemisportfelli vaheliste positsioonidest tulenevaid intressiriske direktiivi 2013/36/EL artiklite 84 ja 98 kohaselt, kui järgmised tingimused on täidetud:

- a) tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud meetodite abil on positsioon määratud muudest kauplemisportfelli positsioonidest eraldi portfelli, mille äristrateegia on ette nähtud üksnes intressiriski positsiooni sisemiste riskimaanduste tururiski juhtimiseks ja leevendamiseks;
- b) tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodi abil on positsioon määratud kauplemisüksusele, mille äristrateegia on ette nähtud üksnes intressiriski positsiooni sisemiste riskimaanduste tururiski juhtimiseks ja leevendamiseks;
- c) finantsinstitutsioon on direktiivi 2013/36/EL artiklites 84 ja 98 kehtestatud nõuete kohaldamisel dokumenteerinud täies ulatuses selle, kuidas positsioon maandab kauplemisportfelli vaheliste positsioonidest tulenevat intressiriski.“;

d) lisatakse järgmised lõiked:

„5a. Lõike 5 punkti a kohaldamisel võib finantsinstitutsioon määrata sellesse portfelli muid intressiriski positsioone, mis on võetud kolmandate isikute suhtes või oma kauplemisportfelli suhtes, kui finantsinstitutsioon tasakaalustab täielikult nimetatud oma kauplemisportfelli suhtes võetud intressiriski positsioonide tururiski, võttes vastanduvad intressiriski positsioonid kolmandate isikute suhtes.

5b. Käesoleva artikli lõike 5 punktis b osutatud kauplemisüksuse suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) kõnealune kauplemisüksus võib võtta muid intressiriski positsioone kolmandate isikute või finantsinstitutsiooni muude kauplemisüksuste suhtes, kui need positsioonid vastavad artiklis 104 osutatud kauplemisportfelli kuulumise nõuetele ja need muud kauplemisüksused tasaarvestavad täielikult nende muude intressiriski positsioonide tururiski, võttes vastanduvad intressiriski positsioonid kolmandate isikute suhtes;
- b) kõnealusele kauplemisüksusele ei määrata muid kui käesoleva lõike punktis a osutatud kauplemisportfelli positsioone;
- c) erandina artiklist 104b ei kohaldata selle kauplemisüksuse suhtes kõnealuse artikli lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõudeid.“;

e) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Lisaks muude kauplemisportfelli positsioonide omavahendite nõuetele arvutatakse individuaalselt kõigi lõike 5 punktis a osutatud eraldi portfelli või kõnealuse lõike punktis b osutatud kauplemisüksusele määratud positsioonide tururiski omavahendite nõuded.

7. Kui finantsinstitutsioon maandab krediiväärtuse korrigeerimise riski oma kauplemisportfelli kantud tuletisinstrumenti kasutades, kajastatakse selle tuletisinstrumenti positsiooni krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel kooskõlas artiklis 383 või 384 sätestatud meetoditega krediiväärtuse korrigeerimise riski sisemise riskimaandusena, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) tuletisinstrumenti positsiooni tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena kooskõlas artikliga 386;

b) kui tuletisinstrumenti positsiooni suhtes kohaldatakse mõnda artikli 325c lõike 2 punktis b või c või artikli 325e lõike 1 punktis c sätestatud nõuet, tasakaalustab finantsinstitutsioon täielikult selle tuletisinstrumenti positsiooni tururiski, võttes kolmandate isikute suhtes vastanduvad positsioonid.

Esimese lõigu kohaselt tunnustatud sisemise riskimaanduse vastanduv kauplemisportfelli positsioon lisatakse tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli.“

39) Artikli 107 lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad artikli 92 lõike 4 punktide a ja g kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel kas 2. peatükiga ette nähtud standardmeetodit, või kui pädevad asutused on andnud selleks artikli 143 kohase loa, siis 3. peatükiga ette nähtud sisereitingute meetodit.

2. Keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonide ja tagatisfondi tehtavate osamaksete puhul kasutab finantsinstitutsioon artikli 92 lõike 4 punktide a ja g kohaldamisel oma riskiga kaalutud vara arvutamiseks 9. jao 6. peatükis sätestatud käsitlust. Kõiki muid keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitleb finantsinstitutsioon järgmiselt:

a) muid nõuetele vastava keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena teise finantsinstitutsiooni vastu;

b) muid nõuetele mittevastava keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena äriühingute vastu.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitletakse nõudeid kolmandate riikide investeerimisühingute, krediidasutuste ja börside ning finantseerimisasutuste vastu, kellele on tegevusloa andnud ja kelle üle teevad järelevalvet kolmanda riigi ametiasutused ning kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid, mis on stabiilsuse mõttes võrreldavad finantsinstitutsioonide suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuetega, nõuetena finantsinstitutsioonide vastu ainult juhul, kui kolmas riik kohaldab selle üksuse suhtes usaldatavus- ja järelevalvenõudeid, mis on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega.“

40) Artikkel 108 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 108

Krediidiriski maandamise tehnikate kasutamine standardmeetodi ja sisereitingute meetodi kohaselt krediidiriski ja lahjendusrisi puhul

1. Riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 2. peatüki kohast standardmeetodit või 3. peatüki kohast sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib finantsinstitutsioon artikli 92 lõike 4 punktide a ja g kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel ning vajaduse korral artikli 36 lõike 1 punkti d ja artikli 62 punkti d kohasel oodatava kahju määra arvutamisel võtta kooskõlas 4. peatükiga arvesse otsest krediidiriski kaitset.

2. Riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab sisereitingute meetodit, kasutades artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib finantsinstitutsioon artikli 92 lõike 4 punktide a ja g kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel ning vajaduse korral artikli 36 lõike 1 punkti d ja artikli 62 punkti d kohasel oodatava kahju määra arvutamisel võtta kooskõlas 3. peatükiga arvesse otsest krediidiriski kaitset.

3. Kui finantsinstitutsioon kohaldab sisereitingute meetodit, kasutades artikli 143 kohaseid makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid nii algse riskipositsiooni kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste nõuete osas, võib finantsinstitutsioon artikli 92 lõike 4 punktide a ja g kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel ning vajaduse korral artikli 36 lõike 1 punkti d ja artikli 62 punkti d kohasel oodatava kahju määra arvutamisel võtta kooskõlas 3. peatükiga arvesse kaudset krediidiriski kaitset. Kõigil muudel juhtudel võib finantsinstitutsioon nendel eesmärkidel riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamisel võtta kooskõlas 4. peatükiga arvesse kaudset krediidiriski kaitset.

4. Kui lõikes 5 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti, võivad finantsinstitutsioonid II jaotise 2., 3. ja 4. peatüki kohaldamisel asjakohasel juhul käsitada laene füüsilistele isikutele tagatud riskipositsioonide asemel elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonidena, kui liikmesriigis on kõnealuste laenude suhtes täidetud järgmised tingimused:

- a) enamikku selles liikmesriigis füüsilistele isikutele elamukinnisvara ostmiseks antud laenudest ei anta õiguslikus vormis hüpoteekidena;
- b) enamiku selles liikmesriigis füüsilistele isikutele elamukinnisvara ostmiseks antud laenudest tagab krediidiriski kaitse andja, kellel on krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis vastab krediitkvaliteedi astmele 1 või 2, ning kes on kohustatud finantsinstitutsioonile laenu täielikult tagasi maksuma, kui algsel laenuvõtja tekib makseviivitus;
- c) kui punktis b osutatud krediidiriski kaitse andja ei täida oma kohustusi või ei suuda täita oma kohustusi vastavalt antud garantiile, on finantsinstitutsioonil juriidiline õigus elamukinnisvarale seatud hüpoteek realiseerida.

Pädevad asutused teavitavad EBAt, kui käesoleva lõike esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud tingimused on nende jurisdiktsioonide riigi territooriumil täidetud, ning esitavad nende krediidiriski kaitse andjate nimed, kes vastavad käesoleva lõike ja lõike 5 tingimustele.

EBA avaldab kõigi selliste aktsepteeritavate krediidiriski kaitse andjate loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda igal aastal.

5. Lõike 4 kohaldamisel võib kõnealuses lõikes osutatud laene käsitada tagatud riskipositsioonide asemel elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonidena, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) riskipositsioon, mida käsitletakse standardmeetodi kohaselt, vastab kõigile nõuetele, et see määrataks artiklite 124 ja 125 kohaselt standardmeetodi riskipositsiooni klassi „kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid“, kuid selle erandiga, et laenu andval finantsinstitutsioonil ei ole elamukinnisvarale seatud hüpoteeki;
- b) riskipositsioon, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, vastab kõigile nõuetele, et see määrataks artikli 147 lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud sisereitingute meetodi riskipositsiooni klassi „elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded“, kuid selle erandiga, et laenu andval finantsinstitutsioonil ei ole elamukinnisvarale seatud hüpoteeki;
- c) laenu andmisel ei ole elamukinnisvarale hüpoteeki seatud ning alates 1. jaanuarist 2014 antud laenude puhul on laenuvõtjal lepinguline kohustus mitte seada hüpoteeki ilma algselt laenu andnud finantsinstitutsiooni nõusolekuta;
- d) krediidiriski kaitse andja on aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, nagu on osutatud artiklis 201, ja tal on krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis vastab krediitkvaliteedi astmele 1 või 2;
- e) krediidiriski kaitse andja on finantsinstitutsioon või finantssektori ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid, mis on võrreldavad finantsinstitutsioonide või kindlustusandjate suhtes kohaldatavate nõuetega;
- f) krediidiriski kaitse andja on kindlustusandjatele loonud krediidiriskist tulenevate kahjumite katmiseks sihtasemini rahastatud vastastikuse tagatise fondi või samaväärse kaitsekeemi, mille parameetrid vaatab korrapäraselt läbi tema pädev asutus ja mille suhtes kohaldatakse korrapäraselt stressitesti, mis toimub vähemalt iga kahe aasta järel;
- g) kui krediidiriski kaitse andja ei täida oma kohustusi või ei suuda täita oma kohustusi vastavalt antud garantiile, on finantsinstitutsioonil lepingust tulenev ja juriidiline õigus elamukinnisvarale seatud hüpoteek realiseerida.

6. Finantsinstitutsioonid, mis kasutavad lõikes 4 sätestatud võimalust teatava aktsepteeritava krediidiriski kaitse andja kasutamiseks kõnealuses lõikes osutatud mehhanismi alusel, teevad seda kõigi oma füüsiliste isikute vastu olevate nõuete puhul, mille see krediidiriski kaitse andja on selle mehhanismi alusel taganud.“

41) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 110a

Selliste lepingupõhiste kokkulepete jälgimine, mis ei ole siduvad kohustused

Finantsinstitutsioonid teevad seiret lepingupõhiste kokkulepete üle, mis vastavad kõigile artikli 5 punkti 10 alapunktides a–e sätestatud tingimustele, ning tõendavad oma pädevaid asutusi rahuldaval viisil, et nad täidavad kõiki neid tingimusi.“

42) Artikkel 111 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 111

Riskipositsiooni väärtus

1. Varakirje riskipositsiooni väärtus kooskõlas artikliga 110 on selle bilansiline väärtus pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste, finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliivälise tegevuse artikli 34 kohaste täiendavate väärtuse korrigeerimiste, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade ja muude varakirjega seotud omavahendite vähendamiste kohaldamist.

2. I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus on järgmine protsent kirje nimiväärtusest pärast artikli 110 kohaste spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist:

- a) rühma 1 kuuluvate kirjete puhul 100 %;
- b) rühma 2 kuuluvate kirjete puhul 50 %;
- c) rühma 3 kuuluvate kirjete puhul 40 %;
- d) rühma 4 kuuluvate kirjete puhul 20 %;
- e) rühma 5 kuuluvate kirjete puhul 10 %.

3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud bilansivälisel kirjel oleva siduva kohustuse riskipositsiooni väärtus on see järgmistest siduva kohustuse nimiväärtuse protsentidest, mis on pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist väiksem:

- a) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud protsendimäär, mida kohaldatakse selle kirje suhtes, mille suhtes siduv kohustus on võetud;
- b) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud protsendimäär, mida kohaldatakse siduva kohustuse liigi suhtes.

4. Finantsinstitutsiooni pakutavaid lepingupõhiseid kokkuleppeid, mida klient pole veel vastu võtnud ja mis muutuksid kliendipoolse aktsepteerimise korral siduvateks kohustusteks, käsitatakse siduvate kohustustena ning nende suhtes kohaldatakse protsendimäära, mis on sätestatud kooskõlas lõikega 2.

Lepingupõhiste kokkulepete suhtes, mis vastavad artikli 5 punkti 10 alapunktides a–e sätestatud tingimustele, kohaldatakse protsendimäära 0 %.

5. Kui finantsinstitutsioon kasutab artiklis 223 osutatud finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit, suurendatakse väärtpaberitega finantseerimise tehingute alusel müüdüd, panditud või laenuks antud väärtpaberitest või kaupadest tulenevate riskipositsioonide väärtust selliste väärtpaberite või kaupade puhul asjakohase volatiilsusega korrigeerimise võrra kooskõlas artiklitega 223 ja 224.

6. II lisas loetletud tuletisinstrumenti riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks kooskõlas 6. peatükiga, võttes arvesse kõnealuses peatükis sätestatud uuenduslepingute ja muude tasaarvestuskokkulepete mõju. Väärtpaberitega finantseerimise tehingute ja pika arveldustähtajaga tehingute riskipositsiooni väärtuse võib kindlaks määrata vastavalt 4. või 6. peatükile.

7. Kui riskipositsioon on kaetud otsese krediidiriski kaitsega, võib riskipositsiooni väärtust kooskõlas 4. peatükiga muuta.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:
- a) kriteeriumid, mida finantsinstitutsioonid peavad kasutama, et määrata bilansivälised kirjed, välja arvatud juba I lisas loetletud kirjed, I lisas osutatud rühmadesse 1–5;
  - b) tegurid, mis võivad piirata finantsinstitutsioonide võimet tühistada I lisas osutatud tingimusteta kehtetuks tunnistatavaid siduvaid kohustusi;
  - c) kord, millega teavitatakse EBA sellest, kuidas finantsinstitutsioonid liigitavad muid bilansiväliseid kirjeid, millel on I lisas osutatud kirjetega sarnased riskid.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

43) Artiklit 112 muudetakse järgmiselt:

a) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid ja arendusprojektidega seotud riskipositsioonid;“;

b) punkt k asendatakse järgmisega:

„k) allutatud võlanõuded;“.

44) Artiklit 113 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskiga kaalutud vara arvutamiseks kohaldatakse vastavalt käesoleva määruse 2. jao sätetele riskikaalusid kõigi riskipositsioonide suhtes, välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid on maha arvatud omavahenditest või kui nende suhtes kohaldatakse artikli 72e lõike 5 esimeses lõigus sätestatud käsitlust. Riskikaalude kohaldamisel võetakse aluseks riskipositsiooni klass, millesse riskipositsioon on määratud, ja 2. jaos sätestatud ulatuses riskipositsiooni krediitkvaliteet. Krediitkvaliteedi võib kindlaks määrata krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel või 3. jao kohaselt ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel. Välja arvatud riskipositsioonide puhul, mis on määratud käesoleva määruse artikli 112 punktides a, b, c ja e sätestatud riskipositsiooni klassidesse, määrab finantsinstitutsioon juhul, kui direktiivi 2013/36/EL artikli 79 punkti b kohane hindamine kajastab suuremaid riskitunnuseid kui need, millele viitab krediitkvaliteedi aste, millesse riskipositsioon oleks määratud krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse või ekspordikrediidi agentuuri kohaldatava krediitkvaliteedi hinnangu alusel, vähemalt ühe krediitkvaliteedi astme võrra kõrgema riskikaalu kui krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse või ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangus osutatud riskikaal.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui riskipositsioonil on krediidiriski kaitse, võib riskipositsiooni väärtust või riskipositsiooni suhtes kohaldatavat riskikaalu vajaduse korral kooskõlas käesoleva peatüki ja 4. peatükiga muuta.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kirjete puhul, mille jaoks ei ole käesoleva peatüki kohaselt riskikaalu ette nähtud, määratakse riskipositsiooni väärtusele riskikaal 100 %.“;

d) lõike 6 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud riskipositsioonide puhul, millest tulenevad esimese taseme põhiomavahendite, täiendavate esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite kirjed, võivad finantsinstitutsioonid pädevate asutuste eelneval nõusolekul otsustada loobuda käesoleva artikli lõike 1 kohaste nõudmiste kohaldamisest nõuete suhtes, mis neil on vastaspoole vastu, kes on asjaomase finantsinstitutsiooni ematettevõtja või tütarettevõtja, tema ematettevõtja tütarettevõtja või seotud ettevõtja direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõike 7 tähenduses. Pädevad asutused võivad anda nõusoleku, kui täidetud on järgmised tingimused:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) vastaspool on finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus, mille suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid;“.

45) Artiklit 115 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1. Nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse tabeli 1 kohane riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, mille kohta krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määratakse riskikaal vastavalt krediitkvaliteedi astmele, mis on vastavalt tabelile 2 määratud nõuetele keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus asub.

Tabel 2

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

Esimeses lõigus osutatud nõuetele määratakse riskikaal 100 %, kui selle jurisdiktsiooni keskvalitsus, kus piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused asuvad, on reitinguta.“;

c) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina lõigetest - 1 ja 1 käsitatakse nõudeid piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu nõuetena selle keskvalitsuse vastu, kelle jurisdiktsioonis nad asuvad, kui kõnealuste nõuetega seotud riskide vahel puudub erinevus tulenevalt piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste iseseisvast maksude kogumise õigusest ja teatavast institutsioonilisest korraldusest, millel on nende makseviivituse riski vähendav mõju.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Nõudeid kirikute ja usukogukondade vastu, kes on avalik-õiguslikud juriidilised isikud, käsitatakse nõuetena piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, kui nad koguvad õigusaktidega neile antud volituste kohaselt makse. Sel juhul lõiget 2 ei kohaldata.“;

e) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina lõigetest - 1 ja 1, kui sellise kolmanda riigi pädevad asutused, kelle kohaldatav järelevalve- ja regulatiivne kord on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, käsitatakse nõudeid piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu nõuetena kõnealuse kolmanda riigi keskvalitsuse vastu ning kõnealuste nõuetega seotud riskide vahel puudub erinevus tulenevalt piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste iseseisvast maksukogumisõigusest ja teatavast institutsioonilisest korraldusest, millega vähendatakse makseviivituse riski, võivad finantsinstitutsioonid määrata nõuetele selliste piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu riskikaalu samal viisil.“;

f) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Erandina lõigetest - 1 ja 1 määratakse liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu olevatele nõuetele, millele ei ole osutatud lõigetes 2, 3 ja 4 ning mis on nomineeritud ja rahastatud asjaomase piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse omavääringus, riskikaal 20 %.“

46) Artiklit 116 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Nõudeid avaliku sektori asutuste vastu, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, käsitletakse vastavalt artikli 115 lõikele - 1.“;

b) lõikesse 4 lisatakse järgmine lõik:

„EBA haldab avaliku juurdepääsuga andmebaasi kõigi esimeses lõigus osutatud liidu avaliku sektori asutuste kohta.“

47) Artikli 117 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Nõuetele mitmepoolsete arengupankade vastu, millele ei ole osutatud lõikes 2 ja mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal vastavalt tabelile 1. Lõikes 2 osutamata mitmepoolsete arengupankade, mille kohta ei ole krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang kättesaadav, vastu olevate nõuete riskikaal on 50 %.

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	30 %	50 %	100 %	100 %	150 %

“.

48) Artikli 119 lõiked 2 ja 3 jäetakse välja.

49) Artikli 120 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonide vastu olevatele nõuetele, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse tabeli 1 kohane riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	30 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Finantsinstitutsioonide vastu olevatele nõuetele, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud ja mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, ning nõuetele, mis tulenevad kaupade liikumisest üle riigipiiride ja mille esialgne tähtaeg on kuni kuus kuud ning mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse tabeli 2 kohane riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 2

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

“.

50) Artikkel 121 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 121

Nõuded reitinguta finantsinstitutsioonide vastu

1. Nõuded selliste finantsinstitutsioonide vastu, mille kohta puudub krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse ühte järgmistest klassidest:

a) kui kõik järgmised tingimused on täidetud, määratakse nõuded finantsinstitutsioonide vastu A-klassi:

- i) finantsinstitutsioonil on piisav suutlikkus täita õigel ajal oma siduvaid finantskohustusi, sealhulgas põhisumma ja intresside tagasimaksed, varade või riskipositsioonide prognoositud kehtivusaja jooksul, olenemata majandustsüklitest ja äritingimustest;
- ii) finantsinstitutsioon täidab käesoleva määruse artikli 92 lõikes 1 sätestatud nõuet või ületab seda, võttes asjakohasel juhul arvesse käesoleva määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkte i ja vi ning artikli 459 punkti a, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõudeid, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõuet või kolmandates riikides kehtivaid samaväärseid ja täiendavaid kohalikke järelevalve- või regulatiivseid nõudeid, kui need nõuded on avaldatud ning neid tuleb täita vastavalt kohaldatavusele kas esimese taseme põhiomavahendite, esimese taseme omavahendite või omavahenditega;
- iii) teave selle kohta, kas käesoleva punkti alapunktis ii osutatud nõuete täitmine või ületamine finantsinstitutsiooni poolt avalikustatakse või tehakse muul viisil kättesaadavaks laenu andvale finantsinstitutsioonile;
- iv) direktiivi 2013/36/EL artikli 79 kohaselt laenu andva finantsinstitutsiooni tehtud hindamise käigus ei ilmnenu, et finantsinstitutsioon ei täida käesoleva punkti alapunktides i ja ii sätestatud tingimusi;

b) kui kõik järgmised tingimused on täidetud ja vähemalt üks käesoleva lõike punktis a sätestatud tingimustest ei ole täidetud, määratakse nõuded finantsinstitutsioonide vastu B-klassi:

- i) finantsinstitutsioonil on märkimisväärne krediidirisk, sealhulgas tagasimaksevõime, mis sõltub stabiilsetest või soodsatest majandus- või äritingimustest;
- ii) finantsinstitutsioon täidab käesoleva määruse artikli 92 lõikes 1 sätestatud nõuet või ületab seda, võttes asjakohasel juhul arvesse käesoleva määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkti i ning artikli 459 punkti a, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõudeid või kolmandates riikides kehtivaid samaväärseid ja täiendavaid kohalikke järelevalve- või regulatiivseid nõudeid, kui need nõuded on avaldatud ning neid tuleb täita vastavalt kohaldatavusele kas esimese taseme põhiomavahendite, esimese taseme omavahendite või omavahenditega;
- iii) teave selle kohta, kas käesoleva punkti punktis ii osutatud nõuete täitmine või ületamine finantsinstitutsiooni poolt avalikustatakse või tehakse muul viisil kättesaadavaks laenu andvale finantsinstitutsioonile;
- iv) direktiivi 2013/36/EL artikli 79 kohaselt laenu andva finantsinstitutsiooni tehtud hindamise käigus ei ilmnenu, et finantsinstitutsioon ei täida käesoleva punkti alapunktides i ja ii sätestatud tingimusi;

c) kui nõudeid finantsinstitutsioonide vastu ei määrata A- või B-klassi või kui on täidetud üks järgmistest tingimustest, määratakse nõuded finantsinstitutsioonide vastu C-klassi:

- i) finantsinstitutsioonil on olulised makseviivituse riskid ja piiratud kaitse ulatus;
- ii) ebasoodsad äri-, finants- või majandustingimused võivad väga tõenäoliselt viia või on viinud selleni, et finantsinstitutsioon ei suuda täita oma siduvaid finantskohustusi;
- iii) kui auditeeritud finantsaruanded on finantsinstitutsiooni jaoks seadusega nõutavad, on välisaudiitor esitanud eitava auditiarvamuse või väljendanud eelneva 12 kuu jooksul oma auditeeritud finantsaruannetes või auditeeritud aruannetes tõsist kahtlust finantsinstitutsiooni suutlikkuse suhtes finantsinstitutsioonina tegevust jätkata.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b alapunkti ii kohaldamisel ei hõlma samaväärsed ning täiendavad kohalikud järelevalve- või regulatiivsed nõuded kapitalipuhvreid, mis on samaväärsed direktiivi 2013/36/EL artiklis 128 määratletud kapitalipuhvritega.

2. Finantseerimisasutuste vastu olevate nõuete puhul, mida käsitletakse artikli 119 lõike 5 kohaselt finantsinstitutsioonide vastu olevate nõueteena, hindavad finantsinstitutsioonid, kas need finantseerimisasutused täidavad või ületavad võrreldavaid usaldatavusnõudeid, et hinnata, kas need finantseerimisasutused täidavad käesoleva artikli lõike 1 punkti a alapunktis ii ja punkti b alapunktis ii sätestatud tingimusi.

3. Lõike 1 kohaselt A-, B- või C-klassi määratud riskipositsioonidele määratakse järgmine riskikaal:

a) A-, B- või C-klassi määratud riskipositsioonidele, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest, määratakse tabeli 1 järgi lühiajaliste riskipositsioonide riskikaal:

i) riskipositsiooni esialgne tähtaeg on kolm kuud või vähem;

ii) riskipositsiooni esialgne tähtaeg on kuus kuud või vähem ja see tuleneb kaupade liikumisest üle riigipiiride;

b) A-klassi määratud riskipositsioonidele, mis ei ole lühiajalised, määratakse riskikaal 30 %, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

i) riskipositsioon ei vasta ühelegi punktis a sätestatud tingimusele;

ii) finantsinstitutsiooni esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on 14 % või suurem;

iii) finantsinstitutsiooni finantsvõimenduse määr on 5 % või suurem;

c) A-, B- või C-klassi määratud riskipositsioonidele, mis ei vasta punktis a või b sätestatud tingimustele, määratakse riskikaal tabeli 1 järgi.

Kui nõue finantsinstitutsiooni vastu ei ole noteeritud selle jurisdiktsiooni kohalikus omavääringus, kus finantsinstitutsioon on asutatud, või kui see finantsinstitutsioon on kirjendanud krediidi iseloomuga nõude teises jurisdiktsioonis asuvas filiaalis ja nõue ei ole selle jurisdiktsiooni kohalikus omavääringus, kus filiaal tegutseb, ei ole muudele nõuetele kui nõuded, mis on kuni üheaastase tähtajaga ja lähtuvad automaatselt likvideeruvatest, kaubandusega seotud tingimuslikest kirjetest, mis tulenevad kaupade liikumisest üle riigipiiride, punkti a, b või c järgi määratav riskikaal väiksem kui riskikaal, mis määratakse nõuetele selle riigi keskvalitsuse vastu, kus finantsinstitutsioon on asutatud.

Tabel 1

Krediidiriski hindamine	A-klass	B-klass	C-klass
Lühiajaliste riskipositsioonide riskikaal	20 %	50 %	150 %
Riskikaal	40 %	75 %	150 %

“.

51) Artiklit 122 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 tabel 6 asendatakse järgmisega:

„Tabel 1

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Riskipositsioonidele, mille kohta selline krediitkvaliteedi hinnang puudub, määratakse riskikaal 100 %.“

52) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 122a

Eriotstarbelised nõuded

1. Artikli 112 punktis g osutatud äriühingute vastu olevate nõuete riskipositsiooni klassis määravad finantsinstitutsioonid eraldi eriotstarbeliste nõuete nõuded, millel on kõik järgmised tunnused:

- a) nõue on üksuse vastu, mis on loodud eriotstarbeliselt materiaalse vara rahastamiseks või haldamiseks, või on sellise nõudega majanduslikult võrreldav nõue;
- b) nõue ei ole seotud elamukinnisvara või ärikinnisvara rahastamisega ja kuulub lõikes 3 sätestatud objektide rahastamise, projektide rahastamise või kaupade rahastamisega seotud nõude määratluste alla;
- c) nõudega seotud kohustust reguleerivad lepingupõhised kokkulepped annavad finantsinstitutsioonile märkimisväärse kontrolli varade ja nendest saadava tulu üle;
- d) nõudega seotud kohustuse tagasimaksmise esmane allikas on rahastatavatel varadel saadav tulu, mitte äriühingu sõltumatu tulu teenimise võime laiemalt.

2. Eriotstarbeliste nõuetele, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud vahetult kohaldatav krediitkvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal tabeli 1 järgi.

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

3. Eriotstarbeliste nõuetele, mille kohta krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud vahetult kohaldatav krediitkvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määratakse riskikaal järgmiselt:

- a) kui eriotstarbelise nõude eesmärk on rahastada materiaalse vara, sealhulgas laevade, õhusõidukite, satelliitide, mootorvagunite ja laevastike soetamist ning nendest varadest saadav tulu saadakse rahavoogudena, mis tulenevad konkreetsest materiaalsest varast, mis on rahastatud ja panditud või loovutatud laenuandjale (edaspidi „objektide rahastamise riskipositsioonid“), kohaldatav finantsinstitutsioonid riskikaalu 100 %;
- b) kui eriotstarbelise nõude eesmärk on tagada börsil kaubeldavate kaupade, sealhulgas toornafta, metallide või põllukultuuride reservide, varude või nõuete lühiajaline rahastamine ning nendest reservidest, varudest või nõuetest saadav tulu on kauba müügil teenitav tulu (edaspidi „kaupade rahastamise riskipositsioonid“), kohaldatav finantsinstitutsioonid riskikaalu 100 %;
- c) kui eriotstarbelise nõude eesmärk on rahastada üksikut projekti, mis seisneb kas uut kapitali vajava rajatise ehitamises või olemasoleva rajatise rahastamise refinantseerimises kas parandustega või ilma või suurte, keerukate ja kallite rajatiste, sealhulgas elektrijaamade, keemiatehaste, kaevanduste, transporditaristu, keskkonna- ja telekommunikatsioonitaristu arendamises või omandamises, milles laenu andev finantsinstitutsioon käsitleb rahastatud projektist peamiselt saadavat tulu nii tagasimakseallikana kui ka laenu tagatisena (edaspidi „projektide rahastamise riskipositsioonid“), kohaldatav finantsinstitutsioonid järgmisi riskikaalusid:

- i) 130 %, kui projekt, millega riskipositsioon on seotud, on käivituseelses etapis;

- ii) 80 %, tingimusel et artiklis 501a osutatud krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimist ei kohaldata, kui projekt, millega riskipositsioon on seotud, on tegevusetapis ja riskipositsioon vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:
- 1) kehtivad lepingulised piirangud võlgniku sellisele tegevusele, mis võiks kahjustada laenuandjaid, sealhulgas piirang, et uusi võlakirju ei emiteerita ilma olemasolevate võlausaldajate nõusolekuta;
  - 2) võlgnikul on piisavalt reservvahendeid, mis on täielikult kaetud rahaga või üksusega sõlmitud muude rahaliste kokkulepetega, et katta rahastatava projekti kestuse jooksul ettenägematute kulude reservi ja käibekapitali vajadused, tingimusel et tunnustatud krediitkvaliteeti hindav asutus on määranud üksuse krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3; või finantsinstitutsioonide puhul, mis arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju kooskõlas 3. peatükiga, kui üksusel ei ole tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut, määrab finantsinstitutsioon kõnealusele üksusele sisemise krediitdireitingu, mis on samaväärne vähemalt krediitkvaliteedi astmega 3, tingimusel et finantsinstitutsioon on andnud kõnealusele üksusele sisereitingu kooskõlas 6. jao 3. peatüki sätetega;
  - 3) projekt, millega riskipositsioon on seotud, genereerib rahavoogusid, mis on prognoositavad ja katavad kõik tulevased laenu tagasimaksed;
  - 4) kui võlgniku tulud ei pärine suure arvu kasutajate maksetest, kohustuse tagasimaksmise allikas sõltub ühest peamisest vastaspoolst ja see peamine vastaspool on üks järgmistest:
    - keskpang, keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tingimusel et neile on kooskõlas artiklitega 114 ja 115 määratud riskikaal 0 % või tunnustatud krediitkvaliteeti hindav asutus on määranud nende krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3, või finantsinstitutsioonide puhul, mis arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju kooskõlas 3. peatükiga, kui keskpangal, keskvalitsusel, piirkondlikul valitsusel või kohalikul omavalitsusel ei ole tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut, määrab finantsinstitutsioon neile sisemise krediitdireitingu, mis on samaväärne vähemalt krediitkvaliteedi astmega 3, tingimusel et finantsinstitutsioon on andnud neile sisereitingu kooskõlas 6. jao 3. peatüki sätetega;
    - avaliku sektori asutus, tingimusel et sellele asutusele on kooskõlas artikliga 116 määratud riskikaal 20 % või vähem või tunnustatud krediitkvaliteeti hindav asutus on määranud tema krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3; või finantsinstitutsioonide puhul, mis arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju kooskõlas 3. peatükiga, kui avaliku sektori asutusel ei ole tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut, määrab finantsinstitutsioon kõnealusele avaliku sektori asutusele sisemise krediitdireitingu, mis on samaväärne vähemalt krediitkvaliteedi astmega 3, tingimusel et finantsinstitutsioon on andnud kõnealusele avaliku sektori asutusele sisereitingu kooskõlas 6. jao 3. peatüki sätetega;
    - äriühing, millele tunnustatud krediitkvaliteeti hindav asutus on krediitkvaliteedi astmeks määranud vähemalt 3; või finantsinstitutsioonide puhul, mis arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju kooskõlas 3. peatükiga, kui äriühingul ei ole tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut, määrab finantsinstitutsioon kõnealusele äriühingule sisemise krediitdireitingu, mis on samaväärne vähemalt krediitkvaliteedi astmega 3, tingimusel et finantsinstitutsioon on andnud kõnealusele äriühingule sisereitingu kooskõlas 6. jao 3. peatüki sätetega;
  - 5) võlgniku vastu olevaid nõudeid reguleerivad lepingulised sätted pakuvad laenu andvale finantsinstitutsioonile võlgniku makseviivituse korral suurt kaitset;
  - 6) peamine vastaspool või muud vastaspoole, kes vastavad samamoodi peamise vastaspoole aktsepteeritava kriteeriumidele, kaitsevad laenu andvat finantsinstitutsiooni tõhusalt projekti lõpetamisest tuleneva kahju eest;
  - 7) kõik projekti elluviimiseks vajalikud varad ja lepingud on kohaldatava õigusega lubatud ulatuses panditud laenu andvale finantsinstitutsioonile;
  - 8) laenu andval finantsinstitutsioonil on võimalik võtta makseviivituse juhu korral võlgnikust üksuse üle kontrolli;
- iii) 100 %, kui projekt, millega riskipositsioon on seotud, on tegevusetapis ja riskipositsioon ei vasta alapunktis ii sätestatud tingimustele;

- d) punkti c alapunkti ii alapunkti 3 kohaldamisel ei loeta genereeritavaid rahavooge prognoositavateks, välja arvatud juhul, kui oluline osa tuludest vastab ühele või mitmele järgmistest tingimustest:
- i) „tulud on kättesaadavad“ tähendab seda, et kui ehitus on lõpetatud, on võlgnikul lepingu tingimuste täitmise korral õigus saada oma lepingulistelt vastaspooltelt makseid, mis katavad tegevus- ja hoolduskulud, võlgade teenindamise kulud ja omakapitali investeringute tulususe, kuna võlgnik haldab projekti, ning need maksed ei sõltu nõudluse, näiteks liikluse mahtude kõikumisest ning neid kohandatakse tavaliselt ainult tulemuste puudumise või vara üldsusele kättesaadavuse puudumise tõttu;
  - ii) tulule kohandatakse tulumäära sätteid;
  - iii) tulule kohandatakse võta-või-maksa lepingut;
- e) punkti c kohaldamisel tähendab tegevusetapp etappi, milles spetsiaalselt projekti rahastamiseks loodud või majanduslikult samaväärne üksus vastab mõlemale järgmisele tingimusele:
- i) üksusel on positiivne netorahavoog, millest piisab kõigi allesjäänud lepinguliste kohustuste katmiseks;
  - ii) üksuse pikaajaline võlg väheneb.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada tingimusi, mille korral lõike 3 punkti c alapunktis ii sätestatud kriteeriumid on täidetud.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

53) Artikkel 123 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 123

Jaenõuded

1. Riskipositsioone, mis vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele, käsitatakse jaenõuetena:

- a) nõue ühe või mitme füüsilise isiku vastu või VKE vastu;
- b) kogusumma, mida võlgnikust klient või omavahel seotud klientide rühm finantsinstitutsioonile, tema emattevõtjatele ja tütarettevõtjatele võlgneb ning mis sisaldab kõiki makseviivituses olevaid nõudeid, kuid ei sisalda elamukinnisvaraga kuni kinnisvara väärtuses tagatud riskipositsioone, ei ületa finantsinstitutsiooni andmetel, kes võtab selliste andmete tõendamiseks mõistlikke meetmeid, 1 miljonit eurot;
- c) riskipositsioon on üks märkimisväärsest arvust sarnaste omadustega riskipositsioonidest, nii et sellise riskipositsiooniga seotud riskid on oluliselt väiksemad;
- d) asjaomane finantsinstitutsioon käsitleb riskipositsiooni oma riskijuhtimise raamistikus ja juhib riskipositsiooni institutsioonisiselt jaenõudena kogu aeg järjepidevalt ja viisil, mis on sarnane sellega, kuidas finantsinstitutsioon käsitleb muid jaenõudeid.

Jaeliingu miinimummaksete nüüdisväärtuse saab liigitada jaenõuete riskipositsiooni klassi.

EBA annab 10. juuliks 2025 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada proportsionaalseid hajutamismeetodeid, mille kohaselt riskipositsiooni käsitatakse ühena märkimisväärsest arvust sarnastest riskipositsioonidest, nagu on sätestatud käesoleva lõike esimese lõigu punktis c.

2. Jaenõueteks ei loeta järgmisi riskipositsioone:

- a) muud nõuded kui võlanõuded, kui selliste nõuetega kaasneb allutatud jääknõudeõigus emitendi varale või tulule;

b) võlanõuded ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille majanduslik sisu on samalaadne kui punktis a täpsustatud nõuete puhul;

c) kõik muud väärtpaberitest tulenevad riskipositsioonid.

3. Lõikes 1 osutatud jaenõuetele määratakse riskikaal 75 %, välja arvatud pidevalt uuenevad nõuded, millele määratakse riskikaal 45 %.

4. Kui mõni lõikes 1 osutatud kriteeriumidest ei ole ühe või mitme füüsilise isiku vastu oleva nõude puhul täidetud, käsitatakse nõuet jaenõudena, millele määratakse riskikaal 100 %.

5. Erandina lõikest 3 määratakse riskipositsioonidele, mis tulenevad laenudest, mille finantsinstitutsioon on andnud pensionäridele või tähtajatu lepinguga palgatöötajatele laenuvõtja pensioni või palga osalise tingimusteta ülekanndmise vastu sellele finantsinstitutsioonile, riskikaal 35 %, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) laenu tagasimaksmiseks annab laenuvõtja pensionifondile või tööandjale tingimusteta loa teha finantsinstitutsioonile otsemakseid, arvates igakuised laenumaksed maha laenuvõtja igakuisest pensionist või töötasust;

b) laenuvõtja surma, töövõimetus, töötuse või igakuise netopensionist või -töötasu vähenemise risk kaetakse igakülgse kindlustuslepinguga, mille laenuvõtja finantsinstitutsiooni kasuks sõlmib;

c) laenuvõtja igakuised maksed kõikidelt laenudelt, mis vastavad punktides a ja b sätestatud tingimustele, ei ületa kokku 20 % laenuvõtja igakuisest netopensionist või -töötasust;

d) laenu maksimaalne esialgne tähtaeg on kümme aastat või lühem.“

54) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 123a

Valuutade mittevastavusega riskipositsioonid

1. Füüsiliste isikute vastu olevate nõuete puhul, mis on määratud artikli 112 punktis h osutatud riskipositsiooni klassi, või selliste füüsiliste isikute vastu olevate nõuete puhul, mis kvalifitseeruvad elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonideks, mis on määratud artikli 112 punktis i osutatud riskipositsiooni klassi, korrutatakse käesoleva peatüki kohaselt määratud riskikaal teguriga 1,5, kusjuures sellest tulenev riskikaal ei tohi olla kõrgem kui 150 %, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) riskipositsioon on nomineeritud võlgniku tulullika valuutast erinevas valuutas;

b) võlgnik ei maanda valuutade mittevastavusest tulenevat makseriski finantsinstrumendi või välisvaluutatulu kaudu, mis vastab riskipositsiooni valuutale, või selliste laenuvõtja käsutuses olevate riskimaanduste kogusumma katab selle riskipositsiooni igast osamaksest vähem kui 90 %.

Kui finantsinstitutsioon ei suuda valuutade mittevastavusega riskipositsioone eristada, kohaldatakse riskikaalu kordajat 1,5 kõigi maandamata riskipositsioonide suhtes, mille valuuta erineb võlgniku asukohariigi omavääringust.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab tulullikas iga allikat, mis genereerib võlgnikule rahavooge, sealhulgas rahasaadetistest, renditulust või töötasust, jättes samal ajal välja laekumised, mis finantsinstitutsioon saab vara müügist või sarnastest regressinõuetest.

3. Erandina lõikest 1, kui lõike 1 punktis a osutatud valuutapaar koosneb eurost ning majandus- ja rahaliidu teises etapis (ERM II) osaleva liikmesriigi vääringust, ei kohaldata riskikaalu kordajat 1,5.“

55) Artiklid 124, 125 ja 126 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 124

Kinnisavarale seotud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid

1. Arendusprojektidega mitteseotud riskipositsiooni, mis ei vasta kõigile lõikes 3 sätestatud tingimustele, või arendusprojektidega mitteseotud riskipositsiooni osa, mis ületab kinnisasja pandiõiguse nimiväärtust, käsitletakse järgmiselt:

- a) tulu mittetektitava kinnisasjaga seotud riskipositsioonile kohaldatakse riskikaalu nagu vastaspoole suhtes olevale riskipositsioonile, mis ei ole asjaomase kinnisasjaga tagatud;
- b) tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioonile määratakse riskikaal 150 %.

2. Arendusprojektidega mitteseotud riskipositsiooni, kuni kinnisasja pandiõiguse nimiväärtuseni, kui kõik lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud, käsitletakse järgmiselt:

- a) kui riskipositsioon on tagatud elamukinnisvaraga,
  - i) käsitletakse tulu mittetektitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni kooskõlas artikli 125 lõikega 1;
  - ii) käsitletakse tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni kooskõlas artikli 125 lõikega 1, kui see vastab ühele järgmistest tingimustest:
    - 1) riskipositsiooni tagav kinnisvara on võlgniku peamine elukoht, kui kinnisasi moodustab kas tervikuna ühe elamuüksuse või kui riskipositsiooni tagav kinnisvara on elamuüksus, mis on kinnisasja eraldiseisev osa;
    - 2) riskipositsioon on võetud füüsilise isiku suhtes ja see on tagatud tulu tekitava elamuüksusega, kui kinnisasi moodustab kas tervikuna ühe elamuüksuse või kui elamuüksus on kinnisasja eraldiseisev osa, ning finantsinstitutsiooni koguriskipositsioon kõnealuse füüsilise isiku suhtes ei ole tagatud rohkem kui nelja kinnisasja, sealhulgas sellistega, mis ei ole elamukinnisvara või mis ei vasta ühelegi käesolevas punktis sätestatud kriteeriumile, või kinnisasja eraldiseisvate elamuüksustega;
    - 3) riskipositsioon on selliste füüsiliste isikute ühenduste või ühistute suhtes, mis on reguleeritud riigisese õigusega ning on olemas ainsa eesmärgiga võimaldada oma liikmetel kasutada laenu tagavas varas peamist elukohta;
    - 4) riskipositsioon on avalik-õiguslike elamuühingute või mittetulundusühingute suhtes, mis on seadusega reguleeritud ning on olemas sotsiaalsetel eesmärkidel ja üürnikele pikaajalise eluaseme pakkumiseks;
  - iii) tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni, mis ei vasta ühelegi käesoleva punkti alapunktis ii sätestatud tingimusele, käsitletakse kooskõlas artikli 125 lõikega 2;

b) kui riskipositsioon on tagatud ärikinnisvaraga, käsitletakse seda järgmiselt:

- i) tulu mittetektitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni käsitletakse kooskõlas artikli 126 lõikega 1;
- ii) tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni käsitletakse kooskõlas artikli 126 lõikega 2.

3. Lõikes 2 osutatud käsitlemise kohaldamiseks peab kinnisvaraga tagatud riskipositsioon vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) riskipositsiooni tagav kinnisvara vastab ühele järgmistest tingimustest:
  - i) kinnisasi on täielikult valmis;
  - ii) kinnisasi on metsa- või põllumajandusmaa;
  - iii) laen antakse füüsilisele isikule ja kinnisasi on kas ehitamisel olev elamukinnisvara või maa, millele kavatakse ehitada elamukinnisvara, kui kõik asjaomased ametiasutused on selle kava asjakohasel juhul seaduslikult heaks kiitnud ja kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
    - 1) kinnisasjal ei ole rohkem kui neli elamuüksust ja see on võlgniku peamine elukoht ning füüsilisele isikule antud laenudest ei rahastata kaudselt arendusprojektidega seotud riskipositsioone;

- 2) sellega on seotud keskvalitsus, piirkondlik valitsus, kohalik omavalitsus või avaliku sektori asutus, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse vastavalt kooskõlas artikli 115 lõikega 2 või artikli 116 lõikega 4, ning tal on õiguslikud volitused ja suutlikkus tagada, et ehitatav kinnisvara saadakse valmis mõistliku aja jooksul, ning et ta on kohustatud või on kohustunud õiguslikult siduval viisil valmimist tagama, kui muul juhul ei lõpetataks ehitamist mõistliku aja jooksul; teise võimalusena on olemas samaväärne õiguslik mehhanism, millega tagatakse, et ehitatav kinnisvara saadakse valmis mõistliku aja jooksul;
- b) riskipositsioon on tagatud finantsinstitutsiooni esimese järjekoha pandiõigusega kinnisasja suhtes või on finantsinstitutsioonil sellele kinnisasjale esimese järjekoha pandiõigus ja mis tahes järjestikusest tagapool asuva järjekohaga pandiõigus;
- c) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt võlgniku krediitkvaliteedist;
- d) kogu teave, mida nõutakse riskipositsiooni algatamiseks ja jälgimiseks, sealhulgas teave võlgniku tagasimaksevõime ja kinnisvara hindamise kohta, on korrektselt dokumenteeritud;
- e) täidetud on artiklis 208 sätestatud nõuded ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud hindamisreeglid.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel võivad finantsinstitutsioonid jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka laenuvõtja suutlikkust võlga tagasi maksta.

Esimese lõigu punkti d kohaldamisel määravad finantsinstitutsioonid kindlaks kinnisvaraga tagatud riskipositsioonide algatamisega seotud laenude väljastamise põhimõtted, mis hõlmavad laenuvõtja tagasimaksevõime hindamist. Laenude väljastamise põhimõtted hõlmavad sellise hindamise asjakohaseid parameetreid ja nende vastavaid piirnorme.

4. Erandina lõike 3 punktist b võib jurisdiktsioonides, kus tagapool asuva järjekohaga pandiõigus annab omanikule tagatise, mida saab realiseerida ja mis kujutab endast tulemuslikku krediidiriski leevendajat, tunnustada ka tagapool asuva järjekohaga pandiõigust, mis on muul finantsinstitutsioonil kui see, kellele kuulub eespool asuva järjekohaga pandiõigus, sealhulgas juhul, kui finantsinstitutsioonil ei ole eespool asuva järjekohaga pandiõigust või kui finantsinstitutsioonil ei ole pandiõigust, mille järjekohas asub finantsinstitutsioonil oleva eespool asuva järjekohaga pandiõiguse ja tagapool asuva järjekohaga pandiõiguse järjekohade vahel.

Esimese lõigu kohaldamisel tagatakse pandiõiguse reeglitega kõigi järgmiste tingimuste täitmine:

- a) iga finantsinstitutsioon, millel on kinnisasja pandiõigus, võib algatada kinnisvara müügi sõltumatult teistest kinnisasja pandiõigust omavatest üksustest;
- b) kui kinnisvara ei müüda avaliku enampakkumise teel, võtavad eespool asuva järjekohaga pandiõigusega üksused mõistlikke meetmeid, et saada õiglane turuväärtus või parim hind, mida nad oma müügiõigust kasutades neil asjaoludel saada võivad.

5. Riskiga kaalutud varade arvutamiseks kasutamata krediidilimiitide puhul võib pandiõigusi, mis vastavad kõigile lõikes 3 ja asjakohasel juhul lõikes 4 sätestatud aktsepteeritavuse nõuetele, võtta arvesse juhul, kui krediidilimiidi kasutamine sõltub pandiõiguse eelnevast või samaaegsest esitamise ulatusest, mis vastab finantsinstitutsiooni pandiõigusega seotud huvile pärast krediidilimiidi kasutamist, nii et finantsinstitutsioonil ei ole pandiõigusega seoses mingisugust huvi ulatusest, milles krediidilimiit on kasutamata.

6. Artikli 125 lõike 2 ja artikli 126 lõike 2 kohaldamisel arvutatakse riskipositsiooni nõude ja väärtuse suhe (ETV), jagades riskipositsiooni brutosumma kinnisvara väärtusega järgmistel tingimustel:

- a) riskipositsiooni brutosumma arvutatakse kinnisvaraga tagatud riskipositsiooniga seotud varakirje bilansilise väärtusena ja mis tahes kasutamata, kuid siduva summamana, mis pärast kasutuselevõtmist suurendaks kinnisvaraga tagatud riskipositsiooni väärtust; kõnealuse riskipositsiooni brutosumma arvutamisel ei võeta arvesse järgmist:
- i) spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised vastavalt artiklile 110;
  - ii) täiendavad väärtuse korrigeerimised vastavalt artiklile 34, mis on seotud finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega;
  - iii) maha arvatavad summad vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile m ning

- iv) muud varakirjega seotud omavahendite vähendamised;
- b) riskipositsiooni brutosumma arvutamisel ei võeta arvesse mis tahes liiki otsest või kaudset krediidiriski kaitset, välja arvatud laenu andva finantsinstitutsiooni panditud hoiukontode puhul, mis vastavad kõigile bilansilise tasaarvestuse nõuetele kas tasaarvestuse raamlepingute alusel kooskõlas artiklitega 196 ja 206 või muude bilansilise tasaarvestuse lepingute alusel kooskõlas artiklitega 195 ja 205 ning mis on tingimusteta ja tagasivõtmatult panditud üksnes kinnisvaraga tagatud riskipositsiooniga seotud krediidi iseloomuga nõude täitmiseks;
- c) riskipositsioonide puhul, mida tuleb käsitleda kooskõlas artikli 125 lõikega 2 või artikli 126 lõikega 2, arvutatakse riskipositsiooni brutosumma juhul, kui muul isikul kui finantsinstitutsioon on eespool asuva järjekohaga pandiõigus ja finantsinstitutsiooni tagapool asuva järjekohaga pandiõigust tunnustatakse käesoleva artikli lõike 4 alusel, finantsinstitutsiooni pandiõigusega seotud riskipositsiooni brutosumma ja kõigi muude finantsinstitutsiooni pandiõigusega võrdse või eespool asuva järjekohaga pandiõiguste riskipositsioonide brutosummade summana.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel, kui finantsinstitutsioonil on rohkem kui üks sama kinnisvaraga tagatud riskipositsioon ja kui need riskipositsioonid on tagatud sellele kinnisvarale seatud pandiõigustega, mille järjekohad on järjestikku, ilma et kolmandal isikul oleks vahepealse järjekohaga pandiõigust, käsitletakse riskipositsioone ühe kombineeritud riskipositsioonina ja üksikute riskipositsioonide brutosummad liidetakse kokku, et arvutada selle ühe kombineeritud riskipositsiooni brutosumma.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel, kui teiste pandiõiguste järjestamiseks ei ole piisavalt teavet, käsitleb finantsinstitutsioon neid pandiõigusi nii, nagu neil oleks sama järjekohaga pandiõigustega, mille järjekohad on järjestikku. Kõigepealt määrab finantsinstitutsioon riskikaalu olenevalt vajadusest kooskõlas artikli 125 lõikega 2 või artikli 126 lõikega 2 (edaspidi „baasriskikaal“). Seejärel korrigeerib ta seda riskikaalu kordajaga 1,25, et arvutada tagapool asuva järjekohaga pandiõiguste riskiga kaalutud varad. Kui baasriskikaal vastab madalaimale riskipositsiooni nõude ja väärtuse suhte rühmale, siis kordajat ei kohaldata. Riskikaalule, mis saadakse baasriskikaalu korrutamisel 1,25ga, kehtestatakse ülempiiriks riskikaal, mida kohaldataks riskipositsiooni suhtes, kui lõikes 3 sätestatud nõuded ei ole täidetud.

7. Nõuded liisinguvõtja vastu, mis tulenevad kinnisvaraliisingu tehingust, mille kohaselt finantsinstitutsioon on liisinguandja ja liisinguvõtjal on väljaostuõigus, kvalifitseeruvad kinnisvaraga tagatud riskipositsioonideks ja neid käsitletakse kooskõlas artiklis 125 või 126 sätestatud käsitlemisega, kui käesolevas artiklis sätestatud kohaldatavad tingimused on täidetud, tingimusel et finantsinstitutsiooni nõue on tagatud tema omandiõigusega kinnisvarale.

8. Liikmesriigid määravad asutuse, kes vastutab lõike 9 kohaldamise eest. Kõnealuseks asutuseks on pädev asutus või määratud asutus.

Kui liikmesriigi poolt käesoleva artikli kohaldamiseks määratud asutus on pädev asutus, tagab ta, et asjaomaseid riiklikke organeid ja asutusi, kellel on makrotasandi usaldatavusjärelevalve pädevus, teavitatakse igakülgset pädeva asutuse kavatsusest kasutada käesolevat artiklit ning et nad kaasatakse asjakohaselt asjaomase liikmesriigi finantsstabiilsusega seotud probleemide hindamisse vastavalt lõikele 9.

Kui liikmesriigi poolt käesoleva artikli kohaldamiseks määratud asutus on pädevast asutusest erinev, võtab liikmesriik vastu vajalikud sätted, et tagada käesoleva artikli nõuetekohaseks kohaldamiseks pädeva asutuse ja määratud asutuse vahel asjakohane koordineerimine ja teabevahetus. Eelkõige peavad asutused tegema tihedat koostööd ja jagama kogu teavet, mis võib osutada vajalikuks määratud asutusele käesolevast artiklist tulenevate kohustuste asjakohaseks täitmiseks. Kõnealuse koostöö eesmärk on vältida pädeva asutuse ja määratud asutuse vahel mis tahes vormis dubleerivat või vastuolulist tegevust ning tagada, et võetaks igakülgset arvesse koostoimet muude meetmetega, eelkõige käesoleva määruse artikli 458 ja direktiivi 2013/36/EL artikli 133 kohaste meetmetega.

9. Tuginedes artikli 430a kohaselt kogutud andmetele ning muude asjakohastele näitajatele, hindab käesoleva artikli lõike 8 kohaselt määratud asutus korrapäraselt ja vähemalt kord aastas, kas artiklites 125 ja 126 sätestatud riskikaalud põhinevad kõnealuse asutuse asukohaliikmesriigi territooriumil asuva kinnisvaraga tagatud riskipositsioonide puhul asjakohaselt

a) kinnisvaraga tagatud riskipositsioonide puhul varasema kahju andmetel;

b) kinnisvaraturu prognoositavatel suundumustel.

Kui käesoleva artikli lõike 8 kohaselt määratud asutus leiab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud hindamise põhjal, et artiklis 125 või artiklis 126 sätestatud riskikaalud ei kajasta piisavalt kõnealuse asutuse liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes kohas asuval elamukinnisvarale või ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud ja ühe või mitme kinnisvarasegmenndiga seotud riskipositsioonidega seonduvaid tegelikke riske, ning kui ta leiab, et riskikaalude ebapiisavus võib negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust tema liikmesriigis, võib ta nende riskipositsioonide suhtes kohaldatavaid riskikaale suurendada käesoleva lõike neljandas lõigus kindlaksmääratud vahemikes või kehtestada käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud kriteeriumidest rangemad kriteeriumid.

Käesoleva artikli lõike 8 kohaselt määratud asutus teavitab EBA-t ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu kõigist kohandustest, mida ta käesoleva lõike kohaselt riskikaaludes ja kriteeriumides teeb. EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitavad ühe kuu jooksul alates kõnealuse teate saamisest asjaomasele liikmesriigile oma arvamuse ning võivad kõnealuses arvamuses vajaduse korral märkida, kas nad soovivad riskikaalusid ja kriteeriume kohandada ka teistes liikmesriikides. EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avaldavad riskikaalud ja kriteeriumid, mida asjaomane asutus rakendab artiklites 125 ja 126 ning artikli 199 lõike 1 punktis a osutatud riskipositsioonide suhtes.

Käesoleva lõike teise lõigu kohaldamisel võib käesoleva artikli lõike 8 kohaselt määratud asutus artikli 125 lõike 1 esimeses lõigus, artikli 125 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 126 lõike 1 esimeses lõigus või artikli 126 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud riskikaalusid suurendada või kehtestada rangemad kriteeriumid kui need, mis on sätestatud käesoleva artikli lõikes 3 riskipositsioonidele ühe või mitme kinnisvarasegmenndi suhtes, mis on tagatud sellisele kinnisvarale seatud hüpoteegiga, mis asub kõnealuse asutuse liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes kohas. Kõnealune asutus ei tõsta neid riskikaalusid rohkem kui 150 %-ni.

Käesoleva lõike teise lõigu kohaldamisel võib käesoleva artikli lõike 8 kohaselt määratud asutus samuti vähendada artikli 125 lõikes 1 või artikli 126 lõikes 1 osutatud kinnisvara väärtuse protsendimäärasid või riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse suhtarvu protsendimäärasid, mis määravad kindlaks artikli 125 lõike 2 tabelis 1 või artikli 126 lõike 2 tabelis 1 sätestatud riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse riskikaalu rühmad. Kõnealune asutus tagab kooskõla kõigi riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse riskikaalu rühmade vahel, nii et madalama riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse riskikaalu rühma riskikaal oleks alati madalam kui kõrgema riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse riskikaalu rühma riskikaal või sellega võrdne.

10. Kui lõike 8 kohaselt määratud asutus kehtestab lõike 9 kohaselt kõrgemad riskikaalud või rangemad kriteeriumid, on finantsinstitutsioonidel nende kohaldamiseks kuuekuuline üleminekuperiood.

11. EBA töötab tihedas koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tegurite liigid, mida tuleb lõikes 9 osutatud riskikaalude asjakohasuse hindamisel arvesse võtta.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

12. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu võib anda kooskõlas määruse (EL) nr 1092/2010 artikliga 16 soovitusete teel ja tihedas koostöös EBAga suuniseid käesoleva artikli lõike 8 kohaselt määratud asutustele järgmise kohta:

- a) millised tegurid võivad vastavalt lõike 9 teises lõigus osutatule „negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust“ ning
- b) soovituslikud võrdlusalused, mida lõike 8 kohaselt määratud asutus peab kõrgemate riskikaalude kehtestamisel arvesse võtma.

13. Ühes liikmesriigis asutatud finantsinstitutsioonid kohaldavad riskikaalusid ja kriteeriume, mille on lõike 9 kohaselt määratud teise liikmesriigi asutused, oma vastavate riskipositsioonide suhtes, mis on tagatud selle teise liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes kohas asuval elamukinnisvarale või ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga.

14. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, mida tähendab „samaväärne õiguslik mehhanism, millega tagatakse, et ehitatav kinnisvara saadakse valmis mõistliku aja jooksul“ vastavalt lõike 3 punkti a alapunkti iii alapunktile 2.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 125

Elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid

1. Artikli 124 lõike 2 punkti a alapunktis i või ii osutatud elamukinnisvaraga tagatud riskipositsiooni osa puhul, mis moodustab kuni 55 % kinnisvara väärtusest, määratakse riskikaal 20 %.

Kui finantsinstitutsioonil on tagapool asuva järjekohaga pandiõigus ja talle ei kuulu eespool asuva järjekohaga pandiõigusi, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 20 %-list riskikaalu, kinnisvara 55 %-lise väärtuse summast maha sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa.

Kui finantsinstitutsioonile mittekuuluvad pandiõigused kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 20 %-list riskikaalu, kinnisvara 55 %-lise väärtuse summast, mida on vähendatud sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa võrra, maha järgmised summad:

- 55 % kinnisvara väärtusest, millest on maha arvatud eespool asuva järjekohaga pandiõiguste, kui neid on, nii asjaomasele finantsinstitutsioonile kui ka teistele finantsinstitutsioonidele kuuluvad pandiõigused, summa, ning
- sellest finantsinstitutsioonidele mittekuuluvate pandiõiguste summa, mis kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, jagatuna kõigi samasse nõudeõiguse järku kuuluvate pandiõiguste summaga.

Kui pädev asutus või määratud asutus on kooskõlas artikli 124 lõikega 9 vajaduse korral kehtestanud käesolevas lõikes osutatust kõrgemad riskikaalud või väiksema protsendi kinnisvara väärtusest, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 9 kohaselt kehtestatud riskikaalu või protsendimäära.

Esimeses lõigus osutatud riskipositsiooni ülejäänud osale, kui see on olemas, määratakse riskikaal kui vastaspoole suhtes olevale riskipositsioonile, mis ei ole elamukinnisvaraga tagatud.

2. Artikli 124 lõike 2 punkti a alapunktis iii osutatud riskipositsioonile määratakse riskikaal, mis on kehtestatud kooskõlas tabeli 1 vastava riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse suhtarvu riskikaalu rühmaga.

Kui pädev asutus või määratud asutus on käesoleva lõike kohaldamisel kooskõlas artikli 124 lõikega 9 vajaduse korral kehtestanud käesolevas lõikes osutatust kõrgema riskikaalu või väiksema riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse suhtarvu protsendimäära, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 9 kohaselt kehtestatud riskikaalu või protsendimäära.

Tabel 1

ETV	ETV ≤ 50 %	50 % < ETV ≤ 60 %	60 % < ETV ≤ 80 %	80 % < ETV ≤ 90 %	90 % < ETV ≤ 100 %	ETV > 100 %
Riskikaal	30 %	35 %	45 %	60 %	75 %	105 %

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võivad finantsinstitutsioonid kohaldada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud käsitlust liikmesriigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonide suhtes, kui asjaomase liikmesriigi pädev asutus on artikli 430a lõike 3 kohaselt avaldanud selliste riskipositsioonide kahjumäärad, mis kõnealuse liikmesriigi finantsinstitutsioonide poolt kõnealuse riigisisese kinnisvaraturu kohta esitatud koondandmete põhjal ei ületa ühtegi eelneval aastal selliseid riskipositsioone omanud finantsinstitutsioonide kogukahju järgmistest piirmääradest:

- finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti a kohaselt teatatud kogusumma, jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti c kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,3 %;
- finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti b kohaselt teatatud kogusumma jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti c kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,5 %.

3. Finantsinstitutsioonid võivad käesoleva artikli lõike 2 teises lõigus osutatud erandit kohaldada ka juhul, kui sellise kolmanda riigi pädev asutus, kes kohaldab järelevalve- ja regulatiivset korda, mis on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 107 lõikega 4 vastu võetud komisjoni otsuses, avaldab vastavad kahjumäärad nõuete puhul, mis on tagatud selle kolmanda riigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga.

Kui kolmanda riigi pädev asutus ei avalda vastavaid kahjumäärasid nõuete puhul, mis on tagatud selle kolmanda riigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga, võib sellise teabe kolmanda riigi kohta avaldada EBA, tingimusel et on olemas kehtivad statistilised andmed, mis on vastava elamukinnisvaraturu suhtes statistiliselt esinduslikud.

Artikkel 126

Ärikinnisvarale seatud hüpoteebiga tagatud riskipositsioonid

1. Artikli 124 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud ärikinnisvaraga tagatud riskipositsiooni osale, mis moodustab kuni 55 % kinnisvara väärtusest, määratakse riskikaal 60 %.

Kui finantsinstitutsioonil on tagapool asuva järjekohaga pandiõigus ja talle ei kuulu eespool asuva järjekohaga pandiõigusi, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 60 %-list riskikaalu, kinnisvara 55 %-lise väärtuse summast maha sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa.

Kui finantsinstitutsioonile mittekuuluvad pandiõigused kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 60 %-list riskikaalu, kinnisvara 55 %-lise väärtuse summast, mida on vähendatud sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa võrra, maha järgmised summad:

- a) 55 % kinnisvara väärtusest, millest on maha arvatud eespool asuva järjekohaga pandiõiguste, kui neid on, nii asjaomasele finantsinstitutsioonile kui ka teistele finantsinstitutsioonidele kuuluvad pandiõigused, summa, ning
- b) selliste finantsinstitutsioonidele mittekuuluvate pandiõiguste summa, mis kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, jagatuna kõigi samasse nõudeõiguse järku kuuluvate pandiõiguste summaga.

Kui pädev asutus või määratud asutus on kooskõlas artikli 124 lõikega 9 kehtestanud käesolevas lõikes osutatust kõrgemad riskikaalud või madalama protsendi kinnisvara väärtusest, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 9 kohaselt kehtestatud riskikaalu või protsendimäära.

Esimeses lõigus osutatud riskipositsiooni ülejäänud osale, kui see on olemas, määratakse riskikaal kui vastaspoole vastu olevale riskipositsioonile, mis ei ole ärikinnisvaraga tagatud.

2. Artikli 124 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud riskipositsioonile määratakse riskikaal, mis on kehtestatud kooskõlas tabeli 1 vastava riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse suhtarvu riskikaalu rühmaga.

Kui pädev asutus või määratud asutus on käesoleva lõike kohaldamisel kooskõlas artikli 124 lõikega 9 kehtestanud käesolevas lõikes osutatust kõrgema riskikaalu või madalama riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse suhtarvu protsendimäära, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 9 kohaselt kehtestatud riskikaalu või protsendimäära.

Tabel 1

	ETV ≤ 60 %	60 % < ETV ≤ 80 %	ETV > 80 %
Riskikaal	70 %	90 %	110 %

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võivad finantsinstitutsioonid kohaldada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud käsitlust liikmesriigi territooriumil asuva ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonide suhtes, kui asjaomase liikmesriigi pädev asutus on artikli 430a lõike 3 kohaselt avaldanud selliste riskipositsioonide kahjumäärad, mis kõnealuse liikmesriigi finantsinstitutsioonide poolt kõnealuse riigisisese kinnisvaraturu kohta esitatud koondandmete põhjal ei ületa ühtegi eelneval aastal selliseid riskipositsioone omanud finantsinstitutsioonide kogukahju järgmistest piirmääradest:

- a) finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti d kohaselt teatatud kogusumma jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti f kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,3 %;

b) finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti e kohaselt teatatud kogusumma jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti f kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,5 %.

3. Finantsinstitutsioonid võivad kohaldada käesoleva artikli lõike 2 kolmandas lõigus osutatud erandit ka juhul, kui kolmanda riigi pädev asutus, kes kohaldab järelevalve- ja regulatiivset korda, mis on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 107 lõikega 4 vastu võetud komisjoni otsuses, avaldab vastavad kahjumäärad nõuete puhul, mis on tagatud selle kolmanda riigi territooriumil asuva ärikinnisvaraga.

Kui kolmanda riigi pädev asutus ei avalda vastavaid kahjumäärasid nõuete puhul, mis on tagatud selle kolmanda riigi territooriumil asuva ärikinnisvaraga, võib sellise teabe kolmanda riigi kohta avaldada EBA, tingimusel et on olemas kehtivad statistilised andmed, mis on vastava ärikinnisvaraturu suhtes statistiliselt esinduslikud.

4. EBA hindab, kas on asjakohane kohandada ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide, sealhulgas tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni ja tulu mittetekitava kinnisasjaga seotud riskipositsiooni käsitlust, võttes arvesse riskikaalude asjakohasust ja elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonide suhtelisi erinevusi, artikli 125 lõike 2 tabelis 1 osutatud elamukinnisvaraga tagatud tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioonide ja käesoleva artikli tabelis 1 osutatud ärikinnisvaraga tagatud tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioonide riskitundlikkuse erinevusi ning Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusi liidu ärikinnisvarasektori haavatavuse kohta. EBA esitab oma järelduste kohta komisjonile aruande 31. detsembriks 2027.

Esimeses lõigus osutatud aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.“

56) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 126a

Arendusprojektidega seotud riskipositsioonid

1. Arendusprojektidega seotud riskipositsioonile määratakse riskikaal 150 %.
2. Elamukinnisvara arendusprojektidega seotud riskipositsioonidele võib määrata riskikaalu 100 %, tingimusel et finantsinstitutsioon kohaldab usaldusväärseid laenu väljastamise ja jälgimise standardeid, mis vastavad direktiivi 2013/36/EL artiklites 74 ja 79 sätestatud nõuetele, ning et täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:
  - a) õiguslikult siduvad müügi- või liisingueelsed lepingud, mille puhul ostja või üürnik on teinud olulise rahalise sissemakse, millest lepingu lõpetamise korral jäädakse ilma, või kui rahastamine on tagatud samaväärsel viisil, või õiguslikult siduvad müügi- või liisingulepingud, sealhulgas siis, kui maksed tehakse osamaksetena ehitustööde edenedes, moodustavad kõigist lepingutest märkimisväärse osa;
  - b) võlgnikul on oluline riskile avatus, mida kajastatakse võlgniku sissemakstud omakapitali asjakohase summana elamukinnisvara valmimisjärgsesse väärtusesse.
3. EBA annab 10. juuliks 2025 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse mõisteid „olulised rahalised sissemaksed“, „samaväärsel viisil tagatud rahastamine“, „oluline osa kõigist lepingutest“ ja „võlgniku sissemakstud omakapitali asjakohane summa“, võttes arvesse finantsinstitutsioonide poolt kogu liidus õigusaktidega reguleeritud ning sotsiaalsetel eesmärkidel ja üürnikele pikaajalise eluaseme pakkumiseks eksisteerivate munitsipaal- või mittetulunduslikele üksustele antavate laenude eripära.“

57) Artiklit 127 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Esimeses lõigus osutatud spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste arvutamisel võtavad finantsinstitutsioonid juba ostmise hetkel makseviivituses oleva riskipositsiooni puhul arvutustes arvesse iga positiivset erinevust võlgniku poolt selle riskipositsiooniga seoses võlgnetava summa ja järgmiste elementide summa vahel: täiendav omavahendite vähendamine, kui see riskipositsioon oleks täielikult maha kantud, ning kõik selle riskipositsiooniga seotud juba tehtud omavahendite vähendamised.“;

b) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Makseviituses oleva riskipositsiooni tagatud osa kindlaksmääramisel peavad tagatis ja garantiid olema 4. peatüki kohase krediidiriski maandamise eesmärgil aktsepteeritavad.

3. Riskipositsiooni väärtusele, mis jääb järele pärast elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga tagatud tulu mittetektitava kinnisasja riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi kooskõlas vastavalt artiklitega 125 ja 126, määratakse riskikaal 100 %, kui on esinenud artikli 178 kohane makseviivitus.“;

c) lõige 4 jäetakse välja.

58) Artikkel 128 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 128

Allutatud võlanõuded

1. Allutatud võlanõuetena käsitatakse järgmisi riskipositsioone:

a) võlanõuded, mis on allutatud tavaliste tagamata nõuetega võlausaldajate nõuetele;

b) omavahenditesse kuuluvad instrumendid niivõrd, kui neid instrumente ei käsitata artikli 133 lõike 1 kohaselt omakapitali riskipositsioonidena, ning

c) riskipositsioonid, mis tulenevad finantsinstitutsiooni hoitavatest kõlblike kohustuste instrumentidest, mis vastavad artiklis 72b sätestatud tingimustele.

2. Allutatud võlanõuetele määratakse riskikaal 150 %, välja arvatud juhul, kui kõnealused allutatud võlanõuded arvatakse maha omavahenditest, mille suhtes kohaldatakse artikli 72e lõike 5 esimeses lõigus sätestatud käsitlust.“

59) Artiklit 129 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Ilma et see piiraks käesoleva lõike esimese lõigu punkti c kohaldamist, käsitatakse kuni 1. juulini 2027 kaudseid nõudeid selliste välisreitinguta krediidasutuste vastu, kes tagavad hüpoteeklaenu kuni nende registreerimiseni, kõnealuse punkti kohaldamisel nõuetena selliste krediidasutuste vastu, kes vastavad krediidikvaliteedi astmele 1, tingimusel et need on lühiajalised riskipositsioonid, mis on artikli 121 kohaselt määratud A-klassi, ning et tagatud hüpoteeklaenude suhtes võib pärast registreerimist kohaldada käesoleva lõike esimese lõigu punktide d, e ja f kohast eeliskäsitlust.“;

b) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Kinnisasja hindamisel võivad direktiivi (EL) 2019/2162 artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused lubada selle hindamist turuväärtuses või sellest väiksemas väärtuses või nendes liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega ette nähtud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, selle kinnisasja hüpoteekimisväärtuses, kohaldamata käesoleva määruse artikli 229 lõike 1 punktis e sätestatud piirmäärasid.“;

c) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Pandikirjadele, mille kohta on kättesaadav krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud otseselt kohaldatav krediidikvaliteedi hinnang, määratakse kooskõlas tabeliga 1 riskikaal, mis vastab krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 1

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	10 %	20 %	20 %	50 %	50 %	100 %

5. Pandikirjadele, mille kohta krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud otseselt kohaldatav krediitkvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määratakse riskikaal vastavalt riskikaalule, mis on määratud need emiteerinud finantsinstitutsiooni vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele. Riskikaalude vahel kohaldatakse järgmist vastavust:

- a) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 20 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 10 %;
- aa) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 30 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 15 %;
- ab) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 40 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 20 %;
- b) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 50 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 25 %;
- ba) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 75 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 35 %;
- c) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 100 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 50 %;
- d) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 150 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 100 %.

60) Artikli 132a lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina artikli 92 lõike 4 punktist e võivad finantsinstitutsioonid, kes arvutavad investeerimisfondi riskipositsioonide riskiga kaalutud vara käesoleva artikli lõike 1 või 2 kohaselt, arvutada investeerimisfondi tuletisinstrumentide riskipositsioonide krediitväärtuse korrigeerimise riski katmise omavahendite nõude summas, mis võrdub 50 %-ga käesoleva jaotise 6. peatüki 3., 4. või 5. jao kohaselt arvutatud kõnealuste tuletisinstrumentide riskipositsioonide omavahendite nõudest.“

61) Artikli 132b lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Finantsinstitutsioonid võivad artiklis 132 osutatud arvutustest välja jätta investeerimisfondi aktsiatest ja osakutest tulenevate riskipositsioonide aluseks olevad omakapitali investeeringud ettevõtjatesse, kelle vastu olevatele krediidi iseloomuga nõuetele on käesoleva peatüki kohaselt määratud riskikaal 0 %, sealhulgas avaliku sektori rahastatavad ettevõtjad, mille suhtes võib kohaldada riskikaalu 0 %, ja artikli 133 lõikes 5 osutatud omakapitali investeeringud, ning selle asemel kohaldada nende omakapitali investeeringute suhtes artiklis 133 sätestatud käsitlust.“

62) Artikli 132c lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid arvutavad käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimustele vastava miinimumväärtuses kohustuse riskipositsiooni väärtuse garanteeritud summa diskonteeritud nüüdisväärtusena, kasutades diskonto tegurit, mis on tuletatud riskivabast määrast vastavalt kas artikli 325l lõike 2 või 3 alusel. Finantsinstitutsioonid võivad vähendada miinimumväärtuses kohustuse riskipositsiooni väärtust kahju võrra, mida võetakse miinimumväärtuses kohustuse puhul arvesse kohaldatava raamatupidamistava raames.“

63) Artikkel 133 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 133

Omakapitali riskipositsioonid

1. Omakapitali riskipositsioonideks liigitatakse kõik järgmised riskipositsioonid:

- a) iga riskipositsioon, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
  - i) see on tagasivõetamatu selles mõttes, et investeeritud vahendite tagastamist on võimalik saavutada ainult investeeringu müügiga, investeeringu õiguste müügiga või emitendi likvideerimisega;
  - ii) see ei tähenda emitendi kohustust;
  - iii) sellega kaasneb jääknõudeõigus emitendi varale või tulule;

- b) instrumendid, mis kvalifitseeruksid esimese taseme omavahendite kirjetena, kui need oleks emiteerinud finantsinstitutsioon;
- c) instrumendid, mis sisaldavad emitendi kohustust ja vastavad ükskõik millisele järgmistest tingimustest:
- i) emitendil on võimalik kohustuse arveldamist määramata ajaks edasi lükata;
  - ii) kohustus nõuab või lubab emitendi äranägemisel arveldamist kindlaksmääratud arvu emitendi lihtaktsiate emiteerimise teel;
  - iii) kohustus nõuab või lubab emitendi äranägemisel arveldamist muutuva arvu emitendi lihtaktsiate emiteerimise teel ja muude tingimuste samaks jäädes tuleneb igasugune kohustuse väärtuse muutus kindlaksmääratud arvu emitendi lihtaktsiate väärtuse muutusest, on sellega võrreldav ja toimub samas suunas;
  - iv) instrumendi omanikul on võimalus nõuda kohustuse arveldamist lihtaktsiates, välja arvatud juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
    - 1) kaubeldava instrumendi puhul on finantsinstitutsioon pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et instrumendiga kaubeldakse turul pigem nagu emitendi võlainstrumendiga kui tema omakapitaliga;
    - 2) mittekaubeldavate instrumentide puhul on finantsinstitutsioon pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et instrumenti tuleks käsitada võlapositsioonina;
- d) võlakohustused ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille struktuur on selline, et nende majanduslik sisu on samalaadne mis punktides a, b ja c osutatud riskipositsioonidel, sealhulgas kohustused, millest saadav tulu on seotud omakapitaliga;
- e) omakapitali riskipositsioonid, mis kirjendatakse laenuna, kuid mis tulenevad võla omakapitaliks konverteerimisest, mis tehakse osana võla nõuetekohasest realiseerimisest või restruktureerimisest.

Esimese lõigu punkti c alapunkti iii kohaldamisel hõlmavad kohustused neid kohustusi, mis nõuavad või lubavad arveldamist muutuva arvu emitendi lihtaktsiate emiteerimise teel, mille puhul kohustuse rahalise väärtuse muutus võrdub fikseeritud arvu lihtaktsiate õiglase väärtuse muutusega, korrutatuna kindlaksmääratud teguriga, kui nii tegur kui ka aluseks olevate aktsiate arv on kindlaks määratud.

Esimese lõigu punkti c alapunkti iv kohaldamisel, kui üks selles punktis sätestatud tingimustest on täidetud, võib finantsinstitutsioon regulatiivsel eesmärgil riskid eraldada, kui pädev asutus on selleks eelnevalt loa andnud.

2. Omakapitaliinvesteeringuid ei käsitata omakapitali riskipositsioonidena ühelgi järgmistest juhtudest:

- a) omakapitaliinvesteeringud on struktureeritud selliselt, et nende majanduslik sisu on sarnane sellise võlaosaluse majandusliku sisuga, mis ei vasta lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele;
- b) omakapitaliinvesteeringud kujutavad endast väärtpaberistamise positsioone.

3. Omakapitali riskipositsioonidele, välja arvatud lõigetes 4–7 osutatud omakapitali riskipositsioonid, määratakse riskikaal 250 %, välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid tuleb II osa kohaselt maha arvata või riskiga kaaluda.

4. Järgmistele omakapitali riskipositsioonidele noteerimata äriühingutes määratakse riskikaal 400 %, välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid tuleb II osa kohaselt maha arvata või riskiga kaaluda:

- a) lühiajaliseks edasimüügiks tehtavad investeeringud;
- b) investeeringud riskikapitaliettevõtjatesse või sarnased investeeringud, mis on omandatud märkimisväärse lühiajalise kapitali kasvutulu ootuses.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust määratakse pikaajalistele omakapitaliinvesteeringutele, sealhulgas selliste äriklientide aktsiatesse tehtud investeeringutele, kellega finantsinstitutsioonil on pikaajaline ärisuhe või ta kavatseb selle luua, ja äriühingute restruktureerimise eesmärgil võla omakapitaliks konverteerimisele riskikaal kooskõlas lõikega 3 või 5. Käesoleva artikli kohaldamisel on pikaajaline omakapitaliinvesteering omakapitaliinvesteering, mida hoitakse kolm aastat või kauem või mis on tehtud kavatsusega hoida seda kolm aastat või kauem, nagu on heaks kiitnud finantsinstitutsiooni kõrgem juhtkond.

5. Finantsinstitutsioonid, kes on saanud pädevatelt asutustelt eelneva loa, võivad määrata riskikaalu 100 % omakapitali riskipositsioonidele, mis on võetud õigusaktidega ettenähtud kavade alusel, mille eesmärk on stimuleerida teatavaid majandussektoreid, kuni selliste omakapitali riskipositsioonide osani, mis kokku ei ületa 10 % finantsinstitutsiooni omavahenditest, ja mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
- õigusaktidega ette nähtud kavadega antakse finantsinstitutsioonile investeeringute tegemiseks märkimisväärseid toetusi või tagatisi, sealhulgas mitmepoolsete arengupankade, artikli 429a lõikes 2 määratletud avaliku sektori arengukrediidiasutuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt;
  - õigusaktidega ette nähtud kavad sisaldavad teatavat liiki valitsusepoolset järelevalvet;
  - õigusaktidega ette nähtud kavad sisaldavad omakapitaliinvesteeringute piiranguid, näiteks seoses järgmisega: selle ettevõtte suurus ja liik, millesse finantsinstitutsioon investeerib, lubatud osaluste suurus, geograafiline asukoht ja muud asjakohased tegurid, mis piiravad investeeriva finantsinstitutsiooni jaoks võimalikku investeerimisriski.
6. Keskpankade suhtes olevatele omakapitali riskipositsioonidele määratakse riskikaal 0 %.
7. Omakapitaliosalusele, mis kirjendatakse laenuna, kuid mis tuleneb võla omakapitaliks konverteerimisest, mis tehakse osana võla nõuetekohasest realiseerimisest või restruktureerimisest, ei määrata riskikaalu, mis on madalam riskikaalust, mida kohaldataks juhul, kui omakapitaliosalust oleks käsitletud võlanõudena.“
- 64) Artikli 134 lõige 3 asendatakse järgmisega:
- „3. Sissenõudmisel olevatele sularahakirjetele määratakse riskikaal 20 %. Finantsinstitutsioonile kuuluvale ja tema valduses olevale või tema kaudu liikuvale rahale ja samaväärsetele rahakirjetele määratakse riskikaal 0 %.“
- 65) Artiklisse 135 lisatakse järgmine lõige:
- „3. ESMA koostab 10. juuliks 2025 aruande selle kohta, kas keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid on krediitkvaliteeti hindava asutuse krediidiriski reitingu andmise metoodikas asjakohaselt kajastatud, ja esitab selle aruande komisjonile.
- Selle aruande põhjal esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule 10. jaanuariks 2026 seadusandliku ettepaneku.“
- 66) Artiklit 138 muudetakse järgmiselt:
- lisatakse järgmine punkt:

„g) finantsinstitutsioonide vastu olevate nõuete puhul ei kasuta finantsinstitutsioon krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut, mis eeldab kaudset valitsuse toetust, välja arvatud juhul, kui vastav krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang viitab keskvalitsustele, piirkondlikele valitsustele või kohalikele omavalitsustele kuuluvatele, nende asutatud või toetatavatele finantsinstitutsioonidele.“;
  - lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu punkti g kohaldamisel, välja arvatud keskvalitsustele, piirkondlikele valitsustele või kohalikele omavalitsustele kuuluvate, nende asutatud või toetatavate finantsinstitutsioonide puhul, käsitatakse artikli 121 kohaselt finantsinstitutsioonide puhul, mille kohta on olemas ainult krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangud, mis eeldavad kaudset valitsuse toetust, nõudeid reitinguta finantsinstitutsioonide vastu olevate nõuetenä.

Kaudne valitsuse toetus tähendab seda, et keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus tegutseks selle nimel, et finantsinstitutsiooni võlausaldajad ei kannaks finantsinstitutsiooni makseviivituse või raskuste korral kahju.“
- 67) Artikli 139 lõike 2 punktid a ja b asendatakse järgmisega:
- „a) see annab kõrgema riskikaalu kui juhul, kui riskipositsiooni käsitatakse reitinguta riskipositsioonina, ja asjaomane riskipositsioon
- ei ole eriotstarbeline nõue;
  - on olenevalt olukorrast kõigis aspektides sama või tagapool asuva järjekohaga võrreldes konkreetse emissiooniprogrammi või tehinguga või kõnealuse emitendi eespool asuva järjekohaga tagamata riskipositsioonidega;

- b) see annab madalama riskikaalu kui juhul, kui riskipositsiooni käsitatakse reitinguta riskipositsioonina, ja asjaomane riskipositsioon
- i) ei ole eriotstarbeline nõue;
- ii) on vastavalt olukorrale kõigis aspektides sama või kõrgema nõudeõiguse järguga võrreldes konkreetse emissiooniprogrammi või tehinguga või kõnealuse emitendi kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata riskipositsioonidega.“

68) Artikkel 141 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 141

Omavääringus ja välisvaluutas olevad kirjed

1. Võlgniku omavääringus nomineeritud kirjele antud krediitkvaliteedi hinnangut ei kasutata riskikaalu määramiseks sama võlgnikuga seotud välisvaluutas nomineeritud riskipositsioonile.
2. Erandina lõikest 1, kui riskipositsioon tuleneb finantsinstitutsiooni osalemisest laenus, mille on andnud või mille on taganud konverteerimis- ja ülekanderiski vastu artikli 117 lõikes 2 loetletud mitmepoolne arengupank, kelle eelisõigusega võlausaldaja staatus on turul tunnustatud, võib võlgniku omavääringus kirjele antud krediitkvaliteedi hinnangut kasutada selleks, et tuletada riskikaal sama võlgniku vastu olevale välisvaluutas nomineeritud riskipositsioonile.

Esimese lõigu kohaldamisel, kui välisvaluutas nomineeritud riskipositsioon on tagatud konverteeritavuse ja ülekanderiski vastu, võib võlgniku omavääringus oleva kirje krediitkvaliteedi hinnangut kasutada üksnes kõnealuse riskipositsiooni tagatud osa riskiga kaalumiseks. Selle riskipositsiooni see osa, mis ei ole tagatud, kaalutakse riskiga võlgniku krediitkvaliteedi hinnangu alusel, mis viitab selles välisvaluutas nomineeritud kirjele.“

69) Artikli 142 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmised punktid:

- „1a) „riskipositsiooni klass“ – artikli 147 lõike 2 punktis a, punkti aa alapunktides i ja ii, punktis b, punkti c alapunktides i, ii ja iii, punkti d alapunktides i, ii, iii ja iv, punktides e, ea, f ja g osutatud riskipositsiooni klass;
- 1b) „nõuded äriühingute vastu“ – riskipositsioon, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassi;
- 1c) „jaenõuded“ – riskipositsioon, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punkti d alapunktis i, ii, iii või iv osutatud riskipositsiooni klassi;
- 1d) „nõuded piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu“ – riskipositsioon, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punkti aa alapunktis i või ii osutatud riskipositsiooni klassi;“;

b) punkt 2 asendatakse järgmisega:

- „2) „riskipositsiooni liik“ – ühtemoodi hallatavate riskipositsioonide kogum, mis võib olla piiratud konsolideerimisgruppi kuuluva ühe üksuse või üksuste ühe alajaotusega, tingimusel et sama liiki riskipositsiooni hallatakse konsolideerimisgruppi kuuluvates teistes üksustes teistmoodi;“;

c) punktid 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

- „4) „suur reguleeritud finantssektori ettevõtja“ – finantssektori ettevõtja, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) üksuse või selle emaettevõtja (kui üksusel on emaettevõtja) individuaalselt või konsolideeritud alusel arvutatud koguvara on vähemalt 70 miljardit eurot, kusjuures vara suuruse kindlaks määramisel kasutatakse viimaseid auditeeritud finantsaruandeid või konsolideeritud finantsaruandeid;

- b) üksuse suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid kas otse individuaalselt või konsolideeritud alusel või kaudselt tema emaettevõtja usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kaudu vastavalt käesolevale määrusele, määrusele (EL) 2019/2033 või direktiivile 2009/138/EÜ, või kolmanda riigi õiguslikke usaldatavusnõudeid, mis on vähemalt samaväärsed kõnealuste liidu õigusaktidega;
- 5) „reguleerimata finantssektori ettevõtja“ – finantssektori ettevõtja, mis ei vasta punkti 4 alapunktis b sätestatud tingimusele;“;
- d) lisatakse järgmine punkt:
- „5a) „suur äriühing“ – äriühing, mille konsolideeritud aastakäive on rohkem kui 500 miljonit eurot või mis kuulub konsolideerimisgruppi, mille konsolideeritud aastane kogukäive on rohkem kui 500 miljonit eurot;“;
- e) lisatakse järgmised punktid:
- „8a) „riskiparameetritel põhineva kohandamise modelleerimise meetod“ – makseviivitusest tingitud kahjumäära kohandamine või nii aluspositsiooni makseviivituse tõenäosuse kui ka makseviivitusest tingitud kahjumäära kohandamise modelleerimine;
- 9) „krediidiriski kaitse andja riskikaalu alammäär“ – riskikaal, mida kohaldatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude suhtes;
- 10) riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab sisereitingutel põhinevat meetodit, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid vastavalt artiklile 143, tähendab „kajastatud“ kaudne krediidiriski kaitse kaudset krediidiriski kaitset, mille mõju aluspositsiooni riskiga kaalutud vara või oodatava kahju arvutamisele võetakse vastavalt artikli 108 lõikele 3 arvesse ühega järgmistest meetoditest:
- a) riskiparameetritel põhineva kohandamise modelleerimise meetod;
- b) riskiparameetrite asendamise meetod täiustatud sisereitingute meetodi alusel, nagu on määratletud artikli 192 punktis 5;
- 11) „standardmeetodi kohane tehingute ümberhindlustegur“ – 2. peatüki alusel kohaldatav protsendimäär vastavalt artikli 111 lõikele 2;
- 12) „sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur“ – sisehinnangud tehingute ümberhindlusteguri kohta.“;
- f) lisatakse järgmine lõik:
- „Esimese lõigu punkti 5a kohaldamisel vastavad summad müügikünnise hindamisel summadele, mis on esitatud äriühingu auditeeritud finantsaruannetes või konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute puhul nende konsolideerimisgrupi auditeeritud finantsaruannetes, vastavalt konsolideerimisgrupi kõrgeima taseme emaettevõtja suhtes kohaldatavale raamatupidamisstandardile. Arvud põhinevad kolme eelneva aasta jooksul arvutatud keskmistel summal või finantsinstitutsiooni poolt iga kolme aasta järel ajakohastatavatel viimastel summal.“
- 70) Artiklit 143 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:
- „2. Eelnev luba kasutada sisereitingute meetodit, sealhulgas sisehinnanguid makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kohta, tuleb taotleda iga riskipositsiooni klassi ja iga reitingusüsteemi ning iga makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri hindamisel kasutatava meetodi jaoks.“;
- b) lõike 3 esimese lõigu punktid a ja b asendatakse järgmisega:
- „a) olulised muudatused sellise reitingusüsteemi kohaldamisalas, mille kasutamiseks on finantsinstitutsioon saanud loa;
- b) olulised muudatused sellises reitingusüsteemis, mille kasutamiseks on finantsinstitutsioon saanud loa.“;
- c) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:
- „4. Finantsinstitutsioonid teatavad pädevatele asutustele kõigist reitingusüsteemi muudatustest.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tingimusi, mille alusel hinnata olemasoleva reitingusüsteemi kasutamise olulisust selle reitingusüsteemiga veel hõlmamata muude täiendavate riskipositsioonide puhul ning sisereitingute meetodi kohaselt kohaldatava reitingusüsteemi muudatuste olulisust.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

71) Artiklit 144 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) finantsinstitutsioon on valideerinud iga reitingusüsteemi asjakohase ajavahemiku jooksul enne kõnealuse reitingusüsteemi kasutamiseks loa saamist, samuti on ta nimetatud ajavahemiku jooksul hinnanud seda, kas iga reitingusüsteem sobib selle reitingusüsteemi rakendusala, ning on teinud kõnealuse hindamise põhjal igas reitingusüsteemis vajalikud muudatused;“;

ii) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) finantsinstitutsioon on kõik ühe reitingusüsteemi rakendusala kuuluvad riskipositsioonid määranud ja määrab need jätkuvalt selle süsteemi reitinguklassidesse või kogumitesse.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada hindamismetoodika, mida pädevatel asutustel tuleb kasutada, et hinnata sisereitingute meetodi kasutamise nõuete täitmist finantsinstitutsiooni poolt.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

72) Artiklit 147 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Iga riskipositsioon määratakse ühte järgmistest riskipositsiooni klassidest:

a) nõuded keskvalitsuste ja keskpankade vastu;

aa) nõuded piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori üksuste vastu, mis jaotatakse järgmistesse riskipositsiooni klassidesse:

i) nõuded piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste vastu;

ii) nõuded avaliku sektori asutuste vastu;

b) nõuded finantsinstitutsioonide vastu;

c) nõuded äriühingute vastu, mis määratakse järgmistesse riskipositsiooni klassidesse:

i) üldised nõuded äriühingute vastu;

ii) eriotstarbelised nõuded;

iii) äriühingute vastu olevad ostetud nõuded;

d) jaenõuded, mis määratakse järgmistesse riskipositsiooni klassidesse:

i) kvalifitseeruvad uuenevad jaenõuded (QRRED);

- ii) elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded;
- iii) ostetud jaenõuded;
- iv) muud jaenõuded;
- e) omakapitali riskipositsioonid;
- ea) investeerimisfondi aktsiatest või osakutest tulenevad riskipositsioonid;
- f) väärtpaperistamise positsioonide kirjed;
- g) muud varad, mis ei ole krediidi iseloomuga.“;

b) lõike 3 punkt a jäetakse välja;

c) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Erandina käesoleva artikli lõikest 2 määratakse nõuded piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori üksuste vastu kõik käesoleva artikli lõike 2 punktis a osutatud riskipositsiooni klassi, kui selliseid nõudeid käsitletakse vastavalt artiklile 115 või 116 nõuetena keskvalitsuste vastu.“;

d) lõike 4 punktid a ja b jäetakse välja;

e) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

i) punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:

„ii) nõuded VKE vastu, tingimusel et kogusumma, mida võlgnikust klient või omavahel seotud klientide rühm finantsinstitutsioonile ning tema emaettevõtjale ja selle tütarettevõtjatele võlgneb ning mis sisaldab kõiki makseviivituses olevaid riskipositsioone, kuid ei sisalda elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioone kuni kinnisvara väärtuseni, ei ületa finantsinstitutsiooni andmetel, kes võtab mõistlikke meetmeid kõnealuse riskipositsiooni summa kontrollimiseks, 1 miljonit eurot;

iii) elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonid, sealhulgas esimese ja järgnevate pandiõigustega tagatud riskipositsioonid, tähtajalised laenud, vaba tagasimaksega omakapitali krediidiiliinid ning artikli 108 lõigetes 4 ja 5 osutatud riskipositsioonid, olenemata riskipositsiooni suuruselt, tingimusel et riskipositsioon on üks järgmistest:

1) nõue füüsilise isiku vastu;

2) nõue selliste üksikisikute ühenduste või ühistute vastu, mis on reguleeritud riigisisese õigusega ning on olemas ainsa eesmärgiga võimaldada oma liikmetel kasutada laenu tagavas varas peamist elukohta;“;

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) neid ei hallata lihtsalt eraldi riskipositsioonidena, nagu riskipositsioone, mis on määratud lõike 2 punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassidesse;“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Riskipositsioonid, mis vastavad kõikidele käesoleva lõike esimese lõigu punkti a alapunktis iii ja punktides b, c ja d sätestatud tingimustele, määratakse lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassi.“

Erandina käesoleva lõike kolmandast lõigust võivad pädevad asutused jätta lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassist välja laenud füüsilistele isikutele, kes on hüpoteekinud rohkem kui neli kinnisasja või elamuüksust, sealhulgas artikli 108 lõikes 4 osutatud laenud füüsilistele isikutele, ning määrata need laenud ühte lõike 2 punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassi.“;

f) lisatakse järgmine lõige:

„5a. Jaenõuded, mis kuuluvad riskipositsioonide liiki, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele, määratakse lõike 2 punkti d alapunktis i osutatud riskipositsiooni klassi:

- a) seda liiki riskipositsioonid on nõuded ühe või mitme füüsilise isiku vastu;
- b) seda liiki riskipositsiooni nõuded on uuenevad, tagamata ja selles ulatuses, milles asjaomast võimaldatavat limiiti ei kasutata kohe ja tingimusteta, kehtetuks tunnistatavad finantsinstitutsioonide poolt;
- c) seda liiki riskipositsiooni maksimaalne nõue füüsilise isiku vastu ei ületa 100 000 eurot;
- d) seda liiki riskipositsioonide puhul on kahjumäärade volatiilsus olnud väike võrreldes selle keskmise kahjumäärade tasemega, seda eriti väikeste makseviivituse tõenäosuse vahemike puhul;
- e) selle riskipositsiooni alla määratud riskipositsioonide käsitlemine kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuetena on kooskõlas selle riskipositsiooni liigi aluseks olevate riskitunnustega.

Erandina esimese lõigu punktist b ei kohaldata palgakontoga seotud tagatud krediidilimiitide korral nõuet, et nõue peab olema tagamata. Sellisel juhul ei arvestata tagatise arvelt tagasimakstavaid summasid makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes.

Finantsinstitutsioonid määravad kindlaks lõike 2 punkti d alapunktis i osutatud riskipositsiooni klassis pidevalt uuenevad nõuded (edaspidi „QRRE pidevalt uuenevad nõuded“) ja riskipositsioonid, mis ei ole pidevalt uuenevad nõuded (edaspidi „QRRE uuenevad nõuded“). Eelkõige määratakse QRRE uuenevate nõuetena need QRRED, mille tagasimaksete ajalugu on lühem kui 12 kuud.“;

g) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Kui artikli 133 lõikes 1 osutatud riskipositsioonid ei ole määratud käesoleva artikli lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi, määratakse artikli 133 lõikes 1 osutatud riskipositsioonid käesoleva artikli lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi.

7. Krediidi iseloomuga nõuded, mida ei ole määratud lõike 2 punktis a, punkti aa alapunktis i või ii, punktis b, punkti d alapunktis i, ii, iii või iv ning punktis e, ea või f osutatud riskipositsiooni klassi, määratakse ühte kõnealuse lõike punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassi.“;

h) lõikesse 8 lisatakse järgmine lõik:

„Kõnealused riskipositsioonid määratakse lõike 2 punkti c alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassi ja liigitatakse järgmistesse kategooriatesse: „projektide rahastamine“, „objektide rahastamine“, „kaupade rahastamine“ ja „tulu tekitav kinnisasi“.“;

i) lisatakse järgmised lõiked:

„11. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

- a) kategooriatesse „projektide rahastamine“, „objektide rahastamine“ ja „kaupade rahastamine“ jaotamist kooskõlas 2. peatükis esitatud määratlustega;
- b) kategooria „tulu tekitav kinnisasi“ kindlaksmääramist, täpsustades eelkõige, millised arendusprojektidega seotud riskipositsioonid ning kinnisasjadega tagatud riskipositsioonid võib liigitada või liigitatakse tulu tekitavaks kinnisasjaks.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

12. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada riskipositsioonide lõikes 2 osutatud klassidesse määramise tingimusi ja kriteeriume ning vajaduse korral täpsustada neid riskipositsiooni klasse.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

73) Artiklit 148 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon, kellel on artikli 107 lõike 1 kohaselt lubatud kohaldada sisereitingute meetodit, rakendab koos iga emaettevõtja ja selle tütarettevõtjatega sisereitingute meetodit vähemalt ühe artikli 147 lõike 2 punktis a, punkti aa alapunktis i või ii, punktis b, punkti c alapunktis i, ii või iii, punkti d alapunktis i, ii, iii või iv või punktis g osutatud riskipositsiooni klassi suhtes. Kui finantsinstitutsioon on rakendanud sisereitingute meetodit teatavasse riskipositsiooni klassi kuuluva teatavat liiki riskipositsiooni suhtes, teeb ta seda kõigi sellesse riskipositsiooni klassi kuuluvate riskipositsioonide puhul, välja arvatud juhul, kui ta on saanud pädevalt asutuselt loa kasutada standardmeetodit alaliselt kooskõlas artikliga 150.

Pädevate asutuste eelneval loal võib sisereitingute meetodi rakendamine toimuda järjestikuse üleminekuga eri liiki riskipositsioonide lõikes teatava riskipositsiooni klassi ja sama äriüksuse siseselt ning ühe konsolideerimisgrupi eri äriüksuste lõikes või makseviitusest tingitud kahjumäära kasutamise või sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri sisehinnangute kasutamise suhtes.

2. Pädevad asutused määravad ajavahemiku, mille jooksul peavad finantsinstitutsioon ning iga emaettevõtja ja selle tütarettevõtjad rakendama sisereitingute meetodit kõigi riskipositsioonide suhtes, mis kuuluvad teatavasse riskipositsiooni klassi eri liiki riskipositsioonide lõikes sama äriüksuse siseselt ning samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate erinevate äriüksuste lõikes, või makseviitusest tingitud kahjumäära kasutamiseks või sisereitingute meetodi kohase ümberhindlusteguri sisehinnangute kasutamiseks. Selle ajavahemiku määramisel võtavad pädevad asutused arvesse asjaomase finantsinstitutsiooni või emaettevõtja ja selle tütarettevõtjate tegevuse laadi ja ulatust ning rakendatavate reitingusüsteemide arvu ja laadi.

3. Finantsinstitutsioonid rakendavad sisereitingute meetodit pädevate asutuste kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Pädevad asutused töötavad kõnealused tingimused välja viisil, millega tagatakse, et lõikest 1 tulenevat paindlikkust ei kasutataks valikuliselt omavahendite nõuete vähendamiseks selliste riskipositsiooni liikide või äriüksuste puhul, mille suhtes sisereitingute meetodit või makseviitusest tingitud kahjumäära ja sisereitingute meetodi kohase ümberhindlusteguri sisehinnangute kasutamist veel ei kasutata.“;

b) lõiked 4, 5 ja 6 jäetakse välja.

74) Artikli 149 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) finantsinstitutsioon on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et standardmeetodit ei kasutata õigusliku arbitraaži eesmärgil, sealhulgas vähendades põhjendamatult finantsinstitutsiooni omavahendite nõudeid, vaid et seda on vaja finantsinstitutsiooni kõigi seda liiki riskipositsioonide laadi ja keerukust silmas pidades ning et sellel ei ole olulist negatiivset mõju finantsinstitutsiooni maksevõimele ega tema suutlikkusele riske tõhusalt juhtida.“;

75) Artiklit 150 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad standardmeetodit kõigi järgmiste riskipositsioonide suhtes:

a) artikli 147 lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi määratud riskipositsioonid;

b) riskipositsioonid, mis on määratud riskipositsiooni klassidesse või kuuluvad riskipositsioonide liikidesse riskipositsiooni klassis, mille puhul finantsinstitutsioonid ei ole saanud pädevatelt asutustelt eelnevat luba kasutada riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks sisereitingute meetodit.

Finantsinstitutsioon, kellele on antud luba kasutada konkreetse riskipositsiooni klassi riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks sisereitingute meetodit, võib pädeva asutuse eelneval loal kohaldada standardmeetodit kõnealusesse riskipositsiooni klassi kuuluvate teatavat liiki riskipositsioonide suhtes, sealhulgas välismaiste filiaalide ja erinevate tooterühmadega seotud riskipositsioonid, kui need riskipositsioonide liigid on suuruse ja tajutava riskiprofiili poolest ebaolulised.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Lisaks lõike 1 teises lõigus osutatud riskipositsioonidele võib finantsinstitutsioon pädeva asutuse eelneval loal kohaldada standardmeetodit järgmiste riskipositsioonide suhtes, kui sisereitingute meetodit kohaldatakse sama riskipositsiooni klassi muud liiki riskipositsioonide suhtes:

a) nõuded liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste ning avaliku sektori asutuste vastu, tingimusel et

i) kõnealuse keskvalitsuse või keskpanga vastu olevate nõuetega ja kõnealuste muude nõuetega seotud riskide vahel ei ole spetsiifilise avaliku korralduse tõttu erinevusi ning

ii) keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevatele nõuetele määratakse vastavalt artikli 114 lõikele 2 või 4 riskikaal 0 %;

b) finantsinstitutsiooni nõuded sellise vastaspoole vastu, kes on tema ematettevõtja, tütarettevõtja või ematettevõtja tütarettevõtja, tingimusel et vastaspool on finantsinstitutsioon, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, finantseerimisasutus, varahaldusettevõtja või finantsinstitutsiooni abiettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid, või seotud ettevõtja direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõike 7 tähenduses;

c) finantsinstitutsioonide vahelised nõuded, mis vastavad artikli 113 lõikes 7 sätestatud nõuetele.

Finantsinstitutsioon, kellel on lubatud kasutada sisereitingute meetodit riskiga kaalutud vara arvutamiseks ainult teatavate riskipositsiooni klassi kuuluvate riskipositsioonide liikide puhul, kohaldab standardmeetodit kõnealusesse riskipositsiooni klassi jäävate ülejäänud riskipositsioonide liikide suhtes.

Lisaks käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus ja käesolevas lõikes osutatud riskipositsioonidele võib finantsinstitutsioon kohaldada standardmeetodit selliste kirikute ja usukogukondade vastu olevate nõuete suhtes, mis vastavad artikli 115 lõikes 3 sätestatud nõuetele.“;

c) lõige 2 jäetakse välja;

d) lisatakse järgmine lõige:

„2a. EBA annab 10. juuliks 2028 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, millised riskipositsioonide liigid on suuruse ja tajutava riski profiili seisukohast ebaolulised.“;

e) lõiked 3 ja 4 jäetakse välja.

76) Artiklit 151 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 147 lõike 2 punktis a, punkti aa alapunktis i või ii, punktis b, punkti c alapunktis i, ii või iii, punkti d alapunktis i, ii, iii või iv või punktis g osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide krediidiriski puhul arvutatakse riskiga kaalutud vara vastavalt 2. alajaole, välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid on maha arvatud omavahenditest või kui nende suhtes kohaldatakse artikli 72e lõike 5 esimeses lõigus sätestatud käsitlust.“;

b) lõige 4 jäetakse välja;

c) lõiked 7, 8 ja 9 asendatakse järgmisega:

„7. Jaenõuete puhul esitavad finantsinstitutsioonid makseviitusest tingitud kahjumäära ja asjakohasel juhul vastavalt artikli 166 lõigetele 8 ja 8b sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri sisehinnangud kooskõlas artikliga 143 ja 6. jaoga. Finantsinstitutsioonid kasutavad standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, kui artikli 166 lõiked 8 ja 8b ei võimalda kasutada sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit.“;

8. Järgmiste riskipositsioonide suhtes kohaldavad finantsinstitutsioonid artikli 161 lõikes 1 sätestatud makseviitusest tingitud kahjumäärasid ja artikli 166 lõigete 8, 8a ja 8b järgset standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit:

a) artikli 147 lõike 2 punktis b osutatud riskipositsiooni klassi määratud riskipositsioonid;

b) finantssektori ettevõtjate vastu olevad nõuded peale nende, millele on osutatud käesoleva lõigu punktis a;

- c) nõuded suurte äriühingute vastu, mis ei ole määratud artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassi.

Artikli 147 lõike 2 punktis a, punkti aa alapunktis i või ii või punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide puhul, välja arvatud käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud riskipositsioonid, kohaldavad finantsinstitutsioonid artikli 161 lõike 1 kohast makseviitusest tingitud kahjumäära ja standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlusteguri kooskõlas artikli 166 lõigetega 8, 8a ja 8b, välja arvatud juhul, kui neil on lubatud kasutada kõnealuste riskipositsioonide puhul makseviitusest tingitud kahjumäära või sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri sisehinnanguid kooskõlas käesoleva artikli lõikega 9.

9. Käesoleva artikli lõike 8 teises lõigus osutatud riskipositsioonide puhul lubab pädev asutus finantsinstitutsioonidel kasutada makseviitusest tingitud kahjumäära ja kohaldataval juhul vastavalt artikli 166 lõigetele 8 ja 8b sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri sisehinnanguid kooskõlas artikliga 143 ja 6. jaoga.“;

- d) lisatakse järgmine lõige:

„11. Investeeringufondi aktsiate või osakute kujul olevate riskipositsioonide puhul, mis kuuluvad artikli 147 lõike 2 punktis ea osutatud riskipositsiooni klassi, kohaldavad finantsinstitutsioonid artiklis 152 sätestatud käsitlust, välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid on maha arvatud omavahenditest või kui nende suhtes kohaldatakse artikli 72e lõike 5 esimeses lõigus sätestatud käsitlust.“

- 77) Artiklit 152 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina artikli 92 lõike 4 punktist e võivad finantsinstitutsioonid, kes arvutavad investeeringufondi riskiga kaalutud vara käesoleva artikli lõike 1 või 2 kohaselt, arvutada asjaomase investeeringufondi tuletisinstrumentide riskipositsioonide krediidiväärtuse korrigeerimise riski katmise omavahendite nõude summas, mis võrdub 50 %-ga käesoleva jaotise 6. peatüki 3., 4. või 5. jao kohaselt arvutatud kõnealuste tuletisinstrumentide riskipositsioonide omavahendite nõudest.“;

- b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2 ja 3 aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit ning kes ei kasuta käesolevas peatükis või 5. peatükis sätestatud meetodeid kõikide või teatava osa investeeringufondi aluspositsioonide puhul, arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju summad kõikide või teatava osa nende aluspositsioonide puhul järgmiste põhimõtete kohaselt:

- a) artikli 147 lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi määratavate aluspositsioonide puhul kohaldavad finantsinstitutsioonid 2. peatükis sätestatud standardmeetodit;
- b) artikli 147 lõike 2 punktis f osutatud riskipositsiooni klassi „väärtpaperistamise positsioonide kirjed“ määratud riskipositsioonide puhul kohaldavad finantsinstitutsioonid artiklis 254 sätestatud käsitlust, nagu kuuluksid need riskipositsioonid otseselt nimetatud finantsinstitutsioonidele;
- c) kõikide muude aluspositsioonide puhul kohaldavad finantsinstitutsioonid käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud standardmeetodit.“

- 78) Artiklit 153 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Riskiga kaalutud vara keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste, finantsinstitutsioonide ning äriühingute vastu olevate nõuete puhul“;

- b) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Võttes arvesse lõigetes 2 ja 4 sätestatud erikäsitlusi, arvutatakse keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste, finantsinstitutsioonide ning äriühingute vastu olevate nõuete puhul riskiga kaalutud vara vastavalt järgmistele valemitele:“;

ii) punkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) kui $0 < PD < 1$, siis:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot \frac{1 + (M - 2,5) \cdot b}{1 - 1,5 \cdot b} \cdot 12,5$$

kus:

N = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivne jaotusfunktsioon, st $N(x)$ on võrdne tõenäosusega, et normaaljaotusega juhuslik suurus keskväärtusega null ja dispersiooniga üks on väiksem x -ist või sellega võrdne;

G = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivse jaotusfunktsiooni pöördfunktsioon, st kui $x = G(z)$, x on väärtus, mille korral $N(x) = z$;

R = korrelatsioonikordaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$R = 0,12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0,24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right)$$

b = lõpptähtaja tegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$b = 0,11852 - 0,05478 \cdot \ln PD^2;$$

M = lõpptähtaeg, mis on väljendatud aastates ja määratud kindlaks vastavalt artiklile 162.“;

c) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Suurte reguleeritud finantssektori ettevõtjate ja reguleerimata finantssektori ettevõtjate vastu olevate nõuete puhul korrutatakse lõike 1 punktis iii või lõikes 4 osutatud korrelatsioonikordaja R kõnealuste riskipositsioonide riskikaalude arvutamisel teguriga 1,25.“;

d) lõige 3 jäetakse välja;

e) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioonid peavad eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramisel arvesse võtma lõike 5 teises lõigus osutatud tegureid.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

79) Artiklit 154 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) kui $PD < 1$, siis:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12,5$$

kus:

N = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivne jaotusfunktsioon, st $N(x)$ on võrdne tõenäosusega, et normaaljaotusega juhuslik suurus keskväärtusega null ja dispersiooniga üks on väiksem x -ist või sellega võrdne;

G = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivse jaotusfunktsiooni pöördfunktsioon, st kui $x = G(z)$, x on väärtus, mille korral $N(x) = z$;

R = korrelatsioonikordaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$R = 0,03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0,16 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} \right)$$

“;

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Jaenõuete puhul, mis ei ole makseviivitus ja mis on tagatud või osaliselt tagatud elamukinnisvaraga, asendatakse lõike 1 kohase korrelatsioonikordaja valemiga saadud arv korrelatsioonikordajaga R 0,15.

Lõike 1 punkti ii kohaselt elamukinnisvaraga osaliselt tagatud riskipositsiooni suhtes käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud korrelatsioonikordajat R arvesse võttes arvutatud riskikaalu kohaldatakse nii selle riskipositsiooni tagatud kui ka tagamata osa suhtes.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Selliste kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete puhul, mis ei ole makseviivitus, asendatakse lõike 1 kohase korrelatsioonikordaja valemiga saadud arv korrelatsioonikordajaga R 0,04.

Pädevad asutused vaatavad läbi kahjumäärade suhtelise volatiilsuse sama liiki riskipositsioonide hulka kuuluvate kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete lõikes ja kogu kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete riskipositsiooni klassi lõikes ning jagavad teavet kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete kahjumäärade tüüpiliste tunnuste kohta liikmesriikide ja EBAGA.“

80) Artikkel 155 jäetakse välja.

81) Artiklisse 157 lisatakse järgmine lõige:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada:

a) ostetud nõuete lahjendusriski puhul riskiga kaalutud vara arvutamise meetodikat, sealhulgas krediidiriski maandamise arvessevõtmist kooskõlas artikli 160 lõikega 4, ning sisehinnangute ja varumeetodi parameetrite kasutamise tingimusi;

b) lõikes 5 osutatud riskipositsioonide liigi ebaolulisuse kriteeriumi hindamist.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

82) Artiklit 158 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Äriühingute, finantsinstitutsioonide, keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuete ning jaenõuete oodatava kahju määr (EL) ja oodatav kahju arvutatakse vastavalt järgmistele valemitele:

$$\text{oodatava kahju määr (EL)} = PD * LGD$$

oodatav kahju = EL [korrutatud] riskipositsiooni väärtus.

Kui finantsinstitutsioon kasutab makseviivitus olevate riskipositsioonide (PD = 100%) puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, on EL võrdne EL_{BE} -ga, s.o finantsinstitutsiooni poolt makseviivitus oleva riskipositsiooni kohta antud täpseima oodatava kahju määra hinnanguga vastavalt artikli 181 lõike 1 punktile h.“;

b) lõiked 7, 8 ja 9 jäetakse välja.

83) Artikkel 159 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 159

Oodatava kahju, sisereitingute meetodi kohase puudujäägi ja sisereitingute meetodi kohase ülejäägi käsitlemine

1. Finantsinstitutsioonid lahutavad artikli 158 lõigetes 5, 6 ja 10 osutatud riskipositsioonide oodatava kahju summad kõigi järgmiste summade summast:

- a) kõnealuste riskipositsioonidega seotud üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised, mis on arvatud vastavalt artiklile 110;
- b) vastaspoole makseviivitusest tingitud täiendavad väärtuse korrigeerimised, mis on kindlaks määratud vastavalt artiklile 34 ja mis on seotud riskipositsioonidega, mille oodatava kahju summad arvutatakse vastavalt artikli 158 lõigetele 5, 6 ja 10;
- c) muud kõnealuste riskipositsioonidega seotud omavahendite vähendamised, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.

Kui esimese lõigu kohase arvutuse tulemuseks on positiivne summa, nimetatakse saadud summat „sisereitingute meetodi kohaseks ülejäägiks“. Kui esimese lõigu kohase arvutuse tulemuseks on negatiivne summa, nimetatakse saadud summat „sisereitingute meetodi kohaseks puudujäägiks“.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud arvutuse tegemisel käsitlevad finantsinstitutsioonid ostmise hetkel makseviivituses olevate, bilansis kajastatud varast tulenevate riskipositsioonide artikli 166 lõike 1 kohaseid allahindlusi samal viisil kui spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi. Ostmise hetkel makseviivituses mitteolevate, bilansis kajastatud varast tulenevate riskipositsioonide allahindlusi ei tohi sisereitingute meetodi kohase puudujäägi või sisereitingute meetodi kohase ülejäägi arvutamisel arvesse võtta. Makseviivituses olevate riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ei kasutata muude riskipositsioonide oodatava kahju katmiseks. Väärtpaberistatud riskipositsioonidest tulenev oodatav kahju ning selliste riskipositsioonidega seonduvad üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised jäetakse sisereitingute meetodi kohase puudujäägi või sisereitingute meetodi kohase ülejäägi arvutusest välja.“

84) III osas lisatakse 4. jao „Makseviivituse tõenäosus, makseviivitusest tingitud kahjumäär ja lõpptähtaeg“ järele järgmine alajagu:

„- 1. alajagu

Liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade või EKP antud garantiidega kaetud riskipositsioonid

Artikkel 159a

Makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja tehingute ümberhindlusteguri minimaalsete sisendmäärade kohaldamata jätmine

Kui riskipositsioon on kaetud kõlbliku garantiiga, mille on andnud keskvalitsus või keskpank või EKP, ei kohaldata 3. peatüki kohaldamisel, eriti seoses artikli 160 lõikega 1, artikli 161 lõikega 4, artikli 164 lõikega 4 ja artikli 166 lõikega 8c, makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja tehingute ümberhindlusteguri minimaalseid sisendmäärasid kõnealuse garantiiga kaetud riskipositsiooni osa suhtes. Makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja tehingute ümberhindlusteguri minimaalseid sisendmäärasid kohaldatakse aga riskipositsiooni selle osa suhtes, mis ei ole kõnealuse garantiiga kaetud.“

85) III osa II jaotise 3. peatüki 4. jao 1. alajao pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõuded äriühingute, finantsinstitutsioonide, keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu“.

86) Artiklit 160 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punktis b või punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassidesse üksnes nende riskipositsioonide riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks, eelkõige artiklite 153 ja 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaldamisel, ei tohi makseviivituse

tõenäosuse väärtus, mida kasutatakse iga riskipositsiooni puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra valemite sisendites, olla väiksem järgmisest makseviivituse tõenäosuse minimaalsest sisendmäära väärtusest: 0,05 %.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punkti aa alapunktis i või ii osutatud riskipositsiooni klassidesse üksnes nende riskipositsioonide riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks, ei tohi makseviivituse tõenäosuse väärtus, mida kasutatakse iga riskipositsiooni puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra valemite sisendites, olla väiksem järgmisest makseviivituse tõenäosuse minimaalsest sisendmäära väärtusest: 0,03 %.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kaudse krediidiriski kaitsega kaetud riskipositsiooni puhul võib finantsinstitutsioon, kes kasutab artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid nii selle riskipositsiooni suhtes, mis on kaetud kaudse krediidiriski kaitsega, kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsuste nõuete puhul, aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviivituse tõenäosuses kooskõlas artikliga 183.“;

d) lõige 5 jäetakse välja;

e) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Äriühingute vastu olevate ostetud nõuete lahjendusriskile määratakse selline makseviivituse tõenäosus, mis on võrdne finantsinstitutsiooni poolt lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangutega. Finantsinstitutsioon, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid ja kes suudab jaotada oma äriühingute vastu olevatest ostetud nõuetest tulenevale lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosuseks ja makseviivitusest tingitud kahjumääraks viisil, mida pädev asutus peab usaldusväärseks, võib kasutada kõnealuse jaotamise tulemusel saadud makseviivituse tõenäosuse hinnanguid. Finantsinstitutsioonid võivad kooskõlas 4. peatükiga võtta makseviivituse tõenäosuses arvesse kaudset krediidiriski kaitset.

7. Finantsinstitutsioon, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevatest ostetud nõuetest tuleneva lahjendusriski puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib võtta arvesse kaudset krediidiriski kaitset, korrigeerides makseviivituse tõenäosust vastavalt artikli 161 lõikele 3.“

87) Artiklit 161 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) ilma aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitseta kõrgema nõudeõiguse järguga nõuded keskvalitsuste ja keskpankade, finantssektori ettevõtjate, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu: 45 %.“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„aa) ilma aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitseta kõrgema nõudeõiguse järguga nõuded äriühingute vastu, mis ei ole finantssektori ettevõtjad: 40 %.“;

iii) punkt c jäetakse välja;

iv) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) äriühingute vastu olevate ostetud kõrgema nõudeõiguse järguga nõuete puhul, mille makseviivituse tõenäosust finantsinstitutsioon ei suuda hinnata või millele finantsinstitutsiooni poolt antud makseviivituse tõenäosuse hinnangud ei vasta 6. jaos sätestatud nõuetele: 40 %.“;

v) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) äriühingute vastu olevate ostetud nõuete lahjendusriski puhul: 100 %.“;

b) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Kaudse krediidiriski kaitsega kaetud riskipositsiooni puhul võib finantsinstitutsioon, kes kasutab artikli 143 kohaseid makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid nii selle riskipositsiooni suhtes, mis on kaetud kaudse krediidiriski kaitsega, kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste nõuete puhul, aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviitusest tingitud kahjumääras kooskõlas artikliga 183.

4. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassidesse, üksnes nende riskipositsioonide riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks ning eelkõige artikli 153 lõike 1 punkti iii, artikli 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaldamisel, kui kasutatakse makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ei tohi ühegi riskipositsiooni puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju valemi sisendina kasutatavad makseviitusest tingitud kahjumäära väärtused olla väiksemad makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära alljärgnevatest väärtustest, mis on arvatud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 6.

Tabel 1

Makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad (LGD_{floor}) riskipositsioonide puhul, mis kuuluvad artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassi

Aktsepteeritud otseste krediidiriski kaitseta riskipositsioon ($LGD_{U-floor}$)	Aktsepteeritud otseste krediidiriski kaitsega täielikult tagatud riskipositsioon ($LGD_{S-floor}$)	
25 %	finantstagatis	0 %
	nõuded	10 %
	elamukinnisvara või ärikinnisvara	10 %
	muu füüsiline tagatis	15 %

“;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„5. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punkti aa alapunktis i või ii osutatud riskipositsiooni klassi üksnes nende riskipositsioonide riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks, eelkõige artikli 153 lõike 1 punkti iii, artikli 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaldamiseks, kui kasutatakse makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ei tohi makseviitusest tingitud kahjumäära väärtus, mida kasutatakse aktsepteeritud otseste krediidiriski kaitsega riskipositsioonide puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra valemite sisendites, olla väiksem järgmisest makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalsest sisendmäära väärtusest: 5 %.

6. Käesoleva artikli lõike 4 kohaldamisel kohaldatakse kõnealuse lõike tabelis 1 sätestatud makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalseid sisendmäärasid aktsepteeritud otseste krediidiriski kaitsega täielikult tagatud riskipositsioonide puhul, kui otseste krediidiriski kaitse väärtus pärast volatiilsusega korrigeerimisi H_c ja H_{fx} vastavalt artiklile 230 on võrdne aluspositsiooni väärtusega või ületab seda.

Käesoleva artikli lõike 4 kohaldamisel ning asjakohaste seotud korrigeerimiste H_c ja H_{fx} kohaldamisel kooskõlas artikliga 230, on otsene krediidiriski kaitse käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritav. Sellisel juhul käsitletakse otseste krediidiriski kaitse liiki „muu füüsiline tagatis“ artikli 230 tabelis 1 kui „muu füüsiline ja muu aktsepteeritav tagatis“.

Kohaldatav makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalne sisendmäär (LGD_{floor}) otseste krediidiriski kaitsega osaliselt tagatud riskipositsiooni puhul arvutatakse kui $LGD_{U-floor}$ kaalutud keskmine otseste krediidiriski kaitseta riskipositsiooni osa jaoks ja $LGD_{S-floor}$ täielikult tagatud osa jaoks järgmiselt:

$$LGD_{floor} = LGD_{U-floor} \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_{S-floor} \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

kus:

$LGD_{U-floor}$ ja $LGD_{S-floor}$ on tabelis 1 esitatud asjakohased alammäärade väärtused;

E , E_s , E_U ja H_E arvutatakse kooskõlas artikliga 230.

7. Kui finantsinstitutsioon, kes kasutab teatavat liiki äriühingute, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate tagamata nõuete puhul makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ei suuda võtta arvesse sellise otsese krediidiriski kaitse mõju, mis tagab ühe sellist liiki riskipositsioonide riskipositsiooni makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnangus, muu hulgas andmete puudumise tõttu tagasimaksete kohta selle otsese krediidiriski kaitse korral, lubatakse finantsinstitutsioonil kohaldada artiklis 230 sätestatud valemit, välja arvatud see, et selles valemis kasutatav makseviitusest tingitud kahjumäär (LGD_U) on finantsinstitutsiooni enda makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangud tagamata riskipositsioonide jaoks. Sellisel juhul on otsene krediidiriski kaitse aktsepteeritud vastavalt 4. peatükile ja finantsinstitutsiooni makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnang, mida kasutatakse LGD_U -na, arvutatakse alusvara kahjuandmete alusel, jättes välja sellest otsesest krediidiriski kaitsest tulenevad tagasimaksed.“

88) Artiklit 162 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskipositsioonide puhul, mille puhul finantsinstitutsioon ei ole saanud pädevalt asutuselt luba kasutada makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, kohaldatakse lõpptähtaega (M) järjepidevalt ja see on kas 2,5 aastat, välja arvatud väärtpaperitega finantseerimise tehingutest tulenevad riskipositsioonid, mille puhul M on 0,5 aastat, või siis arvutatakse lõpptähtaeg kooskõlas lõikega 2.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Riskipositsioonide puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, arvutatakse lõpptähtaeg (M) aastates väljendatud ajavahemike alusel, nagu on sätestatud käesolevas lõikes ja vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3, 4 ja 5. M ei ole pikem kui viis aastat, välja arvatud artikli 384 lõikes 2 täpsustatud juhtudel, mil kasutatakse seal täpsustatud lõpptähtaega M . M arvutatakse igal järgmisel juhul järgmiselt:“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

„da) tasaarvestuse raamlepingu koosseisu kuuluvate tagatud laenuandmistehingute puhul on lõpptähtaeg (M) tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt 20 päeva; lõpptähtaja kaalumiseks kasutatakse iga tehingu tinglikku väärtust;“;

db) tasaarvestuse raamlepingu puhul, mis hõlmab rohkem kui üht käesoleva lõike punktidele c, d või da vastavatest tehinguliikidest, on M tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt pikim hoidmisaeg väljendatuna aastates, mis on kohaldatav selliste tehingute suhtes, nagu on sätestatud artikli 224 lõikes 2, sõltuvalt asjaoludest kas 10 päeva või 20 päeva; lõpptähtaja kaalumiseks kasutatakse iga tehingu tinglikku väärtust;“;

iii) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) muude instrumentide puhul, mida ei ole käesolevas lõikes nimetatud, või kui finantsinstitutsioon ei saa arvutada lõpptähtaega (M) vastavalt punktis a sätestatule, on lõpptähtaeg (M) maksimaalne järelejäänud aeg aastates, mille jooksul võlgnik peab oma lepingulised kohustused, sealhulgas põhisumma, intress ja tasud, täielikult täitma, kus M on vähemalt üks aasta;“;

iv) punktid i ja j asendatakse järgmisega:

„i) finantsinstitutsioonide puhul, kes kasutavad artikli 382a lõike 1 punktis a või b osutatud meetodeid, ei tohi asjaomase vastaspoolega tehtud tehingute krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõue olla artikli 153 lõike 1 punktis iii sätestatud valemis suurem kui 1, et arvutada vastaspoole riskiga kaalutud vara samade tehingute puhul, nagu on osutatud artikli 92 lõike 4 punktis a või g;“;

j) uuenevate nõuete puhul määratakse M , kasutades tehingu maksimaalset lepingujärgset lõppkuupäeva; finantsinstitutsioonid ei kasuta kasutusel oleva krediidilimiidi tagasimaksekuupäeva, kui see kuupäev ei ole tehingu maksimaalne lepingujärgne lõppkuupäev;“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Kui dokumentatsioon nõuab võimendustagatise igapäevast ümberarvestamist ja igapäevast ümberhindlust ning sisaldab sätteid, mis võimaldavad makseviivituse või võimendustagatise ümberhindluse tegematajätmise korral tagatise kiiret realiseerimist või tasaarvestust, on M tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg ja M on vähemalt üks päev järgneva korral.“;

ii) teist lõiku muudetakse järgmiselt:

1) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) automaatselt likvideeruvad lühiajalised kaubanduse rahastamise tehingud ja äriühingute vastu olevad ostetud nõuded, tingimusel et vastavate riskipositsioonide järelejäänud tähtaeg on kuni üks aasta.“;

2) lisatakse järgmine punkt:

„e) emiteeritud ja kinnitatud akreditiivid, mis on lühiajalised, st mille lõpptähtaeg on alla ühe aasta ning mis on automaatselt likvideeruvad.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Nõuete puhul liidus asutatud äriühingute vastu, mis ei ole suured äriühingud, on finantsinstitutsioonidel võimalus valida, et lõike 2 kohaldamise asemel määravad nad M väärtuse kõigi selliste nõuete jaoks lõikes 1 sätestatud viisil.“;

e) lisatakse järgmine lõige:

„6. Selleks et väljendada aastates lõike 2 punktides c–db ja lõikes 3 osutatud minimaalset päevade arvu, jagatakse minimaalne päevade arv 365,25ga.“

89) Artiklit 163 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Üksnes kõnealuste riskipositsioonide puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra arvutamiseks ning eelkõige artiklite 154 ja 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaldamisel on makseviivituse tõenäosus iga riskipositsiooni puhul, mida kasutatakse riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra valemi sisendis – olenevalt sellest, kumb neist on kõrgem – kas makseviivituse tõenäosus ühe aasta jooksul vastavalt laenuvõtjat käsitlevale sisemisele reitinguklassile või kogumile, kuhu jaenõue on määratud, või järgmistest väärtustest:

a) 0,1 % QRRE uuenevate nõuete puhul;

b) 0,05 % jaenõuete puhul, mis ei ole QRRE uuenevad nõuded.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kaudse krediidiriski kaitsega kaetud riskipositsiooni puhul võib finantsinstitutsioon, kes kasutab artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste riskipositsioonide puhul, aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviivituse tõenäosuses kooskõlas artikliga 183.“

90) Artiklit 164 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid koostavad makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangud kooskõlas käesoleva peatüki 6. jaos sätestatud nõuetega, olles selleks eelnevalt saanud pädevatelt asutustelt artikli 143 kohase loa. Ostetud nõuete lahjendusriski puhul kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäär on 100 %. Kui finantsinstitutsioon suudab jaotada oma ostetud nõuete tulenevale lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosuseks ja makseviivitusest tingitud kahjumääraks usaldusväärset viisil, võib see finantsinstitutsioon kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangut.

2. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste riskipositsioonide puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid vastavalt artiklile 143, võivad aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviivitusest tingitud kahjumääras vastavalt artiklile 183.“;

b) lõige 3 jäetakse välja;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Üksnes riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks jaenõuete puhul ning eelkõige artikli 154 lõike 1 punkti ii, artikli 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaselt ei tohi ühegi nõude puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra valemis sisendina kasutatavad makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtused olla väiksemad kui tabelis 1 sätestatud ning käesoleva artikli lõikega 4a kooskõlas olev makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtused:

Tabel 1

Makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad (LGD_{floor}) jaenõuete puhul			
Otsese krediidiriski kaitseta riskipositsioon ($LGD_{U-floor}$)		Otsese krediidiriski kaitseta riskipositsioon ($LGD_{S-floor}$)	
Elamukinnisvaraga tagatud jaenõue	Ei kohaldata	Elamukinnisvaraga tagatud jaenõue	5 %
Kvalifitseeruv uuenev jaenõue	50 %	Kvalifitseeruv uuenev jaenõue	Ei kohaldata
Muu jaenõue	30 %	Finantstagatisega tagatud muu jaenõue	0 %
		Muu nõuetega tagatud jaenõue	10 %
		Elamukinnisvara või ärikinnisvaraga tagatud muu jaenõue	10 %
		Muu füüsilise tagatisega tagatud jaenõue	15 %

“;

d) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Lõike 4 kohaldamisel kohaldatakse järgmist:

- lõike 4 kohaseid tabeli 1 makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseid sisendmäärasid kohaldatakse otsese krediidiriski kaitsega tagatud riskipositsioonide suhtes, kui otsene krediidiriski kaitse on käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud;
- välja arvatud elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul, kohaldatakse otsese krediidiriski kaitsega täielikult tagatud riskipositsioonide suhtes käesoleva artikli lõike 4 tabelis 1 olevaid makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseid sisendmäärasid, kui otsese krediidiriski kaitse väärtus pärast asjakohast volatiilsusega korrigeerimist vastavalt artiklile 230 on aluspositsiooni riskipositsiooni väärtusega võrdne või sellest suurem; asjakohaste seotud korrigeerimiste H_c ja H_{fx} kohaldamisel kooskõlas artikliga 230 on otsene krediidiriski kaitse käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritav;
- välja arvatud elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul, arvutatakse kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalne sisendmäär riskipositsiooni puhul, mis on osaliselt tagatud otsese krediidiriski kaitsega, vastavalt artikli 161 lõikes 6 sätestatud valemile;
- elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul määratakse kohaldatavaks makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseks sisendmääraks 5 %, olenemata elamukinnisvara pakutava tagatise tasemest.“;

e) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Tuginedes artikli 430a kohaselt kogutud andmetele ja kõigile muudele asjakohastele näitajatele ning võttes arvesse kinnisvaraturu arenguprognoose, hindab käesoleva artikli lõike 5 kohaselt määratud asutus regulaarselt ja vähemalt üks kord aastas, kas käesoleva artikli lõikes 4 osutatud makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtused on asjakohased jaenõuete puhul, mis on tagatud elamukinnisvaraga, või teiste jaenõuete puhul, mis on tagatud elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga, mis asub kõnealuse asutuse liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes osas.

Kui lõike 5 kohaselt määratud asutus leiab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud hindamise põhjal, et lõikes 4 osutatud makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtused ei ole piisavad, ning kui ta leiab, et nende ebapiisavus võib negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust tema liikmesriigis, võib ta kehtestada nende kõnealuse asutuse liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes osas asuvate riskipositsioonide puhul suuremad makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtused. Neid suuremaid makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtusi võib kohaldada ka selliste riskipositsioonidega seotud ühe või mitme kinnisvarasegmeni tasandil.

Lõike 5 kohaselt määratud asutus teavitab enne käesoleva lõike teises lõigus osutatud otsuse tegemist EBAt ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitavad ühe kuu jooksul alates kõnealuse teate saamisest asjaomasele liikmesriigile oma arvamuse. EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avaldavad käesoleva lõike teises lõigus osutatud suuremad makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtused.

7. Kui lõike 5 kohaselt määratud asutus kehtestab vastavalt lõikele 6 suuremad makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtused, on finantsinstitutsioonidel nende kohaldamiseks kuuekuuline üleminekuaj.

91) III osa II jaotise 3. peatüki 4. jao 3. alajagu jäetakse välja.

92) Artiklit 166 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõuded äriühingute, finantsinstitutsioonide, keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu ning jaenõuded“;

b) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Bilansiväliste kirjete, mis ei ole II lisas loetletud lepingud, riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks kasutatakse kas sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit või standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 8a ja 8b ning artikli 151 lõikega 8.

Kui ainult uuenevate tehingute kasutatud saldod on väärtpaberistatud, tagavad finantsinstitutsioonid, et neil on jätkuvalt nõutav omavahendite summa väärtpaberistamisega seotud kasutamata saldode vastu.

Finantsinstitutsioon, kes ei ole saanud luba sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kasutamiseks, arvutab riskipositsiooni väärtuse siduva, kuid kasutamata likviidsuslimiidina, mis on korrutatud asjaomase standardmeetodi kohase tehingute ümberhindlusteguriga.

Finantsinstitutsioon, kes kasutab sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, arvutab kasutamata krediidilimiitide riskipositsiooni väärtuse kasutamata likviidsuslimiidina, mis on korrutatud sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguriga.“;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„8a. Riskipositsiooni puhul, mille puhul finantsinstitutsioon ei ole saanud luba sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kasutamiseks, on kohaldatavaks ümberhindlusteguriks 2. peatükis sätestatud standardmeetodi kohane tehingute ümberhindlustegur sama liiki kirjete puhul, nagu on sätestatud artiklis 111. Summa, mille suhtes tuleb kohaldada standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, on – olenevalt sellest, kumb neist on väiksem – kas siduv, kuid kasutamata likviidsuslimiit või väärtus, mis kajastab tehingu kättesaadavuse võimalikke piiranguid, sealhulgas võimaliku laenusumma ülemmäära olemasolu, mis on seotud võlgniku esitatud rahavoogudega. Kui tehing on sel viisil piiratud, peab finantsinstitutsioonil olema piisav liini seire ja juhtimiskord, et toetada sellise piirangu olemasolu.

8b. Pädevate asutuste loal kasutavad finantsinstitutsioonid, kes vastavad 6. jaos sätestatud sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kasutamise nõuetele, sisereitingute meetodi kohaselt käsitletud kasutamata uuenevatest kohustustest tulenevate riskipositsioonide puhul sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, tingimusel et nende riskipositsioonide suhtes ei kohaldata standardmeetodi kohaselt 100 % standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit. Standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit kasutatakse järgmisel puhul:

- a) kõik muud bilansivälised kirjed, eelkõige kasutamata mitteuuevad siduvad kohustused;
- b) riskipositsioonid, mille puhul finantsinstitutsioon ei täida 6. jaos sätestatud sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlusteguri arvutamise miinimumnõudeid või mille puhul pädev asutus ei ole lubanud sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlusteguri kasutamist.

Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse kohustust uuenevana, kui see võimaldab võlgnikul saada laenu, mille puhul võlgnikul on paindlikkus otsustada, kui sageli ja millise intervalliga laenu välja võtta, võimaldades võlgnikul talle lühiajaliselt antud laenu kasutusse võtta, tagasi maksta ja uuesti kasutusse võtta. Lepingupõhiseid kokkuleppeid, mis võimaldavad ettemakseid ja nende hilisemat uuesti kasutusse võtmist, peetakse uuenevateks.

8c. Kui sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit kasutatakse üksnes riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra arvutamiseks riskipositsioonide puhul, mis tulenevad uuenevatest kohustustest, välja arvatud riskipositsioonid, mis on määratud riskipositsiooni klassi vastavalt artikli 147 lõike 2 punktile a, eelkõige artikli 153 lõike 1, artikli 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaselt, ei tohi ühegi riskipositsiooni puhul riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju valemite sisendina kasutatav riskipositsiooni väärtus olla väiksem järgmiste väärtuste summast:

- a) uueneva siduva kohustuse kasutatud likviidsuslimiit;
- b) 50 % uueneva siduva kohustuse ülejäänud kasutamata osast tulevast bilansivälisest riskipositsioonist, mis on arvatud artiklis 111 sätestatud kohaldatava standardmeetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kohaselt.

Punktide a ja b summat nimetatakse ümberhindlusteguri minimaalseks sisendmääraks.;

d) lõige 10 jäetakse välja.

93) Artikkel 167 jäetakse välja.

94) Artikli 169 lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, kuidas kohaldada praktikas nõudeid, mis käsitlevad mudeli kavandamist, riski kvantifitseerimist, valideerimist ja riskiparameetrite kohaldamist, kasutades iga riskiparameetri puhul pidevaid või väga üksikasjalikke reitinguskaalasid.“

95) Artiklit 170 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Äriühingute, finantsinstitutsioonide, keskvalitsuste ja keskpankade ning piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuete puhul kasutatavate reitingüsteemide struktuur peab vastama järgmistele nõuetele.“;

b) lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) tehinguriski tunnused, sealhulgas toote ja otsese krediidiriski kaitse liik, kajastatud kaudne krediidiriski kaitse, laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhte näitajad, hooajaline mõju ja nõudeõiguse järk; finantsinstitutsioonid peavad eraldi käsitlema juhtumeid, kus mitmele riskipositsioonile on antud sama otsene või kaudne krediidiriski kaitse.“

96) Artiklisse 171 lisatakse järgmine lõige:

„3. Finantsinstitutsioonid kasutavad reitingute määramisel pikemat kui üheaastast ajavahemikku. Võlgniku reiting kajastab finantsinstitutsiooni hinnangut võlgniku suutlikkusele ja valmisolekule täita lepingujärgseid kohustusi vaatamata ebasoodsatele majandustingimustele või ootamatute sündmuste toimumisele. Reitingüsteemid on üles ehitatud nii, et idiosünkraatilised ja valdkonnapõhised muutused – kui need on riskipositsiooni liigi jaoks olulised riskiallikad – on ühest reitinguklassist või -kogumist teise ülemineku teguriks. Selliseks ülemineku teguriks võib olla ka majandustsükli mõju.“

97) Artikli 172 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste, finantsinstitutsioonide ning äriühingute vastu olevate nõuete puhul toimub reitinguklassidesse või kogumitesse määramine järgmiste kriteeriumide alusel:“;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) igale eraldiseisvale juriidilisele isikule, kelle suhtes finantsinstitutsioonil on riskipositsioon, määratakse reiting eraldi;“;

c) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu punkti d kohaldamisel peavad finantsinstitutsioonil olema kehtestatud asjakohased põhimõtted nii üksikvõlgnikest klientide kui ka omavahel seotud klientide rühmade käsitlemiseks. Need põhimõtted sisaldavad iga juriidilise isiku puhul, kelle vastu finantsinstitutsioonil on nõue, spetsiifilise korrelatsiooniriski kindlakstegemise menetlust.

6. peatüki kohaldamisel käsitletakse tehinguid vastaspooltega, mille puhul on kindlaks tehtud spetsiifiline korrelatsioonirisk, nende riskipositsiooni väärtuse arvutamisel erinevalt.“

98) Artiklit 173 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Keskvalitsuste ja keskpankade vastu, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu ning finantsinstitutsioonide ja äriühingute vastu olevate nõuete puhul vastab reitinguklassidesse või kogumitesse määramise protsess järgmistele tingimustele:“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks meetodika, mida pädevad asutused kasutavad reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsessi terviklikkuse hindamiseks ning riskide regulaarseks ja sõltumatuks hindamiseks.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

99) Artiklit 174 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid kasutavad riskipositsioonide võlgniku või tehingute reitinguklassidesse või kogumitesse määramiseks statistilisi või muid matemaatilisi meetodeid (mudeleid). Täidetud peavad olema järgmised tingimused:“;

b) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) mudel on piisava prognoosivõimega ja selle kasutamine ei too kaasa omavahendite nõuete moonutamist;“;

c) lisatakse järgmine lõik:

„Esimese lõigu punkti a kohaldamisel moodustavad sisendmuutujad saadavate prognooside jaoks mõistliku ja tulemusliku aluse. Mudel ei tohi sisaldada olulisi süstemaatilisi vigu. Mudeli sisendite ja väljundite vahel peab olema funktsionaalne seos, mille võib asjakohasel juhul kindlaks määrata eksperdihinnangu alusel.“

100) Artiklit 176 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Keskvalitsuste ja keskpankade vastu, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu ning finantsinstitutsioonide ja äriühingute vastu olevate nõuete puhul koguvad ja säilitavad finantsinstitutsioonid:“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Seoses nõuetega, mille puhul on käesoleva peatüki kohaselt lubatud kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära või sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlusteguri sisehinnanguid, kuid mille puhul finantsinstitutsioonid ei kasuta makseviivitusest tingitud kahjumäära ega sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlusteguri sisehinnangut, koguvad ja säilitavad finantsinstitutsioonid andmeid realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäära ja artikli 161 lõikes 1 sätestatud väärtuste ning artikli 166 lõikes 8a sätestatud realiseeritud krediidi ümberhindlusteguri ja standardmeetodi kohaste tehingute ümberhindlusteguri võrdluse kohta.“

101) Artiklit 177 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Lõike 2 kohaselt kasutatavad stsenaariumid hõlmavad ka keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide tegureid, eelkõige kliimamuutustest tingitud füüsiliste ja üleminekuriskide tegureid.“

EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised lõigete 2 ja 2a kohaldamise kohta.“;

b) lõige 3 jäetakse välja.

102) Artiklit 178 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Võlgniku või krediidilimiidi makseviivitus“;

b) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) võlgnik on jätnud tema vastu oleva olulise krediidi iseloomuga nõude finantsinstitutsioonile, tema emaettevõtjale või selle tütaretevõtjatele üle 90 päeva tasumata.“;

c) lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioon on nõus krediidi iseloomuga nõude puhul artiklis 47b osutatud võla restruktureerimise meetmega, kui selle meetmega tõenäoliselt vähendatakse finantskohustust tulenevalt põhisummast, intressist või asjakohasel juhul teenustasudest olulises summas loobumise või tasumise tähtaja edasilükkamise tõttu.“;

d) lõikesse 7 lisatakse järgmised lõigud:

„EBA annab 10. juuliks 2025 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud suuniste ajakohastamiseks. Eelkõige võetakse selle ajakohastamise puhul igakülgselt arvesse vajadust innustada finantsinstitutsioone võlga proaktiivselt, ennetavalt ja sisuliselt restruktureerima, et võlgnikke toetada.“

Kõnealuste suuniste koostamisel kaalub EBA igakülgselt vajadust anda finantsinstitutsioonidele piisav paindlikkus selle määratlemisel, mida kujutab endast „finantskohustuse vähendamine“ lõike 3 punkti d tähenduses.“

103) Artikli 179 lõike 1 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) moonutuste vältimiseks lisab finantsinstitutsioon oma hinnangutesse võimalikul suurel määral asjakohased korrigeerimised; pärast oma hinnangutesse asjakohaste korrigeerimiste lisamist korrigeerib finantsinstitutsioon oma hinnangud piisava konservatiivusmarginaali võrra sõltuvalt eeldatavast hinnangute vevahemikust; kui meetodeid ja andmeid peetakse vähem veenvaks, on eeldatav vevahemik suurem ja ka konservatiivusmarginaal peab olema suurem.“

104) Artiklit 180 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel kohaldavad finantsinstitutsioonid keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste, finantsinstitutsioonide ning äriühingute vastu olevate nõuete puhul järgmisi makseviivituse tõenäosuse hindamise erinõudeid.“;

ii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kui finantsinstitutsioon kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel andmeid sisemiste makseviivituste esinemise kohta, peavad hinnangud kajastama kehtivaid laenude väljastamise standardeid ning erinevusi andmete aluseks olnud reitingusüsteemi ja hetkel kasutatava reitingusüsteemi vahel; kui laenude väljastamise standardid või reitingusüsteemid on muutunud, lisab finantsinstitutsioon pärast asjakohase korrigeerimise tegemist suurema konservatiivsusemarginaali oma makseviivituse tõenäosuse hinnangutesse seoses eeldatava hinnangute veavahemikuga, mida asjaomane korrigeerimine veel ei hõlma.“;

iii) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) olenemata sellest, kas finantsinstitutsioon kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel väliseid, sisemisi või koondatud andmeallikaid või nende kolme kombinatsiooni, peab kasutatava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus olema vähemalt ühe allika puhul vähemalt viis aastat.“;

iv) lisatakse järgmine punkt:

„i) olenemata makseviivituse tõenäosuse hindamiseks kasutatavast meetodist peavad finantsinstitutsioonid hindama makseviivituse tõenäosust igas reitinguklassis, tuginedes varem täheldatud üheaastasele makseviivituse määrale, mis on võlgnike arvul põhinev (arvuga kaalutud) aritmeetiline keskmine; muud meetodid, sealhulgas riskipositsioonidega kaalutud keskmised, ei ole lubatud.“;

v) lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva lõike esimese lõigu punkti h kohaldamisel, kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse seda pikemat perioodi. Andmed sisaldavad esinduslikku valimit majandustsükli headest ja halbadest aastatest, mis on riskipositsiooni liigi puhul asjakohased. Pädevate asutuste loal võivad finantsinstitutsioonid, kes ei ole saanud pädevatelt asutustelt artikli 143 kohast luba kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangut või sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra seni, kuni asjaomased andmed hõlmavad vähemalt viit aastat.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) finantsinstitutsioonid hindavad makseviivituse tõenäosust võlgniku või tehingu reitinguklasside või kogumite lõikes pikaajalise vaatlusperioodi üheaastase makseviivituse määrade keskmise alusel ning makseviivituse määrasid arvutatakse tehingu tasandil ainult juhul, kui makseviivituse määratlust kohaldatakse artikli 178 lõike 1 teise lõigu kohaselt konkreetse krediidi limiidi tasandil.“;

ii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) olenemata sellest, kas finantsinstitutsioon kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel väliseid, sisemisi või koondatud andmeallikaid või nende kolme kombinatsiooni, peab kasutatava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus olema vähemalt ühe allika puhul vähemalt viis aastat.“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu punkti a kohaldamisel põhineb makseviivituse tõenäosus varem täheldatud keskmisel üheaastasel makseviivituse määral.“

Esimese lõigu punkti e kohaldamisel, kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse seda pikemat perioodi. Andmed sisaldavad esinduslikku valimit majandustsükli headest ja halbadest aastatest, mis on riskipositsiooni liigi puhul asjakohased. Finantsinstitutsioonid võivad pädeva asutuse loal kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra seni, kuni asjaomased andmed hõlmavad vähemalt viit aastat.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada meetodikat, mille alusel pädevad asutused hindavad meetodikat, mida finantsinstitutsioon kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamiseks vastavalt artiklile 143.“

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

105) Artiklit 181 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punktid c–g asendatakse järgmisega:

- „c) finantsinstitutsioon võtab arvesse mis tahes sõltuvuse määra ühest küljest võlgniku ja teisest küljest otsese krediidiriski kaitse või selle andja riskide vahel, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse puhul;
- d) finantsinstitutsioonid käsitlevad alusvaraks oleva võlainstrumendi ja otsese krediidiriski kaitse, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse, valuutade mittevastavusi makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangus konservatiivselt;
- e) kui makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangutes võetakse arvesse otsese krediidiriski kaitse, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse olemasolu, ei põhine need hinnangud ainult otsese krediidiriski kaitse hinnangulisel turuväärtusel;
- f) kui makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangutes võetakse arvesse otsese krediidiriski kaitse, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse olemasolu, kehtestavad finantsinstitutsioonid 4. peatüki 3. jao 1. alajaos sätestatuga üldiselt vastavuses olevad otsese krediidiriski kaitse haldamise, õiguskindluse ja riskijuhtimise sisemised nõuded;
- g) kui finantsinstitutsioon võtab otsest krediidiriski kaitset, välja arvatud tasaarvestuse raamlepinguid ning laenude ja hoiuste bilansilist tasaarvestust, arvesse vastaspoole krediidiriski riskipositsiooni väärtuse määramisel vastavalt 6. peatüki 5. või 6. jaole, ei võta ta makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangutes arvesse summasid, mida loodetakse saada tagasi asjaomase otsese krediidiriski kaitse arvel;“;

ii) punktid i ja j asendatakse järgmisega:

- „i) kui hilinenud maksete teenustasud, mis määrati võlgnikule enne makseviituse tekkimist, on kapitaliseeritud finantsinstitutsiooni kasumiaruandes, lisatakse need finantsinstitutsiooni riskipositsiooni ja kahju arvestusele;
- j) äriühingute, finantsinstitutsioonide, keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuete puhul põhinevad makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangud vähemalt ühe andmeallika puhul vähemalt viie aasta andmetel, kusjuures perioodi pikendatakse pärast rakendamist igal aastal ühe aasta võrra, kuni saavutatakse vähemalt seitsme aasta pikkune periood; kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse pikemat perioodi.“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Käesoleva lõike esimese lõigu punkti a kohaldamisel võtavad finantsinstitutsioonid piisavalt arvesse asjaomaste sissenõudmisprotsesside käigus mis tahes liiki sissenõudmisi, mis on täide viidud otsese ja kaudse krediidiriski kaitsega seoses, mis ei kuulu artikli 142 lõike 1 punktis 10 esitatud määratluse alla.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel käsitletakse märkimisväärse sõltuvuse astmega juhtusid konservatiivselt.

Esimese lõigu punkti e kohaldamisel tuleb makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangutes arvestada mõjuga, mis tuleneb finantsinstitutsioonide võimalikust suutmatusest saavutada kiiresti kontroll tagatise üle ja see realiseerida.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

- „b) kajastada tuleviku krediidiilimiidi kasutust kas oma ümberhindlustegurites või makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangutes;“;

ii) esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Esimese lõigu punkti b kohaldamisel, kui finantsinstitutsioonid lisavad oma ümberhindlusteguritesse täiendava tuleviku krediitlimiidi kasutuse, tuleks seda arvesse võtta nii makseviitusest tingitud kahjumäära lugejas kui ka nimetajas. Kui finantsinstitutsioonid ei lisa oma ümberhindlusteguritesse täiendavat tuleviku krediitlimiidi kasutust, tuleks seda arvesse võtta ainult makseviitusest tingitud kahjumäära lugejas.“;

iii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Jaenõuete puhul põhinevad makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangud vähemalt viie aasta andmetel. Finantsinstitutsioonid võivad pädeva asutuse loal kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra seni, kuni asjaomased andmed hõlmavad vähemalt viit aastat.“;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„4. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et selgitada mis tahes liiki otsese ja kaudse krediidiriski kaitse käsitlemist käesoleva artikli lõike 1 punkti a ja makseviitusest tingitud kahjumäära parameetrite kohaldamisel.

5. Kahju arvutamiseks annab EBA 31. detsembriks 2025 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja ajakohastatud suunised järgmise kohta:

a) juhtumite puhul, mis muutuvad taas makseviituses mitteolevaks, täpsustada, kuidas tuleb käsitleda kunstlikku rahavoogu ja kas finantsinstitutsioonide jaoks on asjakohasem diskonteerida kunstlikku rahavoogu tegeliku makseviituse perioodi jooksul;

b) hinnata, kas diskontomäära kalibreerimine ja kohaldamine on asjakohane kõikide riskipositsioonide majandusliku kahju arvutamiseks.“

106) Artiklit 182 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) finantsinstitutsioonide sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur peab kajastama võlgniku täiendavat krediitlimiidi kasutamise võimalikkust enne ja pärast makseviituse tekkimist.“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

„g) finantsinstitutsioonide sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur määratakse hinnanguliselt, kasutades 12kuulisel fikseeritud perioodil põhinevat lähenemisviisi;

h) finantsinstitutsioonide sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur põhineb võrdlusandmetel, mis kajastavad nende riskipositsioonide võlgniku, tehingu ja panga juhtimistava omadusi, mille suhtes hinnanguid kohaldatakse.“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu punkti a kohaldamisel, kui finantsinstitutsioonide täheldatud makseviituse juhtude puhul on realiseerunud ümberhindlustegur negatiivne, peab nende juhtude puhul nende sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kvantifitseerimiseks realiseerunud ümberhindlustegur võrduma nulliga. Finantsinstitutsioonid võivad kasutada negatiivset realiseerunud ümberhindlustegurit käsitlevat teavet mudeli väljatöötamise protsessis riski diferentseerimiseks.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel peab sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur sisaldama suuremat konservatiivsusemarginaali, kui on põhjust eeldada tugevamat positiivset korrelatsiooni makseviituste sageduse ja ümberhindlusteguri suuruse vahel.

Esimeses lõigu punkti g kohaldamisel seotakse iga makseviitus asjaomase võlgniku ja tehingu omadustega kindlaksmääratud võrdluskupäeval, milleks on 12 kuud enne makseviituse kuupäeva.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Lõike 1 punkti h kohaldamisel ei tohi konkreetsete riskipositsioonide suhtes kohaldatav sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur põhineda andmetel, mille puhul seguneb erinevate omaduste mõju, või andmetel riskipositsioonide kohta, millel on oluliselt erinevad riskitunnused. Sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur põhineb asjakohaselt homogeensetel segmentidel. Seetõttu on järgmised tavad lubatud üksnes finantsinstitutsiooni läbiviidava üksikasjaliku kontrolli ja esitatava põhjenduse alusel:

- a) VKEde / keskmise suurusega ettevõtjate turu alusandmete kohaldamine suurtest äriühingutest võlgnike suhtes;
- b) väikese kasutamata limiidi kättesaadavusega siduvate kohustuste andmete kohaldamine suure kasutamata limiidi kättesaadavusega tehingute suhtes;
- c) viivises olevate võlgnike või nende, kelle puhul on võrdluskuupäeva seisuga edasine krediidi kasutusele võtmine peatatud, andmete kohaldamine võlgnikele, kellel ei ole teadaolevaid makseviivitusi või asjakohaseid piiranguid;
- d) andmed, mida on vaatlusperioodil mõjutanud võlgnike laenuvõtmise ja muude laenuga seotud toodetega seoses toimunud muutused, välja arvatud juhul, kui neid andmeid on tootevaliku muutuste mõju kõrvaldamise teel tõhusalt kohandatud.

1b. Lõike 1a punkti d kohaldamisel tõendavad finantsinstitutsioonid pädevatele asutustele, et neil on üksikasjalik arusaam kliendi tootevaliku muutuste mõjust riskipositsioonide võrdlusandmetele ja nendega seotud sisereitingute meetodi kohasele tehingute ümberhindlustegurile ning et mõju on ebaoluline või hindamisprotsessi käigus tõhusalt maandatud. Sellega seoses ei peeta asjakohaseks järgmist:

- a) alam- või ülemmäärade kehtestamine tehingute ümberhindlusteguri või riskipositsiooni väärtustega seotud tähelepanekutele, välja arvatud nulliga võrduva alammäära kehtestamine kooskõlas lõike 1 teise lõiguga;
- b) selliste võlgniku tasandi hinnangute kasutamine, mis ei kata täielikult asjaomaseid toodete ümberkujundamise võimalusi või mille puhul ei ole sobivalt kombineeritud väga erinevate omadustega tooteid;
- c) üksnes toodete ümberkujundamisest mõjutatud oluliste tähelepanekute kohandamine;
- d) tooteprofili ümberkujundamisest mõjutatud tähelepanekute väljajätmine.

1c. Finantsinstitutsioonid tagavad, et nende sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur on tõhusalt kaitstud hinnangute ebastabiilsuse võimaliku mõju eest, mis on tingitud sellest, et tehing on võrdluskuupäeval peaaegu täielikult ammendatud.

1d. Võrdlusandmed ei tohi piirduda tehingu tasumata põhisumma ega olemasoleva tehingulimiidiga. Võrdlusandmed peavad hõlmama kogunenud intresse, muid tasumisele kuuluvaid makseid ja tehingulimiidist suuremaid kasutusse võetud summasid.“;

c) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Äriühingute, finantsinstitutsioonide, keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuete puhul põhinevad ümberhindlustegurite hinnangud vähemalt ühe andmeallika puhul vähemalt viie aasta andmetel, kusjuures perioodi pikendatakse pärast rakendamist igal aastal ühe aasta võrra, kuni saavutatakse vähemalt seitsme aasta pikkune periood. Kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased, kasutatakse pikemat perioodi.“;

d) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Jaenõuete puhul põhinevad ümberhindlustegurite hinnangud vähemalt viie aasta andmetel. Pädevate asutuse loal võivad finantsinstitutsioonid kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra, kuni asjaomased andmed hõlmavad vähemalt viit aastat.“;

e) lisatakse järgmine lõige:

„5. EBA annab 31. detsembriks 2026 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada meetodikat, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri hindamiseks.“

107) Artiklit 183 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõuded, et hinnata kaudse krediidiriski kaitse mõju keskvalitsuste ja keskpankade vastu, piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste ja avaliku sektori asutuste vastu ning äriühingute vastu olevatele nõuetele, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning jaenõuetele“;

b) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) garantii olemasolu on kirjalikult tõendatud, see ei ole garantiiandja poolt tühistatav ega muudetav, see on jõus kuni kohustuse täieliku täitmiseni garantii summa ja tähtaja ulatuses ja on garantiiandja vastu õiguslikult täidetav selles jurisdiktsioonis, kus garantiiandjal on varasid arestimiseks ja kohtuotsuse täitmiseks;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„d) garantii on tingimusteta.“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu punkti d kohaldamisel tähendab tingimusteta garantii garantiid, mille puhul krediidiriski kaitse lepingus ei ole ühtegi klauslit, mille täitmine ei allu laenu andva finantsinstitutsiooni otsesele kontrollile ning mis võimaldaks garantiiandjal keelduda väljamaksete õigeaegsest tegemisest võlgniku garantii kasutamist põhjustava makseviivituse korral või juhul, kui esialgne võlgnik jätab makse tegemata. Krediidiriski kaitse lepingu klausliga, millega nähakse ette, et laenu andva finantsinstitutsiooni puuduliku hooldsuskohustuse või pettuse või kelmuse korral garantiiandja pakutava garantii ulatus tühistatakse või seda vähendatakse, ei välistata, et garantii võib lugeda tingimusteta garantiiks.“

Garantiisid, mille puhul garantiiandja teeb makse tingimusel, et finantsinstitutsioon peab esmalt makseid võlgnikult sisse nõudma, ja mis katavad üksnes kahju, mis jääb alles pärast seda, kui finantsinstitutsioon on lõpule viinud garantii realiseerimise protsessi, loetakse tingimusteta garantiideks.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Finantsinstitutsioonid võivad võtta arvesse kaudset krediidiriski kaitset, kasutades riskiparameetritel põhineva korrigeerimise modelleerimise meetodit kooskõlas käesoleva artikliga ja selle lõikes 4 sätestatud nõude kohaselt või artiklis riskiparameetrite asendamise meetodit täiustatud sisereitingute meetodi alusel kooskõlas artikliga 236a, tingimusel et võetakse arvesse 4. peatüki aktsepteeritavuse nõudeid. Finantsinstitutsioonidel on selged põhimõtted, mille alusel hinnata kaudse krediidiriski kaitse mõju riskiparameetritele. Finantsinstitutsioonide põhimõtted peavad olema kooskõlas nende sisemiste riskijuhtimistavade ja kajastama käesoleva artikli nõudeid. Nendes põhimõtetes täpsustatakse selgelt, millist käesolevas lõikes kirjeldatud meetodit kasutatakse iga reitingusüsteemi korral, ning finantsinstitutsioonid kohaldavad neid põhimõtteid aja jooksul järjepidevalt.“;

d) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Esimese makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumente võib võtta arvesse aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena. Ent teise makseviivituse juhu tagamise ja kõiki muid n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumente aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena arvesse ei võeta.“;

e) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui finantsinstitutsioonid võtavad kaudset krediidiriski kaitset arvesse riskiparameetritel põhineva korrigeerimise modelleerimise meetodi kohaselt, ei määrata aluspositsiooni kaetud osale riskikaalu, mis on madalam kui kaitse andja riskikaalu alammäär. Selleks arvutatakse kaitse andja riskikaalu alammäär, kasutades sama makseviivituse tõenäosust, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja riskikaalu funktsiooni, mida kohaldatakse kaitseandja vastu olevale võrreldava otsese riskipositsiooni suhtes, nagu on osutatud artiklis 236a.“;

f) lõige 6 jäetakse välja.

108) III osa II jaotise 3. peatüki 6. jao 4. alajagu jäetakse välja.

109) Artiklisse 192 lisatakse järgmine punkt:

„5) „riskiparameetrite asendamise meetod täiustatud sisereitingute meetodi alusel“ – aluspositsiooni makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära riskiparameetrite asendamine vastava makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumääraga, mis määratakse sisereitingute meetodi alusel krediidiriski kaitse andja vastu olevale võrreldavale otsesele nõudele, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, kooskõlas artikliga 236a.“

110) Artiklisse 193 lisatakse järgmine lõige:

„7. Tagatist, mis vastab kõigile käesolevas peatükis sätestatud aktsepteeritavuse nõuetele, võib tunnustada isegi kasutamata vahendiga seotud riskipositsioonide puhul, kui vahendi kasutamine sõltub tagatise eelnevast või samaaegsest ostmisest või vastuvõtmisest ulatuses, mis vastab finantsinstitutsiooni tagatisega seotud huvile pärast vahendi kasutamist, nii et finantsinstitutsioonil ei ole tagatisega seoses mingisugust huvi, kui vahendit ei kasutata.“

111) Artikli 194 lõige 10 jäetakse välja.

112) Artiklit 197 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punktid b–e asendatakse järgmisega:

„b) võlaväärtpaberitel, mille on emiteerinud keskvalitsused või keskpangad, on krediidikvaliteeti hindava asutuse või ekspordikrediidi agentuuri antud krediidikvaliteedi hinnang, kui

i) finantsinstitutsioon on krediidikvaliteeti hindava asutuse või ekspordikrediidi agentuuri määranud 2. peatüki kohaldamiseks ning

ii) EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud normidega, mis käsitlevad keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud krediidikvaliteedi hinnangu vastavaks krediidikvaliteedi astmele 1, 2, 3 või 4;

c) võlaväärtpaberitel, mille on emiteerinud finantsinstitutsioonid, on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, kui

i) finantsinstitutsioon on krediidikvaliteeti hindava asutuse määranud 2. peatüki kohaldamiseks ning

ii) EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud normidega, mis käsitlevad finantsinstitutsioonide vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud krediidikvaliteedi hinnangu vastavaks krediidikvaliteedi astmele 1, 2 või 3;

d) võlaväärtpaberitel, mille on emiteerinud muud üksused, on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, kui

i) finantsinstitutsioon on krediidikvaliteeti hindava asutuse määranud 2. peatüki kohaldamiseks ning

ii) EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud normidega, mis käsitlevad äriühingute vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud krediidikvaliteedi hinnangu vastavaks krediidikvaliteedi astmele 1, 2 või 3;

e) võlaväärtpaberitel, millel on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud lühiajaline krediidikvaliteedi hinnang, kui

i) finantsinstitutsioon on krediidikvaliteeti hindava asutuse määranud 2. peatüki kohaldamiseks ning

ii) EBA on kooskõlas 2. peatükis sätestatud normidega, mis käsitlevad lühiajaliste nõuete riskiga kaalumist, tunnistanud krediidikvaliteedi hinnangu vastavaks krediidikvaliteedi astmele 1, 2 või 3;“;

ii) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) kullakang;“;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„Käesoleva artikli lõike 5 kohaldamisel, kui investeerimisfond (edaspidi „algne investeerimisfond“) või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond ei investeeeri üksnes käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavasse instrumentidesse, kohaldatakse järgmist:

- a) kui finantsinstitutsioonid kohaldavad investeerimisfondi vastu olevate otseste nõuete puhul artikli 132a lõikes 1 või artikli 152 lõikes 2 osutatud aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne selle investeerimisfondi hoitavate ning käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide väärtusega;
- b) kui finantsinstitutsioonid kohaldavad investeerimisfondi vastu olevate otseste nõuete puhul artikli 132a lõikes 2 või artikli 152 lõikes 5 osutatud volituste kohast meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne selle investeerimisfondi hoitavate ning käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide väärtusega, eeldusel et see investeerimisfond või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond on investeerinud mitteaktsepteeritavasse instrumentidesse nende vastavate volitustega lubatud maksimaalses ulatuses.“

113) Artikli 198 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui investeerimisfond või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond ei investeeeri üksnes instrumentidesse, mida võib artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt arvesse võtta, ning instrumentidesse, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 1 punktis a, kohaldatakse järgmist:

- a) kui finantsinstitutsioonid kohaldavad investeerimisfondi vastu olevate otseste nõuete puhul artikli 132a lõikes 1 või artikli 152 lõikes 2 osutatud aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne investeerimisfondi hoitavate ning artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide ning käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud elementide väärtusega;
- b) kui finantsinstitutsioonid kohaldavad investeerimisfondide vastu olevate otseste nõuete puhul artikli 132a lõikes 2 või artikli 152 lõikes 5 osutatud volituste kohast meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne selle investeerimisfondi hoitavate ning artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide ning käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud elementide väärtusega, eeldusel et see investeerimisfond või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond on investeerinud mitteaktsepteeritavasse instrumentidesse nende vastavate volitustega lubatud maksimaalses ulatuses.

Kui mitteaktsepteeritud instrumentidel võib olla negatiivne väärtus omandiõigusest tulenevate kohustuste või tingimuslike kohustuste tõttu, teevad finantsinstitutsioonid mõlemat järgmist:

- a) arvutavad mitteaktsepteeritud instrumentide koguväärtuse;
- b) kui punkti a kohaselt saadud väärtus on negatiivne, lahutavad nad selle summa absoluutväärtuse aktsepteeritud varade koguväärtusest.“

114) Artiklit 199 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui artikli 124 lõikes 9 ei ole sätestatud teisiti, võivad finantsinstitutsioonid kasutada aktsepteeritud tagatisena elamukinnisvara, milles omanik või personaalse investeerimisfirma korral tegelik tulusaaja elab või kavatseb elama asuda või mille ta on üürile andnud või kavatseb üürile anda, ning ärikinnisvara, sealhulgas büroosid ja muid äripindasid, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt võlgniku krediitkvaliteedist;
- b) laenuvõtja risk ei sõltu oluliselt tagatiseks oleva kinnisvara või projekti tootlusest, vaid laenuvõtja suutlikkusest maksta laen tagasi teistest allikatest, ning seega ei sõltu laenu tagasimaksmine oluliselt rahavoost, mis tuleneb tagatiseks seatud kinnisvarast.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel võivad finantsinstitutsioonid jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka laenuvõtja suutlikkust võlga tagasi maksta.“;

b) lõike 3 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti a kohaselt teatatud kogusumma, jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti c kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,3 %;

- b) finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti b kohaselt teatatud kogusumma jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti c kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,5 %.“;
- c) lõike 4 punktid a ja b asendatakse järgmisega:
- „a) finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti d kohaselt teatatud kogusumma, jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti f kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,3 %;
- b) finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti e kohaselt teatatud kogusumma jagatuna finantsinstitutsioonide poolt artikli 430a lõike 1 punkti f kohaselt teatatud kogusummaga ei ületa 0,5 %.“;
- d) lisatakse järgmine lõige:
- „4a. Finantsinstitutsioonid võivad samuti kohaldada käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 osutatud erandeid juhul, kui kolmanda riigi pädev asutus, kes kohaldab järelevalve- ja regulatiivset korda, mis on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 107 lõikega 4 vastu võetud komisjoni otsuses, avaldab vastavad kahjumäärad nõuete puhul, mis on tagatud selle kolmanda riigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga.“;
- e) lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:
- „Kui käesoleva määruse artikli 429a lõikes 2 määratletud avaliku sektori arengukrediidiasutus annab käesoleva määruse artikli 429a lõikes 3 määratletud tugilaenu teisele finantsinstitutsioonile või finantseerimisasutusele, kellel on luba tegeleda direktiivi 2013/36/EL I lisa punktis 2 või 3 osutatud tegevusega ja kes vastab käesoleva määruse artikli 119 lõikes 5 sätestatud tingimustele, ning kui kõnealune teine finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus annab selle tugilaenu otse või kaudselt lõplikule võlgnikule ja loovutab tugilaenust tuleneva nõude tagatisena avaliku sektori arengukrediidiasutusele, võib avaliku sektori arengukrediidiasutus kasutada loovutatud nõuet aktsepteeritud tagatisena, olenemata loovutatud nõude esialgsest tähtsusest.“;
- f) lõike 6 punkt d asendatakse järgmisega:
- „d) finantsinstitutsioon tõendab, et tagatise realiseerimisest saadav tulu ei ole vähem kui 70 % tagatise väärtusest vähemalt 90 % puhul kõikidest asjaomast liiki tagatise realiseerimistest; turuhindade olulise volatiilsuse korral tõendab finantsinstitutsioon pädevale asutusele asutust rahuldaval viisil, et ta teeb tagatise väärtuse hindamist piisavalt konservatiivselt.“

115) Artiklit 201 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
- i) punkt d asendatakse järgmisega:
- „d) rahvusvahelised organisatsioonid, kelle vastu olevatele nõuetele määratakse kooskõlas artikliga 118 riskikaal 0 %.“;
- ii) lisatakse järgmine punkt:
- „fa) reguleeritud finantssektori ettevõtjad.“;
- iii) punkt g asendatakse järgmisega:
- „g) kui väärtpaperistamise riskipositsioonile ei anta krediidiriski kaitset, muud ettevõtjad, kellel on krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, sealhulgas võlgniku ema-, tütar- või sidusettevõtjad, kui otsesel nõudel nende ema-, tütar- või sidusettevõtjate vastu on madalam riskikaal kui nõudel võlgniku vastu.“;
- iv) lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva artikli esimese lõigu punkti fa kohaldamisel tähendab „reguleeritud finantssektori ettevõtja“ finantssektori ettevõtjat, kes vastab artikli 142 lõike 1 punkti 4 alapunktis b sätestatud tingimusele.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lisaks lõikes 1 loetletud krediidiriski kaitse andjatele on äriühingud, kellele finantsinstitutsioon annab 3. peatüki 6. jao kohaselt sisereitingu, aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjad, kui finantsinstitutsioon kasutab sisereitingute meetodit nende äriühingute vastu olevate nõuete puhul.“

116) Artikkel 202 jäetakse välja.

117) Artiklisse 204 lisatakse järgmine lõige:

„3. Esimese makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumendid ja kõik muud n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumendid ei ole käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse liigid.“

118) Artikli 207 lõike 4 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) nad arvutavad tagatise turuväärtuse ja hindavad seda vastavalt ümber vähemalt kord kuue kuu jooksul ja igal ajal, mil neil on põhjust arvata, et tagatise turuväärtus on märkimisväärselt vähenenud; keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimiskaalutlustest lähtuvalt hinnatakse, kas tagatise turuväärtus on märkimisväärselt vähenenud;“.

119) Artiklit 208 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kinnisvara väärtuse hindamine vaadatakse läbi, kui finantsinstitutsioonidele kättesaadav teave osutab sellele, et kinnisvara väärtus võib olla oluliselt vähenenud võrreldes üldiste turuhindadega ning kõnealuse läbivaatamise teeb väärtuse hindaja, kes omab hindamiseks vajalikku kvalifikatsiooni, suutlikkust ja kogemust ning kes on laenuandmise otsustusprotsessist sõltumatu; keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskaalutlusi, sealhulgas neid, mis on seotud asjaomaste liidu ja liikmesriikide regulatiivsete eesmärkide ja õigusaktidega kehtestatud piirangutega, samuti, kui see on asjakohane rahvusvaheliselt tegutsevate finantsinstitutsioonide puhul, kolmanda riigi õiguslike ja regulatiivsete eesmärkide kontekstis, peetakse märgiks sellest, et kinnisvara väärtus võib üldiste turuhindadega võrreldes olla oluliselt vähenenud; laenude puhul, mis ületavad 3 miljonit eurot või 5 % finantsinstitutsiooni omavahenditest, vaatab selline hindaja kinnisvara väärtuse hindamise läbi vähemalt iga kolme aasta järel.“;

ii) teine lõik jäetakse välja;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Finantsinstitutsioonid võivad jälgida kinnisvara väärtust ja teha kindlaks ümberhindamist vajava kinnisvara vastavalt lõikele 3, kasutades selleks täiustatud statistilisi või muid matemaatilisi meetodeid (edaspidi „mudelid“), tingimusel et need meetodid on välja töötatud laenuandmise otsustusprotsessist sõltumatult ja täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) finantsinstitutsioonid kehtestavad oma põhimõtetes ja protseduurides kriteeriumid mudelite kasutamiseks, et tagatise väärtust jälgida ning teha kindlaks kinnisvara, mis tuleks ümber hinnata; nendes põhimõtetes ja protseduurides arvestatakse selliste mudelite varasemaid tulemusi, kinnisvarale omaseid muutujaid, minimaalset kättesaadavat ja täpset teavet ning mudelite ebakindlust;

b) finantsinstitutsioonid tagavad, et kasutatavad mudelid:

i) sisaldavad kinnisvara ja selle asukoha kohta piisavalt üksikasju;

ii) on kehtivad ja täpsed ning neid saab tegelike vaadeldud tehinguhindade suhtes põhjalikult ja korrapäraselt järeletestida;

iii) põhinevad piisavalt suurel ja esinduslikul valimil, mis on koostatud vaadeldud tehinguhindade alusel;

iv) põhinevad ajakohastel kvaliteetsetel andmetel;

c) finantsinstitutsioonid vastutavad lõppkokkuvõttes mudelite asjakohasuse ja toimivuse eest;

d) finantsinstitutsioonid tagavad, et mudelite dokumentatsioon on ajakohane;

- e) finantsinstitutsioonidel on olemas adekvaatsed IT-protssid, -süsteemid ja -suutlikkus ning piisavad ja õiged andmed mudelipõhiseks kinnisvaratagatise väärtuse jälgimiseks ja ümberhindamist vajava kinnisvara kindlakstegemiseks;
- f) mudelite hinnangud on sõltumatult valideeritud ja valideerimisprotsess on üldiselt kooskõlas artiklis 185 sätestatud põhimõtetega, kui see on kohaldatav.;
- c) lõige 5 asendatakse järgmisega:
- „5. Krediidiriski kaitseks võetud kinnisvara on kahju vastu piisavalt kindlustatud ning finantsinstitutsioonidel on kehtestatud protseduurid kindlustuse piisavuse jälgimiseks.

Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist ii ja ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandit, ei pea finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad käesoleva jaotise 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodit, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, kinnisvaraga tagatud riskipositsioonide puhul, mis on antud enne 1. jaanuari 2025, kohaldama käesoleva lõike 1 esimese lõigu sätteid.“

120) Artiklit 210 muudetakse järgmiselt:

a) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) hindamisel ja ümberhindamisel võtavad finantsinstitutsioonid täielikult arvesse tagatise väärtuse igasugust vähenemist või selle vananemist, pöörates erilist tähelepanu aja möödumise mõjule moe- või ajatundliku tagatise puhul; füüsilise tagatise puhul hõlmab tagatise vananemine ka keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskriteeriume, mis on seotud asjaomaste liidu ja liikmesriikide regulatiivsete eesmärkide ja õigusaktidega kehtestatud keeldude või piirangutega, samuti, kui see on asjakohane rahvusvaheliselt tegutsevate finantsinstitutsioonide puhul, kolmanda riigi õiguslike ja regulatiivsete eesmärkide kontekstis;“

b) lisatakse järgmine lõik:

„Kui üldiste pandilepingutega või hõljuva pandi muude vormidega antakse laenu andvale finantsinstitutsioonile registreeritud nõue seoses äriühingu varaga ja kui see nõue sisaldab nii vara, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt tagatisena aktsepteeritav, kui ka vara, mis on sisereitingute meetodi kohaselt tagatisena aktsepteeritav, võib finantsinstitutsioon kajastada seda vara aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitsena. Sellisel juhul sõltub kajastamine sellest, kas see vara vastab tagatise aktsepteeritavuse nõuetele sisereitingute meetodi kohaselt, nagu on sätestatud käesolevas peatükis.“

121) Artikli 213 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui artikli 214 lõikest 1 ei tulene teisiti, kvalifitseerub garantiist või krediituletisinstrumendist tulenev krediidiriski kaitse aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) krediidiriski kaitse on vahetu;
- b) krediidiriski kaitse ulatus on selgelt kehtestatud ega ole muudetav;
- c) krediidiriski kaitse leping ei sisalda ühtegi klauslit, mille täitmine ei allu laenu andva finantsinstitutsiooni otsesele kontrollile ja mis:
- i) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal krediidiriski kaitset ühepoolselt tühistada või muuta;
  - ii) suurendaks kaitstava riskipositsiooni krediitkvaliteedi halvenemise tõttu krediidiriski kaitse tegelikku maksumust;
  - iii) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal keelduda väljamaksete õigeaegsest tegemisest, kui esialgne võlgnik jätab tasumisele kuuluva makse tegemata või liisinguleping lõpeb, et võtta arvesse garanteeritud lõppväärtust vastavalt artikli 134 lõikele 7 ja artikli 166 lõikele 4;
  - iv) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal lühendada krediidiriski kaitse lõpptähtaega;
- d) krediidiriski kaitse leping on krediitdilepingu sõlmimise ajal õiguslikult kehtiv ja täidetav kõigis asjaomastes jurisdiktsioonides.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel ei välistata krediidiriski kaitse lepingu klausliga, millega nähakse ette, et laenu andva finantsinstitutsiooni puuduliku hoolsuskohustuse või pettuse või kelmuse korral tühistatakse või vähendatakse garantiidandja pakutava krediidiriski kaitse ulatust, seda, et krediidiriski kaitse on aktsepteeritud.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel võib krediidiriski kaitse andja teha ühekordse makse kõigi nõude alusel võlgnetavate rahasummade kohta või võtta enda kanda krediidiriski kaitse lepinguga hõlmatud võlgniku tulevased maksekohustused.“

122) Artiklit 215 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) võlgniku garantii kasutamist põhjustava makseviivituse või maksete mittetasumise korral on laenu andval finantsinstitutsioonil õigus nõuda garantiid andjalt õigeaegselt nõude alusel võlgnetavat rahasummat, mille suhtes krediidiriski kaitse on antud;“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Garantiidandja teeb makse ilma, et laenu andev finantsinstitutsioon peaks esmalt hakkama makseid võlgnikult sisse nõudma.

Kaudse krediidiriski kaitse korral, mis katab eluaseme hüpoteeklaenu, nõutakse, et artikli 213 lõike 1 punkti c alapunktis iii ja käesoleva lõike esimese lõigu punktis a esitatud nõuded peavad olema täidetud 24 kuu jooksul.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Vastastikuste garantiiskeemide raames antud garantiide puhul või garantiide puhul, mille on andnud artikli 214 lõikes 2 loetletud üksus või millele selline üksus on andnud edasigarantii, loetakse käesoleva artikli lõike 1 punktis a ja artikli 213 lõike 1 punkti c alapunktis iii sätestatud nõuded täidetuks, kui on täidetud üks järgmisest kahest tingimusest:

a) esialgse võlgniku garantii kasutamist põhjustava makseviivituse või maksete mittetasumise korral on laenu andval finantsinstitutsioonil õigus saada garantiidandjalt õigeaegselt esialgne makse, mis vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

i) esialgne makse vastab laenu andvale finantsinstitutsioonile tõenäoliselt tekkiva kahju umbkaudsele suurusele, sealhulgas kahju, mis tuleneb tasumata intressidest ja muudest maksetest, mida laenuvõtja on kohustatud tegema;

ii) esialgne makse on proportsionaalne garantii kattega;

b) laenu andev finantsinstitutsioon suudab pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendada, et garantii pakutav krediidiriski kaitse, sealhulgas laenuvõtjalt nõutavate intressi- või muud liiki maksete tegematajätmisest tuleneva kahju eest, õigustab sellist käsitlust; kõnealune tõendamine dokumenteeritakse nõuetekohaselt ning selle suhtes kohaldatakse kindlat sisemist heakskiidu- ja auditeerimiskorda.“

123) Artiklisse 216 lisatakse järgmine lõige:

„3. Erandina lõikest 1 ei pea krediituletisinstrumendiga kaetud äriühingute vastu olevate nõuete puhul kõnealuse lõike punkti a alapunktis iii osutatud krediidisündmust tuletislepingus täpsustama, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) selleks et muuta lõpptähtaega, põhisummat, kupongi, valuutat või nõudeõiguse järku seoses aluspositsiooniga nõuetes äriühingute vastu, on vaja 100 % hääletest;

b) registrijärgses asukohas, kus äriühingu vastu olevaid nõudeid reguleeritakse, on väljakujunenud pankrotiseadustik, mis võimaldab äriühingut reorganiseerida ja restruktureerida ning millega nähakse ette võlausaldajate nõuete nõuetekohane lahendamine.

Kui käesoleva lõike punktides a ja b sätestatud tingimused ei ole täidetud, võib krediidiriski kaitset aktsepteerida, kui kohaldatakse artikli 233 lõikes 2 sätestatud väärtuse vähendamist.“

124) Artikkel 217 jäetakse välja.

125) Artikkel 219 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 219

Bilansiline tasaarvestus

Laenu andvale finantsinstitutsioonile antud laene või sellesse paigutatud hoiuseid, mille suhtes kohaldatakse bilansilist tasaarvestust, käsitleb asjaomane laenu andev finantsinstitutsioon laenudele ja hoiustele, mille suhtes kohaldatakse bilansilist tasaarvestust, avalduva otsese krediidiriski kaitse mõju arvutamisel rahalise tagatisena.“

126) Artiklit 220 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Regulatiivsete volatiilsuskoefitsientide meetodi kasutamine tasaarvestuse raamlepingute puhul“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid, kes arvutavad riskipositsiooni täielikult korrigeeritud väärtust (E^*) riskipositsioonide kohta, mille suhtes kohaldatakse aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepingut, mis hõlmab väärtpaberitega finantseerimise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid, arvutavad kohaldatavad volatiilsuskoefitsiendid, kasutades selleks regulatiivsete volatiilsuskoefitsientide meetodit vastavalt artiklites 223–227 finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kohta sätestatule.“;

c) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kohaldavad volatiilsuskoefitsiendi väärtust või vajaduse korral volatiilsuskoefitsiendi absoluutväärtust, mis on asjakohane teatava väärtpaberite rühma või teatavat liiki kauba puhul, kõnealusesse väärtpaberite rühma kuuluvate väärtpaberite positiivse või negatiivse netopositsiooni absoluutväärtuse suhtes või seda liiki kauba suhtes;“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid arvutavad E^* vastavalt järgmisele valemile:

$$E^* = \max \left(0; \sum_i E_i - \sum_j C_j + 0,4 \cdot E_{\text{net}} + 0,6 \cdot \frac{E_{\text{gross}}}{\sqrt{N}} + \sum_k |E_k^{\text{fx}}| \cdot H_k^{\text{fx}} \right)$$

kus:

i = indeks, mis tähistab kõiki lepingust tulenevaid eraldiseisvaid väärtpabereid, kaupu või rahapositsioone, mis on kas laenuks antud, müüdüd tagasiostulepingu alusel või mille finantsinstitutsioon on vastaspoolele andnud;

j = indeks, mis tähistab kõiki lepingust tulenevaid eraldiseisvaid väärtpabereid, kaupu või rahapositsioone, mis on kas laenuks võetud, ostetud edasimüügilepingu alusel või mida finantsinstitutsioon hoiab;

k = indeks, mis tähistab kõiki eri valuutasid, milles lepingust tulenevad väärtpaberid, kaubad või rahapositsioonid on nomineeritud;

E_i = sellise konkreetse väärtpaberi, kauba või rahapositsiooni i riskipositsiooni väärtus, mis on kas laenuks antud, müüdüd tagasiostulepinguga või antud vastaspoolele lepingu alusel, mida kohaldataks krediidiriski kaitse puudumisel, kui finantsinstitutsioonid arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt 2. või 3. peatükile;

C_j = sellise väärtpaberi, kauba või sularahapositsiooni j väärtus, mis on laenuks võetud, ostetud edasimüügilepingu alusel või mida finantsinstitutsioon lepingu alusel hoiab;

E_k^{fx} = lõike 2 punkti b kohaselt arvatud netopositsioon (positiivne või negatiivne) asjaomases valuutas k, välja arvatud lepingu arveldusvaluuta;

H_k^{fx} = välisvaluuta volatiilsuskoeffitsient valuuta k puhul;

E_{net} = lepingu netoriskipositsioon, mis arvutatakse järgmiselt:

$$E_{\text{net}} = \left| \sum_{l=1}^N |E_l^{\text{sec}}| \cdot H_l^{\text{sec}} \right|$$

kus:

l = indeks, mis tähistab kõiki lepingust tulenevaid samade väärtpaberite eri rühmi ja sama kauba kõiki eri liike;

E_l^{sec} = vastavalt lõike 2 punktile a arvatud netopositsioon (positiivne või negatiivne) teatavas väärtpaberite rühmas l või teatavat liiki kaupades, mis tulenevad lepingust;

H_l^{sec} = vastavalt lõike 2 punktile c kindlaks määratud volatiilsuskoeffitsient, mis on asjakohane teatavale väärtpaberite rühmale l või teatavat liiki kaupadele l; H_l^{sec} märk määratakse kindlaks järgmiselt:

- sellel on plussmärk, kui rühma l väärtpabereid antakse laenuks, müüakse tagasiostulepingu alusel või nendega tehakse tehinguid sarnaselt väärtpaberite laenuks andmise või repolepinguga;
- sellel on miinusmärk, kui rühma l väärtpaberid võetakse laenuks, ostetakse edasimüügilepingu alusel või nendega tehakse tehinguid sarnaselt väärtpaberite laenuks võtmise või pöördreplepinguga;

N = lepingust tulenevate samade väärtpaberite eri rühmade ja sama kauba eri liikide koguarv; selle arvutuse eesmärgil ei võeta arvesse rühmi ja liike E_l^{sec} , mille $|E_l^{\text{sec}}|$ on väiksem kui $\frac{1}{10} \max(|E_l^{\text{sec}}|)$;

E_{gross} = lepingu koguriskipositsioon, mis arvutatakse järgmiselt:

$$E_{\text{gross}} = \sum_{l=1}^N |E_l^{\text{sec}}| \cdot |H_l^{\text{sec}}| .$$

127) Artiklit 221 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks väärtpaberitega finantseerimise tehingute või muude kapitaliturupõhiste tehingute puhul, mis ei ole 6. peatüki 7. jaos sätestatud nõuetele vastava aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepinguga hõlmatud tuletistehingud, võib finantsinstitutsioon arvutada lepingu täielikult korrigeeritud riskipositsiooni väärtuse (E^*) sisemudeli meetodi abil, kui finantsinstitutsioon täidab lõikes 2 sätestatud tingimusi.

2. Finantsinstitutsioon võib kasutada sisemudeli meetodit, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- finantsinstitutsioon kasutab seda meetodit ainult selliste riskipositsioonide puhul, mille riskiga kaalutud vara arvutatakse 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kohaselt;
- pädev asutus on andnud finantsinstitutsioonile loa seda meetodit kasutada.

3. Finantsinstitutsioon, kes kasutab sisemudeli meetodit, teeb seda kõigi vastaspoolte ja väärtpaberite puhul, välja arvatud ebaolulised portfelliid, mille puhul ta võib kasutada artiklis 220 sätestatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit.“;

b) lõige 8 jäetakse välja.

128) Artikli 222 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid määravad aktsepteeritud tagatise turuväärtusega tagatud riskipositsiooni väärtuste osadele riskikaalu, mille nad oleksid määranud 2. peatüki kohaselt juhul, kui laenu andval finantsinstitutsioonil oleks olnud tagatisinstrumendi suhtes otsene riskipositsioon. Sel eesmärgil on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle kirje väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 2 osutatud riskipositsiooni väärtus.“

129) Artiklit 223 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 3 kohase E arvutamisel kohaldatakse järgmist:

- a) finantsinstitutsioonide puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel, on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle kirje väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 2 osutatud riskipositsiooni väärtus;
- b) bilansivälise kirje puhul, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavat tuletisinstrumentid, arvutavad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse, kasutades artikli 166 lõiget 8, 8a ja 8b sätestatud standardmeetodi kohase või sisereitingu meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri asemel 100 %-list krediidi ümberhindlustegurit.“;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Finantsinstitutsioonid arvutavad volatiilsuskoeffitsiendid artiklites 224–227 osutatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi abil.“

130) Artikli 224 lõike 1 tabelid 1–4 asendatakse järgmisega:

„Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste, millega võlaväärt-paperi krediitkvaliteedi hinnangut seostatakse	Järelejäänud tähtaeg (m), väljendatuna aastates	Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktis b osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärt-paberite puhul			Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktides c ja d osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärt-paberite puhul			Volatiilsuskoeffitsiendid väärt-paberistamise positsioonide puhul, mis vastavad artikli 197 lõike 1 punktis h sätestatud kriteeriumidele		
		20päevane realiseerimis-periood (%)	10päevane realiseerimis-periood (%)	5päevane realiseerimis-periood (%)	20päevane realiseerimis-periood (%)	10päevane realiseerimis-periood (%)	5päevane realiseerimis-periood (%)	20päevane realiseerimis-periood (%)	10päevane realiseerimis-periood (%)	5päevane realiseerimis-periood (%)
1	m > 1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	1 < m ≤ 3	2,828	2	1,414	4,243	3	2,121	11,314	8	5,657
	3 < m ≤ 5	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
	5 < m ≤ 10	5,657	4	2,828	8,485	6	4,243	22,627	16	11,314
	m > 10	5,657	4	2,828	16,971	12	8,485	22,627	16	11,314
2–3	m > 1	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	1 < m ≤ 3	4,243	3	2,121	5,657	4	2,828	16,971	12	8,485
	3 < m ≤ 5	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485

Krediidikvaliteedi aste, millega võlaväärtpaberi krediitkvaliteedi hinnangut seostatakse	Järelejäänud tähtaeg (m), väljendatuna aastates	Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktis b osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul			Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktides c ja d osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul			Volatiilsuskoeffitsiendid väärtpaperistamise positsioonide puhul, mis vastavad artikli 197 lõike 1 punktis h sätestatud kriteeriumidele		
		20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)	20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)	20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)
	5 < m ≤ 10	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485	33,941	24	16,971
	m > 10	8,485	6	4,243	28,284	20	14,142	33,941	24	16,971
4	Kõik	21,213	15	10,607	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

Tabel 2

Krediidikvaliteedi aste, millega lühiajalise võlaväärtpaberi krediitkvaliteedi hinnangut seostatakse	Järelejäänud tähtaeg (m), väljendatuna aastates	Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktis b osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul, millel on lühiajaline krediitkvaliteedi hinnang			Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktides c ja d osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul, millel on lühiajaline krediitkvaliteedi hinnang			Volatiilsuskoeffitsiendid väärtpaperistamise positsioonide puhul, mis vastavad artikli 197 lõike 1 punktis h sätestatud kriteeriumidele ja millel on lühiajaline krediitkvaliteedi hinnang		
		20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)	20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)	20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)
1		0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
2-3		1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

Tabel 3

Muud liiki tagatised või riskipositsioonid

	20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)
Põhiindeksisse kaasatud aktsiad, põhiindeksisse kaasatud vahetusvõlakirjad	28,284	20	14,142
Muud tunnustatud börsil noteeritud aktsiad või vahetusvõlakirjad	42,426	30	21,213
Raha	0	0	0
Kullakangid	28,284	20	14,142

Tabel 4

Volatiilsuskoefitsiendid valuutade mittevastavuse puhul (H_{ix})

20päevane realiseerimisperiod (%)	10päevane realiseerimisperiod (%)	5päevane realiseerimisperiod (%)
11,314	8	5,657

“

131) Artikkel 225 jäetakse välja.

132) Artikkel 226 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 226

Volatiilsuskoefitsientide ülespoole korrigeerimine finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul

Artiklis 224 sätestatud volatiilsuskoefitsiendid on volatiilsuskoefitsiendid, mida finantsinstitutsioon kohaldab igapäevase ümberhindluse puhul. Kui ümberhindlust tehakse harvem kui kord päevas, kohaldavad finantsinstitutsioonid suuremaid volatiilsuskoefitsiente. Nende arvutamiseks korrigeerivad finantsinstitutsioonid päevase ümberhindluse volatiilsuskoefitsiente ülespoole, kasutades selleks järgmist aja ruutjuure valemit:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

kus:

H = kohaldatav volatiilsuskoefitsient;

 H_M = igapäevase ümberhindluse korral kohaldatav volatiilsuskoefitsient; N_R = tegelik tööpäevade arv, mis jääb ümberhindluste vahele; T_M = kõnealusele tehinguliigile vastav realiseerimisperiod.“

133) Artikli 227 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad artiklis 224 osutatud regulatiivsete volatiilsuskoefitsientide meetodit, võivad repotehingute ja väärtpaperite laenuks andmise või võtmise tehingute puhul kohaldada artiklite 224 ja 226 kohaselt arvutatud volatiilsuskoefitsientide asemel 0 % volatiilsuskoefitsienti, kui käesoleva artikli lõike 2 punktides a–h sätestatud tingimused on täidetud. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad artiklis 221 sätestatud sisemudeli meetodit, ei kasuta käesolevas artiklis sätestatud käsitlust.“

134) Artikkel 228 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 228

Riskiga kaalutud vara arvutamine finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kohaselt standardmeetodi alusel käsitlevate riskipositsioonide puhul

Standardmeetodi puhul kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 113 kohaldamisel riskipositsiooni väärtusena artikli 223 lõike 5 kohaselt arvutatud $E * -d$. I lisas loetletud bilansiväliste kirjete puhul arvutavad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse, kohaldades $E * väärtuse$ suhtes artikli 111 lõikes 2 osutatud protsendimäärasid.“

135) Artiklit 229 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Muu aktsepteeritud tagatise kui finantstagatise hindamise põhimõtted“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kinnisvara hindamine peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- a) väärtust hinnatakse finantsinstitutsiooni hüpoteeklaenu omandamise, laenu töötlemise ja laenuotsuste tegemise protsessist eraldi ja seda teeb sõltumatu hindaja, kellel on hindamiseks vajalik kvalifikatsioon, võimekus ja kogemused;
- b) väärtust hinnatakse usaldusväärsete konservatiivsete hindamiskriteeriumide alusel, mis vastavad kõigile järgmistele nõuetele:
  - i) väärtus ei hõlma hinnatõusuga seotud ootusi;
  - ii) väärtust korrigeeritakse, et võtta arvesse võimalust, et praegune turuväärtus on märkimisväärselt suurem väärtusest, mis oleks kestlik laenu kehtivusaja jooksul;
- c) väärtus dokumenteeritakse läbipaistval ja selgel viisil;
- d) väärtus ei ole suurem kui kinnisvara turuväärtus, kui turuväärtust on võimalik kindlaks määrata;
- e) kui kinnisvara hinnatakse ümber, ei ületa selle väärtus kõnealuse kinnisvara või võrreldava vara keskmist väärtust viimase kuue aasta jooksul elamukinnisvara puhul ja viimase kaheksa aasta jooksul ärikinnisvara puhul või väärtust laenu väljastamisel, olenevalt sellest, kumb on suurem.

Keskmise väärtuse arvutamiseks kasutavad finantsinstitutsioonid vara väärtuste keskmist, mis on mõõdetud võrdsete ajavahemike järel, ning võrdlusperiood hõlmab vähemalt kolme andmepunkti.

Keskmise väärtuse arvutamiseks võivad finantsinstitutsioonid kasutada vara kinnisväärtuse seire tulemusi kooskõlas artikli 208 lõikega 3. Kinnisvara väärtus võib ületada kõnealust väärtust, mis omistati laenu väljastamisel, kui see on asjakohane, juhul kui kinnisvaras tehakse muudatusi, mis suurendavad ühemõtteliselt selle väärtust, näiteks energiatõhususe parandamine või hoone või elamuüksuse füüsilistele riskidele vastupidavuse, nende eest kaitse ja nendega kohanemise parandamine. Kinnisvara väärtust ei hinnata ümber ülespoole, kui finantsinstitutsioonidel ei ole piisavalt andmeid keskmise väärtuse arvutamiseks, välja arvatud juhul, kui väärtuse suurenemise aluseks on muudatused, mis kinnisvara väärtust ühemõtteliselt suurendavad.

Kinnisvara hindamisel võetakse arvesse kõiki eelnevaid selle kinnisvaraga seotud nõudeid, välja arvatud juhul, kui eelnevat nõuet võetakse arvesse brutoriskipositsiooni arvutamisel vastavalt artikli 124 lõike 6 punktile c või vähendatakse kinnisvara 55 %-lise summa väärtust vastavalt artikli 125 lõikele 1 või artikli 126 lõikele 1, ning kui see on asjakohane, kajastatakse artikli 208 lõike 3 kohaselt nõutava jälgimise tulemusi.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada kriteeriume ja tegureid, mida tuleb arvesse võtta lõike 1 punktis e osutatud mõiste „võrreldav vara“ hindamisel.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

136) Artikkel 230 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 230

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine sisereitingute meetodi alusel riskipositsiooni puhul, millel on aktsepteeritud otsene krediidiriski kaitse

1. Sisereitingute meetodi puhul kasutavad finantsinstitutsioonid 3. peatüki kohaldamisel makseviivitusest tingitud kahjumäärana tegelikku makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD*), et võtta arvesse käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud otsest krediidiriski kaitset, välja arvatud artikli 220 kohaldamisalasse kuuluvate riskipositsioonide puhul. Finantsinstitutsioonid arvutavad LGD * järgmise valemi alusel:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_S \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

kus:

E = riskipositsiooni väärtus enne otsese krediidiriski kaitse mõju arvessevõtmist; käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud finantstagatisega tagatud riskipositsiooni puhul arvutatakse see summa vastavalt artikli 223 lõikele 3; laenuks antud või panditud väärtpaberite puhul on see summa võrdne laenuks antud sularaha summa või laenuks antud või panditud väärtpaberite väärtusega; laenuks antud või panditud väärtpaberite puhul suurendatakse riskipositsiooni väärtust, kohaldades volatiilsuskoeffitsienti (H_E) kooskõlas artiklitega 223–227;

E_S = otsese krediidiriski kaitse praegune väärtus, mis on saadud pärast seda liiki otsesele krediidiriski kaitsele kohaldatava volatiilsuskoeffitsiendi (H_C) kohaldamist ning riskipositsiooni ja otsese krediidiriski kaitse vaheliste valuutade mittevastavuste volatiilsuskoeffitsiendi (H_{IX}) kohaldamist kooskõlas lõigetega 2 ja 3; E_S ülemmääraks seatakse järgmine väärtus: $E \cdot (1 + H_E)$;

E_U = $E \cdot (1 + H_E) - E_S$;

LGD_U = artikli 161 lõikes 1 sätestatud tagamata riskipositsiooni suhtes kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäär;

LGD_S = selliste riskipositsioonide suhtes kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäär, mis on tagatud sellist liiki aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitsega, mida tehingus kasutatakse, ja mida on täpsustatud lõike 2 tabelis 1.

2. Tabelis 1 on esitatud lõikes 1 sätestatud valemis kohaldatavate LGD_S ja H_C väärtused.

Tabel 1

Otsese krediidiriski kaitse liik	LGD_S	Volatiilsuskoeffitsient (H_C)
Finantstagatis	0 %	Volatiilsuskoeffitsient H_C , mis on sätestatud artiklites 224–227
Nõuded	20 %	40 %
Elamukinnisvara ja ärikinnisvara	20 %	40 %
Muu füüsiline tagatis	25 %	40 %
Mitteaktsepteeritud otsene krediidiriski kaitse	Ei kohaldata	100 %

3. Kui aktsepteeritud otsene krediidiriski kaitse on nomineeritud riskipositsioonist erinevas valuutas, on valuutade mittevastavuse volatiilsuskoeffitsient (H_{IX}) sama, mida kohaldatakse artiklite 224–227 kohaselt.

4. Alternatiivina käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud käsitlusele ning kui artikli 124 lõikest 9 ei tulene teisiti, võivad finantsinstitutsioonid määrata riskikaalu 50 % riskipositsiooni sellele osale, mis on vastavalt artikli 125 lõike 1 esimeses lõigus ja artikli 126 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud piirides täielikult tagatud liikmesriigi territooriumil asuva elamukinnisvara või ärikinnisvaraga, kui kõik artikli 199 lõikes 3 või 4 sätestatud tingimused on täidetud.

5. Artikli 220 kohaldamisalasse kuuluva sisereitingute meetodi kohase riskipositsiooni riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 220 lõike 4 kohaselt E^* -d ja tagamata riskipositsioonide puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära, nagu on sätestatud artikli 161 lõike 1 punktides a, aa ja b.“

137) Artikkel 231 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 231

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitse kogumite puhul riskipositsiooni puhul, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt

Finantsinstitutsioonid, kes on saanud mitut liiki otsese krediidiriski kaitse, võivad riskipositsioonide puhul, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, kohaldada artiklis 230 sätestatud valemit järjestikku tagatise iga liigi suhtes. Sel eesmärgil vähendavad kõnealused finantsinstitutsioonid pärast iga otsese krediidiriski kaitse liigi arvesse võtmise etappi tagamata riskipositsiooni järelejäänud väärtust (E_U) selles etapis arvestatud tagatise korrigeeritud väärtuse (E_S) võrra. Kooskõlas artikli 230 lõikega 1 on kõigi otsese krediidiriski kaitse liikide E_S kogusumma ülemmäär $E \cdot (1 + H_E)$ väärtus, mille tulemuseks on järgmine valem:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + \sum_i LGD_{S,i} \cdot \frac{E_{S,i}}{E \cdot (1 + H_E)}$$

kus:

$LGD_{S,i}$ = otsese krediidiriski kaitse i suhtes kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäär, nagu on sätestatud artikli 230 lõikes 2;

$E_{S,i}$ = otsese krediidiriski kaitse i praegune väärtus, mis on saadud pärast seda liiki otsese krediidiriski kaitse suhtes kohaldatava volatiilsuskoeffitsiendi (H) kohaldamist artikli 230 lõike 2 kohaselt.“

138) Artiklit 232 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui artikli 212 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib raha, mis on hoiustatud, või rahasarnaseid instrumente, mida hoitakse kolmandast isikust finantsinstitutsioonis väljaspool valitsemislepingut ning mis on panditud laenu andvale finantsinstitutsioonile, käsitleda kolmandast isikust finantsinstitutsiooni antud garantiina.“;

b) lõikesse 3 lisatakse järgmine punkt:

„ba) riskikaal 52,5 %, kui elukindlustust andva ettevõtja vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele on määratud riskikaal 75 %;“.

139) Artikli 233 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Finantsinstitutsioonid võtavad valuutade mittevastavusest tulenevate volatiilsuskoeffitsientide aluseks kümne tööpäeva pikkuse realiseerimisperiоди, eeldades igapäevast ümberhindlust, ning arvutavad need koeffitsiendid artiklis 224 sätestatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi alusel. Finantsinstitutsioonid korrigeerivad volatiilsuskoeffitsiente ülespoole vastavalt artiklile 226.“

140) Artiklit 235 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Riskiga kaalutud vara arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse standardmeetodi kohaselt“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 113 lõike 3 kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid riskiga kaalutud vara kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsioonide puhul, mille suhtes kõnealused finantsinstitutsioonid kohaldavad standardmeetodit, olenemata krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude käsitlemisest, vastavalt järgmisele valemile:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

kus

E = riskipositsiooni väärtus, mis on arvutatud vastavalt artiklile 111; sel eesmärgil on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 2 kindlaks määratud riskipositsiooni väärtus;

G_A = vastavalt artikli 233 lõikele 3 arvatud krediidiriski kaitse väärtus, mida on korrigeeritud valuutariski arvessevõtmiseks (G^*), mida on täiendavalt korrigeeritud lõpptähtaegade mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt käesoleva peatüki 5. jaos sätestatule;

r = võlgniku vastu olevate nõuete riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule;

g = krediidiriski kaitse andja vastu oleva otsese nõude puhul kohaldatav riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid võivad laiendada artikli 114 lõigetes 4 ja 7 sätestatud eeliskäsitlust nõuetele või nende osadele, mille on taganud keskvalitsus või keskpang, nii nagu need nõuded oleksid otsesed nõuded keskvalitsuse või keskpanga vastu, kui selliste otsese nõuete puhul on täidetud artikli 114 lõikes 4 või 7 sätestatud tingimused.“

141) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 235a

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt ja krediidiriski kaitse andja vastu olevat võrreldavat otsest nõuet käsitletakse standardmeetodi kohaselt

1. Kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsioonide puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit, ja kui krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse standardmeetodi kohaselt, arvutavad finantsinstitutsioonid riskiga kaalutud vara vastavalt järgmisele valemile:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

kus

E = riskipositsiooni väärtus, mis on kindlaks määratud vastavalt 3. peatüki 5. jaole; sel eesmärgil arvutavad finantsinstitutsioonid bilansiväliste kirjete puhul, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavad tuletisinstrumendid, riskipositsiooni väärtuse, kasutades artikli 166 lõigetes 8, 8a ja 8b sätestatud standardmeetodi kohase või sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri asemel 100 %-list tehingute ümberhindlustegurit;

G_A = vastavalt artikli 233 lõikele 3 arvatud krediidiriski kaitse väärtus, mida on korrigeeritud valuutariski arvessevõtmiseks (G^*), mida on täiendavalt korrigeeritud lõpptähtaegade mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt käesoleva peatüki 5. jaos sätestatule;

r = võlgniku vastu olevate nõuete riskikaal vastavalt 3. peatükis sätestatule;

g = krediidiriski kaitse andja vastu oleva otsese nõude puhul kohaldatav riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule.

2. Kui krediidiriski kaitse väärtus (G_A) on riskipositsiooni väärtusest (E) väiksem, võivad finantsinstitutsioonid kohaldada lõikes 1 sätestatud valemit ainult siis, kui riskipositsiooni kaitstud ja kaitsmata osad kuuluvad samasse nõudeõiguse järku.

3. Finantsinstitutsioonid võivad laiendada artikli 114 lõigetes 4 ja 7 sätestatud eeliskäsitlust nõuetele või nende osadele, mille on taganud keskvalitsus või keskpang, nii nagu need nõuded oleksid otsesed nõuded keskvalitsuse või keskpanga vastu, kui selliste otsese nõuete puhul on täidetud artikli 114 lõikes 4 või 7 sätestatud tingimused.

4. Riskipositsiooni väärtuse kaetud osa oodatav kahju on null.

5. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul kasutavad finantsinstitutsioonid aluspositsioonile vastavat riskikaalu ja oodatavat kahju. Artiklis 159 sätestatud arvutuse tegemiseks määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse katmata osa suhtes kõik üldised või spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised või kooskõlas artikliga 34 finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised või muud riskipositsiooniga seotud omavahendite vähendamised, mis ei ole artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.“

142) Artikkel 236 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 236

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid kasutamata ning krediidiriski kaitse andja vastu olevat võrreldavat otsest nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt

1. Kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning kui krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseid nõudeid käsitletakse 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kohaselt, määrab finantsinstitutsioon riskipositsiooni kaetud osaks riskipositsiooni väärtuse (E) või kaudse krediidiriski kaitse korrigeeritud väärtuse (G_{λ}), olenevalt sellest, kumb neist on väiksem.

1a. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades makseviivituse tõenäosuse sisehinnanguid, arvutab kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1b riskipositsiooni väärtuse kaetud osa riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju, kasutades krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosust ja makseviivitusest tingitud kahjumäära, mida kohaldatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otseste nõude suhtes, nagu on osutatud artikli 161 lõikes 1. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul on makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad riskipositsiooni väärtuse kaetud osa suhtes, kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetega seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär, ja finantsinstitutsioonid võivad võtta arvesse otsest krediidiriski kaitset, millega tagatakse kaudne krediidiriski kaitse vastavalt käesolevale peatükile.

1b. Finantsinstitutsioonid arvutavad aluspositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahju, kasutades makseviivituse tõenäosust, käesoleva artikli lõikes 1a sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otseste nõude puhul, ning kasutavad kohasel juhul ka aluspositsiooniga seotud lõpptähtaega (M), mis on arvutatud vastavalt artiklile 162.

1c. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodit, kasutavad riskipositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahjuna neid, mis vastavad artikli 153 lõikes 5 ja artikli 158 lõikes 6 sätestatutele.

1d. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1c arvutavad finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad garanteeritud nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodit, riskipositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahju, kasutades selleks makseviivituse tõenäosust, artikli 161 lõikes 1 osutatud krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otseste nõude suhtes kohaldatavat makseviivitusest tingitud kahjumäära kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1b ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otseste nõude puhul, ning kasutavad kohasel juhul ka aluspositsiooniga seotud lõpptähtaega (M), mis on arvutatud kooskõlas artikliga 162. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul on makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad riskipositsiooni väärtuse kaetud osa suhtes, kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetega seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär, ja finantsinstitutsioonid võivad võtta arvesse otsest krediidiriski kaitset, millega tagatakse kaudne krediidiriski kaitse vastavalt käesolevale peatükile.

2. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul kasutavad finantsinstitutsioonid aluspositsioonile vastavat riskikaalu ja oodatavat kahju. Artiklis 159 sätestatud arvutuse tegemiseks määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse katmata osa suhtes kõik üldised või spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised või kooskõlas artikliga 34 finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised või muud riskipositsiooniga seotud omavahendite vähendamised, mis ei ole artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel on (G_{λ}) krediidiriski kaitse väärtus, mida on korrigeeritud valuutariski arvessevõtmiseks (G^*), mis on arvutatud vastavalt artikli 233 lõikele 3 ja mida on korrigeeritud lõpptähtaegade mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt käesoleva peatüki 5. jaos sätestatule. Riskipositsiooni väärtus (E) on riskipositsiooni väärtus, mis on kindlaks määratud vastavalt 3. peatüki 5. jaole. Finantsinstitutsioonid arvutavad bilansivälise kirjade puhul, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavad tuletisinstrumentid, riskipositsiooni väärtuse, kasutades artikli 166 lõigetes 8, 8a ja 8b sätestatud standardmeetodi kohase või sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri asemel 100 %-list tehingute ümberhindlustegurit.“

143) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 236a

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning krediidiriski kaitse andja vastu olevat võrreldavat otsest nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt

1. Kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning kui krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse samuti 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kohaselt, kuid kasutamata makseviivitusest tingitud kahjumäärade sisehinnanguid, määrab finantsinstitutsioon riskipositsiooni kaetud osaks riskipositsiooni väärtuse (E) või kaudse krediidiriski kaitse korrigeeritud väärtuse (G_A), mis arvutatakse vastavalt artikli 235a lõikele 1, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem. Finantsinstitutsioon arvutab riskipositsiooni väärtuse kaetud osa riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju, kasutades makseviivituse tõenäosust, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude puhul, ning kohasel juhul ka aluspositsiooni lõpptähtaega (M), mis on arvutatud vastavalt artiklile 162.

2. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, määravad makseviivitusest tingitud kahjumäära kindlaks vastavalt artikli 161 lõikele 1. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul on makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad riskipositsiooni väärtuse kaetud osa suhtes, kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetega seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär, ja finantsinstitutsioonid võivad võtta arvesse otsest krediidiriski kaitset, millega tagatakse kaudne krediidiriski kaitse vastavalt käesolevale peatükile.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodit, kasutades krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete suhtes makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, arvutavad aluspositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahju määra, kasutades makseviivituse tõenäosust, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude puhul, ning kasutavad kohasel juhul ka aluspositsiooniga seotud lõpptähtaega (M), mis on arvutatud kooskõlas artikliga 162.

4. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodit, kasutavad riskipositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahjuna neid, mis vastavad artikli 153 lõikes 5 ja artikli 158 lõikes 6 sätestatutele.

5. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul kasutavad finantsinstitutsioonid aluspositsioonile vastavat riskikaalu ja oodatavat kahju. Artiklis 159 sätestatud arvutuse tegemiseks määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse katmata osa suhtes kõik üldised või spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised või kooskõlas artikliga 34 finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliivälistega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised või muud riskipositsiooniga seotud omavahendite vähendamised, mis ei ole artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.“

144) III osa II jaotise 4. peatüki 6. jagu jäetakse välja.

145) Artikli 252 punktis b asendatakse RW * määratlus järgmisega:

„RW * = riskiga kaalutud vara väärtus artikli 92 lõike 4 punkti a kohaldamisel“.

146) Artiklit 273 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid arvutavad II lisas loetletud lepingute ja krediituletisinstrumentide, välja arvatud käesoleva artikli lõigetes 3 ja 5 osutatud krediituletisinstrumentid, riskipositsiooni väärtuse ühe 3.–6. jaos sätestatud meetodi alusel kooskõlas käesoleva artikliga.“;

b) lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kooskõlas artikliga 183, kui ta on saanud artikli 143 kohase loa.“

147) Artikli 273a lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) pikkade positsioonide summeeritud absoluutväärtus liidetakse lühikeste positsioonide summeeritud absoluutväärtusega;“;

b) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu kohaldamisel on pikkade ja lühikeste positsioonide tähendus sama, nagu on sätestatud artikli 94 lõikes 3.

Esimese lõigu kohaldamisel võrdub pika (lühikese) positsiooni summeeritud väärtus punkti c kohases arvutuses sisalduvate üksikute pikkade (lühikeste) positsioonide väärtuste summaga.“

148) Artiklit 273b muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Tuletisinstrumentide riskipositsiooni väärtuse arvutamise lihtsustatud meetodite ja krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise lihtsustatud meetodi kasutamise tingimuste mittetäitmine“;

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid lõpetavad oma tuletisinstrumentide positsioonide riskipositsiooni väärtuste arvutamise 4. või 5. jao kohaselt ning krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise artikli 385 kohaselt kolme kuu jooksul pärast ühe järgmise asjaolu ilmumist:“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonidel, kes on lõpetanud oma tuletisinstrumentide positsioonide riskipositsiooni väärtuste arvutamise 4. või 5. jao kohaselt ja krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise artikli 385 kohaselt, lubatakse jätkata oma tuletisinstrumentide positsioonide riskipositsiooni väärtuse arvutamist 4. või 5. jao kohaselt ning krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamist artikli 385 kohaselt üksnes siis, kui nad tõendavad pädevale asutusele, et kõik artikli 273a lõikes 1 või 2 sätestatud tingimused on olnud katkematult täidetud ühe aasta jooksul.“

149) Artiklit 274 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui sama tasaarvestatavate tehingute kogumi suhtes kohaldatakse mitut võimendustagatise lepingut või kui sama tasaarvestatavate tehingute kogum hõlmab nii tehinguid, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut, kui ka neid, mille suhtes seda ei kohaldata, arvutab finantsinstitutsioon oma riskipositsiooni väärtuse järgmiselt:

a) finantsinstitutsioon loob asjaomased hüpoteetilised tasaarvestatavate tehingute allkogumid, mis hõlmavad tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvaid tehinguid, järgmiselt:

i) kõik tehingud, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut ja sama riski võimendustagatise perioodi, nagu on kindlaks määratud kooskõlas artikli 285 lõigetega 2–5, määratakse samasse tasaarvestatavate tehingute allkogumisse;

ii) kõik tehingud, mille suhtes ei kohaldata võimendustagatise lepingut, määratakse samasse tasaarvestatavate tehingute allkogumisse, mis erineb käesoleva lõike punkti i kohaselt loodud tasaarvestatavate tehingute allkogumist;

b) finantsinstitutsioon arvutab tasaarvestatavate tehingute kogumi asenduskulu kooskõlas artikli 275 lõikega 2, võttes arvesse kõiki tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvaid tehinguid, mille suhtes kohaldatakse või ei kohaldata võimendustagatise lepingut, ning kohaldab kõiki järgmisi asjaolusid:

i) praegune turuväärtus arvutatakse kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute kohta koos mis tahes hoitava või antud tagatisega, kusjuures arvutamisel tasaarvestatakse nii positiivsed kui ka negatiivsed turuväärtused;

ii) kohasel juhul arvutatakse NICA, VM, TH ja MTA eraldi, tasaarvestatavate tehingute kogumi iga võimendustagatise lepingu suhtes kohaldatavate samade sisendite summana;

c) finantsinstitutsioon arvutab artiklis 278 osutatud tasaarvestatavate tehingute kogumi võimaliku tulevase riskipositsiooni, kohaldades kõiki järgmisi asjaolusid:

i) artikli 278 lõikes 1 osutatud kordaja põhineb olenevalt asjaoludest sisenditel CMV, NICA ja VM vastavalt käesoleva lõike punktile b;

ii) $\sum_{i=1}^{AddOn^{(a)}}$ arvutatakse vastavalt artiklile 278 iga käesoleva lõike punktis a osutatud hüpoteetilise tasaarvestavate tehingute allkogumi kohta eraldi.;

b) lõikesse 6 lisatakse järgmised lõigud:

„Erandina esimesest lõigust asendavad finantsinstitutsioonid lihtsad digitaalsed optsioonid, mille täitmishind võrdub Kga, kahe müüdü või ostetud lihtsa ostu- või müügioptioni asjaomase kombinatsiooniga, mis annab digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse ning vastab järgmistele nõuetele:

a) digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse andva kombinatsiooni kaks optsiooni vastavad järgmistele tingimustele:

i) alusvaraks oleva instrumendi lõppkuupäev ja hetke- või forvardhind on sama mis lihtsal digitaalsel optsioonil;

ii) täitmishinnad on vastavalt 0,95 K ja 1,05 K;

b) digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse andev kombinatsioon kordab täpselt lihtsa digitaalse optsiooni väljamakset väljaspool punktis a osutatud kahe täitmishinna vahelist vahemikku.

Teises lõigus osutatud digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse andva kombinatsiooni kahe optsiooni riskipositsioon arvutatakse eraldi vastavalt artiklile 279.“

150) Artikli 276 lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) mis tahes saadud või antud tagatise volatiilsusega korrigeeritud väärtus arvutatakse artikli 223 kohaselt;“

151) Artikli 277a lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva lõike esimese lõigu punkti a kohaldamisel määravad finantsinstitutsioonid tehingud asjaomase riskikategooria eraldi maandatud positsioonide kogumisse, järgides sama maandatud positsioonide kogumite jaotust, mis on sätestatud lõikes 1.“

152) Artiklit 279a muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkti a sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„a) ostu- ja müügioptionide puhul, mis annavad optsiooni ostjale õiguse osta või müüa alusvaraks oleva instrumendi positiivse hinnaga ühel või mitmel kuupäeval tulevikus, välja arvatud juhul, kui need optsioonid on määratud intressiriski või kaubariski kategooriasse, kasutavad finantsinstitutsioonid järgmist valemit:“;

b) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kooskõlas rahvusvahelisel tasandil toimivate regulatiivsete arengusuundumustega valemid, mida finantsinstitutsioonid kasutavad intressiriski või kaubariski kategooriasse määratud ostu- ja müügioptionide järelevalvelise delta arvutamiseks kooskõlas turutingimustega, kus intressimäärad või kaubahinnad võivad olla negatiivsed, ning nende valemite jaoks sobilik regulatiivne volatiilsus;“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.“

153) Artiklit 285 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Kui finantsinstitutsioon ei suuda riskipositsiooni väärtust koos tagatisega modelleerida, siis ei võta ta oma börsiväliste tuletisinstrumentide riskipositsiooni väärtuse arvutustes tagatise, välja arvatud sularaha, mis on samas valuutas kui riskipositsioon, mõju arvesse, välja arvatud juhul, kui finantsinstitutsioon kasutab 4. peatüki kohaselt volatiilsusega korrigeerimisi standardse regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi alusel.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„7a. Kui finantsinstitutsioon ei suuda riskipositsiooni väärtust koos tagatisega modelleerida, siis ei võta ta oma väärtpaberitega finantseerimise tehingute riskipositsiooni väärtuse arvutustes tagatise, välja arvatud sularaha, mis on samas valuutas kui riskipositsioon, mõju arvesse.“

154) Artikli 291 lõike 5 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) selles ulatuses, milles arutamisel kasutatakse olemasolevaid tururiski arvutusi, mis on tehtud IV jaotise 1a. peatüki 4. või 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamiseks või IV jaotise 1b. peatüki 3. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamiseks makseviivituse riski sisemudelit kasutades ja mis juba sisaldavad makseviivitusest tingitud kahjumäära eeldust, on valemis kasutatavaks makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtuseks 100 %.“

155) III osa III jaotis asendatakse järgmisega:

„III JAOTIS

OPERATSIOONIRISKI OMAVAHENDITE NÕUE

1. PEATÜKK

OPERATSIOONIRISKI OMAVAHENDITE NÕUDE ARVUTAMINE

Artikkel 311a

Mõisted

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „operatsiooniriski juhtum“ – operatsiooniriskiga seotud juhtum, mis tekitab ühe või mitme majandusaasta jooksul ühe- või mitmekordset kahju;
- 2) „kogu brutokahju“ – ühe või mitme majandusaasta jooksul ühe ja sama operatsiooniriski juhtumiga seotud brutokahjude summa;
- 3) „kogu puhaskahju“ – ühe või mitme majandusaasta jooksul ühe ja sama operatsiooniriski juhtumiga seotud puhaskahjude summa;
- 4) „koondatud kahju“ – kõik operatsiooniriski kahjud, mis on tingitud samast käivitavast sündmusest või algpõhjusest ning mille võib koondada üheks operatsiooniriski juhtumiks.

Artikkel 312

Operatsiooniriski omavahendite nõue

Operatsiooniriski omavahendite nõue on artikli 313 kohaselt arvutatud majandusnäitaja komponent.

Artikkel 313

Majandusnäitaja komponent

Finantsinstitutsioonid arvutavad oma majandusnäitaja komponendi vastavalt järgmisele valemile:

$$BIC = \begin{cases} 0,12 BI, & \text{kus } BI \leq 1 \\ 0,12 + 0,15 \cdot (BI - 1), & \text{kus } 1 < BI \leq 30 \\ 4,47 + 0,18 \cdot (BI - 30), & \text{kus } BI > 30 \end{cases}$$

kus:

BIC = majandusnäitaja komponent;

BI = majandusnäitaja, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt artiklile 314.

Artikkel 314

Majandusnäitaja

1. Finantsinstitutsioonid arvutavad oma majandusnäitaja vastavalt järgmisele valemile:

$$BI = ILDC + SC + FC$$

kus:

BI = majandusnäitaja, väljendatud miljardites eurodes;

ILDC = intressi-, liisingu- ja dividendikomponent, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt lõikele 2;

SC = teenuste komponent, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt lõikele 5;

FC = finantskomponent, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt lõikele 6.

2. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse intressi-, liisingu- ja dividendikomponent vastavalt järgmisele valemile:

$$ILDC = \min(IC, 0,0225 \cdot AC) + DC$$

kus:

ILDC = intressi-, liisingu- ja dividendikomponent;

IC = intressikomponent, mis on finantsinstitutsiooni kõigist finantsvaradest saadud intressitulu ja muu intressitulu, sealhulgas kapitali- ja kasutusrendist saadud finantstulu ja liisitud varast saadud kasum, millest on maha arvatud finantsinstitutsiooni kõigist finantskohustustest tulenev intressikulu ja muu intressikulu, sealhulgas kapitali- ja kasutusrendist tulenev intressikulu ning vara kasutusrendist tulenev kulum, vara väärtuse langus ja kahjum, arvutatuna kolme viimase majandusaasta vahe absoluutväärtuste aasta keskmisena;

AC = varakomponent, mis on finantsinstitutsiooni tagasimaksmata laenude, ettemaksete, intressi teenivate väärtpaberite (sealhulgas riigivõlakirjade) ja liisinguvarade kogusumma, arvutatuna kolme viimase majandusaasta aasta keskmisena, võttes aluseks summad iga vastava majandusaasta lõpus;

DC = dividendikomponent, mis on finantsinstitutsiooni dividenditulu, mis on saadud investeringutest aktsiatesse ja fondidesse, mida ei ole finantsinstitutsiooni finantsaruannetes konsolideeritud, sealhulgas dividenditulu konsolideerimata tütarettevõtjatelt, sidusettevõtjatelt ja ühisettevõtetest, arvutatuna kolme viimase majandusaasta aasta keskmisena.

3. Erandina lõikest 2 võib ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon kuni 31. detsembrini 2027 taotleda oma konsolideeritud järelevalvet tegevalt asutuselt luba arvutada oma konkreetse tütarettevõtjast finantsinstitutsiooni jaoks eraldi intressi-, liisingu- ja dividendikomponent ning lisada selle arvutuse tulemus konsolideerimisgrupi teiste üksuste jaoks konsolideeritud alusel arvutatud intressi-, liisingu- ja dividendikomponenti, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- tütarettevõtjate jae- või äripangandusalased tegevused moodustavad suurema osa nende tegevusest;
- oluline osa tütarettevõtjate jae- ja äripangandusalastest tegevustest hõlmab laenusid, mille puhul on makseviivituse tõenäosus suur;
- erandi kasutamine on asjakohane alus ELis emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni operatsiooniriski omavahendite nõude arvutamiseks.

Pärast loa andmist hindab konsolideeritud järelevalvet tegev asutus luba ja selle tingimusi uuesti iga kahe aasta järel.

Konsolideeritud järelevalvet tegev asutus teavitab EBAt kohe, kui selline luba antakse, kinnitatakse või tunnistatakse kehtetuks.

EBA esitab 31. detsembriks 2031 komisjonile aruande esimeses lõigus osutatud erandi kasutamise ja asjakohasuse kohta, võttes eelkõige arvesse konkreetseid ärimudeleid ja asjaomaste operatsiooniriskiga seotud omavahendite nõuete asjakohasust. Selle aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2032 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

4. Kuni 31. detsembrini 2027 või kuni konsolideeritud järelevalvet tegev asutus annab lõike 3 kohase loa, olenevalt sellest, kumb on varasem, võib ELis emattevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, kellele on antud luba kohaldada operatsiooniriski omavahendite nõude arvutamiseks oma jae- ja äripanganduse äriiinide suhtes alternatiivset standardmeetodit, pärast oma konsolideeritud järelevalvet tegeva asutuse teavitamist jätkata alternatiivse standardmeetodi kasutamist, nagu see on sätestatud käesoleva määruse selles versioonis, mis on kehtiv 8. juulil 2024, et arvutada nende kahe äriiiniiga seotud operatsiooniriski omavahendite nõuded vastavalt kehtiva loa ulatusele.

5. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse teenuste komponent vastavalt järgmisele valemile:

$$SC = \max(OI, OE) + \max(FI, FE)$$

kus:

SC = teenuste komponent;

OI = muu tegevustulu, mis on finantsinstitutsiooni kolme viimase majandusaasta sellisest tavapärasest pangandustegevusest saadud aasta keskmine tulu, mida ei ole kajastatud majandusnäitaja muudes kirjetes, kuid mis on samalaadne;

OE = muu tegevuskulu, mis on finantsinstitutsiooni kolme viimase majandusaasta sellisest tavapärasest pangandustegevusest tuleneva kulu ja kahju aasta keskmine, mida ei ole kajastatud majandusnäitaja muudes kirjetes, kuid mis on samalaadne, ning operatsiooniriski juhtumitest tuleneva kulu ja kahju aasta keskmine;

FI = teenus- ja vahendustasudest saadud tulu komponent, mis on finantsinstitutsiooni poolt kolme viimase majandusaasta jooksul nõustamise ja teenuste osutamise eest saadud aasta keskmine tulu, sealhulgas tulu, mille finantsinstitutsioon on saanud finantsteenuste edasiandjana;

FE = teenus- ja vahendustasudest tuleneva kulu komponent, mis on finantsinstitutsiooni poolt kolme viimase majandusaasta jooksul nõustamise ja teenuste kasutamise eest makstud aasta keskmine kulu, sealhulgas finantsinstitutsiooni poolt finantsteenuste osutamise edasiandmise eest makstud tasud, välja arvatud mittefinantsteenuste osutamise edasiandmise eest makstud tasud.

Pädeva asutuse eelneval loal ning selles ulatuses, kus finantsinstitutsioonide kaitseskeemis on olemas sobivad ja ühetaoliselt kindlaks määratud süsteemid operatsiooniriski seireks ja liigitamiseks, võivad finantsinstitutsioonid, kes on artikli 113 lõike 7 nõuetele vastava finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed, arvutada teenuste komponendi, millest on maha arvatud sama kaitseskeemi liikmeks olevatelt finantsinstitutsioonidelt saadud tulud või neile makstud kulud. Kogu asjaomastest operatsiooniriskidest tulenev kahju jaguneb finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel.

6. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse finantskomponent vastavalt järgmisele valemile:

$$FC = TC + BC$$

kus:

FC = finantskomponent;

TC = kauplemisportfelli komponent, mis on kooskõlas raamatupidamisstandarditega või III osa I jaotise 3. peatükiga kindlaks määratud, finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli, sealhulgas kauplemisportfelli kuuluvate kauplemisel kasutatavate varade ja kohustuste ning riskimaandamise arvestusest ja valuutakursi vahedest tuleneva puhaskasumi või -kahjumi kolme viimase majandusaasta absoluutväärtuste aasta keskmine;

BC = kauplemisega mitteseotud tegevuse komponent, mis on sellise puhaskasumi või -kahjumi kolme viimase majandusaasta absoluutväärtuste aasta keskmine, mis tuleneb finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälisest tegevusest, sealhulgas kasumiaruande kaudu kajastatavas õiglas väärtuses mõõdetud finantsvaradest ja -kohustustest, riskimaandamise arvestusest, valuutakursi vahedest ning selliste finantsvarade ja -kohustuste realiseerunud kasumist ja kahjumist, mida ei ole mõõdetud kasumiaruande kaudu kajastatavas õiglas väärtuses.

7. Finantsinstitutsioonid ei kasuta oma majandusnäitaja arvutamisel ühtegi järgmistest elementidest:

- a) kindlustus- või edasikindlustustegevuse tulud ja kulud;
- b) ostetud kindlustus- või edasikindlustuslepingute eest makstud kindlustumaksud ja saadud maksed;
- c) halduskulud, sealhulgas personalikulud, mittefinantsteenuste osutamise edasiandmise eest makstud tasud ja muud halduskulud;
- d) halduskulude sissenõudmine, sealhulgas maksete sissenõudmine klientide nimel;
- e) ruumide ja põhivaraga seotud kulud, välja arvatud juhul, kui need kulud tulenevad operatsiooniriski juhtumitest;
- f) materiaalse vara kulum ja immateriaalse vara amortisatsioon, välja arvatud kasutusrendiga seotud vara kulum, mis lisatakse kapitali- ja kasutusrendi kuludesse;
- g) eraldised ja eraldiste tühistamine, välja arvatud juhul, kui need eraldised on seotud operatsiooniriski juhtumitega;
- h) nõudmisel tagasimakstavast aktsia- või osakapitalist tulenevad kulud;
- i) väärtuse langus ja väärtuse languse tühistamine;
- j) kasumiaruandes kajastatud firmaväärtuse muutused;
- k) äriühingu tulumaks.

8. Kui finantsinstitutsioon on tegutsenud vähem kui kolm aastat, kasutab ta oma majandusnäitaja asjaomaste komponentide arvutamisel tulevikku suunatud prognoose, kui pädev asutus seda aktsepteerib. Finantsinstitutsioon hakkab kasutama varasemate perioodide andmeid niipea, kui need andmed on kättesaadavad.

9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

- a) majandusnäitaja komponente ja nende kasutamist, koostades tüüpiliste allkirjete loetelud, võttes arvesse rahvusvahelisi regulatiivseid standardeid ning asjakohasel juhul III osa I jaotise 3. peatükis määratletud usaldatavusnõuete piiri;
- b) käesoleva artikli lõikes 7 loetletud andmeid.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

10. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada majandusnäitaja kirjeid, sidudes need kirjed komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/451 (*) sätestatud vastavate aruandevormi lahtritega, kui see on asjakohane.

EBA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

*Artikkel 315***Majandusnäitaja korrigeerimine**

1. Finantsinstitutsioonid võtavad ühinenud või ülevõetud üksuste või tegevuste majandusnäitaja kirjeid oma majandusnäitaja arvutamisel arvesse alates ühinemise või ülevõtmise ajast, arvestades kolme viimast majandusaastat.
2. Finantsinstitutsioonid võivad taotleda pädevalt asutuselt luba jätta majandusnäitajast välja üleantud üksuste või tegevustega seotud summad.
3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada,
  - a) kuidas finantsinstitutsioonid peavad määrama kindlaks lõigetes 1 ja 2 osutatud majandusnäitaja korrigeerimised;
  - b) tingimusi, mille kohaselt pädevad asutused võivad anda lõikes 2 osutatud loa;
  - c) lõikes 2 osutatud korrigeerimiste aega.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

2. PEATÜKK**ANDMETE KOGUMINE JA HALDAMINE***Artikkel 316***Operatsiooniriski aastase kahju arvutamine**

1. Finantsinstitutsioonid, kelle majandusnäitaja on vähemalt 750 miljonit eurot, arvutavad oma operatsiooniriski aastase kahju vastavalt artikli 318 lõikele 1 arvutatud asjaomase majandusaasta kõigi selliste puhaskahjude summana, mis on võrdsed artikli 319 lõikes 1 või 2 sätestatud kahjuandmete künnistega või nendest suuremad.

Erandina esimesest lõigust võivad pädevad asutused teha operatsiooniriski aastase kahju arvutamise nõudest erandi finantsinstitutsioonidele, kelle majandusnäitaja ei ületa 1 miljardit eurot, tingimusel et finantsinstitutsioon on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et esimese lõigu kohaldamine oleks finantsinstitutsioonile põhjendamatult koormav.

2. Lõike 1 kohaldamisel on asjakohane majandusnäitaja finantsinstitutsiooni poolt viimasel kaheksal aruandekuupäeval esitatud majandusnäitaja suurim väärtus. Finantsinstitutsioon, kes ei ole veel oma majandusnäitajat esitanud, kasutab oma kõige uuemat majandusnäitajat.
3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, mida tähendab lõike 1 kohaldamisel tingimus „põhjendamatult koormav“.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 317***Kahjuandmed**

1. Finantsinstitutsioonidel, kes arvutavad operatsiooniriski aastase kahju vastavalt artikli 316 lõikele 1, peavad olema kehtestatud süsteemid, protseduurid ja kord, et pidevalt ajakohastada ja hallata kahjuandmeid, mis hõlmavad iga registreeritud operatsiooniriski juhtumi kohta puhaskahju summat, kindlustusega mitteseotud sissenõudmisi, kindlustusega seotud sissenõudmisi, aruandekuupäevi ja koondatud kahju, sealhulgas väärkäitumisjuhtumitest tulenevat kahju.
2. Finantsinstitutsiooni kahjuandmed hõlmavad kõiki operatsiooniriski juhtumeid, mis tulenevad kõigist üksustest, kelle suhtes kohaldatakse konsolideerimist vastavalt I osa II jaotise 2. peatükile.

3. Lõike 1 kohaldamisel finantsinstitutsioonid:
  - a) kajastavad kahjuandmetes iga operatsiooniriski juhtumit, mis on registreeritud ühel või mitmel majandusaastal;
  - b) kasutavad operatsiooniriski juhtumitega seotud kahju kajastamiseks kahjuandmetes arvestuse kuupäeva;
  - c) jaotavad kahjud ja sissenõudmised, mis on seotud ühise operatsiooniriski juhtumiga või mitme omavahel seotud ja mitme aasta jooksul raamatupidamise aastaaruandesse kantud operatsiooniriski juhtumiga, kahjuandmete vastavatele majandusaastatele kooskõlas nende arvestusliku käsitlusega.
4. Finantsinstitutsioonid koguvad ka
  - a) teavet operatsiooniriski juhtumite aruandekuupäevade kohta, sealhulgas:
    - i) operatsiooniriski juhtumi toimumise või alguse kuupäev („toimumispäev“), kui seda on võimalik kindlaks teha;
    - ii) kuupäev, mil finantsinstitutsioon sai operatsiooniriski juhtumist teada („avastamispäev“);
    - iii) kuupäev või kuupäevad, mil operatsiooniriski juhtum põhjustas kahju või loodi reserv või eraldi kahju katteks, mida kajastatakse finantsinstitutsiooni kasumiaruandes („arvestuspäev“);
  - b) teavet brutokahju summade sissenõudmise kohta ning kirjeldavat teavet kahjujuhtumite tegurite või põhjuste kohta.

Kirjeldava teabe üksikasjalikkus peab vastama brutokahju suurusele.

5. Finantsinstitutsioon ei kajasta kahjuandmetes krediidiriskiga seotud operatsiooniriski juhtumeid, mida kajastatakse krediidiriskiga seotud riskiga kaalutud varas. Operatsiooniriski juhtumeid, mis on seotud krediidiriskiga, kuid mida ei kajastata krediidiriskiga seotud riskiga kaalutud varas, kajastatakse kahjuandmetes.
6. Tururiskiga seotud operatsiooniriski juhtumeid käsitletakse operatsiooniriskina ja neid kajastatakse kahjuandmetes.
7. Finantsinstitutsioonid peavad pädeva asutuse taotluse korral suutma määrata oma varasemad sisemised kahjuandmed vastavalt juhtumi liigile.
8. Käesoleva artikli kohaldamisel tagavad finantsinstitutsioonid kahjuandmete säilitamiseks ja ajakohastamiseks vajalike IT-süsteemide ja -taristu usaldusväärsuse, töökindluse ja toimivuse, eelkõige tagades kõik järgmise:
  - a) nende IT-süsteemid ja -taristu on usaldusväärsed ja toimepidevad ning selle usaldusväärsuse ja toimepidevuse saab püsivalt säilitada;
  - b) nende IT-süsteemide ja -taristu puhul kasutatakse konfiguratsiooni haldamise, muutuste juhtimise ja väljalaske haldamise protsesse;
  - c) kui finantsinstitutsioon on osa oma IT-süsteemide ja -taristu hooldamisest edasi andnud, tagatakse IT-süsteemide ja -taristu usaldusväärsus, töökindlus ja toimivus, kinnitades vähemalt järgmist:
    - i) tema IT-süsteemid ja -taristu on usaldusväärsed ja toimepidevad ning selle usaldusväärsuse ja toimepidevuse saab püsivalt säilitada;
    - ii) IT-süsteemide ja -taristu kavandamine, loomine, testimine ja kasutuselevõtt on usaldusväärne ja asjakohane seoses projektijuhtimise, riskijuhtimise ja haldamisega, projekteerimise, kvaliteedi tagamise ja testide kavandamisega, süsteemide modelleerimisega ja arendamisega ning kvaliteedi tagamisega kõigis tegevustes, sealhulgas koodide läbivaatamise ja vajaduse korral koodide kontrollimisega ning testimisega, sealhulgas kasutajapoolse vastuvõtuga;

- iii) tema IT-süsteemide ja -taristu puhul kasutatakse konfiguratsiooni haldamise, muutuste juhtimise ja väljalaske haldamise protsesse;
- iv) IT-süsteemide ja -taristu ja hädaolukorra lahendamise plaanide kavandamise, loomise, testimise ja kasutuselevõtu protsessi kiidab heaks juhtorgan või kõrgem juhtkond ning juhtorganit ja kõrgemat juhtkonda teavitatakse korrapäraselt IT-süsteemide ja -taristu toimimisest.

9. Lõike 7 kohaldamiseks töötab EBA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega kehtestatakse operatsiooniriski riskitaksonoomia, mis vastab rahvusvahelistele standarditele, ja metoodika, et liigitada kahjuandmetes sisalduvad kahjujuhtumid kõnealuse operatsiooniriski riskitaksonoomia alusel.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

10. Lõike 8 kohaldamiseks töötab EBA kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles selgitatakse tehnilisi elemente, mis on vajalikud kahjuandmete säilitamiseks vajaliku halduskorra usaldusväärsuse, töökindluse ja toimivuse tagamiseks, pöörates erilist tähelepanu IT-süsteemidele ja -taristutele.

Artikkel 318

Puhaskahju ja brutokahju arvutamine

1. Artikli 316 lõike 1 kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid iga operatsiooniriski juhtumi puhaskahju järgmiselt:

$$\text{puhaskahju} = \text{brutokahju} - \text{sissenõudmised},$$

kus:

brutokahju = operatsiooniriski juhtumiga seotud kahju enne igat liiki sissenõudmiste mahaarvamist;

sissenõudmine = algse operatsiooniriski juhtumiga seotud üks või mitu eraldi juhtumit, mis on ajaliselt eraldatud ja mille puhul saadakse rahalisi vahendeid või majanduslikku kasu kolmandalt isikult.

Finantsinstitutsioonid ajakohastavad pidevalt iga konkreetse operatsiooniriski juhtumi puhaskahju arvutust. Selleks ajakohastavad finantsinstitutsioonid puhaskahju arvutust, mille aluseks on brutokahju täheldatud või prognoositud muutused ja sissenõudmised viimase kümne majandusaasta iga aasta kohta. Kui sama operatsiooniriski juhtumiga seotud kahjusid täheldatakse kõnealuse kümneaastase ajavahemiku jooksul mitmel majandusaastal, arvutab finantsinstitutsioon välja ja ajakohastab järgmise:

- a) puhaskahju, brutokahju ja sissenõudmised kümneaastase ajavahemiku iga majandusaasta kohta, mil see puhaskahju, brutokahju ja sissenõudmine registreeriti;
- b) kümneaastase ajavahemiku kõigi asjaomaste majandusaastate puhaskahju, brutokahju ja sissenõudmiste kogusummad.

2. Lõike 1 kohaldamisel võetakse brutokahju arvutamisel arvesse järgmisi kirjeid:

- a) otsesed kulud, nagu vara väärtuse langus, arveldused, kahju hüvitamiseks makstud summad, trahvid ja viivistasud ning õigusabikulud finantsinstitutsiooni kasumiaruandes ning operatsiooniriski juhtumist tulenevad allahindamised, sealhulgas:
  - i) kui operatsiooniriski juhtum on seotud tururiskiga, siis turupositsioonide likvideerimise kulud operatsiooniriski kirjendatud sissenõutud kahju summas;
  - ii) kui maksed on seotud finantsinstitutsiooni protsesside häirete või puudustega, siis trahvid, intressimaksud, viivistasud, õigusabikulud ning maksud, välja arvatud algselt tasumisele kuuluv maksusumma, välja arvatud juhul, kui see summa sisaldub juba punktis e;

- b) operatsiooniriski juhtumist tulenevad kulud, sealhulgas operatsiooniriski juhtumiga otseselt seotud väliskulud ning parandus- või asenduskulud, mis on seotud enne operatsiooniriski juhtumit olnud positsiooni taastamisega;
- c) kasumiaruandes kajastatud eraldised või reservid võimaliku operatsioonikahjust tuleneva mõju katteks, sealhulgas väärkäitumisjuhtumitest tuleneva kahju katteks;
- d) lõpliku finantsmõjuga operatsiooniriski juhtumitest tulenev kahju, mis on ajutiselt kirjendatud ülemineku- või vahekontodel ja mida ei kajastata veel kasumiaruandes (edaspidi „ajutiselt kirjendatud kahju“);
- e) majandusaastal kajastatud negatiivne majanduslik mõju, mis tuleneb eelmiste majandusaastate rahavooge või finantsaruandeid mõjutavatest operatsiooniriski juhtumitest (edaspidi „ajastamiskahju“).

Esimese lõigu punkti d kohaldamisel lisatakse kahjuandmetesse ajutiselt kirjendatud oluline kahju aja jooksul, mis on vastavuses ajutiselt kirjendatud kahju suuruse ja vanusega.

Esimese lõigu punkti e kohaldamisel lisab finantsinstitutsioon kahjuandmetesse olulise ajastamiskahju, kui see on tingitud operatsiooniriski juhtumitest, mis hõlmavad rohkem kui ühte majandusaastat. Finantsinstitutsioonid kajastavad majandusaasta operatsiooniriski kirje kajastatud kahju summas kahju, mis tuleneb mis tahes eelneval majandusaastal esinenud kirjendamisvigade korrigeerimisest, isegi kui see kahju ei mõjuta otseselt kolmandaid isikuid. Kui esineb oluline ajastamiskahju ja operatsiooniriski juhtum mõjutab otseselt kolmandaid isikuid, sealhulgas finantsinstitutsiooni kliente, teenuseosutajaid ja töötajaid, lisab finantsinstitutsioon ka varem esitatud finantsaruandete ametliku korrigeeritud versiooni.

3. Lõike 1 kohaldamisel jäetakse brutokahju arvutusest välja järgmised kirjed:

- a) materiaalse põhivara üldise haldamise lepingute kulud;
- b) sise- või väliskulud seoses äritegevuse edendamisega pärast operatsiooniriskist tekkinud kahju, sealhulgas ajakohastamise, parandamise, riskihindamise algatuste ja edendamise seotud kulud;
- c) kindlustusmaksed.

4. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse sissenõudmisi brutokahju vähendamiseks üksnes juhul, kui finantsinstitutsioonile on laekunud makse. Nõudeid ei käsitata sissenõudmisena.

Pädeva asutuse taotlusel esitab finantsinstitutsioon kõik dokumendid, mis on vajalikud operatsiooniriski juhtumi puhaskahju arvutamisel arvesse võetud laekunud maksete kontrollimiseks.

Artikkel 319

Kahjuandmete künnised

1. Artikli 316 lõikes 1 osutatud operatsiooniriski aastase kahju arvutamiseks võtavad finantsinstitutsioonid arvesse kahjuandmetes kajastatud operatsiooniriski juhtumeid, mille artikli 318 kohaselt arvutatud puhaskahju on vähemalt 20 000 eurot.
2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 kohaldamist, arvutavad finantsinstitutsioonid artikli 446 kohaldamisel ka artikli 316 lõikes 1 osutatud operatsiooniriski aastase kahju, võttes arvesse kahjuandmetes kajastatud operatsiooniriski juhtumeid, mille artikli 318 kohaselt arvutatud puhaskahju on vähemalt 100 000 eurot.
3. Kui operatsiooniriski juhtum põhjustab kahju rohkem kui ühe majandusaasta jooksul, nagu on osutatud artikli 318 lõike 1 teises lõigus, on käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud künniste puhul arvesse võetav puhaskahju kogu puhaskahju.

Artikkel 320

Kahju väljajätmine

1. Finantsinstitutsioon võib taotleda pädevalt asutuselt luba jätta oma operatsiooniriski aastase kahju arvutusest välja erakorralised operatsiooniriski juhtumid, mis ei ole enam finantsinstitutsiooni riskiprofiili seisukohast olulised, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) finantsinstitutsioon suudab pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendada, et operatsiooniriski juhtumi põhjust, millest selline operatsiooniriski kahju tulenes, enam ei esine;
- b) vastava operatsiooniriski juhtumi kogu puhaskahju on üks järgmistest:
  - i) moodustab vähemalt 10 % finantsinstitutsiooni operatsiooniriski keskmisest aastasest kahjust, mis on arvutatud viimase kümne majandusaasta kohta ja põhineb artikli 319 lõikes 1 osutatud künnisel, kui operatsiooniriski kahjujuhtum on seotud tegevustega, mis on endiselt majandusnäitaja osa;
  - ii) tuleneb operatsiooniriski juhtumist, mis on seotud tegevustega, mis on artikli 315 lõike 2 kohaselt majandusnäitajast välja arvatud;
- c) operatsiooniriski kahju oli kahju andmebaasis vähemalt üks aasta, välja arvatud juhul, kui operatsiooniriski kahju on seotud tegevustega, mis on artikli 315 lõike 2 kohaselt majandusnäitajast välja arvatud.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti c kohaldamisel algab minimaalne üheaastane periood kuupäevast, mil kahjuandmetes sisalduv operatsiooniriski juhtum muutus esimest korda suuremaks kui artikli 319 lõikes 1 sätestatud olulisuse künnis.

2. Lõikes 1 osutatud luba taotlev finantsinstitutsioon esitab pädevale asutusele erakorralise operatsiooniriski juhtumi väljajätmise dokumenteeritud põhjendused, sealhulgas:

- a) operatsiooniriski juhtumi kirjelduse;
- b) tõendi selle kohta, et operatsiooniriski juhtumist tulenev kahju ületab lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud kahju väljajätmise olulisuse künnist, sealhulgas kuupäeva, mil operatsiooniriski juhtum muutus olulisuse künnisest suuremaks;
- c) kuupäeva, mil asjaomane operatsiooniriski juhtum välja jäetakse, võttes arvesse lõike 1 punktis c sätestatud minimaalset perioodi;
- d) põhjuse, miks operatsiooniriski juhtumit ei peeta enam finantsinstitutsiooni riskiprofiili seisukohast oluliseks;
- e) tõenduse selle kohta, et sarnased või allesjäänud õiguslikud nõuded puuduvad ja et operatsiooniriski juhtum, mis tuleb välja jätta, ei ole muude tegevuste või toodete suhtes asjakohane;
- f) finantsinstitutsiooni sõltumatu läbivaatamise või valideerimise aruanded, mis kinnitavad, et operatsiooniriski juhtum ei ole enam asjakohane ja et puuduvad sarnased või allesjäänud õiguslikud nõuded;
- g) tõendi selle kohta, et finantsinstitutsiooni pädevad organid on finantsinstitutsiooni heakskiitmismenetluse kaudu operatsiooniriski juhtumi väljajätmise taotluse heaks kiitnud, sealhulgas heakskiitmise kuupäev;
- h) operatsiooniriski juhtumi väljajätmise mõju operatsiooniriski aastasele kahjule.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tingimusi, mida pädev asutus peab lõike 1 kohaselt hindama, sealhulgas seda, kuidas tuleb arvutada operatsiooniriski keskmist aastast kahju, ning täpsustada lõike 2 kohaselt kogutavat teavet või hindamise läbiviimiseks vajalikuks peetavat muud teavet.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 321***Ühinenud või ülevõetud üksuste või tegevustega seotud kahju arvessevõtmine**

1. Ühinenud või ülevõetud üksuste või tegevustega seotud kahju lisatakse kahjuandmetesse niipea, kui kõnealuste üksuste või tegevustega seotud majandusnäitaja kirjed on lisatud finantsinstitutsiooni majandusnäitaja arvutamisse vastavalt artikli 315 lõikele 1. Selleks võtab finantsinstitutsioon arvesse ülevõtmisele või ühinemisele eelnenud kümneaastase perioodi jooksul täheldatud kahju.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioon peab määrama kindlaks oma kahjuandmete korrigeerimised pärast ühinenud või ülevõetud üksuste või tegevuste kahju arvessevõtmist, nagu on osutatud lõikes 1.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 322***Kahjuandmete terviklikkus, täpsus ja kvaliteet**

1. Finantsinstitutsioon kehtestab korra ja menetlused kahjuandmete terviklikkuse, täpsuse ja kvaliteedi tagamiseks ning nende andmete sõltumatuks läbivaatamiseks.

2. Pädevad asutused vaatavad korrapäraselt ja vähemalt iga viie aasta järel läbi artikli 316 lõike 1 kohaselt operatsiooniriski aastast kahju arvutava finantsinstitutsiooni kahjuandmete kvaliteedi. Pädevad asutused teevad seda vähemalt iga kolme aasta järel finantsinstitutsiooni puhul, mille majandusnäitaja on üle 1 miljardi euro.

*Artikkel 323***Operatsiooniriski juhtimise raamistik**

1. Finantsinstitutsioonil peab olema:

- a) hästi dokumenteeritud operatsiooniriski hindamise ja juhtimise süsteem, mis on tihedalt integreeritud igapäevastesse riskijuhtimisprotsessidesse ja moodustab lahutamatu osa finantsinstitutsiooni operatsiooniriski profiili jälgimise ja kontrollimise protsessist ning mille vastutusosalad on selgelt määratud; operatsiooniriski hindamise ja juhtimise süsteemis määratakse kindlaks finantsinstitutsiooni operatsiooniriski positsioonid ja jälgitakse asjakohaseid operatsiooniriski andmeid, sealhulgas olulise kahju andmeid;
- b) operatsiooniriski juhtimise funktsioon, mis on sõltumatu finantsinstitutsiooni äri- ja tegevusüksustest;
- c) kõrgemale juhtkonnale aruannete esitamise süsteem, mis tagab operatsiooniriski käsitlevate aruannete esitamise finantsinstitutsiooni asjakohastele funktsioonidele;
- d) operatsiooniriski positsioonide ja kahju andmete korrapärase seire ja aruandluse süsteem ning asjakohaste parandusmeetmete võtmise kord;
- e) nõuetele vastavuse tagamise kord ja mittevastavuse käsitlemise põhimõtted;
- f) kord finantsinstitutsiooni operatsiooniriski hindamise ja juhtimise protsesside ja süsteemide korrapäraseks läbivaatamiseks sise- või välisaudiitorite poolt, kellel on vajalikud teadmised;
- g) sisemised valideerimisprotsessid, mis toimivad usaldusväärselt ja tulemuslikult;
- h) läbipaistvad ja juurdepäätavad andmevood ja protsessid, mis on seotud finantsinstitutsiooni operatsiooniriski hindamise süsteemiga.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõike 1 punktides a–h sätestatud kohustusi, võttes arvesse finantsinstitutsiooni suurust ja keerukust.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

(*) Komisjoni 17. detsembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/451, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamiseks seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega ning tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) nr 680/2014 (ELT L 97, 19.3.2021, lk 1).“

156) Artiklit 325 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1–5 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon arvutab kõigi oma kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide ja kõigi oma valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliga positsioonide tururiski omavahendite nõuded vastavalt järgmistele meetoditele:

a) 1a. peatükis sätestatud alternatiivne standardmeetod;

b) 1b. peatükis sätestatud alternatiivne sisemudeli meetod ainult nende positsioonide puhul, mis on määratud kauplemisüksustele, mille kohta on pädev asutus andnud finantsinstitutsioonile loa selle alternatiivse meetodi kasutamiseks, nagu on sätestatud artikli 325az lõikes 1;

c) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud lihtsustatud standardmeetod, kui finantsinstitutsioon vastab artikli 325a lõikes 1 sätestatud tingimustele.

Erandina esimesest lõigust ei arvuta finantsinstitutsioon kauplemisportfelli kuuluvate ja valuutariskile avatud kauplemisportfelliga positsioonide valuutariski omavahendite nõudeid, kui need positsioonid arvatakse maha finantsinstitutsiooni omavahenditest. Finantsinstitutsioon dokumenteerib käesolevas lõigus sätestatud erandi kasutamise, sealhulgas selle mõju ja olulisuse, ning teeb selle teabe taotluse korral kättesaadavaks oma pädevale asutusele.

2. Lihtsustatud standardmeetodi alusel arvatud tururiski omavahendite nõuded võrduvad sõltuvalt asjaoludest järgmiste omavahendite nõuete summaga:

a) 2. peatükis osutatud positsiooniriski omavahendite nõuded, mis korrutatakse

i) 1,3ga võlainstrumentide positsioonide üld- ja eririskide puhul, välja arvatud artiklis 337 osutatud väärtpaperistamise instrumentid;

ii) 3,5ga omakapitaliinstrumentide positsioonide üld- ja eririskide puhul;

b) 3. peatükis osutatud valuutariski omavahendite nõuded, mida korrutatakse 1,2ga;

c) 4. peatükis osutatud kaubariski omavahendite nõuded, mida korrutatakse 1,9ga;

d) artiklis 337 osutatud väärtpaperistamise instrumentide omavahendite nõuded.

3. Finantsinstitutsioon, kes kasutab kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliga positsioonide tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud alternatiivset sisemudeli meetodit, esitab oma pädevale asutusele käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud alternatiivset standardmeetodit kasutades iga kuu tururiski omavahendite nõuete arvutuse iga kauplemisüksuse kohta, millele need positsioonid on määratud kooskõlas artikliga 104b.

4. Finantsinstitutsioon võib püsivalt kasutada käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud alternatiivset standardmeetodit ja käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud alternatiivset sisemudeli meetodit, kombineerides neid omavahel, tingimusel et alternatiivset sisemudeli meetodit kasutades arvatud tururiski omavahendite nõuete kogusumma moodustab vähemalt 10 % tururiski omavahendite nõuete kogusummast. Finantsinstitutsioon ei kasuta individuaalselt kumbagi neist meetoditest koos käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud lihtsustatud standardmeetodiga. Konsolideeritud tasandil võib finantsinstitutsioon kasutada nende kolme meetodi kombinatsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kooskõlas artikli 325b lõike 4 punktiga b tingimusel, et lihtsustatud standardmeetodit ei kasutata koos teise kahe meetodiga ühes juriidilises isikus.

5. Finantsinstitutsioon ei kasuta lõike 1 punktis b osutatud alternatiivset sisemudeli meetodit oma kauplemiss portfelli instrumentide puhul, mis on lõigetes 6, 7 ja 8 sätestatud väärtpaberistamise positsioonid või alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemiss portfelli kuuluvad positsioonid.“;

b) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioon peab arvutama valuuta- või kaubariskile avatud kauplemiss portfelli positsioonide tururiski omavahendite nõuded vastavalt käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud meetoditele, võttes kohasel juhul arvesse artikli 104b lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõudeid.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

157) Artiklit 325a muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Lihtsustatud standardmeetodi kasutamise tingimused“;

b) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioon võib arvutada tururiski omavahendite nõuded artikli 325 lõike 1 punktis c osutatud lihtsustatud standardmeetodit kasutades, tingimusel et finantsinstitutsiooni tururiskile avatud bilansilise ja bilansivälise tegevuse maht ei ületa igakuise hindamise alusel kuu viimase päeva andmete põhjal kumbagi järgmist künnist:“;

c) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kaasatakse kõik valuuta- või kaubariskile avatud kauplemiss portfelli positsioonid, välja arvatud positsioonid, mis jäetakse välja valuutariski omavahendite nõuete arvutamisest vastavalt artiklile 104c või mis arvatakse maha finantsinstitutsiooni omavahenditest:“;

ii) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) pikkade positsioonide summeeritud absoluutväärtus liidetakse lühikeste positsioonide summeeritud absoluutväärtusele.“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu kohaldamisel on pikkade ja lühikeste positsioonide tähendus sama, nagu on sätestatud artikli 94 lõikes 3.

Esimese lõigu kohaldamisel võrdub pika (lühikese) positsiooni summeeritud väärtus kõnealuse lõigu punktide a ja b kohases arvutuses sisalduvate üksikute pikkade (lühikeste) positsioonide väärtuste summaga.“;

d) lõike 5 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioon lõpetab tururiski omavahendite nõuete arvutamise vastavalt artikli 325 lõike 1 punktis c osutatud meetodile kolme kuu jooksul ühel järgmistest juhtudest:“;

e) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Finantsinstitutsioonil, kes on lõpetanud tururiski omavahendite nõuete arvutamise artikli 325 lõike 1 punktis c osutatud meetodit kasutades, on lubatud alustada tururiski omavahendite nõuete arvutamist kõnealust meetodit kasutades üksnes juhul, kui ta tõendab pädevale asutusele, et kõik käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on olnud pidevalt täidetud ühe aasta jooksul.“;

f) lõige 8 jäetakse välja.

158) Artiklisse 325b lisatakse järgmine lõige:

„4. Kui pädev asutus ei ole andnud finantsinstitutsioonile lõikes 2 osutatud luba vähemalt ühe konsolideerimisgruppi kuuluva finantsinstitutsiooni või ettevõtja suhtes, kohaldatakse käesoleva jaotise kohaste tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks konsolideeritud alusel järgmisi nõudeid:

- a) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva jaotise kohased netopositsioonid ja omavahendite nõuded kõigi positsioonide kohta nendes konsolideerimisgrupi finantsinstitutsioonides või ettevõtjates, mille jaoks finantsinstitutsioonile on antud lõikes 2 osutatud luba, kasutades lõikes 1 sätestatud käsitlust;
- b) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva jaotise kohased netopositsioonid ja omavahendite nõuded eraldi kõigi positsioonide kohta igas konsolideerimisgrupi finantsinstitutsioonis või ettevõtjas, mille jaoks finantsinstitutsioonile ei ole antud lõikes 2 osutatud luba;
- c) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva jaotise kohaste omavahendite nõuete kogusumma konsolideeritud alusel, liites käesoleva lõike punktide a ja b kohaselt arvutatud summad.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud arvutuse tegemisel kasutavad nimetatud punktides osutatud finantsinstitutsioonid ja ettevõtjad sama aruandlusvaluutat, mida kasutatakse konsolideerimisgrupi käesoleva jaotise kohaste tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks konsolideeritud alusel.“

159) Artiklit 325c muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Alternatiivse standardmeetodi kohaldamisala, ülesehitus ja kvalitatiivsed nõuded“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonil peavad olema kehtestatud dokumenteeritud sisemised reeglid, menetlused ja kontrollid käesoleva peatüki nõuete täitmise jälgimiseks ja tagamiseks ning ta teeb need pädevatele asutustele kättesaadavaks. Kõnealuste reeglite, menetluste ja kontrollide muudatustest teatatakse aegsasti pädevatele asutustele.“;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„3. Erandina lõikest 2 arvutab finantsinstitutsioon tururiski omavahendite nõuded alternatiivse standardmeetodi kohaselt finantsinstitutsiooni enda võlainstrumentides olevate osaluste puhul lõike 2 punktides a ja c osutatud kahe komponendi summana. Enda võlainstrumentide tururiski omavahendite nõuete arvutamisel lõike 2 punktis a osutatud tundlikkusel põhineva meetodi kohaselt jätab finantsinstitutsioon sellest arvutusest välja finantsinstitutsiooni enda krediidimarginaali.

4. Finantsinstitutsioonil peab olema kauplemisüksustest sõltumatu riskikontrolli üksus, kes annab aru otse kõrgemale juhtkonnale. Riskikontrolli üksus vastutab alternatiivse standardmeetodi väljatöötamise ja rakendamise eest. Ta koostab ja analüüsib iga kuu aruandeid alternatiivse standardmeetodi väljundite ning finantsinstitutsiooni kauplemislimitide asjakohasuse kohta.

5. Finantsinstitutsioon teeb käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatava alternatiivse standardmeetodi sõltumatu läbivaatamise kas oma korrapärase siseauditi protsessi raames või volitades kolmandast isikust ettevõtjat seda tegema, arvestades pädeva asutuse nõudeid. Sellise läbivaatamise tulemustest teavitatakse asjaomaseid juhtorganeid.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab „kolmandast isikust ettevõtja“ ettevõtjat, kes osutab finantsinstitutsioonile auditi- või konsultatsiooniteenuseid ning kellel on tururiski valdkonnas piisavate oskustega töötajad.

6. Lõikes 5 osutatud alternatiivse standardmeetodi läbivaatamine hõlmab nii kauplemisüksuste kui ka sõltumatu riskikontrolli üksuse tegevust ning selles hinnatakse vähemalt järgmisi aspekte:

- a) sisemised reeglid, menetlused ja kontrollid käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nõuete täitmise jälgimiseks ja tagamiseks;
- b) riskijuhtimissüsteemi ja -protsesside dokumenteerimise ning käesoleva artikli lõikes 4 osutatud riskikontrolli üksuse korralduse asjakohasus;

- c) tundlikkuse arvutamise ja sellise protsessi täpsus, mida kasutatakse nende arvutuste tuletamiseks finantsinstitutsiooni hinnastamismudelitest, mille alusel esitatakse kasumiaruanne kõrgemale juhtkonnale, nagu on osutatud artiklis 325t;
- d) kontrolliprotsess, mida finantsinstitutsioon rakendab alternatiivse standardmeetodi alusel tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatavate andmeallikate järjepidevuse, õigeaegsuse ja usaldusväärsuse hindamiseks, hinnates ka nende andmeallikate sõltumatust.

Finantsinstitutsioon teeb esimeses lõigus osutatud läbivaatamise vähemalt kord aastas või harvemini, kuni iga kahe aasta järel, kui finantsinstitutsioon suudab pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendada, et tema kauplemisportfelli suurus, süsteemne olulisus, laad, ulatus ja keerukus õigustab harvemat läbivaatamist.

7. Pädevad asutused kontrollivad, et käesoleva artikli lõikes 2 osutatud arvutus, sealhulgas finantsinstitutsiooni poolt käesolevas peatükis ja artiklis 325a sätestatud nõuete rakendamine, tehakse täielikult.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada hindamismetoodikat, mille alusel pädevad asutused teevad lõikes 7 osutatud kontrolli.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2028.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

160) Artiklit 325j muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon arvutab investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõuded, kasutades ühte järgmistest meetoditest:

- a) finantsinstitutsioon, mis vastab artikli 104 lõike 8 punktis a sätestatud tingimusele, arvutab kõnealuse positsiooni tururiski omavahendite nõuded iga kuu investeerimisfondi aluspositsioonide alusel, nagu oleksid need otseselt finantsinstitutsiooni positsioonid;
- b) finantsinstitutsioon, mis vastab artikli 104 lõike 8 punktis b sätestatud tingimusele, arvutab kõnealuse positsiooni tururiski omavahendite nõuded, kasutades ühte järgmistest meetoditest:
  - i) ta käsitleb investeerimisfondis olevat positsiooni üheainsa aktsiapositsioonina, mis on määratud artikli 325ap lõike 1 tabeli 8 rühma „muu sektor“;
  - ii) ta võtab arvesse investeerimisfondi volitustes ja asjakohastes õigusaktides sätestatud piiranguid.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b alapunktis ii osutatud arvutuse tegemiseks võib finantsinstitutsioon arvutada vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuded ja investeerimisfondi tuletisinstrumentide positsioonide krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded artikli 132a lõikes 3 sätestatud lihtsustatud meetodit kasutades.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud meetodite kohaldamisel teeb finantsinstitutsioon järgmist:

- a) kohaldab investeerimisfondis oleva positsiooni suhtes 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõudeid ja 4. jaos sätestatud jääkriski lisandit, kui kõnealuse investeerimisfondi volitus võimaldab tal investeerida riskipositsioonidesse, mille suhtes kohaldatakse kõnealuseid omavahendite nõudeid; käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud meetodi kasutamisel arvestab finantsinstitutsioon investeerimisfondis olevat positsiooni üheainsa reitinguta aktsiapositsioonina, mis on määratud artikli 325y lõike 1 tabeli 2 rühma „reitinguta“, ning
- b) arvutab kõigi samas investeerimisfondis olevate positsioonide omavahendite nõuded eraldi portfellina, kasutades nende puhul käesoleva artikli lõike 1 punktis b sätestatud meetoditest ühte ja sama meetodit.“;

c) lõiked 3, 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioon võib investeerimisfondides olevate positsioonide puhul kasutada lõike 1 punktides a ja b osutatud meetodite kombinatsiooni. Samas investeerimisfondis olevate positsioonide puhul peab finantsinstitutsioon kasutama aga ainult ühte neist meetoditest.

4. Käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaldamisel arvutab finantsinstitutsioon tururiski omavahendite nõuded, määrates kindlaks investeerimisfondi hüpoteetilise portfelli, mille suhtes kohaldataks artikli 325c lõike 2 punkti a kohaselt suurimaid omavahendite nõudeid, tuginedes investeerimisfondi volitustele või asjakohasele õigusele, võttes kohasel juhul arvesse maksimaalset finantsvõimendust.

Finantsinstitutsioon kasutab sama hüpoteetilist portfelli, millele on osutatud esimeses lõigus, et arvutada asjakohasel juhul 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõuded ja 4. jaos sätestatud jääkriski lisand investeerimisfondis oleva positsiooni suhtes.

Metoodika, mille finantsinstitutsioon on välja töötanud kõigi selliste investeerimisfondis olevate positsioonide hüpoteetiliste portfelli kindlaksmääramiseks, mille puhul kasutatakse esimeses lõigus osutatud arvutusi, peab heaks kiitma tema pädev asutus.

5. Finantsinstitutsioon võib kasutada lõikes 1 osutatud meetodeid üksnes juhul, kui investeerimisfond vastab kõigile artikli 132 lõikes 3 sätestatud tingimustele. Kui investeerimisfond ei vasta kõigile artikli 132 lõikes 3 sätestatud tingimustele, määrab finantsinstitutsioon oma positsioonid selles investeerimisfondis kauplemisportfelli välise tegevuse alla.

6. Investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks vastavalt lõike 1 punktis a sätestatud meetodile võivad finantsinstitutsioonid kasutada sellise arvutuse tegemiseks kolmandat isikut, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) kolmas isik on üks järgmistest:

i) investeerimisfondi deponoorium või deponooriumina tegutsev finantseerimisasutus, tingimusel et investeerimisfond investeerib üksnes väärtpaperitesse ning hoiustab kõik väärtpaperid kõnealusel deponooriumis või deponooriumina tegutsevas finantseerimisasutuses;

ii) muude kui käesoleva punkti alapunktiga i hõlmatud investeerimisfondide puhul selle fondi valitseja, tingimusel et investeerimisfondi valitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele;

iii) kolmandast isikust müüja, tingimusel et andmed, teabe või riskiparameetrid esitavad või arvutavad käesoleva punkti alapunktis i või ii osutatud kolmandad isikud või mõni muu selline kolmandast isikust müüja;

b) kolmas isik esitab finantsinstitutsioonile andmed, teabe või riskiparameetrid investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõude arvutamiseks vastavalt käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud meetodile;

c) finantsinstitutsiooni välisaudiitor on kinnitanud käesoleva lõike punktis b osutatud kolmanda isiku andmete, teabe või riskiparameetrite piisavust ning finantsinstitutsiooni pädeval asutusel on taotluse korral nende andmetele, teabele või riskiparameetritele piiramatu juurdepääs.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada lõikes 4 sätestatud meetodi kohaldamisel hüpoteetiliste portfelli kindlaksmääramise metoodika tehnilisi elemente, sealhulgas viisi, kuidas finantsinstitutsioonid peavad võtma metoodikas kohasel juhul arvesse maksimaalset finantsvõimendust.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

161) Artikli 325q lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Välisvaluuta vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad välisvaluuta suhtes tundlikele alusvaraga optioonidele, on valuutapaaride vaheliste vahetuskursside eeldatavad volatiilsused. Need eeldatavad volatiilsused määratakse järgmistele lõpptähtaegadele kooskõlas vastavate optioonide lõpptähtaegadega, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat.“

162) Artikli 325s lõikes 1 asendatakse s_k valem järgmisega:

”

$$s_k = \frac{V_i(1,01 \cdot vol_k, x, y) - V_i(vol_k, x, y)}{0,01}$$

“.

163) Artiklit 325t muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võivad pädevad asutused nõuda, et finantsinstitutsioon, kellele on antud luba kasutada 1b. peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit, kasutaks käesoleva peatüki kohaste tundlikkuste arvutamisel artikli 325 lõikes 3 sätestatud arvutamise- ja aruandlusnõuete täitmiseks oma sisemudeli meetodi riskimõõtmisüsteemi hinnastamisfunktsioone.“;

b) lõike 5 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil või finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli üksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumist ja kahjumist;“;

c) lõike 6 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil või finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli üksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumist ja kahjumist;

b) finantsinstitutsioon tõendab, et need alternatiivsed määratlused on positsiooni tundlikkuse kindlakstegemisel asjakohasemad kui käesolevas alajaos esitatud valemid, et esimeses lõigus osutatud lineaarteisendus kajastab veegariski tundlikkust ning et seeläbi saadud tundlikkused ei erine oluliselt kõnealuste valemite kohaldamisel kindlaks tehtud tundlikkustest.“

164) Artiklit 325u muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Erandina lõikest 1 ei kohalda finantsinstitutsioon kuni 31. detsembrini 2032 jääkriskide omavahendite nõuet instrumentide suhtes, mille ainus eesmärk on maandada selliste kauplemisportfelli positsioonide tururiski, mis tekitavad jääkriskide omavahendite nõude ja on avatud sama liiki jääkriskidele kui nendega maandatavad positsioonid.

Pädev asutus annab loa kohaldada esimeses lõigus osutatud käsitlust, kui finantsinstitutsioon suudab pädevale asutusele rahuldaval viisil pidevalt tõendada, et instrumendid vastavad riskimaandamise positsioonidena käsitlemise kriteeriumidele.

Finantsinstitutsioon teatab pädevale asutusele kõigi selliste instrumentide jääkriskide omavahendite nõuete arvutamise tulemuse, mille suhtes kohaldatakse esimeses lõigus osutatud erandit.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada kriteeriume, mida finantsinstitutsioonid peavad kasutama lõikes 4a osutatud erandile vastavate positsioonide kindlakstegemiseks. Need kriteeriumid hõlmavad vähemalt kõnealuses lõikes osutatud instrumentide laadi, kombineeritud positsioonide puhaskasumit ja -kahjumit, kombineeritud positsioonide tundlikkust ja kombineeritud positsioonides maandamata jäänud riske, võttes eelkõige arvesse võimalust, et algset positsiooni saab osaliselt maandada.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 30. juuniks 2024.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

7. EBA esitab 31. detsembriks 2029 komisjonile aruande lõikes 4a osutatud käsitluse kohaldamise mõju kohta. Nimetatud aruande tulemuste alusel esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku kõnealus lõikes osutatud käsitluse pikendamiseks.“

165) Artiklisse 325v lisatakse järgmine lõige:

„3. Kaubeldavate muu kui väärtpaperistamise krediituletisinstrumentide ja aktsiatel põhinevate tuletisinstrumentide puhul määratakse iga üksiku komponendi ootamatult makseviivitusse sattumise summad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kohaldades.“

166) Artiklisse 325x lisatakse järgmine lõige:

„5. Kui sellise tuletisinstrumenti positsiooni lepingulised või õiguslikud tingimused, mille alusvaraks on võlainstrument või rahas omakapitali instrument ja mida maandatakse kõnealusse võlainstrumenti või rahas omakapitali instrumendiga, võimaldavad finantsinstitutsioonil sulgeda selle positsiooni mõlemad pooled nendest esimese lõpptähtaja saabumisel, kusjuures alusvara makseviivituse riski ei ole, määratakse kombineeritud positsiooni ootamatult makseviivitusse sattumise netosummaks null.“

167) Artiklisse 325y lisatakse järgmine lõige:

„6. Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.“

168) Artikli 325ab lõige 2 jäetakse välja.

169) Artiklit 325ad muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ootamatult makseviivitusse sattumise netosummad korrutatakse:

- a) erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriateta toodete puhul makseviivituse riskikaaludega, mis vastavad nende krediitkvaliteedile, nagu on sätestatud artikli 325y lõigetes 1 ja 2;
- b) erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatega toodete puhul makseviivituse riskikaaludega, millele osutatakse artikli 325aa lõikes 1.“;

b) lõikes 3 asendatakse DRC_b valem järgmisega:

”

$$DRC_b = \sum_{i \in long} RW_i \cdot netJTD_i - WtS_{ACTP} \cdot \left(\sum_{i \in short} RW_i \cdot |netJTD_i| \right)$$

“.

170) Artikli 325ae lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Riskitegurite riskikaalud, mis põhinevad artikli 325bd lõike 7 punktis b osutatud kõige likviidsema valuuta alamkategooria valuutadel ja finantsinstitutsiooni omavääringul, on järgmised:

- a) riskivaba intressimäära riskitegurite puhul käesoleva artikli lõike 1 tabelis 3 osutatud riskikaalud, jagatuna $\sqrt{2}$;
- b) inflatsiooniriski teguri ja eri valuutade alusriski tegurite puhul käesoleva artikli lõikes 2 osutatud riskikaalud, jagatuna $\sqrt{2}$.“

171) Artiklit 325ah muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- i) tabelis 4 asendatakse rühma 13 sektor järgmisega:

„Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tugilaenuandjad ja pandikirjad“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. Erandina lõikest 2 võib finantsinstitutsioon määrata reitinguta pandikirja riskipositsiooni rühma 4, kui pandikirja emiteerinud finantsinstitutsioonil on krediitkvaliteedi aste 1–3.“

172) Artikli 325ai lõikes 1 asendatakse $\rho_{kl}^{(name)}$ määratlus järgmisega:

„ $\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed; see on 35 %, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on artikli 325ah lõike 1 tabeli 4 rühmades 1–18, vastasel juhul on see 80 %.“

173) Artiklis 325aj asendatakse $\gamma_{bc}^{(rating)}$ määratlus järgmisega:

„ $\gamma_{bc}^{(rating)}$ on:

a) 1, kui rühmad b ja c on rühmad 1–17 ja mõlemal rühmal on sama krediitkvaliteedi kategooria (kas krediitkvaliteedi aste 1–3 või krediitkvaliteedi aste 4–6); vastasel juhul on see 50 %; selle arvutuse tegemisel käsitletakse rühma 1 rühmana, mis kuulub samasse krediitkvaliteedi kategooriasse kui rühmad, millel on krediitkvaliteedi aste 1–3;

b) 1, kui rühm b või c on rühm 18;

c) 1, kui rühm b või c on rühm 19 ja teise rühma krediitkvaliteedi aste on 1–3; vastasel juhul on see 50 %;

d) 1, kui rühm b või c on rühm 20 ja teise rühma krediitkvaliteedi aste on 4–6; vastasel juhul on see 50 %.“

174) Artiklit 325ak muudetakse järgmiselt:

a) tabelit 6 muudetakse järgmiselt:

i) veergu „Krediitkvaliteet“ muudetakse järgmiselt:

1) teine rida asendatakse järgmisega:

„Krediitkvaliteedi aste 1–10“;

2) kolmas rida asendatakse järgmisega:

„Krediitkvaliteedi aste 11–17“;

ii) rühma 13 sektor asendatakse järgmisega:

„Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tugilaenuandjad ja pandikirjad“;

b) lisatakse järgmised lõigud:

„Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.“

Erandina teisest lõigust võib finantsinstitutsioon määrata reitinguta pandikirja riskipositsiooni rühma 4, kui pandikirja emiteerinud finantsinstitutsioonil on krediitkvaliteedi aste 1–3.“

175) Artiklit 325am muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 tabeli 7 veergu „Krediidikvaliteet“ muudetakse järgmiselt:

i) esimene rida asendatakse järgmisega:

„Kõrgema nõudeõiguse järguga instrumendid ja krediidikvaliteedi aste 1–10“;

ii) teine rida asendatakse järgmisega:

„Madalama nõudeõiguse järguga instrumendid ja krediidikvaliteedi aste 1–10“;

iii) kolmas rida asendatakse järgmisega:

„Krediidikvaliteedi aste 11–17 ja reitinguta“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediidikvaliteedi kategooria, mis vastab krediidikvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II jaotise 5. peatükis sätestatud välisreitingute meetodi alusel.“

176) Artikli 325as tabelit 9 muudetakse järgmiselt:

a) rühma 3 nimetus asendatakse järgmisega:

„Energeetika – elekter“;

b) lisatakse järgmised read:

”

3a	Energeetika – ELi heitkoguse ühikutega kauplemine	40 %
3b	Energeetika – muu kui ELi heitkoguse ühikutega kauplemine	60 %

“.

177) Artiklit 325ax muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Vegariski tegurite rühmad on sarnased deltariski tegurite rühmadega, mis on kehtestatud kooskõlas 3. jao 1. alajaoga.

2. Vegariski tegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud määratakse vastavalt riskitegurite riskiklassile järgmiselt:

Tabel 1

Riskiklass	Riskikaalud
Intressimäära üldrisk	100 %
Krediidimarginaali risk muu kui väärtpaberistamise puhul	100 %
Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamise krediidimarginaali risk	100 %
Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaberistamise krediidimarginaali risk	100 %

Riskiklass	Riskikaalud
Omakapital (suure turukapitalisatsiooniga ja indeksid)	77,78 %
Omakapital (väikse turukapitalisatsiooniga ja muu sektor)	100 %
Kaup	100 %
Valuuta	100 %

“;

b) lõige 3 jäetakse välja;

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Üldise intressimäära, krediidimarginaali riski ja kauba kumerusriski tegurite puhul on kumerusriski kaal iga sellise kõvera kõikide punktide paralleelne muutus, mis põhineb 1. alajaos osutatud asjaomase rühma puhul ette nähtud suurimal deltariski kaalul.“

178) Artiklit 325az muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon võib tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit, tingimusel et finantsinstitutsioon täidab kõiki käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.“;

b) lõike 2 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) kauplemisüksused on täitnud artikli 325bf lõikes 3 sätestatud järetestimise nõuded;

d) kauplemisüksused on täitnud artiklis 325bg sätestatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuded.“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„g) kauplemisüksustele ei ole määratud ühtegi investeerimisfondides olevat positsiooni, mis vastaks artikli 104 lõike 8 punktis b sätestatud tingimusele.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioon, kellele on antud luba kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit, täidab ka artikli 325 lõikes 3 sätestatud aruandlusnõuet.“;

d) lõike 8 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) hindamismetoodika, mille alusel pädevad asutused kontrollivad seda, kas finantsinstitutsioon vastab käesolevas peatükis sätestatud nõuetele.“;

e) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. EBA esitab arvamuse selle kohta, kas on esinenud käesoleva artikli lõikes 5 ja artikli 325bf lõike 6 teises lõigus osutatud erakorralisi asjaolusid.

Kõnealuse arvamuse esitamiseks jälgib EBA turutingimusi, et hinnata, kas erakorralisi asjaolusid on esinenud, ja kui see on nii, teavitab sellest viivitamata komisjoni.

10. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tingimusi ja näitajaid, mida EBA peab kasutama erakorraliste asjaolude esinemise kindlakstegemiseks.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 30. juuniks 2024.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.“

179) Artiklit 325ba muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Tururiski omavahendite nõuete arvutamisel, kasutades sisemudelit vastavalt esimesele lõigule, ei võta finantsinstitutsioon arvesse oma krediitmarginaale punktides a ja b osutatud näitajate arvutamisel finantsinstitutsiooni enda võlainstrumentides olevate positsioonide kohta.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust ei kohaldata finantsinstitutsiooni suhtes täiendavate omavahendite nõuet seoses tema enda võlainstrumentides olevate osalustega.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„3. Alternatiivset sisemudelit kasutav finantsinstitutsioon arvutab kõigi valuutariskile või kaubariskile avatud kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelligäliste positsioonide tururiski omavahendite kogunõuded vastavalt järgmisele valemile:

$$AIMA_{total} = \min(AIMA + PLA_{addon} + ASA_{non-aima} ; ASA_{all\ portfolio}) \\ + \max(AIMA - ASA_{aima} ; 0)$$

kus:

$AIMA$ = lõigetes 1 ja 2 osutatud omavahendite nõuete summa;

PLA_{addon} = artikli 325bg lõikes 2 osutatud täiendavate omavahendite nõue;

$ASA_{non-aima}$ = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud artikli 325 lõike 1 punktis a osutatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt valuutariskile või kaubariskile avatud kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelligäliste positsioonide portfelligä puhul, mille puhul finantsinstitutsioon kasutab tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks alternatiivset standardmeetodit;

$ASA_{allportfolio}$ = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud artikli 325 lõike 1 punktis a osutatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt kõigi valuutariskile või kaubariskile avatud kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelligäliste positsioonide portfelligä kohta;

ASA_{aima} = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvutatud artikli 325 lõike 1 punktis a osutatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt valuutariskile või kaubariskile avatud kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelligäliste positsioonide portfelligä puhul, mille puhul finantsinstitutsioon kasutab tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodit.“

180) Artiklisse 325bc lisatakse järgmine lõige:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada käesolevas artiklis osutatud riskimõõtmise mudelis andmesisendite kasutamise kriteeriume, sealhulgas andmete täpsuse kriteeriume ja andmesisendite kalibreerimise kriteeriume, kui turuandmed on ebapiisavad.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. jaanuariks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

181) Artiklisse 325bd lisatakse järgmine lõige:

„5a. ERM II-s osalevate liikmesriikide valuutad arvatakse tabeli 2 intressiriski tegurite laias kategoorias kõige likviidsemate valuutade ja omavääringu alamkategooriasse.“

182) Artiklit 325be muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Pädevad asutused võivad lubada finantsinstitutsioonil kasutada esimeses lõigus osutatud hindamise eesmärgil kolmandast isikust müüjate esitatud turuandmeid.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Pädevad asutused võivad nõuda, et finantsinstitutsioon ei käsitaks modelleeritavana riskitegurit, mille finantsinstitutsioon on hinnanud modelleeritavaks vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, kui riskiteguri suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramiseks kasutatud andmesisendid ei vasta pädevaid asutusi rahuldaval viisil artikli 325bc lõikes 6 osutatud nõuetele.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Erakorraliste asjaolude korral, mis esinevad ajal, mil teatav kauplemistegevus finantsturgudel oluliselt väheneb, võivad pädevad asutused lubada käesolevas peatükis sätestatud meetodit kasutataval finantsinstitutsioonidel käsitada modelleeritavana riskitegureid, mida kõnealused finantsinstitutsioonid on lõike 1 kohaselt hinnanud mittemodelleeritavateks, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) riskitegurid, mille suhtes käsitlust kohaldatakse, vastavad kauplemistegevusele, mis on finantsturgudel märkimisväärselt vähenenud;

b) käsitlust kohaldatakse ajutiselt ja mitte kauem kui kuus kuud ühe majandusaasta jooksul;

c) käsitlus ei vähenda oluliselt seda kohaldavate finantsinstitutsioonide tururiski omavahendite kogunõudeid;

d) pädevad asutused teavitavad EBAt viivitamata igast otsusest lubada finantsinstitutsioonidel kohaldada käesolevas peatükis sätestatud meetodit, et käsitada modelleeritavana mittemodelleeritavaks hinnatud riskitegureid, samuti asjaomasest kauplemistegevusest ning põhjendavad seda otsust.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada kriteeriume riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks kooskõlas lõikega 1, sealhulgas juhul, kui kasutatakse kolmandast isikust müüjate esitatud turuandmeid, ning sellise hindamise sagedust.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

183) Artiklit 325bf muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Korruptustegur (m) on vähemalt 1,5 ja lisandi summa, mis on kindlaks määratud kooskõlas tabeliga 3. Lõikes 5 osutatud portfelli puhul arvutatakse see lisand viimase 250 tööpäeva jooksul toimunud ületamiste arvu põhjal, mida tõendab finantsinstitutsiooni poolt kooskõlas käesoleva lõigu punktiga a arvutatud VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse järelestimine. Lisandi arvutamisel kohaldatakse järgmisi nõudeid.“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erakorraliste asjaolude korral võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonil teha ühte või mõlemat järgmist:

- a) piirata lisandi arvutamist sellega, mis saadakse hüpoteetiliste muutuste järelestimise kohastest ületamistest, kui tegelike muutuste järelestimise kohaste ületamiste arv ei tulene finantsinstitutsiooni alternatiivse sisemudeli puudustest;
- b) jätta lisandi arvutamisest välja hüpoteetiliste või tegelike muutuste järelestimise teel tõendatud ületamised, kui need ei tulene finantsinstitutsiooni alternatiivse sisemudeli puudustest.“;

iii) lisatakse järgmine lõik:

„Esimese lõigu kohaldamisel võivad pädevad asutused suurendada m_c väärtust üle kõnealuses lõigus osutatud summa, kui finantsinstitutsiooni alternatiivses sisemudelis esineb puudusi, mis ei võimalda tururiski omavahendite nõuet korrektselt mõõta.“;

b) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Erandina lõigetest 2 ja 6 võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonil mitte arvestada ületamist, kui tema portfelli väärtuse ühepäevane muutus, mis ületab asjaomase finantsinstitutsiooni sisemudeli alusel arvutatud seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, on seostatav mittemodelleeritava riskiteguriga.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„10. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tingimusi ja kriteeriume, mille kohaselt võib lubada finantsinstitutsioonil mitte arvestada ületamist, kui tema portfelli väärtuse ühepäevane muutus, mis ületab asjaomase finantsinstitutsiooni sisemudeli alusel arvutatud seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, on seostatav mittemodelleeritava riskiteguriga.“

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

184) Artiklit 325bg muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsiooni kauplemisüksus täidab kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõudeid, kui finantsinstitutsiooni riskimõõtmise mudelil põhinevad kõnealuse kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on kas lähedased või piisavalt lähedased finantsinstitutsiooni hinnastamismudelil põhinevatele kõnealuse kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele.“

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 arvutab finantsinstitutsioon juhul, kui tema riskimõõtmise mudelil põhinevad kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on piisavalt lähedased finantsinstitutsiooni hinnastamismudelil põhinevatele kõnealuse kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, kõigi sellele kauplemisüksusele määratud positsioonide puhul täiendavate omavahendite nõude lisaks artikli 325ba lõigetes 1 ja 2 osutatud omavahendite nõuetele.“

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõude tulemuste põhjal määrab finantsinstitutsioon kindlaks ja dokumenteerib täpse loetelu finantsinstitutsiooni riskimõõtmise mudelis sisalduvatest riskiteguritest, mida peetakse asjakohaseks, et kontrollida finantsinstitutsiooni vastavust artiklis 325bf sätestatud järelestimise nõudele. Finantsinstitutsioon jälgib nende riskitegurite loetelu muutusi.“;

b) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kriteeriumid, millega määratakse kindlaks, kas kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on lõike 1 kohaldamisel kas lähedased või piisavalt lähedased kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, võttes arvesse rahvusvahelisi regulatiivseid arengusuundi;“

b) lõikes 2 osutatud täiendavate omavahendite nõue;“;

ii) punkt e jäetakse välja;

iii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.“

185) Artiklit 325bh muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) sisemise riskimõõtmise mudelis võetakse arvesse riskitegureid, mis on seotud kulla ja eri välisvaluutadega, milles finantsinstitutsiooni positsioonid on nomineeritud; investeerimisfondide puhul võetakse arvesse investeerimisfondi tegelikke välisvaluutapositsioone; finantsinstitutsioonid võivad investeerimisfondi välisvaluutapositsiooni arvessevõtmisel tugineda kolmanda isiku aruannetele, kui on piisavalt alust olla veendunud nende aruannete usaldusväärsuses;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„i) investeerimisfondides olevate positsioonide puhul vaatavad finantsinstitutsioonid investeerimisfondide aluspositsioonid läbi vähemalt kord nädalas, et arvutada omavahendite nõuded vastavalt käesolevale peatükile; kui aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit rakendatakse kord nädalas, peavad finantsinstitutsioonid suutma jälgida riske, mis tulenevad olulistest muutustest investeerimisfondi koosseisus; finantsinstitutsioonid, kellel ei ole piisavaid andmesisendeid või piisavat teavet investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks vastavalt aluspositsioonide arvessevõtmise meetodile, võivad selliste andmesisendite või sellise teabe hankimisel tugineda kolmandale isikule, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

i) kolmas isik on üks järgmistest:

- 1) investeerimisfondi deponoorium või deponooriumina tegutsev finantseerimisasutus, tingimusel et investeerimisfond investeerib üksnes väärtpaberitesse ning hoiustab kõik väärtpaberid kõnealuses deponooriumis või deponooriumina tegutsevas finantseerimisasutuses;
- 2) investeerimisfondi fondivalitseja, tingimusel et ta vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele;
- 3) kolmandast isikust müüja, tingimusel et andmed, teabe või riskiparameetrid esitavad või arvutavad käesoleva alapunkti alapunktis 1 või 2 osutatud kolmandad isikud või mõni muu selline kolmandast isikust müüja;

ii) kolmas isik esitab finantsinstitutsioonile andmed, teabe või riskiparameetrid, et arvutada esimeses lõigus osutatud aluspositsioonide arvessevõtmise meetodi kohaselt investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõuded;

iii) finantsinstitutsiooni välisaudiitor on kinnitanud alapunktis ii osutatud kolmanda isiku andmete, teabe või riskiparameetrite piisavust ning pädeval asutusel on taotluse korral nende andmete, teabele või riskiparameetritele piiramatu juurdepääs.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Finantsinstitutsioon võib kasutada empiirilisi korrelatsioone laiades riskitegurite kategooriates ning artikli 325bb lõikes 1 osutatud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja UE_{t} arvutamiseks riskitegurite laiades kategooriates üksnes siis, kui finantsinstitutsiooni meetod nende korrelatsioonide mõõtmiseks on usaldusväärne, vastab kas kohaldatavatele likviidsusperioodidele või pädeva asutuse heakskiidul artikli 325bc lõikes 1 sätestatud kümnepäevasele baasperioodile ja seda rakendatakse terviklikult.“;

c) lõige 3 jäetakse välja.

186) Artikli 325bi lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) finantsinstitutsioonil on kauplemisüksustest sõltumatu riskikontrolli üksus, kes annab aru otse kõrgemale juhtkonnale; kõnealune üksus:

i) vastutab käesoleva peatüki kohaldamisel alternatiivse sisemudeli meetodi puhul kasutatavate sisemiste riskimõõtmise mudelite väljatöötamise ja rakendamise eest;

ii) vastutab üldise riskijuhtimissüsteemi eest;

iii) koostab ja analüüsib igapäevaseid aruandeid tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatud sisemudeli väljundite kohta ning seoses kauplemislimiitidega võetavate meetmete asjakohasuse kohta;“

b) esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva peatüki kohaldamisel teeb alternatiivse sisemudeli meetodi puhul kasutatavate sisemiste riskimõõtmismudelite esmase ja jätkuva valideerimise valideerimisüksus, mis on eraldiseisev esimese lõigu punktis b osutatud riskikontrolli üksusest.“

187) Artikli 325bo lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid võtavad oma makseviivituse riski sisemudelites arvesse olulisi alusriske riskimaandamise strateegiates, mis tekivad tooteliikide, kapitali struktuuris nõudeõiguse järkude, sise- või välisreitingute ja emissiooni kuupäevade vahelistest erinevustest ning muudest erinevustest.

Finantsinstitutsioonid tagavad, et riskimaanduse instrumendi ja maandatud riskiga instrumendi lõpptähtaegade mittevastavused, mis võivad tekkida üheaastase perioodi jooksul, kui neid mittevastavusi ei võeta arvesse nende makseviivituse riski sisemudelis, ei põhjusta riski olulist alahindamist.

Finantsinstitutsioonid võtavad riskimaanduse instrumenti arvesse üksnes niivõrd, kui võrd seda on võimalik säilitada ka siis, kui võlgnik on lähenemas krediidisündmusele või muule sündmusele.“

188) Artiklit 325bp muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) makseviivituse tõenäosuste alammääraks kehtestatakse 0,01 % selliste riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalu 0 % vastavalt artiklile 114–118, ja 0,01 % selliste pandikirjade puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalu 10 % vastavalt artiklile 129; muul juhul kehtestatakse makseviivituse tõenäosuste alammääraks 0,03 %;“

ii) punktid d ja e asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioon, kellele on antud luba hinnata makseviivituse tõenäosusi kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga asjaomasele emitendile vastava riskipositsiooni klassi ja reitingusüsteemi puhul, kasutab selles sätestatud meetodikat kõnealuse emitendi makseviivituse tõenäosuste arvutamiseks, kui hindamiseks vajalikud andmed on kättesaadavad;

e) finantsinstitutsioon, kellele ei ole antud luba hinnata punktis d osutatud makseviivituse tõenäosusi, töötab välja sisemise meetodika või kasutab väliseid allikaid, et hinnata kõnealuseid makseviivituse tõenäosusi kooskõlas käesoleva artikli kohaste makseviivituse tõenäosuse hinnangute suhtes kohaldatavate nõuetega;“

iii) lisatakse järgmine lõik:

„Esimese lõigu punkti d kohaldamisel on andmed asjaomase kauplemisportfelli positsiooni emitendi makseviivituse tõenäosuste hindamiseks kättesaadavad, kui finantsinstitutsioonil on arvutamise kuupäeval sama võlgniku suhtes kauplemisportfelliga sama positsioon, mille kohta ta hindab makseviivituse tõenäosusi kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, et arvutada kõnealuses peatükis sätestatud omavahendite nõuded.“

b) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

- „c) finantsinstitutsioon, kellele on antud luba hinnata makseviitusest tingitud kahjumäära kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga asjaomasele riskipositsioonile vastava riskipositsiooni klassi ja reitingusüsteemi puhul, kasutab selles sätestatud meetodikat kõnealuse emitendi makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangu te arvutamiseks, kui sellise hindamise tegemiseks vajalikud andmed on kättesaadavad;
- d) finantsinstitutsioon, kellele ei ole antud luba hinnata punktis c osutatud makseviitusest tingitud kahjumäära, töötab välja sisemise meetodika või kasutab väliseid allikaid, et hinnata makseviitusest tingitud kahjumäära kooskõlas käesoleva artikli kohaste makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangu suhtes kohaldatavate nõuetega.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Esimese lõigu punkti c kohaldamisel on andmed asjaomase kauplemisportfelli positsiooni emitendi makseviitusest tingitud kahjumäära hindamiseks kättesaadavad, kui finantsinstitutsioonil on arvutamise kuupäeval sama riskipositsiooni suhtes kauplemisportfelliväline positsioon, mille kohta ta hindab makseviitusest tingitud kahjumäära kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, et arvutada kõnealuses peatükis sätestatud omavahendite nõuded.“

189) Artikli 332 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Artikli 325 lõike 6 või 8 kohaseid krediituletisinstrumente võetakse arvesse üksnes spetsiifilise riski omavahendite nõude kindlaksmääramisel vastavalt artikli 338 lõikele 2.“

190) Artiklit 337 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõike 1 kohaldamise eesmärgil riskikaalude kindlaksmääramisel kasutavad finantsinstitutsioonid üksnes II jaotise 5. peatüki 3. jaos sätestatud meetodit.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Selleks et arvutada spetsiifilise riski katmiseks vajalik omavahendite nõue, liidab finantsinstitutsioon kokku käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel saadud kaalutud positsioonid (olenemata sellest, kas need on pikad või lühikesed), välja arvatud väärtpaperistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse artikli 338 lõiget 2.“

191) Artikkel 338 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 338

Omavahendite nõue korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli puhul

1. Käesoleva artikli kohaldamisel määrab finantsinstitutsioon oma korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli kooskõlas artikli 325 lõigetega 6, 7 ja 8.

2. Finantsinstitutsioon määrab korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli spetsiifilise riski omavahendite nõudeks järgmistest summadest suurema:

- a) spetsiifilise riski omavahendite nõuete kogusumma, mida kohaldataks ainult korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli pikkade netopositsioonide suhtes;
- b) spetsiifilise riski omavahendite nõuete kogusumma, mida kohaldataks ainult korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli lühikeste netopositsioonide suhtes.“

192) Artikli 348 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ilma et see piiraks käesoleva jao muude sätete kohaldamist, kohaldatakse investeerimisfondides olevate positsioonide suhtes positsiooniriski omavahendite nõuet 32 %, kusjuures positsioonirisk koosneb üldisest ja spetsiifilisest riskist. Ilma et see piiraks artikli 353 kohaldamist koostoimes artikli 352 lõikes 4 sätestatud kulla modifitseeritud käsitlusega, kohaldatakse investeerimisfondides olevate positsioonide suhtes üldisest ja spetsiifilisest riskist koosneva positsiooniriski ning valuutariski omavahendite nõuet 40 %.“

193) Artikkel 351 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 351

Valuutariski piirmäär ja kaalumine

Kui finantsinstitutsiooni kogu välisvaluuta netopositsiooni ja kulla netopositsiooni summa, mis on arvatud artiklis 352 sätestatud korras, ületab 2 % tema omavahendite kogusummast, arvutab finantsinstitutsioon valuutariski omavahendite nõude. Valuutariski omavahendite nõue on tema kogu välisvaluuta netopositsiooni ja kulla netopositsiooni summa aruandlusvaluutas, korrutatuna 8 %-ga.“

194) Artikli 352 lõige 2 jäetakse välja.

195) Artiklit 361 muudetakse järgmiselt:

a) punkt c jäetakse välja;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid teavitavad pädevaid asutusi sellest, kuidas nad käesolevat artiklit kasutavad.“

196) III osa IV jaotise 5. peatükk jäetakse välja.

197) Artiklisse 381 lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva jaotise kohaldamisel on „krediidiväärtuse korrigeerimise risk“ kahjurisk, mis tuleneb vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli krediidiväärtuse korrigeerimise väärtuse muutustest, nagu on sätestatud esimeses lõigus, tulenevalt vastaspoole krediidimarginaali riski tegurite ja tehingute portfellis kajastuvate muude riskitegurite muutustest.“

198) Artiklit 382 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Finantsinstitutsioon võtab lõikes 1 nõutud omavahendite arvutamisel arvesse väärtpaberitega finantseerimise tehinguid, mida hinnatakse õiglaselt väärtuses finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt, kui finantsinstitutsiooni kõnealustest tehingutest tulenevad krediidiväärtuse korrigeerimise riski positsioonid on olulised.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„4a. Erandina käesoleva artikli lõikest 4 võib finantsinstitutsioon otsustada arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, kasutades artiklis 382a lõikes 1 osutatud meetodeid tehingute puhul, mis on käesoleva artikli lõike 4 kohaselt välja jäetud, kui finantsinstitutsioon kasutab aktsepteeritud riskimaandusi, mis on kindlaks määratud vastavalt artiklile 386, et maandada nende tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski. Finantsinstitutsioonid kehtestavad põhimõtted, et täpsustada selliste tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete kohaldamist ja arvutamist.“

4b. Finantsinstitutsioonid esitavad oma pädevatele asutustele aruande kõigi käesoleva artikli lõikes 4 osutatud tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutuste tulemuste kohta. Kõnealuse aruandlusnõude kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, kasutades artikli 382a lõikes 1 sätestatud asjakohaseid meetodeid, mida nad oleksid kasutanud krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude täitmiseks, kui need tehingud ei oleks käesoleva artikli lõike 4 kohaselt kohaldamisalast välja jäetud.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tingimusi ja kriteeriume, mida finantsinstitutsioonid peavad kasutama, et hinnata, kas krediidiväärtuse korrigeerimise riski positsioonid, mis tulenevad õiglaselt väärtuses hinnatavatest väärtpaberitega finantseerimise tehingutest, on olulised, ning sellise hindamise sagedust.“

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2026.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

199) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 382a

Meetodid krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks

1. Finantsinstitutsioon arvutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded kõigi artiklis 382 osutatud tehingute puhul, kasutades järgmisi meetodeid:

- a) artiklis 383 sätestatud standardmeetod, kui pädev asutus on andnud finantsinstitutsioonile loa seda meetodit kasutada;
- b) artiklis 384 sätestatud põhimeetod;
- c) artiklis 385 sätestatud lihtsustatud meetod, kui finantsinstitutsioon vastab kõnealuse artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele.

2. Finantsinstitutsioon ei kasuta lõike 1 punktis c osutatud meetodit koos kõnealuse lõike punktis a või b osutatud meetodiga.

3. Finantsinstitutsioon võib krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks kombineerida püsivalt lõike 1 punktides a ja b osutatud meetodeid:

- a) eri vastaspoolte puhul;
- b) sama vastaspoolega tehtud erinevate aktsepteeritud tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul;
- c) sama aktsepteeritud tasaarvestatavate tehingute kogumi eri tehingute puhul, kui on täidetud mõni lõikes 5 osutatud tingimus.

4. Lõike 3 punkti c kohaldamisel jagavad finantsinstitutsioonid aktsepteeritud tasaarvestatavate tehingute kogumi hüpoteetiliseks tasaarvestatavate tehingute kogumiks, mis sisaldab tehinguid, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 punktis a osutatud meetodit, ja hüpoteetiliseks tasaarvestatavate tehingute kogumiks, mis sisaldab tehinguid, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 punktis b osutatud meetodit.

5. Lõike 3 punkti c kohaldamisel hõlmavad selles osutatud tingimused järgmist:

- a) jaotus vastab õigusliku tasaarvestatava tehingute kogumi käsitlusele krediiväärtuse korrigeerimise arvutamisel raamatupidamise eesmärgil;
- b) pädevate asutuste antud luba kasutada lõike 1 punktis a osutatud meetodit piirdub vastava hüpoteetilise tasaarvestatavate tehingute kogumiga ning ei hõlma kõiki aktsepteeritud tasaarvestatavate tehingute kogumis sisalduvaid tehinguid.

Finantsinstitutsioonid dokumenteerivad selle, kuidas nad kasutavad lõike 1 punktides a ja b osutatud ning käesolevas lõikes sätestatud meetodite kombinatsiooni püsivalt krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks.“

200) Artikkel 383 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 383

Standardmeetod

1. Pädev asutus annab finantsinstitutsioonile loa arvutada ühe või mitme vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, kasutades käesoleva artikli lõike 3 kohast standardmeetodit, kui ta on hinnanud, kas finantsinstitutsioon täidab järgmisi nõudeid:

- a) finantsinstitutsioon on loonud eraldi üksuse, mis vastutab finantsinstitutsiooni üldise riskijuhtimise ja krediiväärtuse korrigeerimise riski maandamise eest;
- b) finantsinstitutsioon on iga asjaomase vastaspoole jaoks välja töötanud regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeli, et arvutada kõnealuse vastaspoole krediiväärtuse korrigeerimine vastavalt artiklile 383a;
- c) iga asjaomase vastaspoole puhul on finantsinstitutsioon suuteline arvutama vähemalt kord kuus oma krediiväärtuse korrigeerimise tundlikkused asjaomaste riskitegurite suhtes, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 383b;

- d) kõigi artikli 386 kohaselt tunnustatud aktsepteeritud riskimaanduste positsioonide puhul, mida võetakse arvesse krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks standardmeetodit kasutades, on finantsinstitutsioon suuteline arvutama vähemalt kord kuus kõnealuste positsioonide tundlikkused asjaomaste riskitegurite suhtes, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 383b;
- e) finantsinstitutsioon on loonud kauplemisüksustest ja punktis a osutatud üksusest sõltumatu riskikontrolli üksuse, kes annab aru otse juhtorganile; nimetatud riskikontrolli üksus vastutab standardmeetodi väljatöötamise ja rakendamise eest ning koostab ja analüüsib igakuiseid aruandeid selle meetodi väljundite kohta ning lisaks hindab riskikontrolli üksus finantsinstitutsiooni kauplemisliimide asjakohasust ja lisab selle hindamise tulemused oma igakuistesse aruannetesse; riskikontrolli üksusel peab olema piisav arv töötajaid, kellel on tema eesmärgi täitmiseks vajalikul tasemel oskused.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti c kohaldamisel tähendab vastaspoole krediiväärtuse korrigeerimise tundlikkus riskiteguri suhtes kõnealuse krediiväärtuse korrigeerimise väärtuse suhtelist muutust, mis tuleneb selle krediiväärtuse korrigeerimise ühe asjaomase riskiteguri väärtuse muutusest, mis on arvatud finantsinstitutsiooni regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudelit kasutades vastavalt artiklitele 383i ja 383j.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti d kohaldamisel tähendab aktsepteeritud riskimaanduses oleva positsiooni tundlikkus riskiteguri suhtes kõnealuse positsiooni väärtuse suhtelist muutust, mis tuleneb selle positsiooni ühe asjaomase riskiteguri väärtuse muutusest, mis on arvatud finantsinstitutsiooni hinnastamismudelit kasutades vastavalt artiklitele 383i ja 383j.

2. Krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „riskiklass“ – üks järgmistest kategooriatest:

- intressirisk;
  - vastaspoole krediimarginaali risk;
  - võrdlusaluseks olev krediimarginaali risk;
  - aktsiarisk;
  - kaubarisk;
  - valuutarisk;
- 2) „krediiväärtuse korrigeerimise portfell“ – portfell, mis hõlmab krediiväärtuse korrigeerimise kogusummat ja lõike 1 punktis d osutatud aktsepteeritud riskimaandusi;
- 3) „krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma“ – krediiväärtuse korrigeerimiste summa, mis on arvatud regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudelit kasutades lõike 1 esimeses lõigus osutatud vastaspoole puhul.

3. Finantsinstitutsioonid määravad krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded standardmeetodit kasutades järgmiste artikli 383b kohaselt arvatud omavahendite nõuete summana:

- deltariski omavahendite nõuded, mis hõlmavad finantsinstitutsiooni krediiväärtuse korrigeerimise portfelli muutuste riski asjaomaste mittevolatiilsusega seotud riskitegurite muutuste tõttu;
- vegariski omavahendite nõuded, mis hõlmavad finantsinstitutsiooni krediiväärtuse korrigeerimise portfelli muutuste riski asjaomaste volatiilsusega seotud riskitegurite muutuste tõttu.“

201) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 383a

Regulatiivne krediiväärtuse korrigeerimise mudel

1. Regulatiivne krediiväärtuse korrigeerimise mudel, mida kasutatakse krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks vastavalt artiklile 383, peab olema sisuliselt usaldusväärne, seda tuleb rakendada terviklikult ja see peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeli abil on võimalik modelleerida asjaomase vastaspoole krediiväärtuse korrigeerimist, kajastades asjakohasel juhul tasaarvestuse ja võimendustagatise lepinguid tasaarvestatavate tehingute kogumi tasandil kooskõlas käesoleva artikliga;

- b) finantsinstitutsioon hindab vastaspoole makseviivituse tõenäosusi tulenevalt vastaspoole krediitimarginaalist ja selle vastaspoole turukonsensuslikku makseviivitusest tingitud oodatavat kahjumäära;
- c) punktis a osutatud makseviivitusest tingitud oodatav kahjumäär on sama mis punktis b osutatud turukonsensuslik makseviivitusest tingitud oodatav kahjumäär, välja arvatud juhul, kui finantsinstitutsioon suudab tõendada, et kõnealuse vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli nõudeõiguse järk erineb selle vastaspoole emiteeritud kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata võlakirjade nõudeõiguse järgust;
- d) mis tahes ajahetkel tulevikus arvutatakse vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli simuleeritud allahinnatud tulevane riskipositsioon riskipositsioonide mudeli alusel, hinnates ümber kõik selle portfelli tehingud nende tehingute jaoks oluliste tururiski tegurite simuleeritud ühiste muutuste alusel asjakohase arvu stsenaariumide abil ning diskonteerides hinnad arvutamise kuupäevani, kasutades riskivabasid intressimäärasid;
- e) regulatiivse krediitiväärtuse korrigeerimise mudeliga on võimalik modelleerida olulist sõltuvust tehingute portfelli simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni ja vastaspoole krediitimarginaali vahel;
- f) kui portfelli tehingud kuuluvad tasaarvestatavate tehingute kogumisse, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut ja igapäevaselt turuhinnas hindamist, kajastatakse selle lepingu raames antud ja saadud tagatist riskimaandusena simuleeritud allahinnatud tulevases riskipositsioonis, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- i) finantsinstitutsioon määrab tasaarvestatavate tehingute kogumi asjakohase riski võimendustagatise perioodi kindlaks kooskõlas artikli 285 lõigetes 2 ja 5 sätestatud nõuetega ning kajastab seda võimendustagatise perioodi simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamisel;
  - ii) kõiki võimendustagatise lepingu kohaldatavaid omadusi, sealhulgas lisatagatise nõuete esitamise sagedust, lepingu kohaselt kõlbliku tagatise liiki, künniseid, minimaalseid ülekandesummasid, sõltumatuid tagatise ja alustamise tagatise, kajastatakse nii finantsinstitutsiooni kui ka vastaspoole puhul asjakohaselt simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamisel;
  - iii) finantsinstitutsioon on loonud tagatiste haldamise üksuse, mis on kooskõlas artikliga 287, kõigi tagatiste puhul, mida aktsepteeritakse krediitiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks standardmeetodit kasutades.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel on krediitiväärtuse korrigeerimine plussmärgiga ja selle arvutamisel võetakse aluseks vastaspoole makseviivitusest tingitud oodatav kahjumäär, vastaspoole tulevikus tekkida võiva makseviivituse tõenäosuste asjakohane kogum ja asjaomase vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli asjakohaste simuleeritud allahinnatud tulevaste riskipositsioonide kogum tulevastel ajahetkedel kuni kõnealuse portfelli pikima tehingu lõpptähtjani.

Esimese lõigu punktis c osutatud tõenduse puhul ei muuda vastaspoolelt saadud tagatis riskipositsiooni nõudeõiguse järku.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti e alapunkti iii kohaldamisel ei nõuta finantsinstitutsioonilt juhul, kui ta on juba loonud tagatiste haldamise üksuse artiklis 283 osutatud sisemudeli meetodi kasutamiseks, täiendava tagatiste haldamise üksuse loomist, kui ta tõendab oma pädevale asutusele, et kõnealune üksus vastab artiklis 287 sätestatud nõuetele tagatise puhul, mida aktsepteeritakse krediitiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks standardmeetodit kasutades.

2. Kui vastaspoole krediidiriski vahetustehingute marginaalid on turul jälgitavad, kasutab finantsinstitutsioon lõike 1 punkti b kohaldamisel neid marginaale. Kui sellised krediidiriski vahetustehingute marginaalid ei ole kättesaadavad, kasutab finantsinstitutsioon ühte järgmistest meetoditest:

- a) vastaspoole emiteeritud muude instrumentide krediitimarginaalid, mis kajastavad kehtivaid turutingimusi;
- b) marginaali asendajad, mis on vastaspoole reitingut, majandusharu ja piirkonda arvestades asjakohased.

3. Regulatiivset krediitiväärtuse korrigeerimise mudelit kasutav finantsinstitutsioon peab täitma kõiki järgmisi kvalitatiivseid nõudeid:

- a) lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudel on osa finantsinstitutsiooni sisemisest krediitiväärtuse korrigeerimise riski juhtimise süsteemist, mis hõlmab krediitiväärtuse korrigeerimise ja krediitiväärtuse korrigeerimise riski tuvastamist, mõõtmist, juhtimist, heakskiitmist ja sisearuandlust raamatupidamise eesmärgil;

- b) finantsinstitutsioon on kehtestanud korra, millega tagatakse lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudeliga seotud dokumenteeritud sisemiste reeglite, kontrollide, mudeli tulemuslikkuse hindamise ja menetluste järgimine;
- c) finantsinstitutsioonil on sõltumatu valideerimisüksus, mis vastutab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudeli tegeliku esmase ja jätkuva valideerimise eest; see üksus on ärikrediidist ja kauplemisüksustest, sealhulgas artikli 383 lõike 1 punktis a osutatud üksusest sõltumatu ning annab aru otse kõrgemale juhtkonnale; tal peab olema piisav arv töötajaid, kellel on tema eesmärgi täitmiseks vajalikul tasemel oskused;
- d) kõrgem juhtkond osaleb aktiivselt riskikontrolli protsessis ja käsitleb kredidiväärtuse korrigeerimise riski kontrolli äritegevuse olulise osana, millele tuleb eraldada asjakohased vahendid;
- e) finantsinstitutsioon dokumenteerib lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudeli esmase ja jätkuva valideerimise protsessi nii üksikasjalikult, et kolmas isik saaks aru mudelite toimimisest, nende piirangutest ja peamistest eeldustest ning oskaks analüüsi uuesti teha; nendes dokumentides nähakse ette nii jätkuva valideerimise minimaalne sagedus kui ka muud asjaolud (näiteks turukäitumise järsk muutus), mille alusel täiendav valideerimine läbi viiakse; nendes kirjeldatakse, kuidas valideeritakse andmevooge ja portfelle, milliseid analüüse kasutatakse ja kuidas koostatakse vastaspoole tüüpilisi portfelle;
- f) lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudelis kasutatud hinnastamismudeleid testitakse osana mudeli esialgsest ja jätkuvast valideerimisprotsessist kindla simuleeritud tururiski tegurite stsenaariumi puhul paljude erinevate turuolukordade asjakohaste sõltumatute võrdlusaluste alusel; optioonide hinnastamise mudelites tuleb arvesse võtta optiooni väärtuse mittelinearsust tururiski tegurite suhtes;
- g) käesoleva lõike punktis a osutatud finantsinstitutsiooni sisemine kredidiväärtuse korrigeerimise riski juhtimise süsteem vaadatakse korrapäraselt sõltumatult läbi finantsinstitutsiooni siseauditi protsessi käigus; kõnealune läbivaatamine hõlmab nii artikli 383 lõike 1 punktis a osutatud üksuse kui ka käesoleva lõike punktis c osutatud sõltumatu valideerimisüksuse tegevust;
- h) regulatiivne kredidiväärtuse korrigeerimise mudel, mida finantsinstitutsioon kasutab lõikes 1 osutatud simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamiseks, peab kajastama tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone ning võimendustagatise lepingute korda õigeaegselt, täielikult ja konservatiivselt; tingimusi ja spetsifikatsioone tuleb hoida turvalises andmebaasis, mida tuleb auditeerida ametlikult ja korrapäraselt; tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone käsitlevate andmete ning võimendustagatise lepingute riskipositsiooni mudelisse kandmise korra suhtes tuleb rakendada samuti siseauditit ning sisemudeli ja andmeallikasüsteemide vahel peavad olema kasutusel ametlikud võrdlemisprotsessid, et pidevalt kontrollida, kas tehingu tingimusi, spetsifikatsioone ja võimendustagatise lepingute korda kajastatakse riskipositsioonide süsteemis õigesti või vähemalt konservatiivselt;
- i) praeguste ja varasemate turuandmete sisendid, mida finantsinstitutsioon kasutab lõikes 1 osutatud simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamise mudelis, saadakse äriiinidest sõltumatult ning neid kasutatakse kõnealuses mudelis õigeaegselt ja täielikult ning neid hoitakse turvalises andmebaasis, mida auditeeritakse ametlikult ja korrapäraselt; finantsinstitutsioonil peab tuvastatud sobimatute andmete käsitlemiseks olema hästi välja töötatud andmete terviklikkuse kontrollimise protsess; kui mudeli aluseks on turuandmetele tuginevad hinnangud, koostab finantsinstitutsioon sobivate hinnangute kindlaksmääramiseks sisemised reeglid ning tõendab empiirilisel ja pidevalt, et hinnangud kajastavad konservatiivselt seotud riski;
- j) lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudelis võetakse arvesse tehingu- ja lepingupõhist teavet, mis on vajalik, et võtta riskipositsioonid tasaarvestatavate tehingute kogumi tasandil kokku; finantsinstitutsioon kontrollib, et tehingud määratakse mudelisisesele asjakohasesse tasaarvestatavate tehingute kogumisse.

Kredidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks võivad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riskipositsiooni mudelil olla erinevad spetsifikatsioonid ja eeldused, et täita kõiki artiklis 383a sätestatud nõudeid, kuid selle turuandmete sisendid ja tasaarvestuse kajastamine jäävad samasuguseks, nagu kasutatakse raamatupidamises.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada,

- a) kuidas finantsinstitutsioon peab makseviivituse tõenäosuse arvutamiseks kindlaks määrama lõike 2 punktis b osutatud marginaali asendajad;

- b) täiendavaid tehnilisi elemente, mida finantsinstitutsioonid peavad võtma arvesse vastaspoole makseviitusest tingitud oodatava kahjumäära, vastaspoole makseviituse tõenäosuse ja selle vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni ning krediiväärtuse korrigeerimise arvutamisel, nagu on osutatud lõikes 1;
- c) millised muud lõike 2 punktis a osutatud vahendid on asjakohased vastaspoole makseviituse tõenäosuse hindamiseks ja kuidas finantsinstitutsioonid peavad seda hindama.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2027.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

- a) tingimusi, mille alusel hinnatakse standardmeetodi kasutamise laiendamise ja muutmise olulisust, nagu on osutatud artikli 383 lõikes 3;
- b) hindamismetoodikat, mille alusel pädevad asutused peavad kontrollima seda, kas finantsinstitutsioon vastab artiklites 383 ja 383a sätestatud nõuetele.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2028.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 383b

Delta- ja vegariski omavahendite nõuded

1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad artiklites 383c–383h kirjeldatud delta- ja vegariski tegureid ning käesoleva artikli lõigetes 2–8 sätestatud protsessi delta- ja vegariski omavahendite nõuete arvutamiseks.

2. Iga artikli 383 lõikes 2 osutatud riskiklassi puhul arvutatakse krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkus ja kõigi delta- või vegariski omavahendite nõuete kohaldamisalasse kuuluvate aktsepteeritud riskimaanduste positsioonide tundlikkus iga kõnealuses riskiklassis sisalduva kohaldatava delta- või vegariski teguri suhtes, kasutades artiklites 383i ja 383j sätestatud vastavaid valemeid. Kui instrumendi väärtus sõltub mitmest riskitegurist, määratakse tundlikkus iga riskiteguri puhul eraldi.

Krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma vegariski tundlikkuste arvutamisel võetakse arvesse tundlikkust nii riskipositsiooni mudelis riskitegurite simuleerimiseks kasutatavate volatiilsuste kui ka vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli optsoonitehingute ümberhinnastamiseks kasutatavate volatiilsuste suhtes.

Erandina käesoleva artikli lõikest 1 ja pädeva asutuse loal võib finantsinstitutsioon kasutada käesoleva peatüki alusel kauplemisportfellis oleva positsiooni omavahendite nõuete arvutamiseks delta- ja vegariski tundlikkuse alternatiivseid määratlusi, kui finantsinstitutsioon vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil või finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli üksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumist ja kahjumist;
- b) finantsinstitutsioon tõendab, et need alternatiivsed määratlused on positsiooni tundlikkuse kindlakstegemisel asjakohasemad kui artiklites 383i ja 383j esitatud valemid ning et seeläbi saadud delta- ja vegariski tundlikkused ei erine oluliselt nendest, mis saadakse vastavalt artiklites 383i ja 383j esitatud valemeid kohaldades.

3. Kui aktsepteeritud riskimaandus on indeksiga seotud instrument, arvutavad finantsinstitutsioonid selle aktsepteeritud riskimaanduse tundlikkuse kõigi asjaomaste riskitegurite suhtes, kohaldades ühe asjaomase riskiteguri muutust iga indeksi komponendi suhtes.

4. Finantsinstitutsioon võib kehtestada täiendavaid riskitegureid, mis on vastavuses kvalifitseeruva indeksiga seotud instrumentidega, järgmiste riskiklasside puhul:

- a) vastaspoole krediidimarginaali risk;
 b) võrdlusaluseks olev krediidimarginaali risk ning
 c) aktsiarisk.

Deltariski puhul käsitatakse indeksiga seotud instrumenti kvalifitseeruvana, kui see vastab artiklis 325i sätestatud tingimustele. Vegariski puhul loetakse kõiki indeksiga seotud instrumente kvalifitseeruvateks.

Finantsinstitutsioon arvutab krediidiväärtuse korrigeerimise ja aktsepteeritud riskimaanduste tundlikkused kvalifitseeruva indeksi riskitegurite suhtes lisaks tundlikkustele indeksiga sidumata riskitegurite suhtes.

Finantsinstitutsioon arvutab delta- ja vegariski tundlikkused kvalifitseeruva indeksi riskiteguri suhtes ühe tundlikkusena seotud kvalifitseeruva indeksi suhtes. Kui 75 % kvalifitseeruva indeksi komponentidest on määratud samasse sektorisse, nagu on sätestatud artiklites 383p, 383s ja 383v, määrab finantsinstitutsioon kvalifitseeruva indeksi samasse sektorisse. Muul juhul määrab finantsinstitutsioon tundlikkuse kohaldatavasse kvalifitseeruva indeksi rühma.

5. Krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma ja kõigi aktsepteeritud riskimaanduste turuväärtuse kaalutud tundlikkuste arvutamisel iga riskiteguri suhtes korrutatakse vastavad netotundlikkused vastava riskikaaluga järgmiste valemite alusel:

$$WS_k^{CVA} = RW_k \cdot S_k^{CVA}$$

$$WS_k^{hedges} = RW_k \cdot S_k^{hedges}$$

kus:

- k = indeks, mis tähistab riskiteguri k ;
 WS_k^{CVA} = krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma kaalutud tundlikkus riskiteguri k suhtes;
 RW_k = riskiteguri k suhtes kohaldatav riskikaal;
 S_k^{CVA} = krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma netotundlikkus riskiteguri k suhtes;
 WS_k^{hedges} = kõigi krediidiväärtuse korrigeerimise portfellis olevate aktsepteeritud riskimaanduste turuväärtuse kaalutud tundlikkus riskiteguri k suhtes;
 S_k^{hedges} = kõigi krediidiväärtuse korrigeerimise portfellis olevate aktsepteeritud riskimaanduste turuväärtuse kaalutud tundlikkus riskiteguri k suhtes;

6. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli kaalutud netotundlikkuse WS_k riskiteguri k suhtes järgmise valemi alusel:

$$WS_k = WS_k^{CVA} - WS_k^{hedges}$$

7. Sama rühma kaalutud netotundlikkused liidetakse kokku järgmise valemi alusel, kasutades vastavaid korrelatsioone ρ_{kl} sama rühma kaalutud tundlikkuste puhul, mis on sätestatud artiklites 383l, 383t ja 383q, saades nii rühmaspetsiifilise tundlikkuse K_b :

$$K_b = \sqrt{\sum_{k \in b} WS_k^2 + \sum_{k \in b} \sum_{l \in b, k \neq l} \rho_{kl} WS_k WS_l + R \cdot \sum_{k \in b} ((WS_k^{hedges})^2)}$$

kus:

- K_b = rühma b rühmaspetsiifiline tundlikkus;
 WS_k = kaalutud netotundlikkus;
 ρ_{kl} = vastavad rühmasisesed korrelatsiooniparameetrid;

R = riskimaandamise keeldumise parameeter on 0,01.

8. Rühmaspetsiifiline tundlikkus arvutatakse iga riskiklassi rühma puhul vastavalt käesoleva artikli lõigetele 5, 6 ja 7. Kui kõikide rühmade rühmaspetsiifiline tundlikkus on arvutatud, liidetakse kõigi rühmade kaalutud tundlikkused kõikide riskitegurite suhtes kokku vastavalt järgmisele valemile, kasutades artiklites 383l, 383o, 383r, 383u, 383w ja 383z sätestatud eri rühmade kaalutud tundlikkuste vastavaid korrelatsioone γ_{bc} , saades nii riskiklassile spetsiifilise delta- või vegariski omavahendite nõuded:

riskiklassile spetsiifiline delta – või vegariski omavahendite nõue

$$= m_{CVA} \sqrt{\sum_b K_b^2 + \sum_b \sum_{b \neq c} \gamma_{bc} S_b S_c}$$

kus:

m_{CVA} = korrutustegur, mis võrdub 1; pädev asutus võib suurendada väärtust m_{CVA} kui finantsinstitutsiooni regulatiivses krediiväärtuse korrigeerimise mudelis esineb puudusi, mis takistavad krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete korrektset mõõtmist;

K_b = rühma b rühmaspetsiifiline tundlikkus;

γ_{bc} = rühmade b ja c vaheline korrelatsiooniparameeter;

$S_b = \max \left\{ -K_b; \min \left(\sum_{k \in b} WS_k; K_b \right) \right\}$ kõikide riskitegurite puhul rühmas b;

$S_c = \max \left\{ -K_c; \min \left(\sum_{k \in c} WS_k; K_c \right) \right\}$ kõikide riskitegurite puhul rühmas c.

Artikkel 383c

Intressiriski tegurid

1. Intressi deltariski tegurite, sealhulgas inflatsioonimäära riski puhul on iga valuuta kohta üks rühm, kusjuures iga rühm sisaldab eri liiki riskitegureid.

Krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele intressimäära suhtes tundlikele instrumentidele kohaldatavad intressimäära deltariski tegurid on riskivabad määrad asjaomase valuuta ja iga järgmise lõpptähtaja kohta: 1 aasta, 2 aastat, 5 aastat, 10 aastat ja 30 aastat.

Krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele inflatsioonimäära suhtes tundlikele instrumentidele kohaldatavad intressimäära deltariski tegurid on inflatsioonimäärad asjaomase valuuta ja iga järgmise lõpptähtaja kohta: 1 aasta, 2 aastat, 5 aastat, 10 aastat ja 30 aastat.

2. Valuutad, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab lõike 1 kohaselt intressimäära deltariski tegureid, on euro, Rootsi kroon, Austraalia dollar, Kanada dollar, Inglise nael, Jaapani jeen ja USA dollar, finantsinstitutsiooni aruandlusvaluuta ning ERM II-s osaleva liikmesriigi valuuta.

3. Lõikes 2 nimetatud valuutade puhul on intressimäära deltariski tegurid inflatsioonimäära absoluutne muutus ja asjaomase valuuta kogu riskivaba kõvera paralleelne muutus.

4. Finantsinstitutsioonid leiavad iga valuuta riskivabad intressimäärad oma kauplemisportfellis hoitavate rahaturuinstrumentide põhjal, millel on kõige väiksem krediidirisk, sealhulgas üleöö intressimäära vahetuslepingud.

5. Kui finantsinstitutsioonid ei saa lõikes 4 osutatud meetodit kohaldada, põhinevad riskivabad intressimäärad ühel või enamal turupõhisel vahetuslepingu kõveral, mida finantsinstitutsioonid kasutavad positsioonide turuhinna määramiseks, nagu pankadevahelise intressimäära vahetuslepingute kõverad.

Kui esimeses lõigus kirjeldatud turupõhiste vahetuslepingute kõverate andmed on ebapiisavad, võib riskivabasis intressimäärasid tuletada riigivõlakirja kõverast, mis on asjaomase valuuta puhul kõige asjakohasem.

6. Intressimäära vegariski tegurid, mida kohaldatakse intressimäära suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on kõik asjaomase valuuta intressimäära kõikumised kõigi tähtaegade puhul. Inflatsioonimäära vegariski tegurid, mida kohaldatakse inflatsioonimäära suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on kõik asjaomase valuuta inflatsioonimäära kõikumised kõigi tähtaegade puhul. Iga valuuta kohta arvutatakse üks intressimäära netotundlikkus ja üks inflatsioonimäära netotundlikkus.

Artikkel 383d

Valuutariski tegurid

1. Valuuta deltariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad valuuta hetkekursside suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on hetke vahetuskursid järgmiste valuutade vahel: valuuta, milles instrument on nomineeritud, ja finantsinstitutsiooni aruandlusvaluuta või finantsinstitutsiooni alusvaluuta, kui finantsinstitutsioon kasutab alusvaluutat vastavalt artikli 325q lõikele 7. Iga valuutapaari kohta on üks rühm, mis sisaldab ühte riskitegurit ja ühte netotundlikkust.

2. Valuuta vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad valuuta volatiilsuse suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud valuutapaaride vaheliste vahetuskursside eeldatavad volatiilsused. Kõikide valuutade ja lõpptähtaegade jaoks on üks rühm, mis sisaldab kõiki valuuta vegariski tegureid ja ühte netotundlikkust.

3. Finantsinstitutsioonid ei ole kohustatud kõikide valuuta delta- ja vegariski tegurite puhul eristama valuuta *onshore*- ja *offshore*-variante.

Artikkel 383e

Vastaspolee krediimarginaali riskitegurid

1. Vastaspolee krediimarginaali deltariski tegurid, mida kohaldatakse vastaspolee krediimarginaali riski suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on üksikvastaspolee krediimarginaali riskid, aluseks olevad üksused ja kvalifitseeruvad indeksid järgmiste lõpptähtaegade puhul: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat.

2. Vastaspolee krediimarginaali riski klassi suhtes ei kehti vegariski omavahendite nõuded.

Artikkel 383f

Võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski tegurid

1. Võrdlusaluseks oleva krediimarginaali deltariski tegurid, mida kohaldatakse võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on kõigi rühma kuuluvate aluseks olevate üksuste lõpptähtaegade krediimarginaali riskid. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

2. Võrdlusaluseks oleva krediimarginaali vegariski tegurid, mida kohaldatakse võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski volatiilsuse suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on kõigi tähtjaliste krediimarginaali riskide volatiilsused kõigi rühma kuuluvate aluseks olevate üksuste puhul. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

Artikkel 383g

Aktsiariski tegurid

1. Kõikide aktsiariski tegurite rühmad on artiklis 383t osutatud rühmad.

2. Aktsiatega seotud deltariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele aktsia hetkehindade suhtes tundlikele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse rühma liigitatud aktsiate hetkehinnad. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

3. Aktsiatega seotud vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama aktsia volatiilsuse suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse rühma liigitatud aktsiate eeldatavad volatiilsused. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

Artikkel 383h

Kaubariski tegurid

1. Kõikide kaubariski tegurite rühmad on artiklis 383x osutatud sektori rühmad.

2. Kauba deltariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele kauba hetkehindade suhtes tundlikele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse sektori rühma liigitatud kaupade hetkehinnad. Iga sektori rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

3. Kauba vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama kaubahinna volatiilsuse suhtes tundlikele krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse sektori rühma liigitatud kaupade eeldatavad volatiilsused. Iga sektori rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

Artikkel 383i

Deltariski tundlikkused

1. Finantsinstitutsioonid arvutavad intressimäära riskitegureid hõlmavad deltariski tundlikkused järgmiselt:

a) krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkus riskivabu intressimäärasid hõlmavate riskitegureite suhtes ning kõlbliku riskimaanduse deltariski tundlikkus kõnealuste riskitegureite suhtes arvutatakse järgmiselt:

$$S_{r_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(r_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(r_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{r_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(r_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(r_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

$S_{r_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused riskivaba intressimäära riskiteguri suhtes;

r_{kt} = riskivaba intressimäära riskiteguri k väärtus lõpptähtajaga t;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvutatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui r_{kt} V_{CVA} -s;

$S_{r_{kt}}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused riskivaba intressimäära riskiteguri suhtes;

V_i = aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui r_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i ;

b) deltariski tundlikkus riskitegureite suhtes, mis hõlmavad inflatsioonimäärasid ja aktsepteeritud riskimaandust kõnealuste riskitegureite suhtes, arvutatakse järgmiselt:

$$S_{infl_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(infl_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(infl_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{infl_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(infl_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(infl_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

$S_{infl_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused inflatsioonimäära riskiteguri suhtes;

$infl_{kt}$ = inflatsioonimäära riskiteguri k väärtus lõpptähtajaga t;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvutatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui $infl_{kt}$ V_{CVA} -s;

$S_{infl_{kt}}^{hedge_i}$ = aktsepteeritud riskimaanduse i tundlikkused inflatsioonimäära riskiteguri suhtes;

V_i = aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui $infl_{kt}$ hinnastamisfunktsioonis V_i .

2. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused valuuta hetkekursse hõlmavate riskitegurite suhtes ning aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{FX_k}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(FX_k \cdot 1,01, x, y \dots) - V_{CVA}(FX_k, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{FX_k}^{hedg_{ei}} = \frac{V_i(FX_k \cdot 1,01, w, z \dots) - V_i(FX_k, w, z \dots)}{0,01}$$

kus:

$S_{FX_k}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused valuuta hetkekursi riskiteguri suhtes;

FX_k = valuuta hetkekursi riskiteguri k väärtus;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui FX_k V_{CVA} -s;

$S_{FX_k}^{hedg_{ei}}$ = aktsepteeritud riskimaanduse i tundlikkused valuuta hetkekursi riskiteguri suhtes;

V_i = aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui FX_k hinnastamisfunktsioonis V_i .

3. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused vastaspoole krediidimarginaali riskide määrasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{CCS_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(CCS_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(CCS_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{CCS_{kt}}^{hedg_{ei}} = \frac{V_i(CCS_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(CCS_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

$S_{CCS_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused vastaspoole krediidimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

CCS_{kt} = vastaspoole krediidimarginaali riski määra riskiteguri k väärtus lõpptähtajal t ;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui CCS_{kt} V_{CVA} -s;

$S_{CCS_{kt}}^{hedg_{ei}}$ = aktsepteeritud riskimaanduse i tundlikkused vastaspoole krediidimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

V_i = aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui CCS_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i .

4. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riskide määrasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{rcs_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(rcs_{kt} + 0,0001, x, y \dots) - V_{CVA}(rcs_{kt}, x, y \dots)}{0,0001}$$

$$S_{rcs_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(rcs_{kt} + 0,0001, w, z \dots) - V_i(rcs_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

$S_{rcs_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

rcs_{kt} = võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski määra riskiteguri k väärtus lõpptähtajal t ;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui ccs_{kt} V_{CVA} -s;

$S_{rcs_{kt}}^{hedge_i}$ = aktsepteeritud riskimaanduse i tundlikkused võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

V_i = aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui ccs_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i .

5. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused aktsia hetkehindasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{EQ}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(EQ \cdot 1,01, x, y \dots) - V_{CVA}(EQ, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{EQ}^{hedge_i} = \frac{V_i(EQ \cdot 1,01, w, z \dots) - V_i(EQ, w, z \dots)}{0,01}$$

kus:

S_{EQ}^{CVA} = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused aktsia hetkehinna riskiteguri suhtes;

EQ = aktsia hetkehinna väärtus;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui EQ V_{CVA} -s;

$S_{EQ}^{hedge_i}$ = aktsepteeritud riskimaanduse i tundlikkused aktsia hetkehinna riskiteguri suhtes;

V_i = aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui EQ hinnastamisfunktsioonis V_i .

6. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused kauba hetkehindasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{CTY}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(1,01 \cdot CTY, x, y \dots) - V_{CVA}(CTY, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{CTY}^{hedge_i} = \frac{V_i(1,01 \cdot CTY, w, z \dots) - V_i(CTY, w, z \dots)}{0,01}$$

kus:

S_{CTY}^{CVA} = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused kauba hetkehinna riskiteguri suhtes;

CTY	= kauba hetkehinna väärtus;
V_{CVA}	= regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;
x, y	= muud riskitegurid kui CTY V_{CVA} -s;
S_{CTY}^{hedget}	= aktsepteeritud riskimaanduse i tundlikkused kauba hetkehinna riskiteguri suhtes;
V_i	= aktsepteeritud riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;
w, z	= muud riskitegurid kui CTY hinnastamisfunktsioonis V_i .

Artikkel 383j

Vegariski tundlikkused

Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma vegariski tundlikkused eeldatavat volatiilsust hõlmavate riskitegurite suhtes ning aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi vegariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{vol_k}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(vol_k \cdot 1,01, x, y \dots) - V_{CVA}(vol_k, x, y \dots)}{0,01}$$

$$S_{vol_k}^{hedget} = \frac{V_i(vol_k \cdot 1,01, w, z \dots) - V_i(vol_k, w, z \dots)}{0,01}$$

kus:

$S_{vol_k}^{CVA}$	= krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused eeldatava volatiilsuse riskiteguri suhtes;
vol_k	= eeldatava volatiilsuse riskiteguri väärtus;
V_{CVA}	= regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;
x, y	= muud riskitegurid kui vol_k hinnastamisfunktsioonis V_{CVA} ;
$S_{vol_k}^{hedget}$	= aktsepteeritud riskimaandamisinstrumendi i tundlikkused eeldatava volatiilsuse riskiteguri suhtes;
V_i	= kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;
w, z	= muud riskitegurid kui vol_k hinnastamisfunktsioonis V_i .

Artikkel 383k

Intressimäära riski riskikaalud

1. Artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutade puhul on tabelis 1 esitatud iga rühma riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuste riskikaalud järgmised:

Tabel 1

Rühm	Lõpptähtaeg	Riskikaal
1	1 aasta	1,11 %
2	2 aastat	0,93 %
3	5 aastat	0,74 %

Rühm	Lõpptähtaeg	Riskikaal
4	10 aastat	0,74 %
5	30 aastat	0,74 %

2. Muude valuutade puhul kui artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutad on riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuste riskikaal 1,58 %.

3. Inflatsioonimäära riski puhul, mis on nomineeritud ühes artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutadest, on deltariski tundlikkuse riskikaal inflatsioonimäära riski suhtes 1,11 %.

4. Inflatsioonimäära riski puhul, mis on nomineeritud muus valuutas kui artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutad, on deltariski tundlikkuse riskikaal inflatsioonimäära riski suhtes 1,58 %.

5. Riskikaalud, mida kohaldatakse kõigi valuutade puhul intressimäära vegariski tegurite suhtes ja inflatsioonimäära vegariski tegurite suhtes olevatele tundlikkustele, on 100 %.

Artikkel 383l

Intressimäära riski rühmasisesed korrelatsioonid

1. Artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutade puhul on korrelatsiooniparameetrid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad artikli 383k tabelis 1 esitatud eri rühmade riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuste liitmiseks, järgmised:

Tabel 1

Rühm	1	2	3	4	5
1	100 %	91 %	72 %	55 %	31 %
2		100 %	87 %	72 %	45 %
3			100 %	91 %	68 %
4				100 %	83 %
5					100 %

2. Finantsinstitutsioonid kohaldavad korrelatsiooniparameetrit 40 % samas valuutas nomineeritud inflatsioonimäära deltariski tundlikkuse ja riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuse kokkuliitmisel.

3. Finantsinstitutsioonid kohaldavad korrelatsiooniparameetrit 40 % samas valuutas nomineeritud inflatsioonimäära vegariski teguri tundlikkuse ja intressimäära vegariski teguri tundlikkuse kokkuliitmisel.

Artikkel 383m

Intressimäära rühmadevahelised korrelatsioonid

Intressimäära delta- ja vegariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameetriks määratakse 0,5 kõikide valuutapaaride puhul.

Artikkel 383n

Valuutariski riskikaalud

1. Kõigi finantsinstitutsiooni aruandlusvaluuta ja muu valuuta vahelise valuutariski teguri suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on 11 %.
2. Valuutariski tegurite riskikaal seoses valuutapaaridega, mis koosnevad eurost ja ERM II-s osaleva liikmesriigi valuutast, on üks järgmistest:
  - a) lõikes 1 osutatud riskikaal, jagatuna 3-ga;
  - b) maksimaalne kõikumine liikmesriigi ja EKP poolt ametlikult kokku lepitud kõikumisvahemikus, kui see kõikumisvahemik on väiksem kui ERM II raames määratletud kõikumisvahemik.
3. Olenemata lõikest 2 on valuutariski tegurite riskikaal kõnealusel lõikes osutatud valuutade puhul, mis osalevad ERM II-s ja mille ametlikult kokku lepitud kõikumisvahemik on standardvahemikust +/- 15 % väiksem, võrdne maksimaalse protsentuaalse kõikumisega selles väiksemas vahemikus.
4. Kõigi valuutariski teguri suhtes olevate vegariski tundlikkuste riskikaalud on 100 %.

Artikkel 383o

Valuutariski korrelatsioonid

1. Rühmadevahelise valuuta deltariski teguri suhtes olevate tundlikkuste liitmisel kohaldatakse ühist korrelatsiooniparameetrit, mis on 60 %.
2. Rühmadevahelise valuuta vegariski teguri suhtes olevate tundlikkuste liitmisel kohaldatakse ühist korrelatsiooniparameetrit, mis on 60 %.

Artikkel 383p

Vastaspolee krediitmarginaali riski riskikaalud

1. Vastaspolee krediitmarginaali riski tegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 1 esitatud iga rühma kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) puhul samad ning need on järgmised:

Tabel 1

Rühm arv	Krediitkvaliteet	Sektor	Riskikaal
1	Kõik	Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad	0,5 %
2	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118 osutatud kolmandate riikide keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid	0,5 %
3		Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	1,0 %
4		Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, ja tugilaeuandjad	5,0 %

Rühm arv	Krediitkvaliteet	Sektor	Riskikaal
5		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	3,0 %
6		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	3,0 %
7		Tehnoloogia, telekommunikatsioon	2,0 %
8		Tervishoid, konnaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	1,5 %
9		Liikmesriikides asutatud krediidasutuste emiteeritud pandikirjad	1,0 %
10	Krediitkvaliteedi aste 1	Kolmandates riikides asutatud krediidasutuste emiteeritud pandikirjad	1,5 %
	Krediitkvaliteedi aste 2–3		2,5 %
11	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Muu sektor	5,0 %
12		Kvalifitseeruvad indeksid	1,5 %
13	Krediitkvaliteedi aste 4–6 ja reitinguta	Artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118 osutatud kolmandate riikide keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid	2,0 %
14		Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	4,0 %
15		Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, ja tugilaeuandjad	12,0 %
16		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	7,0 %
17		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	8,5 %
18		Tehnoloogia, telekommunikatsioon	5,5 %

Rühm arv	Krediidikvaliteet	Sektor	Riskikaal
19		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	5,0 %
20		Muu sektor	12,0 %
21		Kvalifitseeruvad indeksid	5,0 %

Kui konkreetsele vastaspoolele välisreitingud puuduvad, võivad finantsinstitutsioonid pädevate asutuste heakskiidul määrata sisereitingu vastavaks välisreitinguks ja määrata riskikaalu, mis vastab kas krediidikvaliteedi astmele 1–3 või krediidikvaliteedi astmele 4–6. Vastasel juhul kohaldatakse reitinguta riskipositsioonide riskikaalusid.

2. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad finantsinstitutsioonid liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Finantsinstitutsioonid seovad iga emitendi ainult ühe tabelis 1 esitatud sektori rühmaga. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda finantsinstitutsioon ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse vastavalt emitendi krediidikvaliteedile tabeli 1 rühma 11 või 20.

3. Finantsinstitutsioonid määravad tabeli 1 rühmadesse 12 ja 21 ainult sellised riskipositsioonid, mis on seotud artikli 383b lõikes 4 osutatud kvalifitseeruvate indeksitega.

4. Finantsinstitutsioonid kasutavad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, et määrata kindlaks mittekvalifitseeruva indeksiga seotud riskipositsiooni tundlikkused.

Artikkel 383q

Vastaspoole krediidimarginaali riski rühmasisesed korrelatsioonid

1. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad artikli 383p lõike 1 tabelis 1 esitatud sektori rühmadesse 1–11 ja 13–20 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed, 90 %, kui kaks alusvara on erinevad, kuid õiguslikult seotud, vastasel juhul on see 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmades 1–11 või rühmades 13–20, vastasel juhul on see 80 %.

2. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad sektori rühmadesse 12 ja 21 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed ja mõlemad indeksid on samast seeriast, 90 %, kui mõlemad indeksid on samad, kuid erinevast seeriast, vastasel juhul on see 80 %;

$\rho_{ki}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmas 12 või rühmas 21, vastasel juhul on see 80 %.

Artikkel 383r

Vastaspole krediidimarginaali riski rühmadevahelised korrelatsioonid

Vastaspole krediidimarginaali deltariski rühmadevahelised korrelatsioonid on järgmised:

Tabel 1

Rühm	1, 2, 3, 13 ja 14	4 ja 15	5 ja 16	6 ja 17	7 ja 18	8 ja 19	9 ja 10	11 ja 20	12 ja 21
1, 2, 3, 13 ja 14	100 %	10 %	20 %	25 %	20 %	15 %	10 %	0 %	45 %
4 ja 15		100 %	5 %	15 %	20 %	5 %	20 %	0 %	45 %
5 ja 16			100 %	20 %	25 %	5 %	5 %	0 %	45 %
6 ja 17				100 %	25 %	5 %	15 %	0 %	45 %
7 ja 18					100 %	5 %	20 %	0 %	45 %
8 ja 19						100 %	5 %	0 %	45 %
9 ja 10							100 %	0 %	45 %
11 ja 20								100 %	0 %
12 ja 21									100 %

Artikkel 383s

Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski riskikaalud

1. Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski tegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 1 esitatud iga rühma kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) ja kõigi võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riskipositsioonide puhul samad ning need on järgmised:

Tabel 1

Rühma number	Krediidikvaliteet	Sektor	Riskikaal
1	Kõik	Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad	0,5 %

Rühma number	Krediitkvaliteet	Sektor	Riskikaal
2	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118 osutatud kolmandate riikide keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid	0,5 %
3		Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	1,0 %
4		Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, ja tugilaeuandjad	5,0 %
5		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	3,0 %
6		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	3,0 %
7		Tehnoloogia, telekommunikatsioon	2,0 %
8		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	1,5 %
9		Liikmesriikides asutatud krediidasutuste emiteeritud pandikirjad	1,0 %
10		Krediitkvaliteedi aste 1	Kolmandates riikides asutatud krediidasutuste emiteeritud pandikirjad
	Krediitkvaliteedi aste 2–3	2,5 %	
11	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Kvalifitseeruvad indeksid	1,5 %
12	Krediitkvaliteedi aste 4–6 ja reitinguta	Artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118 osutatud kolmandate riikide keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid	2,0 %
13		Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	4,0 %
14		Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, ja tugilaeuandjad	12,0 %

Rühma number	Krediidikvaliteet	Sektor	Riskikaal
15		Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	7,0 %
16		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	8,5 %
17		Tehnoloogia, telekommunikatsioon	5,5 %
18		Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	5,0 %
19		Kvalifitseeruvad indeksid	5,0 %
20		Muu sektor	12,0 %

Kui konkreetsele vastaspoolele välisreitingud puuduvad, võivad finantsinstitutsioonid pädevate asutuste heakskiidul määrata sisereitingu vastavaks välisreitinguks ja määrata riskikaalu, mis vastab kas krediidikvaliteedi astmele 1–3 või krediidikvaliteedi astmele 4–6. Vastasel juhul kohaldatakse reitinguta riskipositsioonide riskikaalusid.

- Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali volatiilsuste riskikaaludeks määratakse 100 %.
- Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad finantsinstitutsioonid liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Finantsinstitutsioonid seovad iga emitendi ainult ühe tabelis 1 esitatud sektori rühmaga. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda finantsinstitutsioon ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse tabelis 1 esitatud rühma 20.
- Finantsinstitutsioonid määravad rühmadesse 11 ja 19 ainult sellised riskipositsioonid, mis on seotud artikli 383b lõikes 4 osutatud kvalifitseeruvate indeksitega.
- Finantsinstitutsioonid kasutavad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, et määrata kindlaks mitte-kvalifitseeruva indeksiga seotud riskipositsiooni tundlikkused.

Artikkel 383t

Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski rühmasisesed korrelatsioonid

- Kahe tundlikkuse WS_k ning WS_l vahel, mis tulenevad artikli 383s tabelis 1 esitatud sektori rühmadesse 1–10, 12–18 ja 20 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed, 90 %, kui kaks alusvara on erinevad, kuid õiguslikult seotud, vastasel juhul on see 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmades 1–10, mõlemad on rühmades 12–18 või mõlemad on rühmas 20, vastasel juhul on see 80 %.

2. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad sektori rühmadesse 11 ja 19 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed ja mõlemad indeksid on samast seeriast, 90 %, kui mõlemad indeksid on samad, kuid erinevast seeriast, vastasel juhul on see 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmas 11 või rühmas 19, vastasel juhul on see 80 %.

Artikkel 383u

Võrdlusaluseks oleva krediitdimarginaali riski rühmadevahelised korrelatsioonid

1. Võrdlusaluseks oleva krediitdimarginaali delta- ja vegariski rühmadevahelised korrelatsioonid on järgmised:

Tabel 1

Rühm	1, 2 ja 12	3 ja 14	4 ja 15	5 ja 16	6 ja 17	7 ja 18	8 ja 19	9 ja 10	20	11	19
1, 2 ja 12	100 %	75 %	10 %	20 %	25 %	20 %	15 %	10 %	0 %	45 %	45 %
3 ja 14		100 %	5 %	15 %	20 %	15 %	10 %	10 %	0 %	45 %	45 %
4 ja 15			100 %	5 %	15 %	20 %	5 %	20 %	0 %	45 %	45 %
5 ja 16				100 %	20 %	25 %	5 %	5 %	0 %	45 %	45 %
6 ja 17					100 %	25 %	5 %	15 %	0 %	45 %	45 %
7 ja 18						100 %	5 %	20 %	0 %	45 %	45 %
8 ja 19							100 %	5 %	0 %	45 %	45 %
9 ja 10								100 %	0 %	45 %	45 %
20									100 %	0 %	0 %
11										100 %	75 %
19											100 %

2. Erandina lõikest 1 jagatakse kõnealusel lõikes arvatud rühmadevahelise korrelatsiooni väärtused 2-ga rühmadesse 1–10 kuuluva rühma ja rühmadesse 12–18 kuuluva rühma vaheliste korrelatsioonide puhul.

Artikkel 383v

Aktsiariski riskikaalude rühmad

1. Aktsia hetkehinna riskitegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 1 esitatud iga rühma aktsiariski positsioonide puhul samad ja need on järgmised:

Tabel 1

Rühma number	Turukapitalisatsioon	Majandus	Sektor	Aktsia hetkehinna riskikaal
1	Suur	Tärgav turumajandus	Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine, haldus- ja abitegevused, tervishoid, kommunaalteenused	55 %
2			Telekommunikatsioon, tööstus	60 %
3			Toormed, energeetika, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	45 %
4			Finantssektori äriühingud, mille hulka kuuluvad riiklikult tagatud finantssektori äriühingud, kinnisvaraalaane tegevus ja tehnoloogia	55 %
5	Arenenud majandus		Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine, haldus- ja abitegevused, tervishoid, kommunaalteenused	30 %
6			Telekommunikatsioon, tööstus	35 %
7			Toormed, energeetika, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	40 %
8			Finantssektori äriühingud, mille hulka kuuluvad riiklikult tagatud finantssektori äriühingud, kinnisvaraalaane tegevus ja tehnoloogia	50 %

Rühma number	Turukapitalisatsioon	Majandus	Sektor	Aksia hetkehinna riskikaal
9	Väike	Tärvav turumajandus	Kõik rühma numbrite 1, 2, 3 ja 4 all kirjeldatud sektorid	70 %
10		Arenenud majandus	Kõik rühma numbrite 5, 6, 7 ja 8 all kirjeldatud sektorid	50 %
11	Muu sektor			70 %
12	Suur	Arenenud majandus	Kvalifitseeruvad indeksid	15 %
13	Muu		Kvalifitseeruvad indeksid	25 %

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks täpsustatakse artikli 325bd lõikes 7 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites väikese ja suure turukapitalisatsiooni tähendust.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks täpsustatakse artikli 325ap lõikes 3 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites tärvava turumajanduse ja arenenud majanduse tähendust.

4. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad finantsinstitutsioonid liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks tööstusharu põhjal. Finantsinstitutsioonid määravad iga emitendi ühte lõike 1 tabelis 1 esitatud sektori rühma ja määravad kõik sama tööstusharu emitendid samasse sektorisse. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda finantsinstitutsioon ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse rühma 11. Hargmaistest ettevõtjatest aktsiaemitendid või mitut sektorit hõlmava aktsia emitendid määratakse konkreetsesse rühma kõige olulisema piirkonna ja sektori alusel, milles aktsia emitent tegutseb.

5. Aktsia vegariski riskikaal on rühmade 1–8 ja rühma 12 puhul 78 % ning kõigi muude rühmade puhul 100 %.

Artikkel 383w

Aktsiariski rühmadevahelised korrelatsioonid

Aktsiatega seotud delta- ja vegariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameeter määratakse järgmiselt:

- 15 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383v lõike 1 tabeli 1 rühmad 1–10;
- 75 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383v lõike 1 tabeli 1 rühmad 12 ja 13;
- 45 %, kui üks rühm on artikli 383v lõike 1 tabeli 1 rühm 12 või 13 ning teine rühm kuulub artikli 383v lõike 1 tabeli 1 rühmade 1–10 hulka;
- 0 %, kui üks kahest rühmast on artikli 383v lõike 1 tabeli 1 rühm 11.

Artikkel 383x

Kaubariski riskikaalude rühmad

1. Kauba hetkehinna riskitegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 1 esitatud iga rühma kaubariski positsioonide puhul samad ja need on järgmised:

Tabel 1

Rühma number	Rühma nimi	Kauba hetkehinna riskikaal
1	Energeetika – tahked põlevad materjalid	30 %
2	Energeetika – vedelad põlevad materjalid	35 %
3	Energeetika – elekter	60 %
4	Energeetika – ELi heitkoguse ühikutega kauplemine	40 %
5	Energeetika – muu kui ELi heitkoguse ühikutega kauplemine	60 %
6	Kaubavedu	80 %
7	Metallid – mitteväärismetallid	40 %
8	Gaasilised põlevad materjalid	45 %
9	Väärismetallid, sealhulgas kuld	20 %
10	Teravili ja õliseemned	35 %
11	Põllumajandusloomad ja piimatooted	25 %
12	Põllumajanduskaubad ja muu põllumajanduslik tooraine	35 %
13	Muu kaup	50 %

2. Kauba vegariski riskikaal on 100 %.

Artikkel 383z

Kaubariski rühmadevahelised korrelatsioonid

1. Kauba deltariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameeter määratakse järgmiselt:

- a) 20 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383x lõike 1 tabeli 1 rühmad 1–12;
- b) 0 %, kui üks kahest rühmast on artikli 383x lõike 1 tabeli 1 rühm 13.

2. Kauba vegariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameeter määratakse järgmiselt:

- a) 20 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383x lõike 1 tabeli 1 rühmad 1–12;
- b) 0 %, kui üks kahest rühmast on artikli 383x lõike 1 tabeli 1 rühm 13.“

202) Artiklid 384, 385 ja 386 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 384

Põhimeetod

1. Finantsinstitutsioon arvutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 või 3 ühe või mitme vastaspoollega sõlmitud tehingute portfelli puhul, kasutades asjakohasel juhul üht järgmistest valemitest:

- käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud valem, kui finantsinstitutsioon võtab arvutamisel arvesse üht või mitut artikli 386 kohaselt tunnustatud aktsepteeritud riskimaandust;
- käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud valem, kui finantsinstitutsioon ei võta arvutamisel arvesse ühtegi artikli 386 kohaselt tunnustatud aktsepteeritud riskimaandust.

Esimese lõigu punktides a ja b sätestatud meetodeid ei tohi kasutada koos.

2. Finantsinstitutsioon, mis vastab lõike 1 punktis a osutatud tingimusele, arvutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded järgmiselt:

$$BACVA^{total} = \beta \cdot BACVA^{csr-unhedged} + DS_{CVA} \cdot (1 - \beta) \cdot BACVA^{csr-hedged}$$

kus:

$BACVA^{total}$ = krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded põhimeetodi kohaselt;

$BACVA^{csr-unhedged}$ = krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded põhimeetodi kohaselt, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 3 lõike 1 punktis b sätestatud tingimusele vastava finantsinstitutsiooni puhul;

DS_{CVA} = 0,65;

β = 0,25;

$BACVA^{csr-hedged}$

$$= \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c) - IH\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c)^2 + \sum_c HMA_c}$$

kus:

$$SCVA_c = \frac{1}{a} \cdot RW_c \cdot \sum_{NS \in c} M_{NS}^c \cdot EAD_{NS}^c \cdot DF_{NS}^c$$

$$SNH_c = \sum_{h \in c} r_{hc} \cdot RW_h^{SN} \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN}$$

$$IH = \sum_i RW_i^{ind} \cdot M_i^{ind} \cdot B_i^{ind} \cdot DF_i^{ind}$$

$$HMA_c = \sum_h (1 - r_{hc}^2) \cdot (RW_h \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN})^2$$

a = 1,4;

ρ = 0,5;

c = indeks, mis tähistab kõiki vastaspooli, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded arvutab finantsinstitutsioon käesolevas artiklis sätestatud meetodit kasutades;

- NS = indeks, mis tähistab kõiki tasaarvestatavate tehingute kogumeid asjaomase vastaspoolega, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded arvutab finantsinstitutsioon käesolevas artiklis sätestatud meetodit kasutades;
- h = indeks, mis tähistab kõiki ühe alusvaraga instrumente, mida tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena vastavalt artiklile 386 asjaomase vastaspoole puhul, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded finantsinstitutsioon arvutab käesolevas artiklis sätestatud meetodit kasutades;
- I = indeks, mis tähistab kõiki indeksiga seotud instrumente, mida tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena vastavalt artiklile 386 kõigi vastaspoolte puhul, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded finantsinstitutsioon arvutab käesolevas artiklis sätestatud meetodit kasutades;
- RW_c = vastaspoole c suhtes kohaldatav riskikaal; vastaspoolele c määratakse üks riskikaaludest sektori ja krediitkvaliteedi kombinatsiooni põhjal vastavalt tabelile 1.

Kui konkreetsele vastaspoolele välisreitingud puuduvad, võivad finantsinstitutsioonid pädeva asutuse heakskiidul määrata sisereitingu vastavaks välisreitinguks ja määrata riskikaalu, mis vastab kas krediitkvaliteedi astmele 1–3 või krediitkvaliteedi astmele 4–6. Vastasel juhul kohaldatakse reitinguta riskipositsioonide riskikaalusid.

M_{NS}^c = vastaspoolega c sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi NS tegelik lõpptähtaeg;

M_{NS}^c arvutatakse vastavalt artiklile 162; selles arvutuses ei seata M_{NS}^c piirväärtuseks viit aastat, vaid pikim tasaarvestatavate tehingute kogumis olev lepingujärgne järelejäänud tähtaeg;

EAD_{NS}^c = vastaspoole krediidiriski positsiooni väärtus vastaspoolega c sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi NS puhul, sealhulgas tagatise mõju kooskõlas II jaotise 6. peatüki 3.–6. jaos sätestatud meetoditega, kui seda kohaldatakse artikli 92 lõike 4 punktides a ja g osutatud vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuete arvutamise suhtes;

DF_{NS}^c = vastaspoolega c sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi NS järelevalveline diskontotegur.

Finantsinstitutsiooni puhul, kes kasutab II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodeid, on regulatiivne diskontotegur 1; kõigil muudel juhtudel arvutatakse järelevalveline diskontotegur järgmiselt:

$$\frac{1 - e^{-0,05 \cdot M_{NS}^c}}{0,05 \cdot M_{NS}^c}$$

r_{hc} = vastaspoole c krediitimarginaali riski ja vastaspoole c aktsepteeritud riskimaandusena h tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi krediitimarginaali riski vaheline järelevalveline korrelatsioonitegur, mis on kindlaks määratud vastavalt tabelile 2;

M_h^{SN} = aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi järelejäänud tähtaeg;

B_h^{SN} = aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi tinglik väärtus;

DF_h^{SN} = aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi järelevalveline diskontotegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$\frac{1 - e^{-0,05 \cdot M_h^{SN}}}{0,05 \cdot M_h^{SN}}$$

RW_h^{SN} = aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi järelevalveline riskikaal; need riskikaalud põhinevad riskimaandamisinstrumendi võrdlusaluseks oleva krediitimarginaali riski sektori ja krediitkvaliteedi kombinatsioonil ning määratakse kindlaks vastavalt tabelile 1;

M_i^{ind} = samas aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendis oleva ühe või mitme positsiooni järelejäänud tähtaeg; kui rohkem kui üks positsioon on samas indeksiga seotud instrumendis, on M_i^{ind} kõigi nende positsioonide tinglik kaalutud lõpptähtaeg;

B_i^{ind} = samas aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendis oleva ühe või mitme positsiooni kogu tinglik väärtus;

DF_i^{ind} = samas aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendis oleva ühe või mitme positsiooni järelevalveline diskontotegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$\frac{1 - e^{-0,05 \cdot M_i^{ind}}}{0,05 \cdot M_i^{ind}}$$

RW_i^{ind} = aktsepteeritud riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendi järelevalveline riskikaal; RW_i^{ind} põhineb kõigi indeksi komponentide sektori ja krediitkvaliteedi kombinatsioonil, mis arvutatakse järgmiselt:

- kui kõik indeksi komponendid kuuluvad samasse sektorisse ja neil on sama krediitkvaliteet, mis on kindlaks määratud vastavalt tabelile 1, arvutatakse RW_i^{ind} sektori ja krediitkvaliteedi asjakohase tabelis 1 esitatud riskikaaluna, mida on korrutatud 0,7ga;
- kui kõik indeksi komponendid ei kuulu samasse sektorisse või neil ei ole sama krediitkvaliteet, arvutatakse RW_i^{ind} kõigi indeksi komponentide riskikaalude kaalutud keskmisena, mis on kindlaks määratud vastavalt tabelile 1 ja korrutatud 0,7ga;

Tabel 1

Vastaspoole sektor	Krediitkvaliteet	
	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Krediitkvaliteedi aste 4–6 ja reitinguta
Keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118	0,5 %	2,0 %
Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	1,0 %	4,0 %
Finantssektori ettevõtjad, sealhulgas krediitiasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, ja tugilaenuandjad	5,0 %	12,0 %
Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	3,0 %	7,0 %
Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevus	3,0 %	8,5 %
Tehnoloogia, telekommunikatsioon	2,0 %	5,5 %
Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	1,5 %	5,0 %
Muu sektor	5,0 %	12,0 %

Tabel 2

Vastaspoole krediidimarginaali riski ja ühe alusvaraga riskimaanduse vahelised korrelatsioonid	
Vastaspoole i ühe alusvaraga riskimaandus h	r_{hc} väärtus
Artikli 386 lõike 3 punkti a alapunktis i osutatud vastaspoole	100 %
Artikli 386 lõike 3 punkti a alapunktis ii osutatud vastaspoole	80 %
Artikli 386 lõike 3 punkti a alapunktis iii osutatud vastaspoole	50 %

3. Finantsinstitutsioon, mis vastab lõike 1 punktis b osutatud tingimusele, arvutab krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded järgmiselt:

$$BACVA^{csr-unhedged} = DS_{CVA} \cdot \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c SCVA_c\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c SCVA_c^2}$$

kus kõik definitsioonid on need, mis on sätestatud lõikes 2.

Artikkel 385

Lihtsustatud meetod

1. Finantsinstitutsioon, mis vastab kõigile artikli 273a lõikes 2 sätestatud tingimustele või on saanud oma pädevalt asutuselt artikli 273a lõike 4 kohaselt loa kohaldada artiklis 282 sätestatud meetodit, võib arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded riskiga kaalutud varana vastaspoole riski kauplemisportfelliväliste ja kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide puhul, millele on osutatud artikli 92 lõike 4 punktides a ja g, jagatuna 12,5ga.

2. Lõikes 1 osutatud arvutuse tegemisel kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- selles arvutuses arvestatakse ainult tehinguid, mille suhtes kohaldatakse artiklis 382 sätestatud krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudeid;
- selles arvutuses ei võeta arvesse krediidituletisinstrumente, mida tunnustatakse vastaspoole riskipositsioonide sisemise riskimaandusena.

3. Finantsinstitutsioon, mis ei vasta enam ühele või mitmele artikli 273a lõikes 2 või 4 sätestatud tingimusele, peab täitma artiklis 273b sätestatud nõudeid.

Artikkel 386

Aktsepteeritud riskimaandus

1. Riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel kooskõlas artiklitega 383 ja 384 juhul, kui need positsioonid vastavad kõigile järgmistele nõuetele:

- neid kasutatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski maandamiseks ja neid hallatakse sellisena;
- neid võib võtta kolmandate isikute suhtes või finantsinstitutsiooni enda kauplemisportfelli suhtes sisemise riskimaandusena ja sellisel juhul peavad need vastama artikli 106 lõikes 7 sätestatud nõuetele;
- ainult käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone võib tunnustada aktsepteeritud riskimaandusena krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt artiklitele 383 ja 384.

Artikli 383 kohase krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel tunnustatakse riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone aktsepteeritud riskimaandusena siis, kui lisaks käesoleva lõike punktides a, b ja c sätestatud tingimustele moodustavad sellised riskimaandamisinstrumendid üheainsa positsiooni aktsepteeritud riskimaanduses ja seda ei jagata rohkem kui üheks positsiooniks rohkem kui ühes aktsepteeritud riskimaanduses.

2. Krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt artiklile 383 tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena ainult järgmistes riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone:

- a) instrumendid, millega maandatakse vastaspoole krediimarginaali riski muutlikkust, välja arvatud artikli 325 lõikes 5 osutatud instrumendid;
- b) instrumendid, millega maandatakse krediiväärtuse korrigeerimise riski riskipositsiooni komponendi muutlikkust, välja arvatud artikli 325 lõikes 5 osutatud instrumendid.

3. Krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt artiklile 384 tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena ainult järgmistes riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone:

- a) ühe alusvaraga krediidiriski vahetustehingud ja ühe alusvaraga tingimuslikud krediidiriski vahetustehingud, viidates:
  - i) vastaspoolele otse;
  - ii) üksusele, mis on vastaspoolega õiguslikult seotud, kui õiguslik seotus viitab juhtumitele, kus aluseks olev üksus ja vastaspool on kas emaettevõtja ja selle tütarettevõtja või ühise emaettevõtja kaks tütarettevõtjat;
  - iii) üksusele, mis kuulub vastaspoolega samasse sektorisse ja piirkonda;
- b) indeksipõhised krediidiriski vahetustehingud.

4. Kolmandate isikute suhtes võetud riskimaandamisinstrumentide positsioonidele, mida tunnustatakse lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt aktsepteeritud riskimaandusena ja mida võetakse arvesse krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel, ei kohaldata IV jaotises sätestatud tururiski omavahendite nõudeid.

5. Selliste riskimaandamisinstrumentide suhtes võetud positsioonidele, mida ei tunnustata käesoleva artikli kohaselt aktsepteeritud riskimaandusena, kohaldatakse IV jaotises sätestatud tururiski omavahendite nõudeid.“

203) Artikli 394 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

- a) esimese lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele esitavad finantsinstitutsioonid oma pädevatele asutustele järgmise teabe konsolideeritud alusel oma kümne suurima riskipositsiooni kohta, mis neil on finantsinstitutsioonide suhtes, ning konsolideeritud alusel kümne suurima riskipositsiooni kohta, mis neil on varipanganduse üksuste suhtes, sealhulgas riskide kontsentreerumiste kohta, mis on vabastatud artikli 395 lõike 1 kohaldamisest:“;

- b) lisatakse järgmine lõik:

„Lisaks esimeses lõigus osutatud teabele esitavad finantsinstitutsioonid oma pädevatele asutustele teabe varipanganduse üksuste suhtes võetud agregeeritud riskipositsioonide kohta.“

204) Artiklisse 395 lisatakse järgmine lõige:

„2a. EBA annab 10. jaanuariks 2027 pärast ESMa konsulteerimist kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised käesoleva artikli lõikes 2 osutatud suuniste ajakohastamiseks.

Kõnealuste suuniste ajakohastamisel võtab EBA muude kaalutluste hulgas igakülgset arvesse varipanganduse üksuste panust kapitaliturgude liitu ning võimalikku negatiivset mõju, mida kõnealuste suuniste muudatused, sealhulgas täiendavad piirmäärad, võivad avaldada finantsinstitutsioonide ärimudelile ja riskiprofiilile ning finantsturgude stabiilsusele ja nõuetekohasele toimimisele.

Lisaks esitab EBA pärast ESMAGA konsulteerimist 31. detsembriks 2027 komisjonile aruande varipanganduse üksuste panuse kohta kapitaliturgude liitu ning finantsinstitutsioonide riskipositsioonide kohta selliste üksuste suhtes, sealhulgas kõnealuste riskipositsioonide suhtes kohaldatavate kogupiirmäärade või rangemate individuaalsete piirmäärade asjakohasuse kohta, võttes igakülgselt arvesse selliste üksuste õigusraamistikku ja ärimudeleid.

Selle aruande põhjal esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku varipanganduse üksuste suhtes võetavate riskipositsioonide piirmäärade kohta.“

205) Artiklit 400 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt i asendatakse järgmisega:

„i) riskipositsioonid, mis tulenevad kasutamata krediidilimiitidest, mis I lisas on liigitatud rühma 5 kuuluvateks bilansivälisteks kirjeteks, või lepingupõhistest kokkulepetest, mis vastavad tingimustele, mille kohaselt neid ei käsitata siduvate kohustustena, ja eeldusel et kliendiga või omavahel seotud klientide rühmaga on sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt võib krediidilimiiti kasutada vaid juhul, kui on kindlaks tehtud, et see ei põhjusta artikli 395 lõike 1 alusel kohaldatava piirmäära ületamist;“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artiklis 129 osutatud pandikirjad;“;

ii) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) 50 % I lisas osutatud rühma 4 kuuluvatest bilansivälistest dokumentaalmaaksetest ja rühma 3 kuuluvatest bilansivälistest kasutamata krediidilimiitidest, mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta (kaasa arvatud), ning pädevate asutuste nõusolekul 80 % õigusaktide alusel antud muudest garantiidest peale laenugarantiide, mida annavad oma liikmetele krediidasutuse staatust omavad vastastikused garantiiskeemid;“.

206) Artiklit 402 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud juhul, kui see on kohaldatava riigisisese õigusega keelatud, võivad finantsinstitutsioonid artikli 395 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuse arvutamiseks vähendada artikli 125 lõike 1 kohaselt elamukinnisvaraga tagatud riskipositsiooni või selle osa väärtust kinnisvara väärtusest pandiõiguste summa võrra, kuid mitte rohkem kui 55 % kinnisvara väärtusest, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) pädevad asutused ei ole määranud artikli 124 lõike 9 kohaselt elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonidele või nende osadele suuremat riskikaalu kui 20 %;“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud juhul, kui see on kohaldatava riigisisese õigusega keelatud, võivad finantsinstitutsioonid artikli 395 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuste arvutamiseks vähendada artikli 126 lõike 1 kohaselt ärikinnisvaraga tagatud riskipositsiooni või selle osa väärtust kinnisvara väärtusest pandiõiguste summa võrra, kuid mitte rohkem kui 55 % kinnisvara väärtusest, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) pädevad asutused ei ole määranud artikli 124 lõike 9 kohaselt ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonidele või nende osadele suuremat riskikaalu kui 60 %;“

iii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) artikli 124 lõike 3 punktis c, artiklis 208 ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud nõuded on täidetud;“.

207) Artikli 425 lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) vastaspool on finantsinstitutsiooni ematettevõtjana tegutsev või tütarettevõtjast finantsinstitutsioon või sama ematettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni muu tütarettevõtja või on finantsinstitutsiooniga seotud direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõike 7 tähenduses, või on käesoleva määruse artikli 113 lõikes 7 osutatud sama finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liige või keskasutus või selle võrgustiku liige, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artikli 10 kohast erandit;“.

208) Artikli 428 lõike 1 punkt k asendatakse järgmisega:

„k) kasutamata krediitlimiidid, mis kvalifitseeruvad I lisa kohaselt kas rühma 4, rühma 3 või rühma 2 kuuluvateks kirjeteks.“

209) Artiklit 429 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b ja teise lõigu kohaldamisel võivad finantsinstitutsioonid käsitada sidusüksust kliendina ainult siis, kui kõnealune üksus jääb väljapoole konsolideerimise regulatiivset kohaldamisala tasandile, millel kohaldatakse artikli 92 lõike 4 punktis e sätestatud nõuet.“;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Käesoleva artikli lõike 4 punkti e ja artikli 429g kohaldamisel tähendab „tavapärasel tingimustel toimuv ost või müük“ finantsvara ostu või müüki vastavalt lepingule, mille tingimuste kohaselt antakse finantsvara üle ajavahemiku jooksul, mis on tavaliselt kas kehtestatud õigusaktidega või konkreetset turul kokkuleppeliselt välja kujunenud.“

210) Artikli 429a lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine punkt:

„ca) kui finantsinstitutsioon on artikli 113 lõikes 7 osutatud võrgustiku liige, riskipositsioonid, millele on artikli 114 kohaselt määratud riskikaal 0 % ja tulenevad varadest, mis on võrdsed selle võrgustiku teiste liikmete samas vääringus olevate hoiustega, mis tulenevad õiguslikust või kohustuslikust miinimumhoiusest kooskõlas artikli 422 lõike 3 punktiga b; sellisel juhul selle võrgustiku teiste liikmete riskipositsioonide suhtes, mis tulenevad õiguslikust või kohustuslikust miinimumhoiusest, käesoleva lõike punkti c ei kohaldata.“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„da) finantsinstitutsioonide nõuded oma aktsionäride vastu, tingimusel et sellised riskipositsioonid on vähemalt 125 % ulatuses tagatud artikli 129 lõike 1 punktides d ja e osutatud varadega ning neid varasid arvestatakse aktsionäride finantsvõimenduse määra nõudes, kui finantsinstitutsioon ei ole avaliku sektori arengukrediidi-asutus, kuid vastab järgmistele tingimustele:

i) selle aktsionärid on krediidasutused ja neil ei ole kontrolli finantsinstitutsiooni üle;

ii) see vastab käesoleva artikli lõike 2 punktidele a, b, c ja e;

iii) tema riskipositsioonid asuvad samas liikmesriigis;

iv) selle üle teeb pidevat järelevalvet liikmesriigi keskvalitsus;

v) selle ärimudel piirduv oma aktsionäridele võlainstrumentide vormis pandikirjade väljastamisest saadud tulule vastava summa vahendamisega;“.

211) Artiklit 429c muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tehingute puhul, mida ei kliirita nõuetele vastava keskse vastaspoole kaudu, ei eraldata saajaks oleva vastaspoole saadud raha finantsinstitutsiooni varast.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel ei arvesta finantsinstitutsioonid artikli 272 punktis 12a määratletud sõltumatu netotagatise (NICA) arvutamisel saadud tagatist.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Erandina lõigetest 3 ja 4 võib finantsinstitutsioon aktsepteerida tagatist, mis on saadud kooskõlas III osa II jaotise 6. peatüki 3. jaoga, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) tagatis saadakse kliendilt tuletislepingu jaoks, mida finantsinstitutsioon kliirib selle kliendi nimel;

b) punktis a osutatud leping kliiritakse nõuetele vastava keskse vastaspoole kaudu;

c) kui tagatis on saadud alustamise tagatisena, eraldatakse see tagatis finantsinstitutsiooni varast.“;

d) lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad finantsinstitutsioonid kasutada III osa II jaotise 6. peatüki 4. või 5. jaos sätestatud meetodit, et määrata kindlaks järgmiste riskipositsioonide väärtus:

a) II lisas loetletud tuletislepingud ja krediituletisinstrumendid, kui nad kasutavad seda meetodit ka kõnealuste lepingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks artikli 92 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud omavahendite nõuete täitmiseks;

b) krediituletisinstrumendid, mille suhtes nad kohaldavad artikli 273 lõikes 3 või 5 sätestatud käsitlust, kui selle meetodi kasutamise tingimused on täidetud.“

212) Artiklit 429f muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid arvutavad kooskõlas artikli 111 lõikega 2 bilansivälise kirjete riskipositsiooni väärtuse, välja arvatud II lisas loetletud tuletislepingute, krediituletisinstrumentide, väärtpaberitega finantseerimise tehingute ja artiklis 429d osutatud positsioonide puhul.

Kui siduv kohustus on seotud teise bilansivälise kirje pikendamise, kohaldatakse artikli 111 lõiget 3.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Erandina artiklist 495d kohaldavad finantsinstitutsioonid tingimusteta kehtetuks tunnistatava siduva kohustuse vormis bilansivälise kirje suhtes ümberhindlustegurit 10 %.“

213) Artikli 429g lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid käsitlevad arvelduspäevani bilanssi jäävat tavapärastel tingimustel toimuvate ostutehingutega seotud raha ja tavapärastel tingimustel toimuvate müügitehingutega seotud finantsvara varana kooskõlas artikli 429 lõike 4 punktiga a.“

214) Artiklit 430 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmised punktid:

„h) nende riskipositsioon keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes, sealhulgas:

i) nende olemasolevad ja uued riskipositsioonid fossiilkütuste sektori üksuste suhtes;

- ii) nende riskipositsioonid, mis on seotud füüsiliste ja üleminekuriskidega;
- i) nende krüptovara riskipositsioonid.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„2a. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud tururiski omavahendite nõudeid käsitlevas aruandluses esitavad finantsinstitutsioonid eraldi artikli 325c lõike 2 punktides a, b ja c sätestatud arvutused kõikide oma kauplemisportfelli positsioonide või kauplemisportfelli positsioonide puhul, mis on avatud valuuta- ja kaubariskile.

2b. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud tururiski omavahendite nõudeid käsitlevas aruandluses esitavad finantsinstitutsioonid eraldi artikli 325ba lõike 1 punkti a alapunktides i ja ii ning punkti b alapunktides i ja ii sätestatud arvutused ning seda kõikide oma kauplemisportfelli positsioonide või kauplemisportfelli positsioonide puhul, mis on avatud valuuta- ja kaubariskile, ja mis on määratud kauplemisüksustele, mille puhul on pädevad asutused andnud neile loa kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit kooskõlas artikli 325az lõikega 2.“;

c) lõiget 7 muudetakse järgmiselt:

- i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks ühtsed aruandlusvormid, aruandluse sagedus ja kuupäevad ning mõisted, ning lõigetes 1–4 osutatud aruandluseks kasutatavad IT-lahendused, sealhulgas aruandevormid ja juhised.“;

- ii) neljandasse lõiku lisatakse järgmine punkt:

„c) keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskipositsioonid, mis esitatakse 10. juuliks 2025.“

215) Artiklit 430a muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid esitavad pädevatele asutustele kord aastas aruande järgmiste koondandmetega iga riigisisese kinnisvaraturu kohta, mille suhtes neil on riskipositsioone:

- a) kahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud elamukinnisvara, iga juhtumi puhul kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 55 %-le elamukinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem, välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 9 kohaselt ei ole asjaomasel juhul otsustatud teisiti;
- b) kogukahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud elamukinnisvara, iga juhtumi puhul kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 100 %-le elamukinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem;
- c) riskipositsioonide väärtus seoses kõigi tagasimaksmata nõuetega, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud elamukinnisvara, iga juhtumi puhul kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 100 %-le elamukinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem;
- d) kahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud ärikinnisvara, iga juhtumi puhul kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 55 %-le ärikinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem, välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 9 kohaselt ei ole asjaomasel juhul otsustatud teisiti;
- e) kogukahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud ärikinnisvara, iga juhtumi puhul kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 100 %-le ärikinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem;
- f) riskipositsioonide väärtus seoses kõigi tagasimaksmata nõuetega, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud ärikinnisvara, iga juhtumi puhul kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 100 %-le ärikinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Pädevad asutused avaldavad igal aastal lõike 1 punktide a–f kohased koondandmed koos varasemate perioodide andmetega, kui viimased on kättesaadavad, iga riigisisese kinnisvaraturu kohta, mille kohta selliseid andmeid on kogutud. Mõne liikmesriigi teise pädeva asutuse või EBA taotlusel esitab pädev asutus kõnealusele pädevale asutusele või EBA-le üksikasjalikuma teabe elamukinnisvara või ärikinnisvara turu olukorra kohta kõnealuses liikmesriigis.“

216) Artikkel 430b jäetakse välja.

217) Artikkel 433 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 433

Avalikustamise sagedus ja ulatus

Finantsinstitutsioonid avalikustavad II ja III jaotises nõutud teabe käesolevas artiklis ning artiklites 433a, 433b, 433c ja 434 sätestatud viisil.

EBA avaldab kord aastas avalikustatava teabe oma veebisaidil samal päeval, mil finantsinstitutsioonid avaldavad oma finantsaruanded, või võimalikult kiiresti pärast seda.

EBA avaldab kord poolaastas ja kord kvartalis avalikustatava teabe oma veebisaidil samal päeval, mil finantsinstitutsioonid avaldavad oma majandusaruanded vastava perioodi kohta, kui see on kohaldatav, või võimalikult kiiresti pärast seda.

Käesoleva osa kohaselt nõutava teabe ja asjakohase finantsaruande avaldamise kuupäevade erinevus peab olema mõistlik ega tohi ületada tähtaegasid, mille pädevad asutused on direktiivi 2013/36/EL artikli 106 kohaselt kehtestanud.“

218) Artikli 433a lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkti b muudetakse järgmiselt:

i) punkt xiv asendatakse järgmisega:

„xiv) artikli 455 lõike 2 punktides a, b ja c;“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

„xv) artiklis 449a;

xvi) artiklis 449b;“;

b) punkti c alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) artikli 438 punktides d, da ja h;“.

219) Artikkel 433b asendatakse järgmisega:

„Artikkel 433b

Väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide avalikustatav teave

1. Väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid avalikustavad igal aastal teabe, millele on osutatud järgmistes sätetes:

a) artikli 435 lõike 1 punktid a, e ja f;

b) artikli 438 punktid c, d ja da;

c) artikli 442 punktid c ja d;

d) artiklis 447 osutatud põhinäitajad;

e) artikkel 449a;

f) artikkel 449b;

g) artikli 450 lõike 1 punktid a–d, h, i ja j.

2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 avalikustavad väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, mis on börsil noteerimata, artiklis 447 osutatud põhinäitajad ning keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid kord aastas.“

220) Artikli 433c lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) artikli 438 punktides c, d ja da;“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„da) artikli 442 punktides c ja d;“;

c) lisatakse järgmised punktid:

„ea) artiklis 449a osutatud teave;

eb) artiklis 449b osutatud teave;“.

221) Artikkel 434 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 434

Avalikustamise viisid

1. Finantsinstitutsioonid, välja arvatud väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, esitavad kogu II ja III jaotises nõutud teabe elektrooniliselt EBA-le hiljemalt kuupäeval, mil nad avaldavad oma finantsaruande, või kui see on kohaldatav, majandusaruande või võimalikult kiiresti pärast seda. EBA avaldab kõnealuse teabe koos selle esitamise kuupäevaga oma veebisaidil.

EBA tagab, et tema veebisaidil avalikustatav teave sisaldab samasugust teavet nagu see, mille finantsinstitutsioonid EBA-le esitasid. Finantsinstitutsioonidel on õigus esitada EBA-le teave uuesti kooskõlas artiklis 434a osutatud tehniliste standarditega. EBA avaldab oma veebisaidil kuupäeva, mil teave uuesti esitati.

EBA valmistab ette vastavuse kaardistamise vahendi, milles täpsustatakse avalikustatavate vormide ja tabelite vastavust järelevalvelise aruandluse vormidele ja tabelitele, ning ajakohastab seda. Vastavuse kaardistamise vahend on avalikkusele kättesaadav EBA veebisaidil.

Finantsinstitutsioonid võivad jätkata teabe avaldamist eraldi dokumendis, kust sellise usaldatavusnõuetega seotud teabe kasutajad saavad selle lihtsalt kätte, või finantsinstitutsiooni finants- või majandusaruandes sisalduvas või sellele lisatud eraldi jaos, mis on sellise teabe kasutajatele lihtsalt äratuntav. Finantsinstitutsioonid võivad lisada oma veebisaidile lingi EBA veebisaidile, kus usaldatavusnõuetega seotud teave avaldatakse tsentraliseeritult.

2. Finantsinstitutsioonid, välja arvatud väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, esitavad artiklite 433a ja 433c alusel nõutud teabe elektrooniliselt EBA-le hiljemalt kuupäeval, mil nad avaldavad vastava perioodi kohta oma finantsaruanded või majandusaruanded või võimalikult kiiresti pärast seda. Kui majandusaruanded avaldatakse enne artikli 430 kohase teabe esitamist sama perioodi kohta, võib teabe esitada järelevalvelise aruandlusega samal kuupäeval või võimalikult kiiresti pärast seda. Kui teave tuleb avalikustada perioodi kohta, mil finantsinstitutsioon ei koosta majandusaruannet, esitab ta EBA-le avalikustatava teabe niipea kui võimalik pärast kõnealuse perioodi lõppu.

3. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võivad finantsinstitutsioonid esitada artiklis 450 nõutud teabe EBA-le muust II ja III jaotises nõutud teabest eraldi ja hiljemalt kahe kuu jooksul pärast kuupäeva, mil finantsinstitutsioonid avaldavad oma finantsaruanded vastava aasta kohta.

4. EBA avalikustab oma veebisaidil teabe väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide kohta teabe alusel, mille kõnealused finantsinstitutsioonid on esitanud pädevatele asutustele kooskõlas artikliga 430.

5. Andmete omandiõigus ja vastutus nende täpsuse eest jääb need koostanud finantsinstitutsioonidele. EBA tagab finantsinstitutsioonide avalikustatava teabe ühtse juurdepääsupunkti ja teeb oma veebisaidil kättesaadavaks sellise teabe arhiivi, mis tuleb käesoleva osa kohaselt avalikustada. Arhiiv peab olema kättesaadav vähemalt nii kaua, kui on liikmesriigi õiguses ette nähtud finantsinstitutsiooni majandusaruannetes sisalduva teabe säilitamiseks.

6. EBA jälgib oma ühtsesse juurdepääsupunkti tehtud külastuste arvu seoses finantsinstitutsioonide teabe avalikustamisega ning lisab sellega seotud statistika oma aastaaruannetesse.“

222) Artiklit 434a muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks ühtsed avalikustamise vormid ja teabe uuesti esitamise reeglid, ning töötab välja IT-lahendused, sealhulgas juhised, II ja III jaotise kohaseks teabe avalikustamiseks.“;

b) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„EBA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.“

223) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 434c

Aruanne muude kui väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide esitatud teabe kasutatavuse kohta laiendatud teabe avaldamiseks EBA veebisaidil

EBA koostab aruande selle kohta, kas on võimalik kasutada muude kui väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide poolt pädevatele asutustele kooskõlas artikliga 430 esitatavat teavet, et avaldada kõnealune teave oma veebisaidil ning seega vähendada teabe avaldamise seotud koormust selliste finantsinstitutsioonide jaoks.

Kõnealus aruandes võetakse arvesse EBA varasemat tööd seoses integreeritud andmete kogumisega, see põhineb üldisel kulude-tulude analüüsil, sealhulgas pädevatele asutustele, finantsinstitutsioonidele ning EBA-le tekkinud kuludel, ning selles võetakse arvesse kõiki võimalikke tehnilisi, operatiivseid ja õiguslikke probleeme.

EBA esitab kõnealuse aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 10. juuliks 2027.

Nimetatud aruande alusel esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2031 seadusandliku ettepaneku.“

224) Artiklit 438 muudetakse järgmiselt:

a) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) järelevalvealase läbivaatamisprotsessi tulemusel kindlaks määratud täiendavate omavahendite nõuete summa vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõike 1 punktile a, et käsitleda muid riske kui ülemäärase finantsvõimenduse risk ja nõuete summa koosseis;“;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) artikli 92 lõike 3 kohaselt arvutatud koguriskipositsioon ja vastavad artikli 92 lõike 2 kohaselt kindlaks määratud omavahendite nõuded, mis on esitatud III osas sätestatud eri riskikategooriate või asjakohasel juhul riskipositsiooni klasside kaupa, ning kui see on kohaldatav, selgitus omavahendite ja riskiga kaalutud vara arvutamisele avalduva mõju kohta, mis tuleneb kapitali alampiiride kohaldamisest ja kirjete omavahenditest maha arvamata jätmisest;“;

c) lisatakse järgmine punkt:

„da) kui on vaja arvutada artikli 92 lõike 4 kohaselt arvutatud alammäärata koguriskipositsioon ja artikli 92 lõike 5 kohaselt arvutatav standardne koguriskipositsioon, mis on esitatud III osas sätestatud eri riskikategooriate või asjakohasel juhul riskipositsiooni klasside kaupa, ning kui see on kohaldatav, selgitus omavahendite ja riskiga kaalutud vara arvutamisele avalduva mõju kohta, mis tuleneb kapitali alampiiride kohaldamisest ja kirjete omavahenditest maha arvamata jätmisest;“;

d) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) bilansilised ja bilansivälised riskipositsioonid, riskiga kaalutud vara ja seonduv oodatav kahju artikli 153 lõike 5 tabelis 1 osutatud iga eriotstarbeliste nõuete kategooria puhul ning bilansilised ja bilansivälised riskipositsioonid ja riskiga kaalutud vara artikli 133 lõigetes 3–6 ning artikli 495a lõikes 3 sätestatud omakapitali riskipositsiooni kategooriate puhul;“.

225) Artikkel 445 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 445

Standardmeetodi kohaste tururiski riskipositsioonide avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid, kellele pädevad asutused ei ole andnud luba kasutada artiklis 325az sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit ning kes kasutavad artikli 325a kohaselt lihtsustatud standardmeetodit või III osa IV jaotise 1a. peatüki kohaselt alternatiivset standardmeetodit, avalikustavad ülevaate oma kauplemisportfelli positsioonidest.

2. Finantsinstitutsioonid, kes arvutavad omavahendite nõuded vastavalt III osa IV jaotise 1a. peatükile, avalikustavad omavahendite kogunõude, tundlikkusel põhinevat meetodit kasutades saadud omavahendite nõuded, makseviivituse riski omavahendite nõude ja jääkriskide omavahendite nõuded. Tundlikkusel põhineva meetodi näitajatega ja makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõuete avalikustamisel eristatakse järgmisi instrumente:

- a) finantsinstrumendid, mis ei ole kauplemisportfellis hoitavad väärtpaberistamise instrumendid, riskiklasside kaupa, esitades eraldi omavahendite nõuded makseviivituse riski jaoks;
- b) väärtpaberistamise instrumendid, mida ei hoita alternatiivses korrelatsioonil põhinevas kauplemisportfellis, esitades eraldi krediitdimarginaali riskiga ja makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõuded;
- c) väärtpaberistamise instrumendid, mida hoitakse alternatiivses korrelatsioonil põhinevas kauplemisportfellis, esitades eraldi krediitdimarginaali riskiga ja makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõuded.“

226) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 445a

Krediidiväärtuse korrigeerimise riski avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid, kelle suhtes kohaldatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudeid, avalikustavad järgmise teabe:

- a) ülevaade oma protsessidest krediidiväärtuse korrigeerimise riski kindlakstegemiseks, mõõtmiseks, maandamiseks ja jälgimiseks;
- b) teave selle kohta, kas finantsinstitutsioonid täidavad kõiki artikli 273a lõikes 2 sätestatud tingimusi; kui neid täidetakse, kas finantsinstitutsioonid on otsustanud arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded artiklis 385 sätestatud lihtsustatud meetodit kasutades; kui finantsinstitutsioonid on otsustanud arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded lihtsustatud meetodit kasutades, krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded selle meetodi kohaselt;
- c) nende vastaspoolte koguarv, kelle puhul kasutatakse standardmeetodit, vastaspoolte liikide kaupa.

2. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 383 sätestatud standardmeetodit, avalikustavad lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele järgmise teabe:

- a) nende sisemise krediidiväärtuse korrigeerimise riski juhtimise funktsiooni ja haldamise struktuur ja korraldus;
- b) standardmeetodi kohane krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite kogunõue riskiklasside kaupa;
- c) ülevaade selles arvutuses kasutatud aktsepteeritud riskimaandustest artikli 386 lõikes 2 sätestatud instrumentide liikide kaupa.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 384 sätestatud põhimeetodit, avalikustavad lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele järgmise teabe:

- a) põhimeetodi kohane krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite kogunõue ning komponendid $BACVA^{total}$ ja $BACVA^{csr-hedged}$;
- b) ülevaade selles arvutuses kasutatud aktsepteeritud riskimaandustest artikli 386 lõikes 3 sätestatud instrumentide liikide kaupa.“

227) Artikkel 446 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 446

Operatsiooniriski avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid avalikustavad järgmise teabe:

- a) operatsiooniriski juhtimise raamistiku põhijooned ja elemendid;
- b) operatsiooniriski omavahendite nõue, mis on võrdne artikli 313 kohaselt arvutatud majandusnäitaja komponendiga;
- c) majandusnäitaja, mis on arvutatud vastavalt artikli 314 lõikele 1, ja iga majandusnäitaja komponendi ning nende alamkomponentide summad iga kolme aasta kohta, mis on majandusnäitaja arvutamiseks asjakohased;
- d) majandusnäitaja vähendamise suurus iga artikli 315 lõike 2 kohaselt majandusnäitajast väljajätmise korral, samuti sellise väljajätmise vastavad põhjendused.

2. Finantsinstitutsioonid, kes arvutavad oma operatsiooniriskist tulenevat aastast kahju vastavalt artikli 316 lõikele 1, avalikustavad lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele järgmise teabe:

- a) operatsiooniriskist tulenev aastane kahju iga viimase kümne majandusaasta kohta, arvutatud vastavalt artikli 316 lõikele 1;
- b) iga viimase kümne majandusaasta aasta kohta selliste erakorraliste operatsiooniriski juhtumite arv ja vastava operatsiooniriski juhtumi kogu puhaskahju summad, mis jäeti artikli 320 lõike 1 kohaselt operatsiooniriski aastase kahju arvutamisel välja, ning selliste väljajätmiste vastavad põhjendused.“

228) Artiklit 447 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) omavahendite koosseis ja riskil põhinevad omavahendite suhtarvud, mis on arvutatud vastavalt artikli 92 lõikele 2;“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„aa) kui see on kohaldatav, artikli 92 lõike 2 kohaselt arvutatud riskil põhinevad omavahendite suhtarvud, kasutades koguriskipositsiooni asemel alammäärata koguriskipositsiooni;“;

c) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) koguriskipositsioon, mis on arvutatud vastavalt artikli 92 lõikele 3, ja kui see on kohaldatav, alammäärata koguriskipositsioon, mis on arvutatud vastavalt artikli 92 lõikele 4;“;

d) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kombineeritud puhvri nõue, mida finantsinstitutsioonid peavad direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 4. peatüki kohaselt täitma;“.

229) Artikkel 449a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 449a

Keskonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid avalikustavad teabe keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kohta, eristades keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske ning keskkonnariskide puhul füüsilisi riske ja üleminekuriiske.

2. Lõike 1 kohaldamisel avalikustavad finantsinstitutsioonid teabe keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kohta, sealhulgas järgmise teabe:

- a) koguriskipositsioon fossiilkütuste sektori üksuste suhtes;
- b) see, kuidas finantsinstitutsioonid integreerivad kindlakstehtud keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid oma äristrateegiasse ja -protsessidesse ning juhtimisse ja riskijuhtimisse.

3. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks artiklis 434a sätestatud ühtsed avalikustamise vormid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide jaoks, tagades nende kooskõla proportsionaalsuse põhimõttega ja selle põhimõtte järgimise, vältides samal ajal muudes kohaldatavates liidu õigusaktides sätestatud avalikustamisnõuete dubleerimist. Nendes vormides ei nõuta üksikasjalikuma teabe avalikustamist kui see, mis tuleb esitada pädevatele asutustele vastavalt artikli 430 lõike 1 punktile h, ning nendes tuleks eelkõige arvesse võtta finantsinstitutsiooni suurust ja keerukust ning artikli 433b kohaldamisalasse kuuluvate väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide suhtelist avatust keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.“

230) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 449b

Varipanganduse üksuste suhtes võetud riskipositsioonide avalikustamine

Finantsinstitutsioonid avalikustavad teabe varipanganduse üksuste suhtes võetud riskipositsioonide kohta, nagu on osutatud artikli 394 lõike 2 teises lõigus.“

231) Artikli 451 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„f) järelevalvealasel läbivaatamisprotsessil põhinevate täiendavate omavahendite nõuete summa vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõike 1 punktile a, et käsitleda ülemäärase finantsvõimenduse riski ja nõuete summa koosseisu.“

232) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 451b

Krüptovara riskipositsioonide ja nendega seotud tegevuste avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid avalikustavad krüptovara ja krüptovarateenuste ning muu krüptovaraga seotud tegevuse kohta järgmise teabe:

- a) krüptovaraga seotud otsese ja kaudse riskipositsiooni summad, sealhulgas netoriskipositsiooni pikad ja lühikesed brutokomponendid;
- b) koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul;
- c) krüptovara riskipositsioonide raamatupidamislik liigitus;
- d) krüptovaraga seotud äritegevuse kirjeldus ja selle mõju finantsinstitutsiooni riskiprofiilile;
- e) krüptovara riskipositsioonidega ja krüptovarateenustega seotud riskijuhtimispõhimõtete konkreetne kirjeldus.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti d kohaldamisel esitavad finantsinstitutsioonid üksikasjalikumate teavete olulise äritegevuse kohta, sealhulgas oluliste varapõhiste tokenite ja oluliste e-raha tokenite emiteerimise ning krüptovarateenuste osutamise kohta määruse (EL) 2023/1114 artiklite 60 ja 61 alusel.

2. Finantsinstitutsioonid ei kohalda käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud avalikustamisnõuete puhul artiklis 432 sätestatud erandit.“

233) Artikkel 455 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 455

Sisemudelite kasutamine tururiski puhul

1. Finantsinstitutsioon, kes kasutab tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 325az osutatud sisemudeleid, avalikustab järgmise teabe:

- a) oma kauplemistegevuse eesmärgid ning tururiski tuvastamiseks, mõõtmiseks, jälgimiseks ja kontrollimiseks rakendatud protsessid;
- b) artikli 104 lõikes 1 osutatud põhimõtted, mille alusel määratakse kindlaks, milline positsioon tuleb lisada kauplemisportfelli;
- c) sisemudelitega hõlmatud kauplemisüksuste struktuuri üldine kirjeldus, sealhulgas iga üksuse äristrateegia, selles lubatud instrumentide ja selle üksuse peamiste riskiliikide üldine kirjeldus;
- d) ülevaade kauplemisportfelli positsioonidest, mida sisemudelid ei hõlma, sealhulgas üksuse struktuuri ja nendes või nende kategooriatesse kuuluvate instrumentide liikide üldine kirjeldus kooskõlas artikliga 104b;
- e) nende tururiski juhtimise funktsiooni ja haldamise struktuur ja korraldus;
- f) selliste erinevate sisemudelite kohaldamisala, põhiomadused ja peamised modelleerimisvalikud, mida kasutatakse riskipositsioonide arvutamiseks konsolideeritud tasandil kasutatavate peamiste mudelite puhul, ning selgitus selle kohta, mil määral need sisemudelid esindavad kõiki konsolideeritud tasandil kasutatud mudeleid, sealhulgas kohasel juhul üldine kirjeldus järgmise kohta:
  - i) artikli 325ba lõike 1 punktis a osutatud eeldatava puudujäägi arvutamiseks kasutatav modelleerimismeetod, sealhulgas andmete ajakohastamise sagedus;
  - ii) artikli 325ba lõike 1 punktis b osutatud stressistsenaariumi riskinäitaja arvutamiseks kasutatav meetodika, välja arvatud artikli 325bk lõikes 3 sätestatud spetsifikatsioonid;
  - iii) artikli 325ba lõikes 2 osutatud makseviivituse riski omavahendite nõude arvutamiseks kasutatav modelleerimismeetod, sealhulgas andmete ajakohastamise sagedus.

2. Finantsinstitutsioonid avalikustavad kõigi artiklis 325az osutatud sisemudelitega hõlmatud kauplemisüksuste kohta koondatult kohasel juhul järgmised komponendid:

- a) järgmiste näitajate kõige hilisem väärtus ning eelneva 60 tööpäeva suurim, väiksem ja keskmine väärtus:
  - i) artikli 325bb lõikes 1 osutatud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja;
  - ii) artikli 325bb lõikes 1 osutatud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja iga regulatiivse laia riskitegurite kategooria kohta;
- b) järgmiste näitajate kõige hilisem väärtus ning eelneva 60 tööpäeva keskmine väärtus:
  - i) artikli 325bb lõikes 1 osutatud eeldatava puudujäägi riskinäitaja;
  - ii) artikli 325ba lõike 1 punktis b osutatud stressistsenaariumi riskinäitaja;
  - iii) artikli 325ba 2 osutatud makseviivituse riski omavahendite nõue;
  - iv) artikli 325ba lõikes 3 osutatud omavahendite nõuete summa, sealhulgas kõik valemi komponendid ja kohaldatav kordaja;
- c) artikli 325bf lõikes 6 osutatud järeldustel saadud ületamiste arv 99. protsentiilis kõige viimase 250 tööpäeva jooksul.

3. Finantsinstitutsioonid avalikustavad koondatult kõigi kauplemisüksuste puhul tururiski omavahendite nõuded, mis arvutatakse vastavalt III osa IV jaotise 1a. peatükile, kui finantsinstitutsioonile ei oleks antud luba kasutada nende kauplemisüksuste puhul oma sisemudeleid.“

234) Artikli 456 lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) artikli 123 lõike 1 punktis b, artikli 147 lõike 5 punktis a, artikli 153 lõikes 4 ja artikli 162 lõikes 4 täpsustatud summad, et võtta arvesse inflatsiooni mõju;“.

235) Artiklit 458 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Kui liikmesriigid tunnustavad käesoleva artikli kohaselt kehtestatud meetmeid, teavitavad nad sellest Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu edastab sellised teated viivitamata nõukogule, komisjonile, EBA-le ja liikmesriigile, kellel on luba meetmeid kohaldada.“;

b) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. Enne lõigete 2 ja 4 kohaselt antud loa aegumist hindab asjaomane liikmesriik Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, EBA ja komisjoniga konsulteerides uuesti olukorda ning võib lõigetes 2 ja 4 osutatud menetluse kohaselt võtta vastu uue otsuse, et pikendada riiklike meetmete kohaldamise perioodi iga kord veel kuni kahe aasta võrra.“

236) Artikkel 461a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 461a

Tururiskiga seotud omavahendite nõuded

1. Komisjon jälgib erinevusi tururiskiga seotud omavahendite nõudeid käsitlevate rahvusvaheliste standardite rakendamisel liidus ja kolmandates riikides, sealhulgas seoses reeglite mõjuga omavahendite nõuetele ja nende kohaldamise kuupäevaga.

2. Kui täheldatakse, et nimetatud rakendamisel esineb märkimisväärseid erinevusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat määrust,

a) kohaldades kuni käesoleva artikli lõikes 3 osutatud õigusakti kohaldamise kuupäevani või sellise õigusakti puudumisel kuni kolme aasta jooksul ning, kui see on vajalik võrdsete võimaluste säilitamiseks ja nende täheldatud erinevuste tasakaalustamiseks, sihipäraseid tegevusabimeetmeid või sihipäraseid kordajaid vahemikus 0–1 finantsinstitutsiooni omavahendite nõuete arvutamisel tururiski, spetsiifiliste riskiklasside või spetsiifiliste riskitegurite jaoks, kasutades ühte artikli 325 lõikes 1 osutatud meetoditest, mis on sätestatud:

i) artiklites 325c–325ay, milles on täpsustatud alternatiivne standardmeetod;

ii) artiklites 325az–325bp, milles on täpsustatud alternatiivne sisemudeli meetod;

iii) artiklites 326–361, milles on täpsustatud lihtsustatud standardmeetod;

b) lükates kuni kahe aasta võrra edasi kuupäeva, millest alates finantsinstitutsioonid kohaldavad III osa IV jaotises sätestatud tururiskiga seotud omavahendite nõudeid või mõnda artikli 325 lõikes 1 osutatud meetodit tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks.

Kui komisjon võtab vastu esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti, esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et kohandada tururiskiga seotud omavahendite nõudeid käsitlevate rahvusvaheliste standardite rakendamist liidus, et säilitada kolmandate riikidega püsivamalt võrdsed võimalused seoses omavahendite nõuete ja nende nõuete mõjuga.

3. EBA esitab 10. juuliks 2026 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande, mis käsitleb tururiskiga seotud omavahendite nõudeid käsitlevate rahvusvaheliste standardite rakendamist kolmandates riikides.

Nimetatud aruande alusel esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et tagada võrdsed võimalused.“

237) Artikkel 465 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 465

Üleminekukord minimaalse väljundmäära kohaldamiseks

1. Erandina artikli 92 lõike 3 esimesest lõigust ja ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandi kohaldamist, võivad finantsinstitutsioonid kohaldada koguriskipositsiooni arvutamisel järgmist tegurit x:

- a) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025;
- b) 55 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2026;
- c) 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2027;
- d) 65 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- e) 70 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. Erandina artikli 92 lõike 3 esimesest lõigust ja ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandi kohaldamist, võivad finantsinstitutsioonid kuni 31. detsembrini 2029 kohaldada koguriskipositsiooni arvutamisel järgmist valemit:

$$TREA = \min\{\max\{U-TREA; x \cdot S-TREA\}; 125\% \cdot U-TREA\}$$

Selle arvutuse tegemisel võtavad finantsinstitutsioonid arvesse lõikes 1 osutatud kohaldatavat tegurit x.

3. Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist ii ja ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandi kohaldamist, võivad finantsinstitutsioonid kuni 31. detsembrini 2032 määrata 65 %-lise riskikaalu äriühingute vastu olevatele nõuetele, mille kohta ei ole krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang kättesaadav ning tingimusel, et kõnealune finantsinstitutsioon ei ole nende võlgnike puhul III osa II jaotise 3. peatüki kohaselt arvutatud makseviivituse tõenäosust hinnanud suuremaks kui 0,5 %.

EBA ja ESMA jälgivad koostöös EIOPaga esimeses lõigus sätestatud üleminekukorra kasutamist ja hindavad eelkõige:

- a) krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute kättesaadavust äriühingute puhul ning ulatust, mil määral see mõjutab finantsinstitutsioonide poolt äriühingutele antavaid laene;
- b) reitinguagentuuride arengut, turule sisenemise tõkkeid uute reitinguagentuuride puhul, reitingute kasutamise määra nende äriühingute puhul, kes soovivad ühelt või mitmelt selliselt reitinguagentuurilt reitingut saada, ning krediitkvaliteeti hindavate asutuste krediitkvaliteedi hinnangute kättesaadavust takistavaid tegureid;
- c) võimalikke meetmeid nende takistuste kõrvaldamiseks, võttes arvesse erinevusi majandussektorite ja geograafiliste piirkondade vahel ning selliste lahenduste väljatöötamist era- või avaliku sektori eestvedamisel nagu krediitihindamine, finantsinstitutsioonide volitatud erareitingud ning keskpangareitingud;
- d) reitinguta äriühingute vastu olevate nõuete puhul riskiga kaalutud vara väärtuse asjakohasust ja selle mõju finantsstabiilsusele;
- e) kolmandate riikide meetodeid seoses minimaalse väljundmäära kohaldamisega äriühingute vastu olevate nõuete suhtes ja sellest tuleneda võivaid pikaajalisi võrdsete võimalustega seotud kaalutlusi;
- f) vastavust Baseli pangajärevalve komitee väljatöötatud asjaomastele rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditele.

EBA ja ESMA esitavad koostöös EIOPaga oma järeldused komisjonile 10. juuliks 2029.

Selle aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

4. Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist iv ja ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandi kohaldamist, asendavad finantsinstitutsioonid kuni 31. detsembrini 2029 alfa 1-ga riskipositsiooni väärtuse arvutamisel II lisas loetletud lepingute puhul vastavalt III osa II jaotise 6. peatüki 3. jaos sätestatud meetoditele, kui

samad riskipositsiooni väärtused on arvatud vastavalt III osa II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodile alammäärata koguriskipositsiooni eesmärgil.

5. Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist ii ja ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandi kohaldamist ja tingimusel, et kõik käesoleva artikli lõikes 8 sätestatud tingimused on täidetud, võivad liikmesriigid lubada finantsinstitutsioonidel määrata:

- a) kuni 31. detsembrini 2032 riskikaal 10 % elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide osale, mis moodustab kuni 55 % kinnisvara väärtusest, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 125 lõike 1 esimese lõiguga, ning
- b) kuni 31. detsembrini 2029 riskikaal 45 % elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide ülejäänud osale, mis moodustab kuni 80 % kinnisvara väärtusest, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 125 lõike 1 esimese lõiguga, tingimusel et artiklis 501 osutatud krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimist ei kohaldata.

6. Kui finantsinstitutsioonil on tagapool asuva järjekohaga pandiõigus ja talle ei kuulu eespool asuva järjekohaga pandiõigusi, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 10 %-list riskikaalu, kinnisvara 55 %-lise väärtuse summast maha sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa.

Kui finantsinstitutsioonile mittekuuluvad pandiõigused kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 10 %-list riskikaalu, kinnisvara 55 %-lise väärtuse summast, mida on vähendatud sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa võrra, maha järgmised summad:

- a) 55 % kinnisvara väärtusest, millest on maha arvatud eespool asuva järjekohaga pandiõiguste, kui neid on, nii asjaomasele finantsinstitutsioonile kui ka teistele finantsinstitutsioonidele kuuluvad pandiõigused, summa, ning
- b) selliste finantsinstitutsioonidele mittekuuluvate pandiõiguste summa, mis kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, jagatuna kõigi samasse nõudeõiguse järku kuuluvate pandiõiguste summaga.

7. Lõike 5 punkti b kohaldamiseks, kui finantsinstitutsioonil on tagapool asuva järjekohaga pandiõigus ja talle ei kuulu eespool asuva järjekohaga pandiõigusi, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 45 %-list riskikaalu, kinnisvara 80 %-lise väärtuse summast maha sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa.

Kui finantsinstitutsioonile mittekuuluvad pandiõigused kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, arvatakse selleks, et määrata kindlaks asjaomase finantsinstitutsiooni riskipositsiooni see osa, mille suhtes võib kohaldada 45 %-list riskikaalu, kinnisvara 80 %-lise väärtuse summast, mida on vähendatud sellele finantsinstitutsioonile mittekuuluvate eespool asuva järjekohaga pandiõiguste summa võrra, maha järgmised summad:

- a) 80 % kinnisvara väärtusest, millest on maha arvatud eespool asuva järjekohaga pandiõiguste, kui neid on, nii asjaomasele finantsinstitutsioonile kui ka teistele finantsinstitutsioonidele kuuluvad pandiõigused, summa, ning
- b) selliste finantsinstitutsioonidele mittekuuluvate pandiõiguste summa, mis kuuluvad tema pandiõigusega samasse nõudeõiguse järku, jagatuna kõigi samasse nõudeõiguse järku kuuluvate pandiõiguste summaga.

8. Käesoleva artikli lõike 5 kohaldamiseks peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) riskipositsioonid kvalifitseeruvad artikli 125 lõike 1 kohaseks käsitluseks;
- b) kvalifitseeruvad riskipositsioonid on riskiga kaalutud vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile;
- c) kvalifitseeruvate riskipositsioonide tagatiseks seatud elamukinnisvara asub kaalutusõigust kasutanud liikmesriigis;
- d) viimase kaheksa aasta jooksul ei ületa finantsinstitutsiooni kahju, mis on tekkinud mis tahes asjaomasel aastal ja mille kohta finantsinstitutsioon on esitanud artikli 430a lõike 1 punktide a ja c kohaselt või artikli 101 lõike 1 punktide a ja c (nimetatud punktide 27. juunil 2021 kohaldatavas versioonis) kohaselt aruande, seoses elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonidega kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 55 %-le kinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem, välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 9 kohaselt otsustatakse teisiti, keskmiselt 0,25 % kõigi selliste tagasimaksmata, elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide väärtuste summast;

- e) kvalifitseeruvate riskipositsioonide puhul on finantsinstitutsioonil võlgniku makseviivituse või maksmata jätmise korral järgmised juriidiliselt jõustatavad õigused:
- i) õigus riskipositsiooni tagatiseks seatud elamukinnisvara suhtes või õigus elamukinnisvarale seatud hüpoteek realiseerida vastavalt artikli 108 lõike 5 punktile g;
  - ii) õigus võlgniku muude varade ja tulu suhtes kas lepingu või kohaldatava riigisisese õiguse alusel;
- f) pädev asutus on kontrollinud, et punktides a–e sätestatud tingimused on täidetud.

9. Kui on kasutatud lõikes 5 osutatud kaalutusõigust ja täidetud on kõik lõikes 8 sätestatud tingimused, võivad finantsinstitutsioonid määrata kuni 31. detsembrini 2032 lõike 5 punktis b osutatud elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide mis tahes järelejäänud osale järgmised riskikaalud:

- a) 52,5 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2030 kuni 31. detsembrini 2030;
- b) 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2031 kuni 31. detsembrini 2031;
- c) 67,5 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2032 kuni 31. detsembrini 2032.

10. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 5 osutatud kaalutusõigust, teavitavad nad EBA-t ja põhjendavad oma otsust. Pädevad asutused teatavad EBA-le kõigi lõike 8 punktis f osutatud kontrollide üksikasjad.

11. EBA jälgib lõikes 5 sätestatud ülemineku korra kasutamist ja esitab komisjonile 31. detsembriks 2028 oma järelduste aruande seonduvate riskikaalude asjakohasuse kohta.

Selle aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

12. Käesoleva artikli lõigetes 3, 5 ja 9 ning artikli 495b lõikes 1, artikli 495c lõikes 1 ja artikli 495d lõikes 1 osutatud ülemineku korra pikendamine piirdub nelja aastaga ning seda põhjendatakse nimetatud artiklites sätestatuga samaväärselise hinnanguga.

13. Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist iii või punkti b alapunktist ii ning ilma et see piiraks artikli 92 lõike 3 teises lõigus sätestatud erandit, peavad finantsinstitutsioonid riskipositsioonide puhul, mis on SEC-IRBA meetodit või artikli 92 lõike 4 kohast sisehinnangu meetodit kasutades riskiga kaalutud, kui kauplemisportfelliga seotud tegevusest tuleneva krediidiriski, lahjendusriski, vastaspoole krediidiriski või tururiski puhul arvutatakse standarditud, riskiga kaalutud vara koguväärtus SEC-SA meetodit kasutades vastavalt artiklile 261 või 262, kohaldama kuni 31. detsembrini 2032 järgmist tegurit p:

- a) $p = 0,25$ väärtpaperistamise positsiooni puhul, mille suhtes kohaldatakse artiklit 262;
- b) $p = 0,5$ väärtpaperistamise positsiooni puhul, mille suhtes kohaldatakse artiklit 261.“

238) Artiklit 468 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Õiglases väärtuses muus koondkasumis mõõdetud realiseerimata kasumi ja kahjumi ajutine käsitlemine“;

b) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina artiklist 35 võivad finantsinstitutsioonid kuni 31. detsembrini 2025 (edaspidi „ajutise käsitlemise periood“) jätta oma esimese taseme põhiomavahendite kirjete arvutusest välja summa A, mis arvutatakse vastavalt järgmisele valemile:

$$A = a \cdot f$$

kus:

- a = realiseerimata kasumi ja kahjumi summa, mis on kogunenud alates 31. detsembrist 2019, mis on kajastatud bilansi kirjel „õiglases väärtuses muus koondkasumis mõõdetud võlainstrumentide õiglase väärtuse muutus“ ja mis vastab käesoleva määruse artikli 115 lõikes 2 osutatud keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja käesoleva määruse artikli 116 lõikes 4 osutatud avaliku sektori asutuste vastu olevatele nõuetele, välja arvatud finantsvarad, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisa („IFRS 9 käsitlev lisa“) liites A, ning
- f = tegur, mida kohaldatakse igal aruandeaastal ajutise käsitluse perioodi jooksul vastavalt lõikele 2.
2. Finantsinstitutsioonid kasutavad lõikes 1 osutatud summa A arvutamiseks tegurit f mille väärtus on võrdne 1ga kuni 31. detsembrini 2025.“

239) Artikli 493 lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artiklis 129 osutatud pandikirjad;“;

b) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) 50 % I lisas osutatud rühma 4 kuuluvatest bilansivälistest dokumentaalmaaksetest ja rühma 3 kuuluvatest bilansivälistest kasutamata krediidilimiitidest, mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta (kaasa arvatud), ning pädevate asutuste nõusolekul 80 % õigusaktide alusel antud muudest garantiidest peale laenugarantiide, mida annavad oma liikmetele krediidasutuse staatust omavad vastastikused garantiiskeemid;“.

240) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 494d

Tagasipöördumine lihtsamate meetodite juurde

Erandina artiklist 149 võib finantsinstitutsioon alates 9. juulist 2024 kuni 10. juulini 2027 pöörduda tagasi lihtsamate meetodite juurde ühe või mitme artikli 147 lõikes 2 osutatud riskipositsiooni klassi puhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) finantsinstitutsioon oli 8. juulil 2024 juba olemas ja tal oli pädeva asutuse luba käsitleda kõnealuseid riskipositsiooni klasse sisereitingute meetodi kohaselt;
- b) finantsinstitutsioon taotleb tagasipöördumist lihtsama meetodi juurde ainult üks kord kõnealuse kolme aasta jooksul;
- c) taotlus pöörduda tagasi lihtsama meetodi juurde ei ole esitatud õigusliku arbitraaži eesmärgil;
- d) finantsinstitutsioon on pädevale asutusele ametlikult teatanud, et ta soovib kõnealuste riskipositsiooni klasside puhul pöörduda tagasi lihtsama meetodi juurde, vähemalt kuus kuud enne, kui ta tegelikult seda meetodit taas kasutama hakkab;
- e) pädev asutus ei ole esitanud finantsinstitutsiooni sellise tagasipöördumistaotluse suhtes vastuväiteid kolme kuu jooksul alates punktis d osutatud teate saamisest.“

241) Artikkel 495 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 495

Omakapitali riskipositsioonide käsitlemine sisereitingute meetodi puhul

1. Erandina artikli 107 lõikest 1 arvutavad finantsinstitutsioonid, kellele on antud luba kohaldada omakapitali riskipositsioonide riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, kuni 31. detsembrini 2029 ja ilma et see piiraks artikli 495a lõike 3 kohaldamist, riskiga kaalutud vara iga omakapitali riskipositsiooni puhul, mille suhtes neile on antud luba kohaldada sisereitingute meetodit, järgmistest suurima väärtusena:

- a) riskiga kaalutud vara, mis on arvatud vastavalt artikli 495a lõigetele 1 ja 2;
- b) riskiga kaalutud vara, mis on arvatud käesoleva määruse versiooni kohaselt, mida kohaldata 8. juulil 2024.

2. Lõikes 1 sätestatud käsitluse kohaldamise asemel võivad finantsinstitutsioonid, kellele on antud luba kohaldada omakapitali riskipositsioonide riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, igal ajal kuni 31. detsembrini 2029 kohaldada kõigi oma omakapitali riskipositsioonide suhtes artiklis 133 sätestatud käsitlust.

Kui finantsinstitutsioonid kohaldavad käesoleva lõike esimest lõiku, siis artikli 495a lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata.

Käesoleva lõike kohaldamisel ei kohaldata artiklis 149 sätestatud tingimusi, mille alusel võib tagasi pöörduda lihtsamate meetodite kasutamise juurde.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud käsitlust, arvutavad oodatava kahju kooskõlas artikli 158 lõikega 7, 8 või 9 vastavalt nimetatud lõigete versioonidele, mida kohaldata 8. juulil 2024, ning kohaldavad artikli 36 lõike 1 punkti d ja artikli 62 punkti d vastavalt nende punktide versioonidele, mida kohaldata 8. juulil 2024, kui käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaselt arvatud riskiga kaalutud vara väärtus on suurem kui käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaselt arvatud riskiga kaalutud vara väärtus.

4. Kui finantsinstitutsioonid taotleavad luba kohaldada omakapitali riskipositsioonide riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, siis pädevad asutused sellist luba pärast 31. detsembril 2024 ei anna.“

242) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 495a

Üleminekukord omakapitali riskipositsioonide puhul

1. Erandina artikli 133 lõikes 3 sätestatud käsitlusest määratakse omakapitali riskipositsioonidele 8. juulil 2024 kohaldatavast riskikaalust suurim väärtus, mille ülemmäär on 250 %, ja järgmised riskikaalud:

- a) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025;
- b) 130 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2026;
- c) 160 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2027;
- d) 190 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- e) 220 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. Erandina artikli 133 lõikes 4 sätestatud käsitlusest määratakse omakapitali riskipositsioonidele 8. juulil 2024 kohaldatavast riskikaalust suurim väärtus ja järgmised riskikaalud:

- a) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025;
- b) 160 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2026;
- c) 220 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2027;
- d) 280 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- e) 340 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

3. Erandina artiklist 133 võivad finantsinstitutsioonid jätkuvalt määrata sama riskikaalu, mida kohaldata 8. juulil 2024 sellistesse üksustesse tehtud omakapitali riskipositsioonidele (sealhulgas sellele osale investeringutest, mida ei arvata omavahenditest maha artikli 471 kohaselt, vastavalt selle artikli versioonile, mida kohaldata 27. oktoobril 2021), mille aktsionärid nad olid olnud 27. oktoobril 2021 kuus järjestikust aastat ja mille üle neil koos võrgustikuga, kuhu institutsioonid kuuluvad, on märkimisväärne mõju või mida nad kontrollivad direktiivi 2013/34/EL tähenduses või määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatavate raamatupidamisstandardite tähenduses või selle tulemusena, et on olemas sarnane suhe mis tahes füüsilise või juriidilise isiku või finantsinstitutsioonide võrgustiku ja ettevõtjaga, või kui finantsinstitutsioonil on pädevus ametisse nimetada vähemalt üks selle üksuse juhtorgani liige.

Artikkel 495b

Üleminekukord eriotstarbeliste nõuete puhul

1. Erandina artikli 161 lõikest 4 on sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavate eriotstarbeliste nõuete suhtes kohaldatavad makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad, kui kasutatakse makseviitusest tingitud kahjumäärade sisehinnanguid, artikli 161 lõikes 4 sätestatud kohaldatavad makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad, mis on korrutatud järgmiste teguritega:

- a) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027;
- b) 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- c) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. EBA koostab aruande sisereitingute meetodi kasutamise korral eriotstarbeliste nõuetele kohaldatavate riskiparameetrite, sealhulgas väärtuskärpe parameetri asjakohase kalibreerimise kohta ning eelkõige makseviitusest tingitud kahjumäära sisehinnangute ja makseviitusest tingitud kahjumäära minimaalsete sisendmäärade kohta iga artikli 147 lõikes 8 osutatud eriotstarbeliste nõuete kategooria puhul. EBA lisab oma aruandesse eelkõige andmed liidus eri äri- ja riskiprofiilidega finantsinstitutsioonide eri valimite puhul täheldatud makseviituse ja realiseerunud kahju keskmiste arvude kohta. EBA soovib riskiparameetrite, sealhulgas väärtuskärpe parameetri spetsiifilist kalibreerimist, mis kajastaks eriotstarbeliste nõuete iga konkreetse kategooria spetsiifilist ja erinevat riskiprofiili.

EBA esitab kõnealuse aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 10. juuliks 2026.

Selle aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvahelistel kokkulepitud standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2027 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

3. Erandina artikli 122a lõike 3 punktist a võib nimetatud punktis osutatud eriotstarbeliste nõuetele, mille kohta krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud vahetult kohaldatav krediitkvaliteedi hinnang ei ole kättesaadav, määrata kuni 31. detsembrini 2032 riskikaalu 80 %, kui artiklis 501a osutatud krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimist ei kohaldata ning riskipositsiooni peetakse kvaliteetseks riskipositsiooniks, võttes arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:

- a) võlgnik saab täita oma finantskohustusi isegi tõsistes stressitingimustes tänu sellele, et tal on kõik järgmised omadused:
  - i) asjakohane riskipositsiooni ja tagatisvara väärtuse suhtarv;
  - ii) riskipositsiooni konservatiivne tagasimaksegraafik;
  - iii) vastav varade järelejäänud kehtivusaeg pärast riskipositsiooni täielikku väljamaksmist või teise võimalusena suure krediitvõimelisusega krediidiriski kaitse andja poole pöördumist;
  - iv) risk, et võlgnik riskipositsiooni refinantseerib, on väike või seda riski maandatakse piisavalt vastava varade jääkväärtuse või suure krediitvõimelisusega krediidiriski kaitse andja poole pöördumise abil;
  - v) võlgnikul on oma tegevuse ja rahastamisstruktuuri suhtes lepingulised piirangud;
  - vi) võlgnik kasutab tuletisinstrumente vaid riski maandamiseks;
  - vii) olulisi tegevusriske juhatakse nõuetekohaselt;
- b) varade kohta tehtud lepingulised kokkulepped annavad laenuandjatele suure kaitse, mis hõlmab järgmist:
  - i) laenuandjatel on õiguslikult realiseeritav esimese järjekoha õigus rahastatavatele varadele ja kohasel juhul tulule, mida nendelt saadakse;
  - ii) kehtivad lepingulised piirangud võlgniku tegevusele vara muutmiseks viisil, mis tooks kaasa negatiivse mõju vara väärtusele;

- iii) kui vara on ehitamisel, on laenuandjatel õiguslikult realiseeritav esimese järjekoha õigus varadele ja nende aluseks olevatele ehituslepingutele;
- c) rahastatavad varad vastavad usaldusväärseks ja mõjusaks toimimiseks kõigile järgmistele standarditele:
- i) kontrollitakse vara tehnoloogiat ja konstruktsiooni;
  - ii) kõik varade käitamiseks vajalikud load ja kooskõlastused on saadud;
  - iii) kui vara on ehitamisel, võtab võlgnik seoses vara kokkulepitud tehnilise kirjelduse, eelarve ja valmimiskuupäevaga piisavaid kaitsemeetmeid, sealhulgas tugevad lõpuleviimisgarantiid või kogenud ehitaja osalemine ja piisavad lepingusätted leppetrahvide maksmise kohta.
4. EBA koostab aruande, milles analüüsitakse järgmist:
- a) liidu objektide rahastamise turgudel valitsevate suundumuste ja tingimuste areng;
  - b) objektide rahastamise riskipositsioonide tegelik risk kogu majandustsükli jooksul;
  - c) artikli 122a lõike 3 punktis a sätestatud käsitluse mõju omavahendite nõuetele objektide rahastamise riskipositsioonide puhul, võtmata arvesse artikli 465 lõiget 1;
  - d) „kvaliteetsete objektide rahastamise“ alamklassi määratlemise ja sellele riskipositsioonide alamklassile erineva usaldatavusnõuete kohase käsitluse määramise asjakohasus.

EBA esitab selle aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 31. detsembriks 2030.

Selle aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 495c

Üleminekukord liisinguga seotud riskipositsioonide kui krediidiriski maandamise tehnika puhul

1. Erandina artiklist 230 on „muule füüsilisele tagatisele“ vastava H_c kohaldatav väärtus artikli 199 lõikes 7 osutatud riskipositsioonide puhul juhul, kui liisitud vara vastab otsese krediidiriski kaitse liigile „muu füüsiline tagatis“, artikli 230 lõike 2 tabelis 1 sätestatud „muu füüsilise tagatise“ H_c väärtus, korrutatuna järgmiste teguritega:

- a) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027;
- b) 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- c) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. EBA koostab aruande sisereitingute meetodi kasutamise korral liisinguga seotud riskipositsioone käsitlevate riskiparameetrite ja standardmeetodi kasutamise korral riskikaalude asjakohase kalibreerimise kohta ning eelkõige artiklis 230 sätestatud LGD_s ja H_c kohta. EBA lisab oma aruandesse eelkõige andmed liidus eri liiki liisitud kinnisvaraga ja liisingutegevusega tegelevate eri liiki finantsinstitutsioonidega seotud riskipositsioonide puhul täheldatud makseviivituste ja realiseerunud kahju keskmiste arvude kohta.

EBA esitab kõnealuse aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 10. juuliks 2027.

Selle aruande põhjal ja võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

*Artikkel 495d***Tingimusteta kehtetuks tunnistatavate siduvate kohustuste üleminekukord**

1. Erandina artikli 111 lõikest 2 arvutavad finantsinstitutsioonid tingimusteta kehtetuks tunnistatava siduva kohustuse vormis bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtuse, korrutades kõnealuses artiklis sätestatud protsendimäära järgmiste teguritega:

- a) 0 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2029;
- b) 25 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2030 kuni 31. detsembrini 2030;
- c) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2031 kuni 31. detsembrini 2031;
- d) 75 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2032 kuni 31. detsembrini 2032.

2. EBA koostab aruande, milles hinnatakse, kas lõike 1 punktis a osutatud erandi tähtaega tuleks pikendada, nii et see kehtiks kauem kui 31. detsembrini 2032, ning täpsustatakse vajaduse korral tingimusi, mille alusel kõnealune erand tuleks säilitada.

EBA esitab kõnealuse aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 31. detsembriks 2028.

Selle aruande põhjal ja võttes igakülselt arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid ning nende standardite mõju finantsstabiilsusele, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

*Artikkel 495e***Finantsinstitutsioonide krediitkvaliteeti hindavate asutuste krediithinnangutele kohalduv üleminekukord**

Erandina artikli 138 punktist g võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonidel jätkata krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangu kasutamist finantsinstitutsiooni puhul, kes eeldab kaudset valitsuse toetust, kuni 31. detsembrini 2029.

*Artikkel 495f***Vara ümberhindamise nõuete üleminekukord**

Erandina artikli 229 lõike 1 punktidest a–d võivad finantsinstitutsioonid elamukinnisvaraga või ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonide puhul, mis on antud enne 1. jaanuari 2025, jätkata elamukinnisvara või ärikinnisvara hindamist turuväärtuses või sellest madalamal tasemel või – nendes liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega sätestatud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, – kinnisvara hüpoteekimisväärtuses kuni kinnisvara väärtuse läbivaatamiseni vastavalt artikli 208 lõikele 3 või 31. detsembrini 2027, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

*Artikkel 495g***Teatavate riigi garantiiskeemide üleminekukord**

Erandina artikli 183 lõikest 1 ja artikli 213 lõikest 1 käsitatakse garantiid, mille saab tühistada võlgniku pettuse või kelmuse korral, või krediidiriski kaitse ulatust, mida saab sellisel juhul vähendada, vastavana artikli 183 lõike 1 punktis d ja artikli 213 lõike 1 punktis c osutatud nõuetele, kui garantii andis artikli 214 lõike 2 punktis a osutatud üksus hiljemalt 31. detsembril 2024.

*Artikkel 495h***Üleminekukord alternatiivse sisemudeli meetodi kasutamiseks tururiski puhul**

Erandina artikli 325az lõike 2 punktist d võivad finantsinstitutsioonid kasutada kuni 1. jaanuarini 2026 alternatiivset sisemudeli meetodit, et arutada oma tururiski puudutavad omavahendite nõuded kauplemisüksuste puhul, mis ei vasta artiklis 325bg sätestatud nõuetele.“

243) Artiklit 500 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) makseviivitus olevate riskipositsioonide müük toimub hilisemal kuupäeval kui 23. november 2016, kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2024;“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud korrigeerimise võib teha üksnes kuni 31. detsembrini 2024 ja selle mõju võib kesta seni, kuni vastavad riskipositsioonid hõlmatakse finantsinstitutsiooni enda makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutega.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. Komisjon hindab 31. detsembriks 2026 ja seejärel iga kahe aasta tagant, kas makseviivitus olevate riskipositsioonide tase finantsinstitutsioonide bilansis on märkimisväärselt suurenenud, kas ta eeldab finantsinstitutsioonide varade kvaliteedi märkimisväärt halvenemist ning kas makseviivitus olevate riskipositsioonide järelturgude arenguaste ei ole piisav, et tagada makseviivitus olevate riskipositsioonide tõhus realiseerimine finantsinstitutsioonide poolt, võttes arvesse ka väärtpaperistamist käsitlevaid regulatiivseid arengusuundi.“

Komisjon vaatab läbi lõikes 1 sätestatud erandi asjakohasuse ja esitab asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku käesolevas artiklis sätestatud kohanduse pikendamiseks, taaskehtestamiseks või muutmiseks.“

244) Artiklit 500a muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina artikli 114 lõikest 2 kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2026 liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul, mis on nomineeritud ja rahastatud teise liikmesriigi omavääringus, järgmist:

a) kuni 31. detsembrini 2024 peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 0 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2;

b) 2025. aastal peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 20 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2;

c) 2026. aastal peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 50 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2.“;

b) lõike 2 punktid a, b ja c asendatakse järgmisega:

„a) 100 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest kuni 31. detsembrini 2025;

b) 75 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2026;

c) 50 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2027.“

245) Artikkel 500c asendatakse järgmisega:

„Artikkel 500c

Ületamiste väljajätmine järeleesti liidetavate arvutamisest COVID-19 pandeemia taustal

Erandina artiklist 325bf võivad pädevad asutused erakorralistel asjaoludel ja üksikjuhtudel lubada finantsinstitutsioonidel jätta artiklis 325bf sätestatud liidetavate arvutamisest välja ületamisi, mida tõendab finantsinstitutsiooni poolt hüpoteetiliste või tegelike muutuste järelestimine, tingimusel et need ületamised ei tulene sisemudeli puudustest ning need toimusid ajavahemikus 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2021.“

246) Artikli 501 lõike 2 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

- „a) VKE vastu olev nõue kuulub kas jaenõuete või äriühingute vastu olevate nõuete või kinnisvarale seatud hüpoteebiga tagatud riskipositsiooni klassi, välja arvatud arendusprojektidega seotud riskipositsioonid;
- b) VKEd käsitatakse artikli 5 punktis 9 sätestatud tähenduses;“.

247) Artikli 501a lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) riskipositsioon määratakse artikli 112 punktis g osutatud riskipositsiooni klassi või mis tahes teise artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktis i, ii või iii osutatud riskipositsiooni klassi, välja arvatud makseviivituses olevad riskipositsioonid;“;

b) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) võlgniku refinantseerimiskriis on väike või piisavalt maandatud, võttes arvesse kogu toetust, abi või rahastamist, mida antakse lõike 2 punkti b alapunktides i ja ii loetletud ühe või mitme üksuse poolt;“;

c) punkt o asendatakse järgmisega:

„o) võlgnik on enne 1. jaanuari 2025 tekkinud nõuete puhul hinnanud, et rahastatavad varad aitavad positiivselt kaasa ühe või mitme määruse (EL) 2020/852 artiklis 9 sätestatud keskkonnanäesmärgi saavutamisele ega kahjusta märkimisväärselt muid kõnealuses artiklis sätestatud eesmärke või et rahastatavad varad ei kahjusta märkimisväärselt ühtegi kõnealuses artiklis sätestatud keskkonnanäesmärki.“

248) Artikkel 501c asendatakse järgmisega:

„Artikkel 501c

Keskkonna- või sotsiaalsete teguritega seotud riskipositsioonide usaldatavusnõuete kohane käsitlus

1. EBA hindab pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerimist kättesaadavate andmete põhjal, kas keskkonna- või sotsiaalsetest teguritest mõjutatud varade või kohustustega seotud riskipositsioonide sihtotstarbelist usaldatavusnõuete kohast käsitlust tuleb kohandada. Eelkõige hindab EBA järgmist:

- a) usaldusväärsuse ja järjepidevate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisandmete kättesaadavus ja juurdepääsetavus iga III osa II jaotise kohaselt kindlaks määratud riskipositsiooni klassi puhul;
- b) EIOPaga konsulteerides, kas on võimalik võtta kasutusele standardmeetod, et teha kindlaks ja liigitada riskipositsioonid iga III osa II jaotise kohaselt kindlaks määratud riskipositsiooni klassi puhul, tuginedes keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide liigitamise ühistele põhimõtetele, kasutades liidus vastu võetud kestlikkusaruandluse raamistiket kättesaadavaks tehtud teavet üleminekuriski ja füüsiliste riskide näitajate kohta ning, kui need on kättesaadavad rahvusvahelisel tasandil, suuniseid ja järeldusi, mis tulenevad EBA või pädevate asutuste korraldatud kliimaga seotud finantsriskide järelevalvealasesst stressitestimisest või stsenaariumianalüüsides, ning kui need kajastavad asjakohaselt keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangu asjakohasest keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide punktisummat;
- c) keskkonna- või sotsiaalsetest teguritest mõjutatud varade ja tegevustega seotud riskipositsioonide tegelik riskitase võrreldes muude riskipositsioonide riskitasemega ning raamistiku, mida tuleks kaaluda, võimalik täiendav ja põhjalikum läbivaatamine võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee poolt rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud arengusuundi;
- d) millist võimalikku lühiajalist, keskmise pikkusega ja pikaajalist mõju avaldab liidus finantsstabiilsusele ja laenuandmistevõimele keskkonna- või sotsiaalsetest teguritest mõjutatud varade ja tegevusega seotud riskipositsioonide kohandatud sihtotstarbeline usaldatavusnõuete kohane käsitlus;
- e) sihipärased täiendused, mida võiks praeguses usaldatavusraamistikus kaaluda.

2. EBA esitab oma järjestikused järeldustega aruanded Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile järgmisteks kuupäevadeks:

- a) 9. juuli 2024 lõike 1 punkti e kohaselt nõutavate hindamiste puhul;
- b) 31. detsember 2024 lõike 1 punktide a ja b kohaselt nõutavate hindamiste puhul;
- c) 31. detsember 2025 lõike 1 punktide c ja d kohaselt nõutavate hindamiste puhul.

Nende EBA aruannete põhjal esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.“

249) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 501d

Krüptovara usaldatavusnõuete kohase käsitlusega seotud üleminekusätted

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohasel juhul 30. juuniks 2025 seadusandliku ettepaneku, et kehtestada krüptovara riskipositsioonide suhtes sihtotstarbeline usaldatavusnõuete kohane käsitlus, võttes arvesse rahvusvahelisi standardeid ja määrust (EL) 2023/1114. Kõnealune seadusandlik ettepanek sisaldab järgmist:

- a) kriteeriumid, mille alusel määratakse krüptovarad eri krüptovarakategooriatesse, lähtudes nende riskitunnustest ja vastavusest konkreetsetele tingimustele;
- b) omavahendite erinõuded kõigi riskide puhul, mis kaasnevad erinevate krüptovaradega;
- c) teatavat liiki krüptovaradega seotud riskipositsioonide kogupiirmäär;
- d) finantsvõimenduse määra erinõuded krüptovara riskipositsioonide puhul;
- e) järelevalvealased erivolitused seoses krüptovara riskipositsioonide määramise, jälgimise ja omavahendite nõuete arvutamisega;
- f) krüptovara riskipositsioonide likviidsuse erinõuded;
- g) avalikustamis- ja aruandlusnõuded.

2. Kuni lõikes 1 osutatud õigusakti kohaldamise alguskuupäevani arvutavad finantsinstitutsioonid krüptovara riskipositsioonide omavahendite nõuded järgmiselt:

- a) tokeniseeritud traditsiooniliste varadega seotud krüptovara riskipositsioone käsitletakse neid esindavate traditsiooniliste varadega seotud riskipositsioonidena;
- b) riskipositsioonidele, mis on seotud varapõhiste tokenitega, mille emitendid vastavad määrusele (EL) 2023/1114 ja mis põhineb ühele või mitmele traditsioonilisele varale, määratakse riskikaal 250 %;
- c) muudele kui punktides a ja b osutatud krüptovara riskipositsioonidele määratakse riskikaal 1 250 %.

Erandina esimese lõigu punktist a määratakse tokeniseeritud traditsiooniliste varadega seotud krüptovara riskipositsioonidele, mille väärtus sõltub muust krüptovarast, punkti c alla.

3. Finantsinstitutsiooni muu kui lõike 1 punktides a ja b osutatud krüptovaraga seotud koguriskipositsiooni väärtus ei tohi ületada 1 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest.

4. Finantsinstitutsioon, kes ületab lõikes 3 sätestatud piirmäära, teatab rikkumisest viivitamata pädevale asutusele ja tõendab pädevale asutusele rahuldaval viisil nõuetele vastavuse õigeaegset taastamist.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tehnilisi elemente, mida finantsinstitutsioonid vajavad omavahendite nõuete arvutamiseks kooskõlas lõike 2 punktides b ja c sätestatud meetoditega, sealhulgas seoses sellega, kuidas arvutada riskipositsioonide väärtust ning koondada lühikesed ja pikad riskipositsioonid lõigete 2 ja 3 kohaldamisel.

EBA võtab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu väljatöötamisel arvesse asjakohaseid Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid ja määruse (EL) 2023/1114 kohaseid liidus kehtivaid tegevuslubasid.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 10. juuliks 2025.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

6. Krüptovara riskipositsioonide omavahendite nõuete arvutamisel ei kohaldata finantsinstitutsioonid artikli 36 lõike 1 punktis b osutatud mahaarvamist.“

250) Artiklid 505 ja 506 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 505

Põllumajanduse rahastamise läbivaatamine

1. EBA koostab 31. detsembriks 2030 aruande käesoleva määruse nõuete mõju kohta põllumajanduse rahastamisele, mis hõlmab muu hulgas järgmist:

a) III osa II jaotise kohaselt arvutatud krediidiriski omavahendite nõuete spetsiaalse riskikaalu asjakohasus põllumajandusettevõtte vastu olevate nõuete puhul;

b) asjakohasel juhul sellise spetsiaalse riskikaalu kohaldamiseks usaldatavusnõuete seisukohast põhjendatud kriteeriumid, sealhulgas põllumajandustavad, ning riskipositsioonide lisamine järgmistesse riskipositsiooni klassidesse: nõuded äriühingute vastu, jaenõuded või kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid;

c) kooskõla strateegiaga „Talust taldrikule“, mis on esitatud komisjoni 20. mai 2020. aasta teatises „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“, ja vastava keskkonnamõjuga määruse (EL) 2020/852 tähenduses, eelkõige liidu põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrgus kogutud näitajatega, mis kajastavad panust järgmistes valdkondades:

i) kasvuhoonegaaside netoheide hektari kohta;

ii) pestitsiidide ja väetiste kasutus hektari kohta;

iii) mulla mineraalide tõhususe suhtarvud, sealhulgas süsinik, ammoniaak, fosfaat ja lämmastik hektari kohta;

iv) veekasutuse tõhusus;

v) kinnitus käesoleva punkti alapunktides i–iv osutatud näitajatele avalduva positiivse mõju kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/848 (*) osutatud Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logoga.

2. Lõikes 1 osutatud EBA aruande alusel esitab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Asjakohasel juhul lisatakse sellele aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse muutmiseks, et leevendada selle negatiivset mõju põllumajanduse rahastamisele.

3. EBA koostab 31. detsembriks 2027 ka vahearuande, mis käsitleb käesoleva määruse nõuete mõju põllumajanduse rahastamisele.

Artikkel 506

Krediidirisk – krediidikindlustus

EBA esitab 30. juuniks 2024 tihedas koostöös EIOPAg komisjonile aruande krediidikindlustuslepingu kõlblikkuse ja kasutamise kohta krediidiriski maandamise tehnikana, sealhulgas järgmise kohta:

a) III osa II jaotise 3. ja 4. peatükis osutatud seonduvate riskiparameetrite asjakohasus;

b) analüüs, milline on krediidiriski positsioonide tegelik ja täheldatud risk, kui krediidikindlustust krediidiriski maandamise tehnikana arvesse võetakse;

c) käesolevas määruses kehtestatud omavahendite nõuete kooskõla punktide a ja b kohase analüüsi tulemustega.

Selle aruande põhjal esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2024 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et muuta III osa II jaotises osutatud krediidikindlustuse suhtes kohaldatavat käsitlust.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).“

251) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 506c

Krediidirisk – esimese taseme põhiomavahendite vähenduste ja krediidiriski parameetrite vastastikune mõju

EBA esitab 31. detsembriks 2026 komisjonile aruande, mis käsitleb kooskõla krediidiriski praeguse mõõtmise ja individuaalsete krediidiriski parameetrite vahel ning kõigi korrigeerimiste käsitlemist artiklis 159 osutatud sisereitingute meetodi kohase puudujäägi või sisereitingute meetodi kohase ülejäägi arvutamiseks, samuti selle kooskõla riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramisega artikli 166 kohaselt ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamisega.

Selles aruandes käsitletakse suurimat võimalikku majanduslikku kahju, mis tuleneb makseviituse juhtumist, ja selle saavutatud katet seoses esimese taseme põhiomavahendite vähendamisega, võttes arvesse raamatupidamisarvestusel põhinevaid esimese taseme põhiomavahendite vähendamisi, sealhulgas neid, mis tulenevad eeldatavast krediidikahjumist või õiglase väärtuse korrigeerimisest, ja saadud riskipositsioonide mis tahes allahindlusi ning nende mõju regulatiivsetele mahaarvamistele.

Artikkel 506d

Väärtpaberistamise usaldatavusnõuete kohane käsitlus

1. EBA esitab 31. detsembriks 2026 tihedas koostöös ESMa komisjonile aruande väärtpaberistamise tehingute usaldatavusnõuete kohase käsitluse kohta, eristades väärtpaberistamise eri liike, sealhulgas sünteetilisi väärtpaberistamisi, tehingute algatajaid ja investoreid ning lihtsaid, läbipaistvaid ja standarditud väärtpaberistamise tehinguid ja sellise väärtpaberistamise alla mittekuuluvaid tehinguid.

2. Eelkõige jälgib EBA artikli 465 lõikes 13 osutatud üleminekukorra kasutamist ja hindab, mil määral minimaalse väljundmäära kohaldamine väärtpaberistamise riskipositsioonide suhtes mõjutaks väärtpaberitehingu algatajast finantsinstitutsioonide saavutatud kapitali vähendamist tehingutes, mille puhul on arvesse võetud riski märkimisväärset ülekandmist, vähendaks liigselt riskitundlikkust ja mõjutaks uute väärtpaberistamise tehingute majanduslikku elujõulisust. Sellistel riskitundlikkuse vähenemise juhtudel võib EBA tehingute puhul, mille puhul on riski olulist ülekandmist arvesse võetud, kaaluda mitteneutraalsuse tegurite allapoole ümberkalibreerimise ettepaneku tegemist. EBA hindab ka mitteneutraalsuse tegurite asjakohasust nii SEC-SA kui ka SEC-IRBA puhul, võttes arvesse väärtpaberistamise tehingute varasemaid krediiditulemusi liidus ning väärtpaberistamise raamistiku vähendatud mudeli- ja agendiriske.

3. Lõikes 1 osutatud aruande põhjal ja võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvahelisel kokkulepitud standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul 31. detsembriks 2027 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 506e

Ülem- või alammääraga kaudse krediidiriski kaitse arvessevõtmine

1. EBA esitab komisjonile hiljemalt 10. juuliks 2026 aruande järgmise kohta:

- a) tingimused, millele peavad vastama riskipositsioonide portfelli tasandil kindlaks määratud ülem- või alammääradega garantiid (edaspidi „portfelligarantiid“), et kvalifitseeruda väärtpaberistamisena;
- b) regulatiivne käsitlus, mida kohaldatakse III osa II jaotise 4. peatüki alusel portfelligarantiide suhtes, kui need ei kvalifitseeru väärtpaberistamisena;
- c) käesoleva määruse III osa II jaotise 5. peatükis ja määruse (EL) 2017/2402 2. peatükis sätestatud nõuete kohaldamine portfelligarantiide suhtes, kui need garantiid kvalifitseeruvad väärtpaberistamisena;
- d) artikli 234 kohaldamine üksikgarantiide suhtes, mille tulemuseks on väärtpaberistamise seeriatele ülekandmine.

2. Lõikes 1 osutatud aruandes hindab EBA eelkõige järgmist:
- a) seoses lõike 1 punktiga a: tingimused, mille korral portfelligarantiid põhjustavad riski erineva nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeriatele ülekandmise;
  - b) seoses lõike 1 punktiga b:
    - i) sellise portfelligarantii asjaomased aktsepteeritavuse kriteeriumid vastavalt III osa II jaotise 4. peatükile;
    - ii) III osa II jaotise 4. peatükis sätestatud nõuete täitmine;
  - c) seoses lõike 1 punktiga d: määruse (EL) 2017/2402 2. peatükis ja käesoleva määruse III osa II jaotise 5. peatükis sätestatud nõuete kohaldamine.

Nimetatud aruande alusel esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2027 seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 506f

Väärtpaberitega finantseerimise tehingute usaldatavusnõuete kohane käsitlus

EBA esitab komisjonile 10. juuliks 2026 aruande selle kohta, milline on väärtpaberitega finantseerimise tehingute uue raamistiku mõju omavahendite nõuetele, mida kohaldatakse vastavate väärtpaberitega finantseerimise tehingute suhtes, mis on oma olemuselt väga lühiajalised tegevused, pöörates erilist tähelepanu selle võimalikule mõjule avaliku sektori võlakirjaturgudele, seoses turutegemise suutlikkuse ja kuludega.

EBA hindab, kas seotud riskikaalude ümberkalibreerimine standardmeetodi puhul on asjakohane, võttes arvesse seonduvaid riske lühiajaliste tähtaegade, eelkõige alla üheaastaste järelejäänud tähtaegade puhul.

Nimetatud aruande alusel esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2027 seadusandliku ettepaneku.“

252) Artiklisse 514 lisatakse järgmine lõige:

„2. Lõikes 1 osutatud EBA aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse Baseli pangajärelevalve komitee poolt välja töötatud rahvusvaheliselt kokkulepitud standardite rakendamist kolmandates riikides, esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et muuta III osa II jaotise 6. peatüki 3., 4. ja 5. jaos sätestatud meetodeid.“

253) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 518c

Usaldatavusnõuete raamistiku läbivaatamine

Komisjon hindab 31. detsembriks 2028 tihedas koostöös EBA ja EKPga pangandussüsteemi üldist olukorda ühtsel turul ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande liidu pangandusvaldkonna õigus- ja järelevalveametite asjakohasuse kohta.

Selles aruandes tehakse kokkuvõtte pangandussektoris pärast suurt finantskriisi toimunud reformidest ning hinnatakse, kas need tagavad hoiustajate kaitse piisava taseme ning tagavad finantsstabiilsuse liikmesriikide, pangandusliidu ja liidu tasandil.

Aruandes võetakse arvesse ka pangandusliidu kõiki mõõtmeid ning minimaalse väljundmäära kohaldamist osana kapitali- ja likviidsusnõuetest üldisemalt. Sellega seoses võtab komisjon igakülgset arvesse nii Euroopa Parlamendi kui ka Euroopa Ülemkogu vastavaid avaldusi ja järeldusi pangandusliidu kohta.“

254) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 519d

Väärtpaberitega finantseerimise tehingute miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistik

1. EBA esitab tihedas koostöös ESMaga 10. jaanuariks 2027 komisjonile aruande selle kohta, kas väärtpaberitega finantseerimise tehingute miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistikku on asjakohane rakendada liidu õiguses, et käsitleda finantsvõimenduse võimalikku suurenemist väljaspool pangandussektorit.
2. Lõikes 1 osutatud aruandes võetakse arvesse kõike järgmist:
  - a) finantsvõimenduse määr väljaspool liidu pangandussüsteemi ja mil määral võiks miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistik seda finantsvõimendust vähendada, kui see muutuks ülemääraseks;
  - b) selliste väärtpaberitega finantseerimise tehingute olulisus, mida hoiavad liidu finantsinstitutsioonid ja mille suhtes kohaldatakse miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistikku, sealhulgas selliste väärtpaberitega finantseerimise tehingute jaotus, mis ei vasta miinimum-väärtuskärbete alammääradele;
  - c) miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku hinnanguline mõju liidu finantsinstitutsioonidele finantsstabiilsuse nõukogu soovitatud kahe rakendamismeetodi alusel, milleks on tururegulatsioon või käesoleva määruse kohane karistuslikum omavahendite nõue, stsenaariumi korral, mille kohaselt liidufinantsinstitutsioonid ei viiks oma väärtpaberitega finantseerimise tehingute väärtuskärpeid vastavusse miinimum-väärtuskärbete alammääradega, ning miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku hinnanguline mõju alternatiivse stsenaariumi korral, mille kohaselt liidu finantsinstitutsioonid viiksid need väärtuskärped vastavusse miinimum-väärtuskärbete alammääradega;
  - d) sellise hinnangulise mõju peamised põhjused ning miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku kehtestamise võimalikud soovimatud tagajärjed liidu väärtpaberitega finantseerimise tehingute turgude toimimisele;
  - e) rakendamismeetod, mis oleks kõige mõjusam miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku regulatiivsete eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse punktides a–d osutatud kaalutlusi ja liidu finantssektoris valitsevaid võrdseid tingimusi.
3. Lõikes 1 osutatud aruande põhjal ja võttes igakülgset arvesse finantsstabiilsuse nõukogu soovitusi rakendada väärtpaberitega finantseerimise tehingute miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistikku ning Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid, esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku 10. jaanuariks 2028.

Artikkel 519 e

Operatsioonirisk

EBA esitab komisjonile 10. jaanuariks 2028 aruande järgmise kohta:

- a) kindlustuse kasutamine seoses operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisega;
- b) kas kindlustusega seotud sissenõudmiste aktsepteerimine võib viia õigusliku arbitraažini, vähendades operatsiooniriski aastast kahju, vähendamata samal määral tegelikku operatsiooniriski positsiooni;
- c) kas kindlustusega seotud sissenõudmiste aktsepteerimisel on erinev mõju korduvate kahjude ja võimalike ääreala kahjude kattele;
- d) finantsinstitutsioonide poolt oma operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisel kasutatavate andmete kättesaadavus ja kvaliteet.

Kõnealuse aruande alusel esitab komisjon asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule 10. jaanuariks 2029 seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 519f

Proportsionaalsus

EBA koostab aruande, milles hinnatakse väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide üldist usaldatavusraamistikku, eelkõige

- a) hinnates neid nõudeid ka seoses pangandusgruppide ja konkreetsete ärimudelitega;
- b) võttes finantsinstitutsioonide tasandil ja piirkondade kaupa arvesse väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide olulisust finantsstabiilsuse säilitamisel ja laenude andmisel kohalikes kogukondades.

Usaldatavusraamistiku muutmise võimaluste kaalumisel lähtub EBA üldpõhimõttest, et kõik lihtsustatud nõuded peavad olema konservatiivsemad.

EBA esitab kõnealuse aruande komisjonile 31. detsembriks 2027.“

255) I lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025.

Käesoleva määruse artikli 1 järgmisi punkte kohaldatakse alates 9. juulist 2024: punkti 1 alapunkti a alapunkt iv; punkti 1 alapunkt b, punktid 2, 3 ja 4; punkti 6 alapunkt f; punkti 8 alapunkt c; punkt 11, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 34 lõiget 4; punkti 30 alapunkt d; punkt 34, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 104 lõiget 9; punkti 35 alapunkt a; punkt 37, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 104c lõiget 4; punkt 42, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 111 lõiget 8; punkt 52, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 122a lõiget 4; punkt 53, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 123 lõike 1 kolmandat lõiku; punkt 55, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 124 lõikeid 11, 12 ja 14; punkt 56, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 126a lõiget 3; punktid 57 ja 65; punkti 70 alapunkt c, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 143 lõiget 5; punkti 71 alapunkt b; punkti 72 alapunkt i; punkti 75 alapunkt d; punkti 78 alapunkt e; punkt 81; punkti 98 alapunkt b; punkti 102 alapunkt d; punkti 104 alapunkt c; punkti 105 alapunkt c; punkti 106 alapunkt e; punkti 135 alapunkt c; punkti 152 alapunkti b alapunkt ii; punkt 155, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikeid 9 ja 10, artikli 315 lõiget 3, artikli 316 lõiget 3, artikli 317 lõikeid 9 ja 10, artikli 320 lõiget 3, artikli 321 lõiget 2 ja artikli 323 lõiget 2; punkti 156 alapunkt b; punkti 159 alapunkt c, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325c lõiget 8; punkti 160 alapunkt c, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325j lõiget 7; punkti 164 alapunkt b; punkti 178 alapunkt e; punkt 180; punkti 182 alapunkt d; punkti 183 alapunkt c; punkti 184 alapunkti b alapunkt iii; punkti 198 alapunkt c; punkt 201, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 383a lõikeid 4 ja 5; punkt 204; punkti 205 alapunkti b alapunkt i; punkti 214 alapunktid a ja c; punktid 222 ja 223; punkt 229, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 449a lõiget 3; punktid 232, 235, 236 ja 238; punkti 239 alapunkt a; punkt 242, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikli 495b lõikeid 2 ja 4 ning artikli 495c lõiget 2; punktid 243, 244, 248 ja 249; punkt 250, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 506; punkt 251, mis käsitleb määruse (EL) nr 575/2013 artikleid 506e ja 506f; punktid 252, 253 ja 254.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 31. mai 2024

Euroopa Parlamendi nimel

eesistuja

R. METSOLA

Nõukogu nimel

eesistuja

H. LAHBIB

LISA

„I LISA

Bilansivälise kirjete liigitus

Rühm	Kirjed
1	<p>a) Krediidituletisinstrumentid ja üldised võlagarantiid, sealhulgas valmisolekuakrediitivid, mida kasutatakse laenude ja väärtpaberite finantsgarantiidena, ning käskvekslite aktseptid, sealhulgas muu käskvekslite aktseptide tunnusega käendus, ning muud otsesed finantsgarantiid</p> <p>b) Müügi- ja repolepingud ning vara müük regressiõigusega, kui krediidirisk jääb finantsinstitutsioonile</p> <p>c) Väärtpaberid, mille finantsinstitutsioon on laenuks andnud, või väärtpaberid, mille finantsinstitutsioon on tagatiseks andnud, sealhulgas juhud, kui need tulenevad repotehingute laadsetest tehingutest</p> <p>d) Vara ostmine tulevikus, kohustus hoiustada finantsvara kindlaksmääratud ajal tulevikus ning osaliselt tasutud aktsiad ja osad ning väärtpaberid, mis kujutavad endast teatavate väljamaksetega seotud siduvaid kohustusi</p> <p>e) Bilansiväliseid kirjeid, mis kujutavad endast finantsgarantiid, ei lisatud sõnaselgelt ühtegi teise kategooriasse</p> <p>f) Muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud</p>
2	<p>a) Võlakirjade emissiooniteenused (NIF) ja uueneva käenduse süsteemid (RUF), olenemata aluseks oleva tehingu lõpptähtajast</p> <p>b) Täitmisgarantiid, pakkumusgarantiid, tagatised ja valmisolekuakrediitivid, mis on seotud konkreetsete tehingutega, ja sarnased tehingutega seotud tingimuslikud kirjed, välja arvatud rühmas 4 osutatud kaubanduse rahastamise bilansivälised kirjed</p> <p>c) Muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud</p>
3	<p>a) Kasutamata krediidilimiit, olenemata aluseks oleva tehingu lõpptähtajast, välja arvatud juhul, kui need kuuluvad mõnda teise kategooriasse</p> <p>b) Muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud</p>
4	<p>a) Kaubanduse rahastamise bilansivälised kirjed:</p> <p>i) tagatised, sealhulgas pakkumus-, ja täitmisgarantiid ja seotud ettemakse ja kinnipeetava summa garantiid, ning mittefinantsgarantiid</p> <p>ii) mittefinantsiseloomuga tagasivõtmatud valmisolekuakrediitivid</p> <p>iii) automaatselt likvideeruvad lühiajalised kaubanduslikud akrediitivid, mis tulenevad kaupade liikumisest, eelkõige dokumentaalmaksed, mis on tagatud kaubasaadetisega, kui tegemist on akrediitivi välja andnud või selle kinnitanud finantsinstitutsiooniga</p> <p>b) Muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud</p>

Rühm	Kirjed
5	<p>a) Tingimusteta kehtetuks tunnistatavate siduvate kohustuste kasutamata limiit</p> <p>b) Selliste jaekrediidiliinide kasutamata limiit, mille puhul lepingutingimused võimaldavad finantsinstitutsioonil neid tühistada sellises ulatuses, mis on lubatud tarbijakaitsealaste ja nendega seotud õigusaktidega</p> <p>c) Pakkumus- ja täitmisgarantiide kasutamata krediidilimiidid, mille võib igal ajal tingimusteta ja etteteatamata kehtetuks tunnistada või mille puhul on ette nähtud, et need võib laenuvõtja krediidivõimelisuse halvenemise tõttu automaatselt tühistada</p> <p>d) Muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud“</p>